

Axfood

Års- och hållbarhetsredovisning 2023

En stark position
i en föränderlig tid

VISION

Axfood ska vara ledande inom prisvärd, bra och hållbar mat

11
Strategi

34
Finansiella rapporter

75
Hållbarhet

115
Bolagsstyrning

//

I en föränderlig tid summeras ytterligare ett framgångsrikt år med hög tillväxt, ökade marknadsandelar och satsningar inom digitalisering, automation och kunderbjudande.

Vd-kommentar sida 8

AFFÄRSÖVERSIKT

Detta är Axfood	3
Affärsmodell	6
Vd-kommentar	8

STRATEGI

Marknad och drivkrafter	12
Mål och måluppfyllelse	16
Strategiskt ramverk	18
Risker och riskhantering	28
Investment case	33

FINANSIELLA RAPPORTER

Förvaltningsberättelse	35
Finansiella rapporter	45
Noter	50
Revisionsberättelse	73

HÅLLBARHET

I tåten för ett hållbart mat-Sverige	76
Maten	81
Miljön	84
Människan	92
Redovisningsprinciper och definitioner	100
EU:s taxonomiförordning	102
GRI-index	107
Index ÅRL och revisorns yttrande	109
Hållbarhetsprogram	110

BOLAGSSTYRNING

Ordföranden har ordet	116
Organ och regelverk	117
Styrelsens rapport om intern kontroll	121
Styrelse	124
Koncernledning	125

ÖVRIGT

Definitioner och ordlista	127
Tioårsöversikt	129
Aktien och ägarstrukturen	131
Aktieägarinformation	133
Årsstämma	134

Om års- och hållbarhetsredovisningen 2023
Sidorna 34–72 utgör den legala årsredovisningen som har reviderats. Hållbarhet är integrerat i verksamheten och därmed i årsredovisningen. Axfood rapporterar en översiktligt granskad hållbarhetsredovisning utifrån Global Reporting Initiative:s (GRI) riktlinjer samt en hållbarhetsrapport enligt Årsredovisningslagen.

Detta är Axfood

Axfood är en av de ledande aktörerna inom dagligvaruhandeln i Sverige och en familj av olika koncept i samverkan. Varje vecka nås cirka 4,5 miljoner kunder och kundmöten sker i fler än 300 egenägda butiker, e-handel och drygt 700 samverkande handlarägda butiker. Totalt har Axfood mer än 13 000 årsanställda och en nettoomsättning om drygt 80 miljarder kronor.

Axfood ska vara en stark samhällskraft som tillsammans med intressenter och beslutsfattare i samhället driver utvecklingen mot en mer hållbar och hälsosam matproduktion och -konsumtion.

Axfods aktie är noterad på Nasdaq Stockholm och huvudägare är Axel Johnson.

4,5 miljoner

Antal kunder som Axfoods butikskoncept når varje vecka

81,1 mdkr

Nettoomsättning

10,4%

Tillväxt nettoomsättning

3,4 mdkr

Rörelseresultat

4,1%

Rörelsemarginal

En unik bolagsfamilj

Axfood utvecklar och driver olika koncept på den svenska marknaden. Varje koncept är väl positionerat inom sitt respektive segment och ska erbjuda den bästa upplevelsen för sina kunder. Axfoods bredd av varumärken är en konkurrensfördel och genom en tydlig samverkan i koncernen mellan koncernbolagen och staberna skapas skal fördelar och kostnadseffektivitet.

Axfood är representerat på den svenska dagligvarumarknaden främst genom den ledande lågprisaktören Willys och med Hemköp inom segmentet traditionell livs. Med Tempo, Handlar'n och Matöppet har Axfood dessutom en position inom närservice. Eurocash driver butiker inom gränshandeln mot Norge och genom partnerskapet och ägarandelen i City Gross har koncernen en närvaro inom stormarknadssegmentet. Med matkassebolaget Middagsfrid och ägarandelen i Mathem verkar Axfood även inom den renodlade e-handeln. Utöver dessa koncept har Axfood också en närvaro inom café och restaurang genom grossistverksamheten Snabbgross och restaurangkedjan Urban Deli, och med Apohem även en position på nätapoteksmarknaden.

Dagab ansvarar för att sortiment, inköp och logistik håller hög effektivitet och kvalitet. Som supportbolag har Dagab en nyckelroll i arbetet med att effektivisera varuflödet för koncernens egenägda butiker och externa kunder såsom handlarägda butiker och kunder inom servicehandeln. Axfood IT har en avgörande roll i koncernens digitala utveckling, automation och datadrivna arbetssätt för att möta framtida behov.

Axfoodkoncernen

WILLY:S

Willys är Sveriges ledande lågpriskedja med ett brett sortiment i egenägda butiker och e-handel. Med affärsidén att erbjuda Sveriges billigaste matkasse ska Willys leda och utveckla lågprissegmentet inom dagligvaruhandeln.

Handlarn erbjuder genom handlarägda närbutiker tillgänglighet och närhet till matvaror och tjänster, primärt på landsbygden men även i citykärnan.

Urban Deli, med butiker och e-handel i Stockholm, är en kombination av restaurang, butik och saluhall med egen produktion av innovativ, hållbar och hälsosam mat.

Hemköp

Hemköp erbjuder ett inspirerande, prisvärt och brett sortiment med ett stort utbud av färskvaror. Hemköps egenägda butiker, handlarägda butiker och e-handel ska på ett enkelt sätt inspirera till bra måltider.

MATÖPPET

Matöppet har ambitionen att vara den personliga mataffären och i de handlarägda närbutikerna läggs stor vikt vid service och ett brett utbud av färskvaror.

Snabbgross

Snabbgross är en av Sveriges ledande restauranggrossister med en kundbas inom restaurang, snabbmat och café. I butiker och e-handel erbjuds personlig service, tillgänglighet och kvalitet. Försäljning till konsument sker via konceptet Snabbgross Club.

Tempo

Tempo är ett närbutiksformat av handlarägda butiker. I Tempos butiker ska kunderna mötas av ett familjärt engagemang tillsammans med bra mat och service.

Middagsfrid®

Middagsfrid erbjuder färdigplanerade matkassar för konsumenter som vill ha hjälp att skapa godare vanor genom mat. Middagsfrid vill göra det enklare att äta lite bättre, oftare.

DAGAB

Dagab driver och utvecklar koncernens sortiment, inköp och logistik. Dagab har en nyckelroll i Axfoods arbete med att ständigt effektivisera varuflödet.

Delägt

eurocash

Eurocash är en av de ledande butikskedjorna utmed gränsen till Norge. Eurocash ska som specialiserade på gränshandel göra det enkelt för kunden att handla bra mat till lägsta pris.

apohem

Apohem är ett fullskaligt öppenvårdsapotek på nätet med receptfria och receptbelagda läkemedel. Apohem vill göra hälsa och hudvård tillgängligt för alla, och erbjuder ett brett sortiment samt personlig rådgivning.

Minoritetsägt

CITY GROSS

City Gross driver stormarknader och e-handel och har ett brett och prisvärt sortiment med ett stort utbud av färskvaror.

Mathem

Med en välutvecklad e-handelsplattform och ett brett sortiment är Mathem en av Sveriges ledande renodlade e-handelsaktörer för dagligvaror med hemleverans.

Läs mer om Axfoods rörelsesegment på sidorna 37–44.

Tre processer från urval till kund

Axfoods affärsmodell omfattar inköp och sortiment, varuflöde och logistik samt försäljningskanaler och koncept. Kunden är alltid i fokus och i samtliga steg skapas värde för Axfood och koncernens intressenter.

Inköp och sortiment

Axfood erbjuder ett attraktivt, effektivt, brett och prisvärt sortiment. Sortimentsarbetet utgår från kundernas önskemål och koncernen eftersträvar långsiktiga leverantörssamarbeten med fokus på prisvärdhet, hållbarhet, hälsa och innovation. Inköp och produktutveckling sker genom Dagab, Axfoodfamiljens gemensamma inköps- och logistikbolag som även ansvarar för koncernens sortimentsutveckling. Genom egna märkesvaror kan Axfood säkerställa ett särskiljande och effektivt sortiment i samtliga försäljningskanaler och koncept.

>70k

Antal artiklar i Axfoods sortiment

Varuflöde och logistik

Axfood arbetar kontinuerligt med att optimera varuflödet från mottagandet av varor och lagerhantering till slutleverans. Koncernens automatiseringsgrad ökar successivt i såväl lager som butik. En effektiv logistik med ruttoptimering och hög fyllnadsgrad i transporter skapar förutsättningar för lönsam tillväxt, energieffektivitet och en hållbar verksamhet. Koncernen arbetar med att diversifiera fordonsflottan och använder i en ökad omfattning hållbara drivmedel och el som alternativ till fossila bränslen.

286

Antal lastbilar i Axfoods egen fordonsflotta

Försäljningskanaler och koncept

Axfood möter kunderna där de befinner sig med lättillgängliga, effektiva och attraktiva försäljningskanaler och koncept, i såväl fysisk butik som inom e-handeln. För att möta olika kundbehov består Axfoods bolagsfamilj av olika koncept med starka positioner inom sina respektive marknadssegment. Viktiga inslag i att skapa ett bra kundmöte är inspirerande butiker, ett omfattande färskvarusortiment samt digitala lösningar. För en hållbar verksamhet bedrivs ett aktivt arbete mot matsvinn och med att inspirera och underlätta för kunderna att handla hälsosamma och hållbara varor.

603

Antal egenägda och handlarägda butiker

Central roll i värdekedjan

Axfoods egen verksamhet omfattar tre delar, och verksamheten inom respektive del påverkas av rådande drivkrafter och marknadsförutsättningar. Axfood har emellertid en central roll i hela livsmedelskedjan och därmed en påverkan även utanför den egna verksamheten.

Axfoods värdekedja är omfattande och startar med leverantörer i primärproduktionen, med odling och uppfödning av djur, och fortsätter med allt från förädling till paketering. Transporter sker från leverantörer till Axfoods lager.

Axfoods verksamhet

- Inköp och sortiment
- Varuflöde och logistik
- Försäljningskanaler och koncept

Axfoods egen verksamhet omfattar inköp och sortiment, varuflöde och logistik samt försäljningskanaler och koncept. Kunden är alltid i fokus och i samtliga steg skapas värde för Axfood och koncernens intressenter.

Varje vecka nås cirka 4,5 miljoner kunder av Axfoods olika koncept med såväl egenägda som handlarägda butiker. Transporter sker från butik och e-handel. Cirkularitet genom återvinning och minskat avfall är viktiga frågor i denna sista del av värdekedjan.

Stark position i en föränderlig tid med stora kliv mot framtidens kunderbjudande

I en föränderlig tid summeras ytterligare ett framgångsrikt år för Axfood med hög tillväxt, ökade marknadsandelar och stora kliv mot ökad konkurrenskraft genom satsningar inom digitalisering, automation och kunderbjudande. Vår affärsmodell står sig starkt trots stora förändringar i marknadsdynamiken och det är tydligt att allt fler har kommit att uppskatta våra koncept och erbjudanden. Det ger oss utmärkta förutsättningar för en fortsatt långsiktig, lönsam och hållbar tillväxt.

Historiskt har dagligvaruhandeln beskrivits som en relativt stabil marknad med en tillväxt som till stor del drivs av befolkningstillväxt och inflation. Men under de senaste åren har marknadsdynamiken påverkats i stor utsträckning av ett flertal externa faktorer. Från den omfattande torkan under 2018 som innebar prövningar för hela livsmedelskedjan, till pandemin från 2020 som ledde till störningar i globala leverantörsled och skiften i efterfrågan, och som lade grunden för den höga inflation som präglade den globala ekonomin de senaste två åren. Dessutom har vi sett en eskalering av geopolitiska konflikter, främst genom kriget i Ukraina som inleddes 2022, vilka har negativt påverkat situationen ytterligare.

Med det kraftiga inflationstryck som vi har upplevt under både 2022 och 2023 har konsumenterna avsevärt förändrat sitt köpbeteende. Prisvärde och lågpris har nog aldrig varit viktigare. Nya beteenden ställer krav på oss som dagligvaruaktör att ständigt utveckla och anpassa våra erbjudanden utifrån rådande förutsättningar. Det är något vi har behövt vänja oss vid under de senaste åren, och jag kan konstatera att vår modell och struktur, med olika koncept och verksamheter i samverkan, även i år visat sig vara en stor tillgång.

Viktiga händelser 2023

- Stark tillväxt och ökade marknadsandelar i såväl butik som i e-handeln med ett stort inflöde av nya kunder till Axfoods koncept
- Hög expansionstakt med totalt tolv nyetablerade egenägda butiker
- Första utleveranserna från det nya högautomatiserade logistikcentret i Bålsta utanför Stockholm och implementerad automationslösning i det nya frukt- och grönlageret i Landskrona
- Utökat sortiment av hållbara och hälsosamma produkter
- Fortsatt fokus på hållbar energi och stora satsningar på solcellsanläggningar

Ökad kundtillströmning och kraftig tillväxt

I denna föränderliga marknad summerar Axfood ett starkt år med en tillväxttakt som är dubbelt så hög som marknadens. En betydande kundtillströmning gjorde att rörelseresultatet ökade, trots att vi inte fullt ut fört vidare leverantörernas prishöjningar till konsument. Under året har vi också haft ett högt kampanjtryck och ökade kostnader för hyror och personal vilket har belastat rörelseresultatet. Sammantaget kan vi för 2023 redovisa en justerad rörelsemarginal i linje med föregående år, detta i en tid när nya konsumentbeteenden resulterat i ökad konkurrens och väsentligt minskad lönsamhet för vår bransch överlag.

Starkt momentum för Axfoods koncept

Med moderna butiker, ett brett och attraktivt sortiment samt ambitionen att erbjuda Sveriges billigaste matkasse har Willys en unik position på marknaden. Tillväxten under året var exceptionell och det är tydligt att kunderna uppskattar konceptet, såväl gamla kunder som de många nya som tillkommit under de senaste åren. Willys är Sveriges mest rekommenderade dagligvarukedja med ett starkt varumärke och en hög kundlojalitet, såväl i butik som i e-handeln. Det innebär en fantastisk utgångspunkt att bygga vidare från.

I gränshandeln mot Norge fortsatte Eurocash att utvecklas och med de senaste årens investeringar i butiksmoderniseringar och konceptutveckling befästes under året positionen som gränsens ledande matvarukedja.

Hemköp uppvisade en bra tillväxt under året, som inte bara var högre än tillväxten inom segmentet traditionell livs, utan också högre än marknadens tillväxt totalt sett. Hemköp har ett konkurrenskraftigt erbjudande med stort fokus på prisvärde och inspiration, samt en hög moderniseringstakt i butiksledet. Dessutom stärks hållbarhetspositionen och kedjan har de senaste åren haft högst försäljningsandel av ekologiska livsmedel i branschen. Tempo hade å andra sidan ett utmanande år i samma segment av marknaden, och utvecklingen var svag till följd av ett allt tuffare marknadsklimat för mindre butiksformat.

Restauranggrossisten Snabbgross har genom åren visat en förmåga att prestera oavsett marknadsklimat. Trots en svagare marknad under 2023 genererade satsningarna på ett prisvärt och flexibelt erbjudande en bra tillväxt och lönsamhet för Snabbgross, och konceptet ökade sina marknadsandelar ytterligare. Dessutom expanderades det medlemsbaserade konsumentkonceptet Snabbgross Club med ytterligare butikskonverteringar.

Våra innovativa utvecklingsbolag ger långsiktig tillväxtpotential och stärker Axfoodfamiljens totala kunderbjudande. Nätapoteket Apohem fortsatte under året att växa och ta marknadsandelar, och med sitt fokus på hälsa och inspiration utmanar Apohem de traditionella aktörerna på marknaden. Matkassebolaget Middagsfrid arbetade under året vidare med sitt nya koncept och visade på en fin utveckling, samtidigt som fokus för restaurangkedjan Urban Deli var att navigera i en utmanande marknad och kombinera spännande matupplevelser med prisvärde.

Hög förändringstakt och stora kliv mot framtiden

Parallellt med att hantera skiften i efterfrågan och föränderliga kundbeteenden fortsätter vi arbetet för att stärka vår konkurrenskraft på längre sikt. En stor del av detta handlar naturligtvis om att hela tiden utveckla kunderbjudandet och stärka tillgänglighet, sortiment och köppplevelse. Samtidigt är det viktigt att ytterligare öka kostnadseffektiviteten för att kunna leverera ett sortiment med en konkurrenskraftig prisbild, inte minst i tider när prismedvetenheten är hög.

Axfoods mest omfattande framtidssatsning de senaste åren har varit utvecklingen av koncernens framtida logistikstruktur. Efter flera år av planering, byggnation och installation kunde vi i början av året ta vårt nya högautomatiserade logistikcenter i Bålsta utanför Stockholm i drift. Det var en stor milstolpe. Logistikcentret i Bålsta representerar ett helt nytt sätt att bedriva lager- och logistikverksamhet och upprampningen har skett gradvis under året för att slutföras under 2024. Även arbetet med att stärka upp andra delar av logistikstrukturen har löpt på enligt plan under året. Planeringen av det nya höglagret i Backa i Göteborg pågår, och i det nya frukt- och gröntlagret i Landskrona togs nyligen automationslösningen i drift.

Utvecklingen inom digitalisering, AI och automation sker i snabb takt. Dessa områden är avgörande för att skapa hög effektivitet och starka kunderbjudanden. Utöver logistiken omfattar våra pågående utvecklingsprojekt också nya verktyg för att planera och optimera priser, kampanjer och sortiment. Och vi har dessutom stort fokus på att förbättra arbetssättet i våra butiker för att förenkla driften för medarbetarna.

Det är med andra ord full aktivitet inom alla delar av Axfood. Vi håller hög takt i utvecklingen för att ytterligare stärka konkurrenskraften för både våra egna koncept och partihandelskunder, och för att kunna erbjuda ett än mer omfattande och prisvärt sortiment med en varuförsörjning i världsklass.

Nyckeltal

	2023	2022	Förändring
Nettoomsättning, Mkr	81 111	73 474	10,4%
Detaljhandelsomsättning, Mkr	63 703	55 721	14,3%
Nettoomsättning inom e-handeln, Mkr	3 285	3 141	4,6%
Rörelseresultat, Mkr	3 353	3 101	8,1%
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster, Mkr	3 602	3 229	11,5%
Rörelsemarginal, %	4,1	4,2	-0,1
Rörelsemarginal exkl. jämförelsestörande poster, %	4,4	4,4	0,0
Försäljningsandel hållbarhetsmärkta varor, %	26,6	26,6	0,0
Försäljningsandel matsvinn, %	1,1	1,2	-0,1

På en föränderlig marknad summeras ett starkt år med en tillväxttakt som är dubbelt så hög som marknadens.

Högt tempo inom hållbarhet

Samtidigt som vi har fokus på att leverera prisvärd, bra och hållbar mat här och nu, och utveckla vår verksamhet för ökad effektivitet framåt, arbetar vi intensivt också med de allra mest långsiktiga utmaningarna. Vi har en ambitiös och bred agenda inom hållbarhetsområdet, och för oss är det angeläget att fortsätta driva på, trots att konsumenternas förändrade köpbeteende under de senaste åren missgynnat hållbar och hälsosam konsumtion.

Att fortsätta utveckla det hållbara och hälsosamma produkt-sortimentet är högt prioriterat hos oss, och vi lägger stor vikt vid att guida konsumenterna till mer hållbara och hälsosamma val för att öka försäljningsandelen hållbarhetsmärkta varor och minska vår klimatpåverkan per kilo såld mat.

Som ett led i arbetet med att minska vår påverkan på klimatet, från såväl egen verksamhet som i övriga delar av livsmedelskedjan, har vi på kort tid initierat flera stora satsningar på solcellsanläggningar. Utöver driftsättningen av Sveriges största takbaserade solcellsanläggning på det nya logistikcentret i Bålsta och en stor solcellsanläggning på det nya frukt- och gröntlagret i Landskrona, bygger vi också Sveriges största markbaserade solcellspark i Hallstavik. Vi bidrar till den gröna omställningen även genom att öka andelen fossilfria transporter, och har nyligen fattat beslut om att under en tvåårsperiod ställa om till att använda förnyelsebara drivmedel i såväl våra egna som inhyrda lastbilar för transporter från lager till butik.

Därtill vill jag nämna arbetet med att främja biologisk mångfald, minimera matsvinnet och verka för jämställdhet, inkludering och mångfald. Även dessa områden är centrala och prioriterade.

En stark position i en föränderlig tid

Axfood är en koncern i ständig rörelse. Genom vår bolagsfamilj har vi en stor bredd, och en samverkan som ger skala och effektivitet, med Dagab och Axfood IT i bakomliggande led. Lägg därtill en stark och syftesdriven kultur, med engagerade och duktiga medarbetare, och med hållbarhet inbäddat i affärsmodellen.

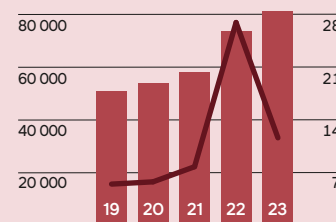
Efter sju fantastiska år på Axfood har jag bestämt mig för att avrunda min operativa karriär och lämna min roll senast vid utgången av 2024. Mitt engagemang och intresse för Axfood och dess utveckling kommer dock bestå. Men först och främst har vi ett spännande år framför oss. Vi har gjort stora satsningar som kommer bära frukt under kommande år. Men vi får aldrig stå still. Vi ska bygga vidare på våra styrkor och utmana oss själva, det är så vi ska lyckas även framgent, och fortsätta leverera långsiktigt lönsam tillväxt och mer livskvalitet för alla. Jag vill avsluta med att tacka alla kunder som gett oss sitt förtroende och alla medarbetare som gjort ett fantastiskt arbete. Tillsammans är vi starka.

Stockholm i februari 2024

Klas Balkow
Vd och koncernchef

Samtidigt som vi har fokus på att leverera prisvärd, bra och hållbar mat här och nu, och utveckla vår verksamhet för ökad effektivitet framåt, arbetar vi intensivt också med de allra mest långsiktiga utmaningarna.

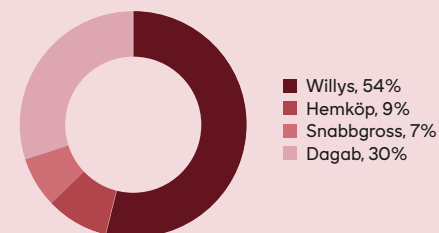
Nettoomsättning¹⁾

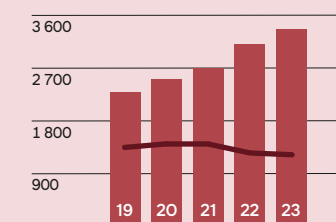
■ Nettoomsättning, Mkr
— Tillväxt, %

1) Inklusive Bergendahls Food från 1 oktober 2021

Rörelsesegmentens andel av extern nettoomsättning

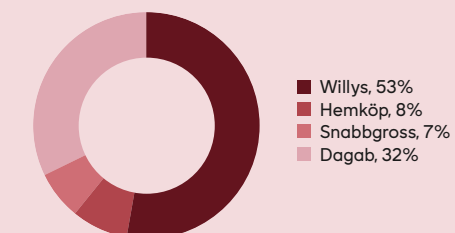

Rörelseresultat och rörelsemarginal

■ Rörelseresultat, Mkr
— Rörelsemarginal, %

Rörelsesegmentens andel av sammanlagt rörelseresultat

Tydlig riktning för framtiden

En föränderlig omvärld

Digitalisering, hållbarhet och hälsa samt prisvärdhet är exempel på långsiktiga trender som i hög utsträckning påverkar såväl samhället som dagligvarubranschen och Axfood. Förändringstakten har länge varit hög men under de senaste två åren har den höga inflationstakten medfört vissa trendskiften, med framför allt en högre prismedvetenhet bland konsumenterna.

Demografi

Hur förändringarna sker

- Befolkningen blir både yngre och äldre
- Inkomstklyftorna i samhället ökar
- Mer mångfald och en ökad andel utrikesfödda
- Fortsatt hög urbanisering, vilket har en påverkan på både storstad och landsbygd

Påverkan på dagligvaruhandeln

- Efterfrågan ändras kring exempelvis sortiment och prisbild som en följd av demografiska förändringar
- Urbaniseringen skapar nya attraktiva lägen för butik och e-handel samtidigt som vissa lägen blir mindre attraktiva

Så agerar Axfood

- Kontinuerlig sortimentsutveckling för att erbjuda prisvärd, bra och hållbar mat samt möta efterfrågan på ett sortiment som speglar en mångfald av matkulturer
- Etablering av butiker och e-handel i tillväxtorter och i lägen med goda kommunikationer
- Tydliga värderingar och en ambition att spegla mångfalden i samhället för att möta olika behov

Konkurrens

Hur förändringarna sker

- Traditionella dagligvaruaktörer investerar mer i pris
- Marknadens aktörer skapar ekosystem av produkter och tjänster
- Nyttänkande aktörer utmanar och söker partnerskap
- Gränserna mellan branscher suddas ut när många företag erbjuder produkter och tjänster som traditionellt inte tillhör kärnverksamheten

Påverkan på dagligvaruhandeln

- Ökad konkurrens från såväl traditionella aktörer som nya aktörer samt från andra närliggande branscher
- Större valfrihet för konsumenter och mer högt ställda krav
- Marknaden förnyas med värdeskapande tjänster såsom måltidslösningar, prisjämförelser, receptsidor och hemleverans

Så agerar Axfood

- Utveckling av olika koncept för att möta olika kundbehov
- Tydlig samverkan inom koncernen för att addera kundvärde och öka konkurrenskraften
- Ett effektivt och attraktivt sortiment och en tydlig prisbild
- Kontinuerlig utveckling av lojalitetsprogram för att säkerställa relevans och attraktivitet

Prisvärdhet

Hur förändringarna sker

- Lågpristrend som växer sig allt starkare, i synnerhet i tider av ekonomisk osäkerhet och hög inflation
- Med digitaliseringen följer en ökad transparens kring priser
- Ett lågt pris är inte det enda som avgör om en vara uppfattas som prisvärd – ett gott bemötande, attraktiva kringtjänster och ett högkvalitativt sortiment är också viktigt

Påverkan på dagligvaruhandeln

- Ökad prismedvetenhet gynnar vissa segment på marknaden och främst lågprisaktörer
- Prisjämförelser ställer krav på att marknadens aktörer kontinuerligt bevakar sin prisposition
- Konsumenterna fokuserar mer på prisvärde och efterfrågar ett sortiment med alternativ till starka globala och nationella varumärken
- Egna märkesvaror och stora inköpsvolymer är viktiga verktyg

Så agerar Axfood

- Fokus på att stärka Willys position som Sveriges ledande lågpriskedja och att säkerställa att samtliga koncept inom koncernen levererar prisvärde
- Stort utbud av attraktiva, prisvärda och högkvalitativa egna märkesvaror
- Automatisering, effektiva processer och kostnadskontroll i alla led

En föränderlig omvärld

Hälsa och hållbarhet

Hur förändringarna sker

- Medvetenheten om matens påverkan på klimat och hälsa ökar, framför allt bland unga
- Konsumenter anser att livsmedelsföretag har ett stort ansvar för utvecklingen av hållbar och hälsosam mat
- Allt fler konsumenter är beredda att över tid ändra sin matkonsumtion för att minska sitt klimatavtryck

Påverkan på dagligvaruhandeln

- En hållbar matkonsumtion ställer stora krav på förändring i livsmedelskedjan
- Frågor som rör ansvarstagande, miljöpåverkan och hälsa blir allt viktigare och medvetna konsumenter manifesterar sin livsstil genom aktiva matval
- Många vill ha mer information om ursprung, kvalitet och innehåll
- Medvetna konsumenter eftersöker matinspiration och vill få hjälp och guidning för att kunna göra hållbara och hälsosamma val

Så agerar Axfood

- Sortimentsutveckling och fokus på hållbarhetsmärkta varor
- Information och inspiration samt fokus på att genom lojalitetsprogram uppmuntra till hållbara och hälsosamma val
- Fokus på hållbara förpackningar, minskat matsvinn, varor i säsong, socialt ansvar och ursprung
- Miljöcertifierade butiker
- Samhällspåverkan och dialog med beslutsfattare samt årlig publicering av rapporten Mat 2030, Axfoods förslag till en hållbar livsmedelsstrategi för Sverige

Digitalisering och automation

Hur förändringarna sker

- Ökad digitalisering och en högre automationsgrad inom alla delar av dagligvaruhandeln
- Långsiktig trend med ökad e-handel på dagligvarumarknaden, även om tillväxten varit svag under de senaste åren

Påverkan på dagligvaruhandeln

- Efterfrågan på nya tekniska lösningar och mer digitala hjälpmedel i butik
- Nya och förändrade köpbeteenden öppnar upp för nya affärsmodeller och verksamheter
- Högre ställda krav från konsumenter kring användarvänliga plattformar inom e-handeln
- Affärsmodellen inom e-handeln är utmanande, framför allt för renodlade e-handelsaktörer och för hemleverans

Så agerar Axfood

- Fokus på en smidig köppplevelse i butik med digitala hjälpmedel som förenklar köpprocessen
- Investeringar i digitalisering och automation av basprocesser inom pris och sortiment, varuförsörjning och i butik
- Fortsatta satsningar på e-handeln och utveckling av det digitala kundmötet, flexibla leveransalternativ med såväl hemleverans som upphämtning i butik

Data och artificiell intelligens

Hur förändringarna sker

- Lojalitetsprogram och nya betalsätt ger tillgång till data
- Digitalisering och teknisk utveckling ger förbättrad kapacitet att nyttja data

Påverkan på dagligvaruhandeln

- Allt viktigare med konsumentinsikter för att möta föränderliga kundbehov och beteenden
- Ny teknik kan bidra till ökad effektivitet i processer och arbetssätt
- Digitalisering och AI innebär stora möjligheter men ställer samtidigt ökade krav på cybersäkerhet och förmågan att skydda information och kunddata

Så agerar Axfood

- God datatillgång och moderna system för att dra nytta av de möjligheter tekniken skapar
- Informations- och cybersäkerhet är ett prioriterat område och en naturlig del av den strategiska agendan
- Nyttjande av data för att med algoritmer och modeller bättre förstå kundbeteenden, förbättra kunderbjudanden och kommunikation samt optimera processer i verksamheten

Svensk dagligvaruhandel

Dagligvarubranschen är en viktig del av det svenska näringslivet och en stor arbetsgivare med drygt 100 000 anställda. Totalt finns det drygt 3 000 dagligvarubutiker runtom i Sverige. Branschen är viktig för unga som utgör nästan en tredjedel av det totala antalet sysselsatta. På landsbygden är matbutiken ofta navet på orten och erbjuder förutom livsmedel bland annat läkemedel samt post-service och paketutlämning.

Dagligvaruhandeln är relativt okänslig för konjunktursvängningar och tillväxten drivs till stor del av befolkningsökning och inflation. Historiskt har den årliga marknadstillväxten uppgått till 2–3 procent. Marknaden är mogen och de tre största aktörerna – Ica, Axfood och Coop – står tillsammans för cirka 90 procent av försäljningen. Under 2023 uppskattas Axfoods marknadsandel till ungefär 22 procent (21).

Under en längre period har tillväxten inom dagligvaruhandeln varit starkast inom lågprissegmentet där Willys är den ledande aktören. Lågprissegmentet representerar drygt en femtedel av marknaden och kan delas upp i två undersegment, *hard discount* och *soft discount*. Den största skillnaden mellan segmenten utgörs av utbudet och bredden på sortimentet. Under de senaste fem åren till 2022 uppskattas den årliga genomsnittliga tillväxten inom lågprissegmentet till ungefär 9 procent, vilket kan jämföras med marknadens årliga genomsnittliga tillväxt om drygt 4 procent.

Till de senaste årens starka trender hör ökad andel dagligvaruförsäljning på nätet. Denna trend accelererade väsentligt under pandemin mellan 2020 och 2021, men sedan dess har återgången till att handla i fysisk butik varit tydlig, och e-handeln står fortfarande för en liten andel av marknaden, ungefär 4,1 procent under 2023.¹⁾ Inom e-handeln fördelas omsättningen relativt jämnt mellan leveransalternativen upphämtning i butik och hemleverans.

Utveckling under året

Under 2023 växte den svenska dagligvarumarknaden med 7,5 procent, och försäljningen exklusive moms uppgick till ungefär 290 miljarder kronor (269).¹⁾ Tillväxten var driven av den höga matprisinflationen som under året uppgick till 12,1 procent enligt SCB. Marknadsdynamiken präglades av konsumenternas prismedvetenhet och föränderliga köpbeteenden som en följd av inflationen. Tillväxten inom e-handeln var negativ och uppgick till -4,5 procent.¹⁾

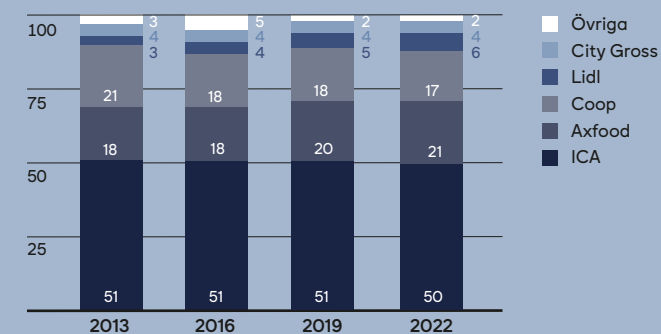
1) Källa: Dagligvaruindex (Svensk Dagligvaruhandel och HUI Research).

Dagligvaruhandelns marknadssegment 2022

	Lågpris		Stormarknad		Traditionell livs	
	Hard discount	Soft discount			Större format	Mindre format
	6%		14%		27%	
Antal artiklar:	3 000–4 000		5 000–12 000		12 000–20 000	
Varumärken:	Lidl		Willys, Willys Hemma, Eurocash		City Gross, ICA Maxi, Stora Coop med flera	
Läge:	Bostadsnära och externt		Bostadsnära och externt		Externt	
					44%	
					9%	
					10 000–15 000	
					1 000–5 000	
					Hemköp, Coop, ICA Supermarket, ICA Kvantum, Mathem med flera	
					Tempo, Handlar'n, Matöppet, ICA Nära med flera	
					Stadsdelscentra, bostadsnära, renodlad e-handel	
					Trafik- eller bostadsnära	

Källa: Axfoods uppskattning. Helåret 2022 används då fullständig publik information saknas för 2023.

Marknadsandelsutveckling, %

Källa: Axfoods uppskattning. Helåret 2022 används då fullständig publik information saknas för 2023.

MARKNAD OCH DRIVKRAFTER

Svensk foodservice

Aktörerna på foodservicemarknaden tillhandahåller livsmedel, drycker och köksutrustning och bedriver försäljning till restauranger, caféer, snabbmatställen, företagskunder och offentlig verksamhet. En stor andel av försäljningen på marknaden går genom distribution från grossist till kund och enbart ett fåtal aktörer erbjuder handel i fysiska butiker. Direktdistribution från producenter utgör en liten andel av försäljningen.

Foodservicemarknaden är relativt konsoliderad och utgörs av ett antal stora aktörer och många mindre specialister. Snabbgross vänder sig till den privata marknaden där de fyra största aktörerna Martin & Servera, Snabbgross, Menigo och Svensk Cater tillsammans representerar drygt 85 procent av försäljningen.¹⁾

Utveckling under året

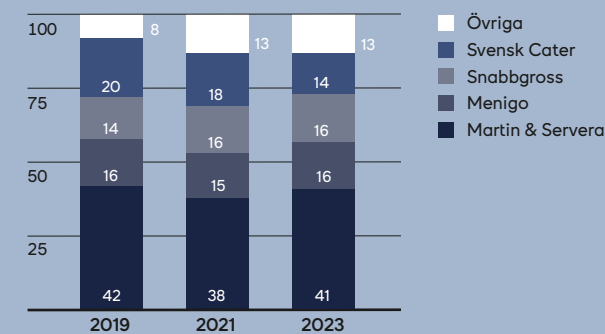
Försäljningen på den privata foodservicemarknaden ökade med 11 procent under 2023 och uppgick till drygt 31 miljarder kronor (28).¹⁾ Tillväxten var helt driven av den höga matpris-inflationen. En viss avmattning av tillväxten noterades under den andra halvan av året i takt med konsumenternas minskade köpkraft. På café- och restaurangmarknaden mot konsument var de segment som uppvisade de största ökningarna under året hotellrestauranger, snabbmatställen och restauranger i trafiknära lägen.²⁾

1) Källa: Delfi Marknadspartner AB. Privata foodservice-marknaden, index jan–dec 2023/jan–dec 2022.

2) Källa: SCB.

Marknadsandelsutveckling, %

Källa: Delfi Marknadspartner AB. Privata foodservice-marknaden, index jan–dec 2023/jan–dec 2022.

Ambitiösa mål och tydlig riktning

Axfood styr och följer löpande upp koncernens utveckling utifrån strategiska koncernövergripande mål. Genom en stark finansiell ställning och en hållbar verksamhet skapas utrymme och förutsättningar för långsiktig lönsam tillväxt.

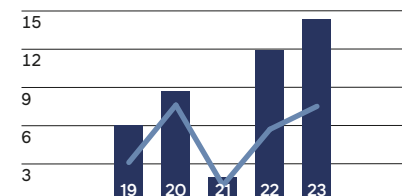
Finansiella mål

Tillväxt

Mål: > marknaden
Utfall: 14,3%

Axfood ska växa mer än marknaden. Under 2023 ökade Axfood detaljhandelsomsättningen med 14,3 procent (11,9) samtidigt som marknaden ökade med 7,5 procent (5,7)¹⁾.

Tillväxt detaljhandelsomsättning, %

Kommentar

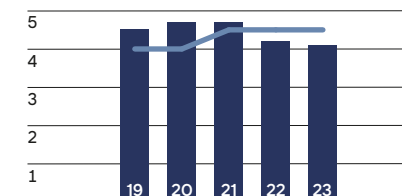
Med olika koncept och starka marknadspositioner har Axfood under flera år växt snabbare än marknaden, såväl i fysisk butik som inom e-handeln. Under de senaste två åren har trenden accelererat, i synnerhet för Willys, och Axfoods tillväxt har varit dubbelt så hög som marknaden.

Lönsamhet

Mål: ≥ 4,5%
Utfall: 4,1%

Långsiktigt ska rörelsemarginalen uppgå till minst 4,5 procent. Under 2023 uppgick rörelsemarginalen till 4,1 procent (4,2).

Rörelsemarginal, %

Kommentar

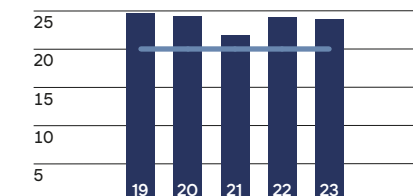
På grund av bland annat investeringar inom logistiken och förvärvet av Bergendahls Food har rörelsemarginalen legat under lönsamhetsmålet de senaste två åren. Över tid väntas emellertid satsningarna, tillsammans med utvecklingen i butikskedjorna, skapa goda förutsättningar för ökad lönsamhet.

Finansiell ställning

Mål: ≥ 20%
Utfall: 23,9%

Soliditeten ska uppgå till minst 20 procent vid årets utgång. Per 31 december 2023 var soliditeten 23,9 procent (24,1).

Soliditet, %

Kommentar

Axfood har en solid balansräkning och affärsmodellen skapar ett stabilt kassaflöde. Målet är att upprätthålla en stark finansiell ställning för att ha handlingsutrymme och flexibilitet att göra investeringar som gynnar koncernen på lång sikt.

— Mål
■ Utfall

1) Källa: Dagligvaruindex (Svensk Dagligvaruhandel och HUI Research).

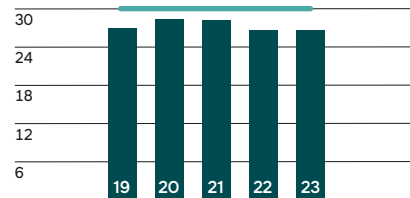
Hållbarhetsmål

Hållbar försäljning

Mål: $\geq 30\%$
Utfall: 26,6%

Till 2025 ska andelen hållbarhetsmärkta varor i procent av Axfoods detaljhandelsomsättning uppgå till minst 30 procent. Under 2023 var andelen hållbarhetsmärkta varor 26,6 procent (26,6).

Andel hållbarhetsmärkta varor, %

Kommentar

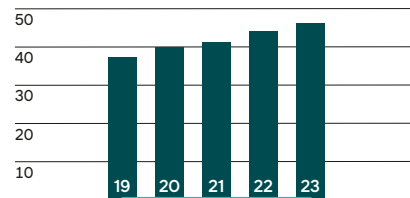
Hållbarhetsmärkta varor vägleder konsumenter till produkter som producerats med hänsyn till miljö och sociala aspekter. Dessa varor ligger ofta något högre i pris då de generellt är dyrare att producera, och sammantaget under de två senaste åren har deras andel av försäljningen minskat, delvis på grund av konsumenternas ökade prismedvetenhet till följd av den höga inflationen. Utvecklingen av såväl kunderbjudande som kundmöte avseende hållbarhet och hälsa är högt prioriterat inom koncernen.

Klimatpåverkan egen verksamhet

Mål: nettonoll
Utfall: 46 475 ton CO₂e

Axfood ska ha nettonollutsläpp från den egna verksamheten senast 2030. Under 2023 uppgick de totala utsläppen av växthusgaser (Scope 1, 2 och delar av 3) till 46 475 ton koldioxidkvivalenter (44 571).

Utsläpp av växthusgaser, tusen ton koldioxidkvivalenter

Kommentar

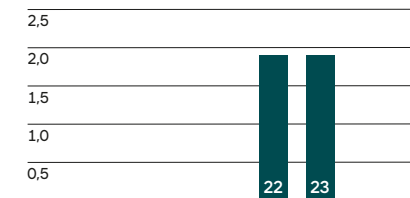
Klimatmålet bidrar till att begränsa utsläppen av växthusgaser så att såväl nationella miljömål som Parisavtalet kan uppnås. Under 2023 ökade dock utsläppen, främst som en följd av ökade utsläpp från lejda transporter. För att motverka den negativa utvecklingen framgent har ett arbete inletts med att accelerera utfasningen av fossilt genom att övergå till förnyelsebara drivmedel i egna och inhyrda transporter från lager till butik.

Klimatpåverkan såld mat

Mål: årligen minskning
Utfall: i linje med 2022

Axfood ska verka för en mer hållbar konsumtion och produktion av mat genom att årligen minska klimatpåverkan per kilo såld mat. Under 2023 uppgick klimatpåverkan per kilo såld mat till 1,9 kilo koldioxidkvivalenter (1,9).

Utsläpp av växthusgaser per kilo såld mat, kilo koldioxidkvivalenter

Kommentar

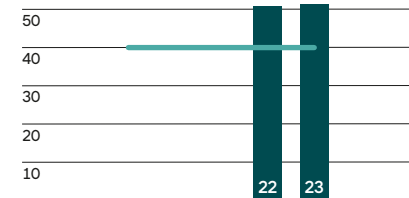
Axfood ska minska sortimentets klimatpåverkan genom att erbjuda varor som bidrar till en mer hållbar proteinkonsumtion, till exempel ett brett utbud av hållbara växtbaserade produkter. För att åstadkomma detta skifte utvecklas löpande nya varor som är goda, prisvärda och hållbart producerade. På grund av avsaknad av data finns ej jämförelsetal för nyckeltalet före 2022.

Jämställdhet

Mål: 40–60%
Utfall: 51,2%

Axfood ska långsiktigt uppnå jämn könsfördelning på ledande positioner, vilket definieras som att män och kvinnor är representerade inom spannet 40–60 procent. Andelen kvinnor i ledande positioner uppgick under 2023 till 51,2 procent (50,7).

Andel kvinnor i ledande positioner, %

Kommentar

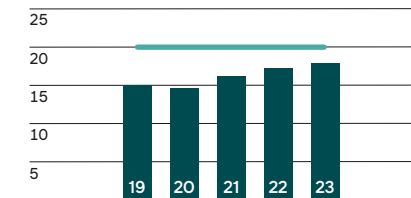
Axfood är ett värderingsstyrkt bolag som ska spegla samhället i stort. Axfood har en jämn könsfördelning mellan män och kvinnor i ledande befattningar, och även totalt. Nyckeltalet andel kvinnor i ledande positioner har reviderats under 2023 för att även inkludera teamchefer, jämförelsetal för 2022 har omräknats.

Mångfald

Mål: $\geq 20\%$
Utfall: 17,8%

Axfoods mål är att minst 20 procent av koncernens ledare ska ha internationell bakgrund. Under 2023 hade 17,8 procent (17,2) av Axfoods ledare internationell bakgrund.

Andel ledare med internationell bakgrund, %

Kommentar

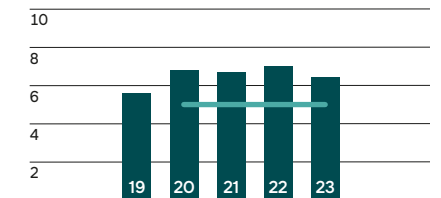
Axfood strävar efter att spegla mångfalden i samhället och ska erbjuda alla medarbetare rättvisa möjligheter att bidra och utvecklas. Axfood arbetar för en bred internationell representation bland medarbetarna.

Sjukfrånvaro

Mål: $\leq 5,3\%$
Utfall: 6,4%

Sjukfrånvaron bland Axfoods medarbetare ska inte överskrida 5,3 procent. Under 2023 uppgick sjukfrånvaron till 6,4 procent (7,0).

Andel sjukfrånvaro, %

Kommentar

Axfood ska erbjuda sina medarbetare en sund arbetsmiljö med goda arbetsförhållanden som bidrar till låg sjukfrånvaro. Under året minskade sjukfrånvaron från en relativt hög nivå som påverkats av effekter från pandemin.

— Mål
— Utfall

Maten

Miljön

Människan

Axfoods hållbarhetsarbete omfattar tre områden – maten, miljön och människan. Till vänster visas de mest relevanta av FN:s globala utvecklingsmål som hör till varje område.

STRATEGISKT RAMVERK

Strategi som ger riktning

Med konkreta fokusområden och en syftesdriven företagskultur skapar Axfood mer livskvalitet för alla genom prisvärd, bra och hållbar mat.

Axfoods affärsidé är en familj av olika koncept i samverkan, och visionen är att vara ledande inom prisvärd, bra och hållbar mat. Det är så Axfood ska skapa mer livskvalitet för alla, vilket är koncernens syfte. I den långsiktiga utvecklingen av koncernen är fyra målbilder vägledande.

Strategiska fokusområden

Inom Axfood arbetas det utifrån en strategi som består av tillväxtfrämjande och effektivitetshöjande fokusområden. För att driva tillväxt utvecklas och erbjuds ett prisvärt sortiment. Förutom att öka försäljningen i befintliga butiker är fortsatt expansion genom fler butiker, utrullning av e-handel och etablering av nya format centralt. Koncernen effektiviseras genom ett mer datadrivet arbetssätt och fortsatt utveckling av framtidens logistiklösningar. För att ligga i framkant är arbetet med kultur- och engagemangsskapande aktiviteter prioriterat för att attrahera och utveckla branschens bästa medarbetare. Läs mer om de strategiska fokusområdena på sidorna 19–27.

Kunderbjudande

Kundmöte

Varans väg

Arbetssätt

Expansion

Medarbetare

Målbilder

År 2030 är vi Sveriges mest inkluderande mataktör

Vi ska växa genom att ta vara på möjligheter i människornas alltmer olika behov och möta dessa med våra särskiljande koncept.

År 2030 är vi den starkaste kraften för ett hållbart mat-Sverige

Vi ska utmana och visa vägen för att minska matens miljöpåverkan i värdekedjan vi är en del av.

År 2030 har vi skapat ett friskare Sverige

Vi ska bidra till en bättre folkhälsa och goda matvanor för alla genom att öka kunskapen och underlätta hälsosamma val.

År 2030 leder vi utvecklingen mot de enklaste och bästa upplevelserna runt maten

Vi ska utmana invanda mönster genom innovativa lösningar som skapar effektivitet och värde för oss och vår omvärld.

Kärnvärden

Butiken är vår scen

Alltid prioritera kunden och välkomna förändring

Vi är starkare tillsammans

Hjälpa varandra, visa uppskattning och lita på andras kompetens

Vi utmanar

Leta ständiga förbättringar, visa vägen och ta initiativ

Vi har koll

Prioritera för att hålla hög kvalitet och vara sparsamma med våra resurser

I tåten för ett hållbart mat-Sverige

Axfood ska ta tåten för ett hållbart och hälsosamt mat-Sverige genom att ta ställning, inspirera och vägleda till prisvärd, bra och hållbar mat. Läs mer om hållbarhetsarbetet på sidorna 75-114.

Maten

- Märkbara val
- Matsvinn
- Schyssta proteiner

Människan

- Hållbara leverantörer
- Olika berikar
- Hälsosamma vanor

Miljön

- Smart resursanvändning
- Hållbara material
- Gröna transporter
- Hållbar odling

KUNDERBJUDANDE

Ett prisvärt, bra och hållbart sortiment för alla

Axfood erbjuder ett brett sortiment av varor som tillgodoser kundernas olika behov och preferenser. Ett särskiljande och relevant erbjudande av såväl märkesvaror som egna märkesvaror ska tillgängliggöra prisvärd, bra och hållbar mat till alla.

Det är tydligt att konsumenter i allt högre grad efterfrågar prisvärdhet, inspiration och smidiga måltidslösningar. Samtidigt ökar medvetenheten vilket ställer allt högre krav på kvalitet och hållbarhet. Stor vikt läggs dessutom vid ursprungsmärkning, god djurvälstånd och minskad kemikalieanvändning. Med detta som utgångspunkt utvecklar Axfood kontinuerligt kunderbjudandet i nära samarbete med koncernens leverantörer. Sortimentet består av mer än 70 000 artiklar och drygt 32 procent av koncernens försäljning utgörs av egna märkesvaror.

Inom Axfood läggs stor vikt vid att skapa goda relationer med leverantörer av märkesvaror och egna märkesvaror och varje år genomförs tusentals leverantörförhandlingar. Axfood ges goda omdömen som en uppskattad partner när leverantörerna utvärderar samarbetet och för att uppmärksamma och inspirera till fortsatt förtroendefulla samarbeten anordnar Axfood årligen en leverantörsträff där pris delas ut till årets leverantör.

Tydligt fokus på prisvärde

Axfoods sortiments- och kategoriarbete utgår från de olika koncepten och deras respektive kundgrupper. Utifrån respektive koncepts marknadsposition byggs kunderbjudandet kring ett effektivt och attraktivt sortiment med en tydlig prisbild. Tillväxt och kundnöjdhet skapas genom att låta starka globala och nationella varumärken stå sida vid sida med egna märkesvaror i butikshyllan. Samarbetet med de två inköpsorganisationerna European Marketing Distribution (EMD) och United Nordic ger skalfördelar och bidrar till att säkra ett brett och relevant erbjudande.

Prisvärdhet har under de senaste åren blivit allt viktigare för kunderna och under 2023 innebar dessutom den höga matpris-inflationen att intresset för lågpris och kampanjvaror ökade.

Prisvärde är därför högt prioriterat inom Axfood och har präglat sortimentsarbetet under året.

Arbetet med att integrera Axfoods kunderbjudande i City Gross butiker fortsatte under året, och City Gross följer nu samma processer och arbetssätt som övriga kedjor inom Axfood. I linje med City Gross strategi har ytterligare steg tagits gällande sortimentsutveckling och inom egna märkesvaror har fler produkter från Axfoods varumärkesportfölj lanserats.

Innovationer och måltidslösningar som tar tåten

Axfood samarbetar med lokala aktörer, entreprenörer och forskare för att utveckla framtidens mat. Dessutom utvecklas utbudet av måltidslösningar kontinuerligt för att möta den allt större efterfrågan från konsument. Måltidslösningar tas fram under egna varumärken samtidigt som utbudet av varm mat i butik blir större.

Under året utökades utbudet av färdiga rätter i butik, genom såväl märkesvaror som egna märkesvaror med exempelvis soppor och pasta. Dessutom ökar efterfrågan för salladsbarer, och Hemköps varmmatsbufféer har rullats ut till ett trettiotal butiker. Många Hemköpsbutiker erbjuder även butikstillverkade smörgåsar, sallader och portionsrätter. Färdigmat i värmeskåp har utökats hos både Willys och Hemköp med snabbmat såsom pizza och burek.

Som ett led i att bredda sortimentet med fler hållbara och hälsosamma alternativ lanserade Axfood under 2023 i stor skala en färs med lika delar nötkött och grönsaker under varumärket Garant. Färsen Nöt & Grönt är Nyckelhålsmärkt, bär märkningen Kött från Sverige och är attraktivt prissatt. Lanseringen skedde i samarbete med Generation Pep, en organisation som arbetar för att främja ungas hälsa (läs mer i textboxen till höger).

Transparens genom hela värdekedjan

För att bibehålla trovärdighet hos dagens medvetna konsumenter behöver livsmedelsaktörer vara alltmer transparenta kring sortimentets hela värdekedja. De tusentals leverantörerna runt om i världen ska leva upp till kraven i Axfoods uppförandekod för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrupcion.

Läs mer om koncernens hållbarhetsarbete i leverantörskedjan på sidorna 92–96.

Axfood ska erbjuda ett attraktivt sortiment – relevant, hållbart och prisvärt.

Prioriteringar 2024

- Utveckla och stärka sortimentet av prisvärd, bra och hållbar mat
- Utveckla och stärka sortimentet av egna märkesvaror
- Stärka prispositionen
- Utveckla erbjudandet kring måltidslösningar

Långsiktigt samarbete med Generation Pep för att främja ungas hälsa

Axfood har som mål att till 2030 skapa ett friskare Sverige. Genom att öka kunskapen och underlätta hälsosamma val vill Axfood bidra till en bättre folkhälsa och goda matvanor för alla. Det långsiktiga samarbete som Axfood och Generation Pep ingick under slutet av 2022 innebär att organisationerna tillsammans sprider information om, underlättar för och genomför aktiviteter som får barn och unga att göra mer hälsosamma val – och därmed leva ett nyttigare, längre och hälsosammare liv.

KUNDERBJUDANDE

Särskiljande och attraktiva egna märkesvaror

Axfoods stora utbud av egna märkesvaror, såsom Garant, Eldorado, Minstingen, Fixa, Såklart, Mevolution och Gastrino, är en viktig konkurrensfördel. Produkterna bidrar till lönsam tillväxt genom att skapa ett attraktivt och särskiljande sortiment som stärker erbjudandet hos Axfoods olika koncept. Produkter kravställs och undersöks noga och en stor del av varorna testas av en extern konsumentpanel innan de går vidare till produktion. Koncernens sortimentsutvecklare lägger vikt vid innovation och identifierar luckor på marknaden samt nyttjar kunddata för att utveckla varor som ligger i framkant inom rådande matrender, hälsa och hållbarhet.

Av Axfoods egna varumärken är Garant och Eldorado starkast positionerade utifrån kvalitet och pris. Garant är ett välkänt varumärke med en tydlig mervärdesprofil och Axfoods undersökningar visar att kännedomen om och lojaliteten till Garant är mycket hög. Eldorado ska vara det bästa lågprisalternativet med fokus på basprodukter. Undersökningar visar en mycket positiv utveckling av gillandet och återköpsviljan för Eldorado under de senaste åren.

Samtliga egna märkesvaror kvalitetssäkras och följer strikta hållbarhetskrav. Det som kan variera mellan exempelvis Garant och Eldorado är att det i Eldorados fall tillåts ett bredare ursprung och en mer inkluderande bredd vad gäller råvarans form och utseende.

Under året lanserades cirka 140 nya produkter inom egna märkesvaror. Utvecklingstakten är fortsatt hög, även om utmanande omständigheter kopplade till prisutveckling och varutillgång har inneburit en lägre takt i lanseringar av nya artiklar jämfört med de senaste åren.

32%

Andel egna märkesvaror av detaljhandelsomsättningen

140

Antal produktlanseringar inom egna märkesvaror

KUNDMÖTE

Kunden i fokus

Det ska vara enkelt och bekvämt för kunderna att handla prisvärd, bra och hållbar mat. Med en hög grad av tillgänglighet finns Axfood där för alla, sömlöst och oberoende av försäljningskanal.

Alla har olika behov och preferenser. Demografi, plånbok, vardagsrutiner och familjesituation är bara några av alla faktorer som påverkar hur konsumenterna föredrar att handla sin mat. Därför är det viktigt att erbjuda en mångfald av koncept och kanaler som låter konsumentens egna preferenser styra matinköpen.

Moderna och tillgängliga butiker

Axfoods butiker ska vara tillgängliga för kunderna så att det är bekvämt och enkelt att handla. Med hjälp av ett brett kontaktnät inom fastighetsbranschen samt egna prognoser kan geografiska områden identifieras där något av koncernens butikskoncept kan tillföra värde. Minst lika viktigt som att butikerna ligger på rätt plats är det personliga kundmötet där medarbetarna är de främsta ambassadörerna.

Arbetet med att uppdatera befintliga butiker pågår ständigt för att ge kunderna bästa möjliga butiksupplevelse. Utöver löpande förbättringar för att skapa inspirerande miljöer moderniserar butikerna var femte till sjunde år.

Kontinuerligt introduceras nya sätt för att med digitala hjälpmedel förbättra kundupplevelsen i butik. Under året har bland annat Willys fortsatt rulla ut scanning och betalning med mobilen till ett större antal butiker.

Brett erbjudande inom e-handeln

Axfood har en stark digital närvaro med en mix av omnikanal-aktörer och rena e-handelsaktörer. Det är viktigt att kunderna känner igen sig och får samma priser online som i butik. De olika matkoncepten speglar därför samma marknadsposition på nätet som i de fysiska butikerna.

Inom e-handeln tillgodoses kundernas olika preferenser för leverans av beställning. Butikskedjorna erbjuder flexibla leveransalternativ och att erbjuda såväl hemleverans som upphämtning i butik är en central del i att möta kundernas behov.

Träffsäkra kundprogram

En majoritet av försäljningen går genom de olika konceptens lojalitetsprogram och personliga erbjudanden baserade på tidigare köppreferenser riktas digitalt till kunderna.

Willys Plus är ett uppskattat lojalitetsprogram med närmare 3,6 miljoner medlemmar. Data används för att skapa bättre erbjudanden och varje kundutskick är helt unikt för att säkra ett så relevant innehåll som möjligt.

Hemköps lojalitetsprogram Klubb Hemköp ökar kundlojaliteten genom personalisering och relevans. Klubb Hemköp inspirerar och vägleder de drygt 2,0 miljoner medlemmarna till goda handlingar. Utöver poäng på alla inköp ges extra poäng för hållbara och hälsosamma val, såsom att handla ekologiska varor eller frukt och grönt, eller välja digitala kvitton.

Snabbgross kundprogram för företagskunder utvecklas löpande och mer än 100 000 kunder nås med riktade och relevanta erbjudanden. I Snabbgross butikskoncept Snabbgross Club får medlemmarna tillgång till kampanjer, riktade erbjudanden och inspiration till att handla de unika varumärken och stora förpackningar som konceptet erbjuder och som inte finns i den traditionella dagligvaruhandeln. Antalet registrerade medlemmar i Snabbgross Club uppgår till cirka 75 000.

Digital utveckling

För att möta framtida kundbehov arbetar Axfood med såväl kärnaffären som utveckling och innovation inom nya områden.

Ett stort fokusområde för både Willys och Hemköp under 2023 var att utveckla det digitala kundmötet för att göra det mer inspirerande, relevant och enkelt att handla online. Kunderna kan nu logga in via BankID, se personliga receptrekommendationer, enklare navigera för att hitta produkter samt få inspiration till att testa nya produkter. Hemköp har även lanserat en ny app som ska stärka kundmötet och öka lojaliteten.

Hybridlösning för obemannade öppettider på Tempo

Under året lanserades i ett antal Tempobutiker en hybridlösning där bemannade öppettider kompletteras med obemannade öppettider. Genom att ladda ner en app och registrera sig via BankID har kunden möjlighet att besöka och handla i en obemannad Tempobutik. Lösningen är i linje med Tempos ambition att tillhandahålla närhet till både bra mat och service, och ger kunderna en ökad tillgänglighet genom generösa öppettider.

Axfood ska med relevanta koncept och hög tillgänglighet möta kundernas olika och föränderliga behov.

Prioriteringar 2024

- Utveckla och optimera butiksbeståndet
- Utveckla det digitala kundmötet
- Utveckla kundmötet avseende prisvärde, hållbarhet och hälsa
- Utforska framtida betalningslösningar och finansiella tjänster

EXPANSION

En koncern i tillväxt

Axfoods mål är att växa mer än marknaden. Detta ska ske genom fortsatt etablering av nya butiker, ett brett e-handelserbjudande och utveckling av nya kunderbjudanden.

Axfood har en bred rikstäckande närvaro med en särskilt stark utveckling och tillväxt i större städer. Genom en diversifierad portfölj av dagligvarukoncept täcks även mindre orter in genom primärt handlarägda butiker.

Nyetableringar i attraktiva lägen

Det geografiska läget, flöden och infrastrukturen kring en fysisk butik är av stor vikt för att nå ut till kunderna. Avgörande för en lyckad etablering är förmågan att identifiera de platser som är lättillgängliga och enkla att nå för konsumenterna. Varje potentiell nyetablering utvärderas genom datadriven analys, där bland annat rörelsemönster, demografi och köpkraft vägs in i bedömningen av rätt koncept för platsen.

Samtidigt som Axfood har en närvaro i stora delar av Sverige finns det fortsatt god potential för expansion av nya fysiska butiker. Som exempel har koncernen historiskt haft en något lägre närvaro i de norra delarna av Sverige, men i takt med de stora satsningar som görs inom industri och infrastruktur i dessa delar av landet finns en stor tillväxtpotential som Axfood följer noga.

Under året etablerades 12 nya egenägda butiker och 4 handlarägda butiker. Vid årsskiftet hade Axfood totalt 337 egenägda butiker och 266 handlarägda butiker.

En gynnsam affärsmodell

Axfoods strategi med olika koncept i samverkan är gynnsam vad gäller etableringsmöjligheter. Parametrar som lokalstorlek, kundunderlag och om butiken bör vara egen- eller handlarägd vägs in för att bedöma vilket varumärke som lämpar sig för varje enskild etablering. Ett ytterligare verktyg är att vid behov ha möjligheten att konvertera butiker mellan olika koncept om förutsättningar på en viss plats förändras.

Vad gäller nyetableringar upplever Axfood en ökad efterfrågan kring lågpriskedjan Willys, både i delar av landet där butikskedjan inte har en närvaro, men även i större städer där det finns utrymme för ytterligare butiker. Hemköp och Tempo har en styrka i att kunna verka i hela landet med ett lokalt anpassat sortiment och olika ägarformer. Inom Axfoods varumärkesportfölj finns även koncepten Handlar'n och Matöppet som står sig väl på mindre lokala marknader.

En konkurrenskraftig e-handel

Axfoods butiks nätverk erbjuder kunden en hög grad av tillgänglighet, även vid upphämtning av e-handelsbeställningar. För Axfood utmärker sig upphämtning i butik som kundernas mest uppskattade leveranssätt då de själva kan hämta matkassarna när det passar dem bäst. Vid årsskiftet erbjöd 158 Willysbutiker och 67 Hemköpsbutiker e-handel.

Samtliga av Snabbgross butiker erbjuder e-handel till företagskunder. Middagsfrid erbjuder färdigplanerade matkassar med recept i storstadsregioner. Mathem, där Axfood är minoritetsägare, är en renodlad e-handelsaktör för dagligvaror med hemleverans. Apohem är ett fullskaligt öppenvårdsapotek på nätet som erbjuder hemleverans av apoteksvaror i hela Sverige.

Konverteringar inom Hemköp och Tempo

Antalet handlarägda butiker inom Hemköp kan variera något från ett år till ett annat baserat på avtal och löpande utvärdering av i vilken form som butikerna bäst kan stärka Hemköps position på marknaden. Hemköp har ett finansieringsprogram kallat 91/9 för att möjliggöra för utvalda butikshefer att förvärva en butik.

“
Axfood har en bred närvaro med en särskilt stark utveckling och tillväxt i större städer.

Axfood ska växa inom nya och befintliga områden genom etablering av butiker och e-handel samt utveckling av nya erbjudanden.

Prioriteringar 2024

- Expandera butiks nätverket och e-handeln
- Stärka positionerna för utvecklingsbolagen

VARANS VÄG

Fortsatta steg mot en optimerad logistikplattform

Förändrade konsumtionsmönster, digitalisering och vikten av att säkerställa en konkurrenskraftig verksamhet driver utvecklingen mot en mer hållbar och effektiv varuförsörjning. Axfoods egna lager och en väl utbyggd egen fordonsflotta försörjer butiker och e-handel över hela Sverige. För att ytterligare stärka bakomliggande led genomförs omfattande satsningar i koncernens logistikplattform.

Dagab är Axfoods inköps- och logistikbolag och ansvarar för koncernens varuflöde. Varor distribueras till koncernens egenägda butiker och externa kunder såsom handlarägda butiker och kunder inom servicehandeln. Separata e-handelslager hanterar hemleveranser för e-handeln i Stockholm och Göteborg.

Dagabs fordonsflotta består av 200 tunga lastbilar. Fyllnadsgraden optimeras av effektivitets- och miljöskäl, och lastbilarna levererar varor från koncernens lager och ut till butiker över hela landet. Cirka hälften av all volym körs med egna bilar vilket ger en rad fördelar, bland annat genom att åkerikunskapen kan användas för att ställa höga krav på upphandlade transporter. Samtidigt ger externa transporter en flexibilitet och dessutom effektivitet och hållbarhet i synnerhet på landsbygden där transporter samkörs i högre utsträckning med andra aktörer för att optimera fyllnadsgraden. Utöver de tunga lastbilarna har Dagab 86 lätta lastbilar för e-handeln. Höga krav ställs på en trygg arbetsmiljö, en säker trafikmiljö och minskad klimatpåverkan genom sparsam körning, så kallad eco-driving, och hållbara drivmedel.

Under de senaste åren har ett nytt och modernt transporthanteringssystem implementerats, vilket möjliggör ruttoptimering, en större överblick över transportflöden samt hantering av flöden till såväl butik som e-handelskonsument. Systemet erbjuder även konsumenten en förbättrad möjlighet att följa sin egen leverans.

Satsningar på framtidens logistik

Satsningarna på att skapa en än mer hållbar, effektiv och konkurrenskraftig varuförsörjning fortsatte under 2023. Med stora investeringar säkras en rikstäckande logistikplattform av högsta klass som kommer att stärka hela Axfoodfamiljen och externa kunder. Etableringen av det nya högautomatiserade logistikcentret i Bålsta är en av de största i sitt slag i Europa och omläggningen är omfattande. Logistikcentret planeras vara i full drift under 2024 och kommer hantera distribution av livsmedel till såväl butik som e-handelskonsument. Satsningen är unik i att samla hela flödet och processer för butik och e-handel i en och samma byggnad. Logistikcentret kommer att hantera samtliga temperaturzoner och bidra till att ytterligare optimera varuflödet genom en snabbare och mer flexibel varukedja. Dessutom effektiviseras bakomliggande processer vilket bidrar till minskat matsvinn. Logistikcentret kommer att hantera ungefär 60 procent av Dagabs volymer och utrymme skapas för att öka kapaciteten med minst 40 procent jämfört med 2019. Upprampningen sker i faser och under 2023 togs automation i drift för varor inom det torra och kylda sortimentet med gradvis ökade utleveransvolymer. Under 2024 fortsätter upprampningen med varor från det frysta sortimentet och dessutom påbörjas utleveranser till e-handeln.

För att utveckla och effektivisera verksamheten och möta framtida volymökningar invigde Axfood under 2022 ett nytt och större rikslager för frukt och grönt i Landskrona. Lagret semi-automatiseras och lösningen driftsätts fullt ut under 2024.

För att tillföra ytterligare pallplatser och möta framtida volymökningar förstärks det befintliga höglagret i distributionscentralen i Backa i Göteborg som byggs ut med två nya automatiserade krångångar. Detta ökar den totala kapaciteten med omkring 30 procent. Under 2023 inleddes markarbetet inför den nya byggnationen.

Grön omställning av lastbilsflottan

Utsläppen från transporter påverkar i hög grad koncernens klimatavtryck. Samtliga egenägda lastbilar kan köras fossilfritt efter omfattande investeringar i olika fordonstyper. För att minska utsläppen har ett arbete inletts med att accelerera utfasningen av fossila bränslen genom att övergå till enbart förnyelsebara drivmedel i såväl egna som inhyrda transporter från lager till butik.

Dagab och Scania har sedan flera år ett nära samarbete kring fossilfria transporter. Med avancerade analyser av transportdata utreds hur snabbt det är möjligt att ställa om. Dagab har tagit fram en elektrifieringsplan och fortsätter resan mot ett minskat klimatavtryck. I dag har Dagab tre helelektriska tunga lastbilar som kör lokala och regionala transporter i Stockholm och Göteborg. Dagab har bland annat tagit Scantias första helelektriska lastbils-ekipage på 64 ton i drift och var först i Sverige med att under 2021 ta Scantias första helelektriska tunga lastbil i drift. Dagab har även Volvos första serietillverkade tunga ellastbil i sin fordonsflotta.

Axfood ska utveckla en hållbar varuförsörjning med hög effektivitet och kvalitet.

Prioriteringar 2024

- Utveckla framtida lagerstruktur
- Effektivisera drift med ny lagerstruktur
- Effektivisera och utveckla framtidens hållbara transportlösningar

ARBETSSÄTT

Automation och digitalisering

Dagligvaruhandeln befinner sig i ett skifte med digitalisering och automation högt på agendan. Genom att arbeta både snabbare och mer strategiskt med data kan Axfood bli än mer konkurrenskraftigt och relevant för kunderna.

Axfoods IT-bolag har cirka 300 medarbetare som genom nytänkande, digital utveckling och automation skapar värde och effektivitet för samtliga verksamheter inom Axfood. Detta möjliggör att koncernen kan ligga i framkant inom områden som det digitala kundmötet, e-handel och arbetssätt.

För att vara snabbfotade med kvalitet och högt affärsvärde sker samarbete och utveckling tvärfunktionellt mellan bolag, avdelningar och experter i produktområdesteam. Genom engagerade medarbetare skapas förändringskraft, flexibilitet och nöjdare kunder och användare. I projekt representerar styrgrupper hela koncernen för att säkra helhetsperspektivet.

En datadriven organisation

Ett datadrivet arbetssätt utvecklas kontinuerligt och genomsyrar hela organisationen. Med hjälp av data och analys personifieras kommunikationen och kunderna erbjuds mer relevanta varor och erbjudanden.

Axfood har utvecklat intern kompetens kring avancerad analys av kunddata inom kategori- och inköpsarbetet. Analysen gör att sortiment och pris kan styras bättre och att erbjudanden blir än mer kundanpassade. För att förbättra processerna samt skapa ett mer effektivt och attraktivt erbjudande har koncernens IT-plattformar uppdaterats de senaste åren. Projektet har genomförts för att förbättra kampanj- och sortimentsprocessen och innebär en ökad grad av automation samt bättre beslutsunderlag med data och analyser.

Under kommande år accelereras arbetet med att integrera artificiell intelligens (AI) i processer och arbetssätt. Ett särskilt fokus ligger på att utforska möjligheter med generativ AI.

Effektivitet genom digitala arbetssätt

Koncernens underliggande teknikplattformar utvecklas löpande och i butik och på lager ökar graden av automation och digitalisering kontinuerligt. Lagernivåer, varuflöden och ruttor optimeras med hjälp av data och AI. Automatiserade beställningar möjliggör att rätt mängd varor beställs vid rätt tidpunkt. I butik används handdatorer för att effektivt identifiera varor med kort datum, vilket ger en bättre kontroll av sortimentet och bidrar till att minska matsvinnet. I butik används även fingerscannern som enkelt och snabbt skanner varor när ordrar för e-handeln plockas ihop. Ett nytt modernt, snabbt och flexibelt kassasystem har under de senaste åren implementerats i Axfoods butiker, vilket innebär drygt 4 000 nya kassor och betalterminaler.

Alla medarbetare har en egen digital identitet vilket skapar goda förutsättningar för intern kommunikation, målgruppsstyrd information och utbildning utifrån användarens bolagstillhörighet, arbetsplats och roll. Genom digitala utbildningar, guider och engagerande innehåll uppmanas medarbetare att kontinuerligt utveckla sitt digitala arbetssätt.

Med hjälp av robotar kan tidsödande administrativa arbetsuppgifter automatiseras. Robotarna sköter bland annat kvalitetskontroller, slutgodkänner flöden och sällar bland dokument. Att automatisera processerna genom Robotic Process Automation (RPA) innebär många fördelar. Processer effektiviseras och standardiseras samtidigt som medarbetare avlastas.

Informationssäkerhet högt på agendan

Digitaliseringen innebär möjligheter och nya arbetssätt men ökar också behovet av att skydda information och säkerställa en stabil IT-drift. Informationssäkerhet är därför ett prioriterat område inom koncernen. Stor vikt läggs vid förebyggande insatser och organisation för att upptäcka och hantera hot och störningar samt säkerställa kontinuerlig drift vid oförutsedda händelser. Dessutom ingår ett kontinuerligt arbete för att höja medvetenheten internt kring informationssäkerhetsfrågor, där en gemensam strategi, utbildningar och nya tekniska lösningar är exempel på åtgärder.

”
Ett datadrivet arbetssätt utvecklas kontinuerligt och genomsyrar hela organisationen.

Axfood ska vara en kundorienterad, förändringskraftig och hållbar organisation med fokus på effektivitet och utveckling.

Prioritering 2024

- Accelerera avancerad analys, AI och digitalt arbetssätt
- Utveckla och implementera ny butiksplattform
- Förstärka arbetet med cybersäkerhet
- Aktiv samhällspåverkan för ökad hållbarhet, hälsa och konkurrenskraft

MEDARBETARE

Medarbetare som möjliggörare

Axfood ser mångfald, jämställdhet och inkludering som en självklar och viktig del av affären. Varje vecka möter Axfoods medarbetare miljoner kunder och därför utvecklas organisationen kontinuerligt på ett sätt så att medarbetarnas olika kompetenser, perspektiv och potential tas tillvara, och kundernas behov möts.

Axfood har mer än 13 000 årsanställda och främjar en kultur där medarbetarna är aktivt engagerade. De senaste åren har bilden av Axfood som en stabil och trygg arbetsgivare som gör skillnad stärkts – något som lockar både redan yrkesverksamma och morgondagens medarbetare.

Speglings av kunderna

Axfood strävar efter att spegla mångfalden bland kunderna och erbjuda alla medarbetare rättvisa möjligheter att bidra och utvecklas. Axfood vill vara en inkluderande arbetsgivare där alla blir bemötta med respekt utifrån sina unika förutsättningar. Att vara inkluderande är något som finns djupt förankrat i kulturen inom koncernen.

Axfood har tydliga mål om att ha en representation av mångfald på alla ledarnivåer. En mångfald av perspektiv och sätt att lösa problem ger innovationskraft och ökar kunskapen. Det gör koncernen ännu bättre på att möta kundernas olika behov. Dessutom går det väldigt bra ihop med vad kandidater på arbetsmarknaden efterfrågar idag – ett meningsfullt arbete med värderingar som möter deras egna.

Axfood arbetar med objektiva och rättvisa processer för att hitta nya medarbetare där kompetens snarare än ålder, kön och bakgrund är det som är viktigt. Successionsplanering är en del av detta arbete för att säkra ledarförsörjningen och nå mångfalds- och jämställdhetsmålen. Axfoods mål är att fördelningen kvinnor och män på ledande positioner ska ligga inom intervallet 40–60 procent – ett mål som återigen nåddes under 2023.

Under året registrerade Axfood 165 740 ansökningar till de totalt 2 444 utlysta tjänsterna inom koncernen. Det innebär i genomsnitt 68 ansökningar per tjänst.

Många möjligheter till utveckling

Inom Axfoodfamiljen finns många utvecklingsmöjligheter och en ambition att alla kan utvecklas, oavsett roll. Såväl seniora ledare som nyanställda medarbetare kan utvecklas när det finns rätt förutsättningar. Medarbetarna uppmuntras till personlig utveckling och att prova på olika befattningar och roller inom koncernen.

Axfoodakademien, med interna och externa lärare, är koncernens centrum för vidareutbildning och kompetensutveckling. Utbildningarna riktar sig till olika roller inom butik, lager och kontor. Axfoodakademien arbetar med ambitionen att flytta lärandet ut i verksamheten, något som enligt forskning ger störst effekt. Många utbildningar är så kallade lärresor där lärandet sprids ut över tid med många lärmoment i vardagen.

Axfood är en växande koncern och behöver ständigt nya ledare. Genom aktiviteter såsom lärarledd utbildning, e-learning, coaching från chef och olika övningsuppgifter att utföra i butik, förbereds medarbetare för att ta nästa steg i karriären inom Axfood. Särskilda ledarsteg är framtagna där butiksmedarbetare har möjlighet att utvecklas till teamchef respektive butikschef. Drygt 80 procent av cheferna inom Axfood tillsätts internt.

Samtliga medarbetare på koncernens supportkontor uppmuntras att en dag om året göra praktik i butik. Butikspraktik är ett bra sätt att öka medarbetarnas förståelse för kärnverksamheten och hur deras eget arbete påverkar det operativa arbetet.

En hållbar arbetsplats

Axfood arbetar strategiskt och långsiktigt med insatser för att stärka ett hållbart arbetsliv. Med stöd av koncerngemensamma initiativ, tydliga rutiner och arbetssätt samt kvalitetssäkrade processer och verktyg görs insatser för ökad hälsa och minskad sjukfrånvaro. Årlig uppföljning genomförs med intern revision inom arbetsmiljö, vilket ligger till grund för eventuella åtgärder. Medarbetarna är Axfoods viktigaste resurs. Därför är bra arbetsmiljöer där medarbetare känner trygghet och kan agera utan risk för egen eller andras hälsa en självklarhet. Ett system för rapportering av olyckor och säkerhetsincidenter används inom koncernen för att utreda, åtgärda och följa upp risker, tillbud och olyckor. Systemet stöttar i att identifiera risker och åtgärda dem i förebyggande syfte. Systemstöd finns även för att stötta chefers hantering av sjukfrånvaro och rehabilitering. Chefer uppmärksammas till exempel på återkommande korttidssjukfrånvaro samt vägleds genom hela rehabiliteringsprocessen vid långtidssjukfrånvaro.

Psykisk ohälsa är ett stort samhällsproblem. Därför har Axfood lanserat en tjänst som möjliggör för medarbetarna att anonymt prata med en socionom, psykolog, jurist eller ekonom. Chefer kan ta stöd av tjänsten för att få vägledning och hjälp i sitt ledarskap.

Axfood ska vara marknadens mest attraktiva arbetsgivare som engagerar och utvecklar medarbetare till rätt kompetens och arbetssätt.

Prioriteringar 2024

- Säkra bemanning och minska personalomsättning
- Stärka kultur och ledare som förebilder
- Stärka hållbart arbetsliv

MEDARBETARE

Axfoods medarbetarlöfte

Våra olikheter inom Axfoodfamiljen bygger ett starkt lag och möjliggör att vi kan påverka både vardag och morgondag. Med passion för mat och människor, engagemang och stolthet arbetar vi tillsammans för att skapa mer livskvalitet för alla vi möter och berör. Tillsammans har vi kraften att förbättra, utveckla och göra skillnad – på riktigt.

Fem anledningar att jobba inom Axfood

01

Utvecklingsmöjligheter – vi växer tillsammans

Vår framgång börjar med dig. Vi tar lyhört tillvara på talang och idéer, i en miljö där det är uppskattat att våga tänka nytt. Vi uppmuntrar till lärande – om du inte kan, kan du lära dig. Att vi växer och utvecklas tillsammans med dig gör att vi kan leda vägen och utmana en hel bransch.

02

En i laget – välkommen in i gemenskapen

Teamkänslan är stark i varje bolag och som en del av Axfoodfamiljen är vi alltid hjälpsamma och lyhörda mot varandra. Gemenskapen är en viktig anledning till att vi går till jobbet med glädje och energi.

03

Samhällsengagemang – vi gör skillnad i det stora och i det lilla

Här finns stora möjligheter att påverka samhället vi lever i idag och imorgon. Initiativ efter initiativ visar att vi kan göra stor skillnad. Vi är på jakt efter positiva nytänkare som tillsammans med oss vill arbeta nyfiket och engagerat med omtanke för maten, miljön och människan.

04

Passion för mat och människor – tillsammans skapar vi mer livskvalitet

Vi har en viktig funktion i samhället och är stolta över att vara en del av alla människors vardag. Tillsammans med dig vill vi skapa mer livskvalitet för alla vi möter och berör.

05

Olika koncept, en familj – styrkan i våra olikheter

Vi är en unik koncern med olika koncept i samverkan. Hos oss finns trygghet och stora utvecklingsmöjligheter. Här får du samarbeta och utvecklas både i ditt eget arbete och med andra bolag inom familjen. Genom våra många bakgrunder, kompetenser och erfarenheter är vi starkare tillsammans.

Fokus på hälsa och rörelse med Axfoodloppet

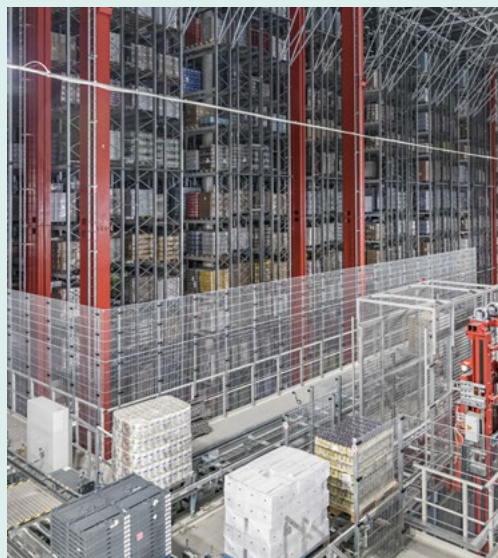
För andra året anordnades Axfoodloppet som en del av Axfoods fokus på hälsa. Drygt 400 medarbetare sprang, joggade eller promenerade fem kilometer i Hagaparken i Stockholm.

Axfoods största utvecklingsprojekt

För att stärka konkurrenskraften utvecklar Axfood verksamheten i hög takt inom samtliga delar av koncernen. Här ges en översikt av Axfoods största just nu pågående utvecklingsprojekt.

En ny logistikstruktur i världsklass

Konkurrenskraften stärks genom ett bredare sortiment och mer effektivitet i leverans av varor till butiker och e-handelskunder.

Ett datadrivet och effektivt varuflöde med kunden i fokus

Konsumenternas efterfrågan styr alla steg av varuförsörjningen, vilket möjliggör effektivitet, hållbarhet och konkurrenskraft.

Ett optimalt arbetssätt i butiker

Butiksmedarbetarna upplever enkelhet med nya system som effektiviserar och förenklar butiksdriften.

Ett mer attraktivt kunderbjudande

Bättre förutsättningar skapas för att planera och optimera priser, kampanjer och sortiment.

Ett relevant och inspirerande digitalt kundmöte

Det digitala kundmötet utvecklas med fokus på e-handelslösningar, kundprogram, kundleveranser och digitala hjälpmedel i butik.

Risker och riskhantering

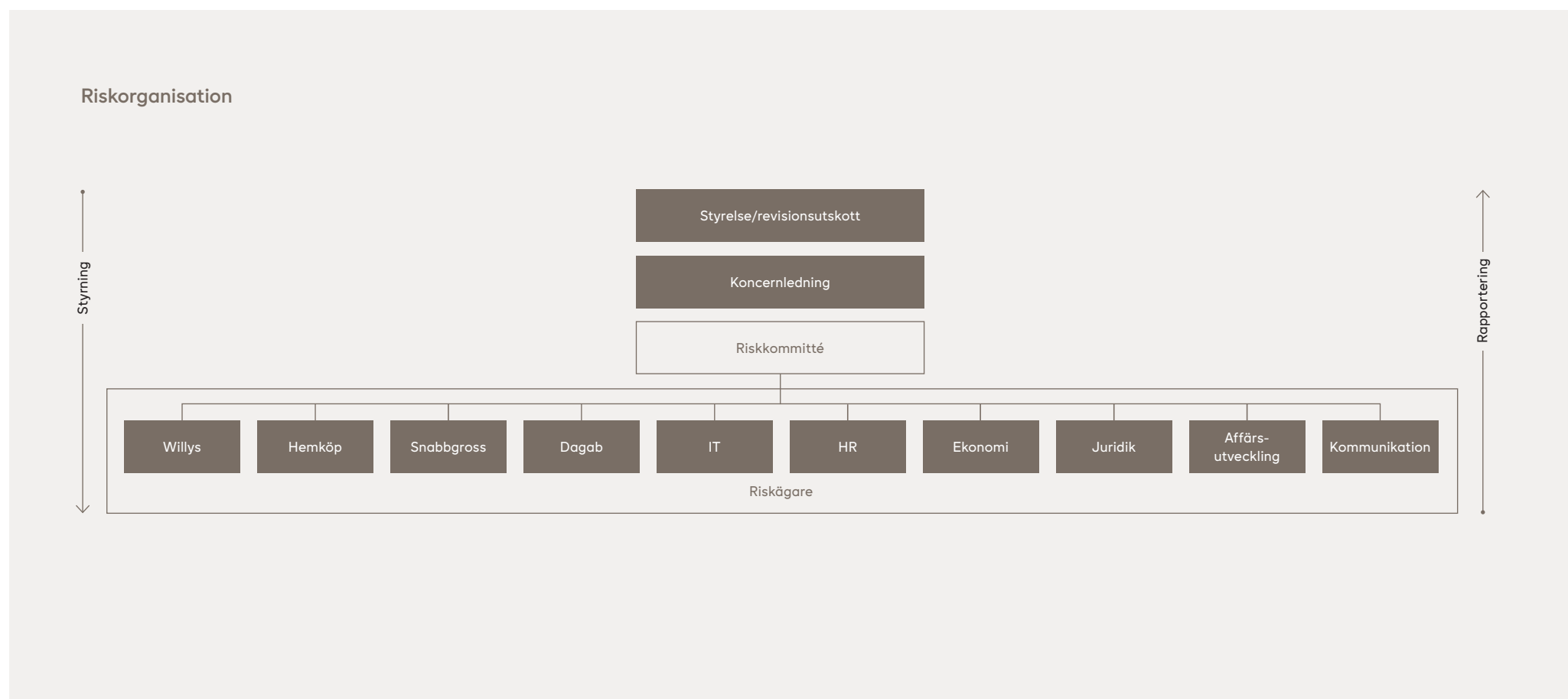
Axfoods verksamhet är liksom all affärsverksamhet förenad med risker. Risker är något som kan påverka verksamheten negativt men som rätt hanterade även kan tillföra värde. Hur risker hanteras har därför stor betydelse. Axfood delar upp riskerna i operativa, strategiska och finansiella risker.

Riskhanteringsprocessen

För att förekomma risker eller minimera effekter och skador arbetar Axfood med en etablerad Enterprise Risk Management-process där risker kontinuerligt identifieras, hanteras och rapporteras. I detta arbete sannolikhets- och konsekvensbedöms samtliga risker. I de operativa och strategiska riskerna ingår hållbarhetsrisker.

Riskerna bedöms och dokumenteras av respektive riskägare minst två gånger per år och vid behov löpande. Bedömningen sker både av förändrad risknivå för befintliga risker och tillkommande risker. Strategiska risker som exempelvis ökad konkurrens, förändrat sortiment och övriga omvärldsförändringar som kan påverka Axfoods strategiska mål hanteras i styrelsens och koncernledningens löpande arbete.

Riskerna klassificeras och kategoriseras efter hur väl genomförda motåtgärder som finns på plats. Riskägare är medlemmarna i koncernledningen med ansvar för sin respektive områdesrisk-karta. Inom Axfood finns en riskkommitté som leds av koncernens Risk Manager. Riskkommittén har som uppgift att bland annat följa upp planerade motåtgärder samt konsolidera de risker som inventerats av respektive riskägare. Sammanställningen görs centralt och sammanfaller tidsmässigt med koncernens affärsplan vilket underlättar budgetering för beslutade motåtgärder. För en beskrivning av organisation, styrning och rapportering av Axfoods riskhantering, se illustrationen till höger.

RISKER OCH RISKHANTERING

Incidenthantering

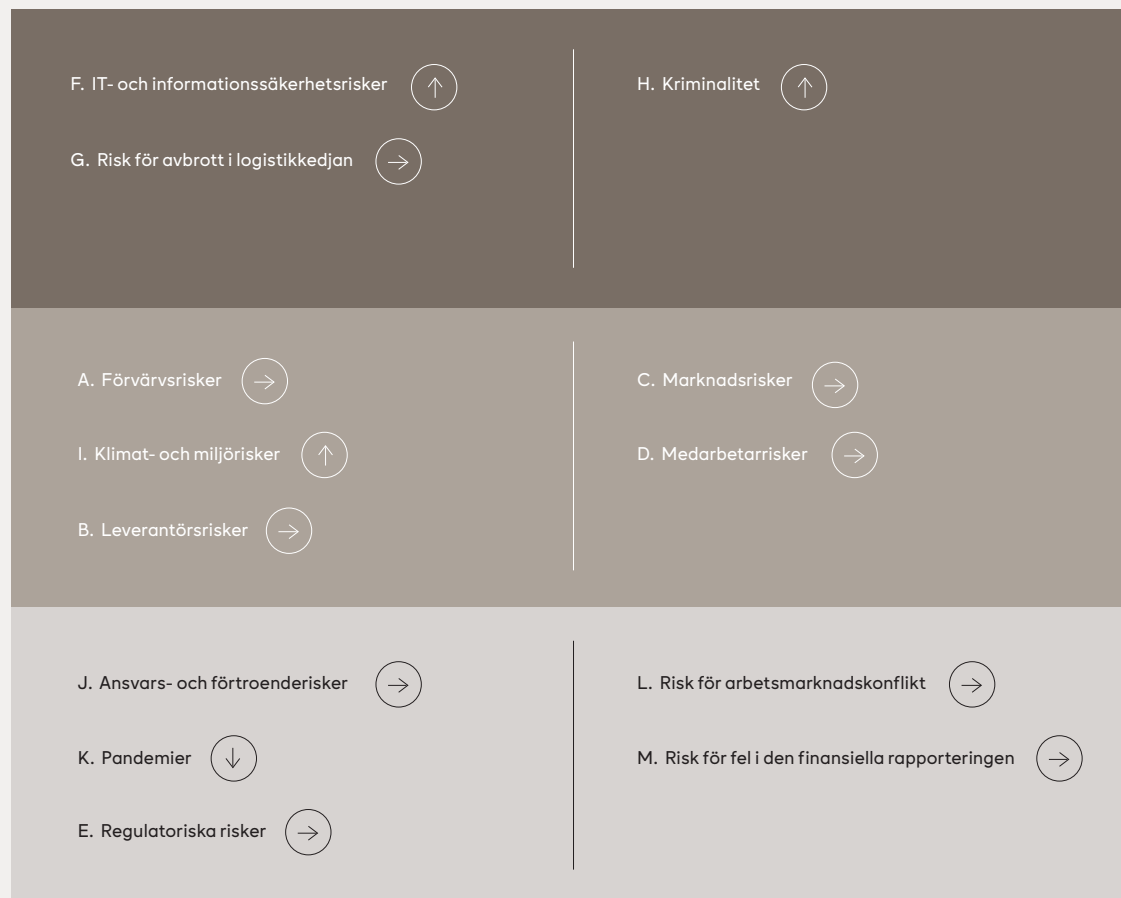
I koncernen finns system för incidentrapportering. Genom dessa görs en sammanställning av hur operativa risker prioriteras och hanteras effektivt och systematiskt.

Krishantering och kontinuitetsplaner

Inom Axfood finns planer för krishantering som övas regelbundet av samtliga bolags krisledning. Syftet med planerna och övningarna är att säkerställa god beredskap i händelse av kris och att rätt åtgärder vidtas av utsedda nyckelfunktioner vid rätt tillfälle. Målsättningen är att minimera den akuta skadan i en situation där normala rutiner inte räcker till. För händelser där krisen riskerar att bli långvarig arbetar Axfood förebyggande och aktivt med kontinuitetsplaner för att begränsa tiden för avbrottet till ett minimum.

Försäkringar

Axfood har koncerngemensamma försäkringar som årligen revideras av oberoende extern part. Försäkringarna omfattar bland annat egendom, avbrott, produktansvar, cyber, transport samt ansvarsförsäkring för styrelseledamöter och ledande befattningshavare. Axfoods samtliga försäkringar förnyas innan huvudförfallodagen.

Risköversikt (risker listade i bokstavsordning i respektive box, se nästa sida för fördjupad information)**Trend**

- ↑ Ökad risk
- ↓ Minskad risk
- Oförändrad risk

Påverkan

- Hög
- Medium
- Låg

RISKER OCH RISKHANTERING

Strategiska och operativa risker

Strategiska risker

Risk	Huvudrisker	Hantering	Trend	Försäkrad ¹⁾
A	Förvärvsrisiker	Noggranna marknadsanalyser av exempelvis konkurrens och demografi där varje investeringskalkyl sträcker sig över flera år.	→	e.t.
B	Leverantörsrisiker	Alternativa lösningar utvärderas regelbundet. Fler leverantörer av en produkt eller råvara och ofta även geografisk spridning minskar riskerna vid eventuella störningar. För högriskleverantörer görs tätare uppföljningar för att identifiera avvikelser som kan orsaka störningar. Stora krav ställs på brandskydd och finansiell stabilitet hos leverantörer.	→	✓
C	Marknadsrisiker	Analyser, exempelvis kund- och konsumentundersökningar, ligger tillsammans med övriga analyser till grund för koncernens strategier.	→	e.t.
D	Medarbetarrisiker	Axfood arbetar kontinuerligt med successionsplanering. Dessutom har bolaget ett stort fokus på mångfaldsarbetet, nolltolerans mot diskriminering och kränkande särbehandling, god arbetsmiljö samt balans mellan privat- och arbetsliv.	→	e.t.
E	Regulatoriska risker	Axfood har en väl fungerande intern kontroll och ett etiskt förhållningsätt i samtliga led. Axfoods uppförandekod beskrivs närmare på webbplatsen. Vid ny lagstiftning eller nytt regelverk beslutas åtgärder i god tid innan det nya regelverket implementeras.	→	✓

Risker i tabell listade utefter påverkan och därefter i bokstavsordning.

1) Helt eller delvis.

Trend

↑ Ökad risk

↓ Minskad risk

→ Oförändrad risk

Påverkan

● Hög

● Medium

● Låg

Operativa risker

Risk	Huvudrisker	Hantering	Trend	Försäkrad ¹⁾
F	IT- och informations-säkerhetsrisiker	Stor vikt läggs på förebyggande arbete och kontinuitetsplanering. Redundanta system med geografisk riskspridning ska säkra driften för butiker, lager och kontor. Hög medvetenhet kring informations-säkerhetsfrågor, där utbildningar, tekniska lösningar och framtagna informations-säkerhetsstrategi är exempel på åtgärder.	↑	✓
G	Risk för avbrott i logistikkedjan	Stort fokus på systematiskt brandskyddsarbete. Stor vikt läggs på en fungerande brandskyddsorganisation med preventiva åtgärder som exempelvis utbildning, goda rutiner, tekniskt brandskydd samt återkommande kontroller och uppföljning. Aktivt och löpande kontinuitetsarbete.	→	✓
H	Kriminalitet	Omfattande förebyggande säkerhetsarbete med bland annat utbildningar, rutiner, tekniska och personella resurser för att kunna hantera olika situationer, exempelvis vid stölder i butik.	↑	e.t.
I	Klimat- och miljörisker	Stort fokus på utveckling av det klimat- och miljöanpassade sortimentet för att attrahera medvetna kunder och stärka koncernens varumärken. För att möta utmaningarna med extremväder säkras leveranser genom inköp från olika produktionsområden. En utförligare beskrivning av Axfoods arbete med klimat- och miljörisker återfinns i hållbarhetsredovisningen på sidorna 90–91.	↑	✓
J	Ansvars- och förtroenderisiker	Axfood bedriver ett omfattande kvalitets- och matsäkerhetsarbete. Förebyggande arbete genom långtgående egenkontrollprogram och kvalitets-säkring av egna märkesvaror. Tydliga rutiner för hantering av livsmedel.	→	✓
K	Pandemier	Erfarenheter och kunskaper från hanteringen under Covid-19 med bland annat åtgärder i butik, lager och kontor, distansarbete, bemanning, digitala arbetssätt och krisledning.	↓	✓
L	Risk för arbetsmarknadskonflikt	Samordning och dialog i näringslivsorganisationer. Längre avtalsperioder minskar risken för konflikt.	→	✓
M	Risk för fel i den finansiella rapporteringen	En utförligare beskrivning av Axfoods arbete med intern kontroll återfinns i Bolagsstyrningsrapporten.	→	e.t.

Risker i tabell listade utefter påverkan och därefter bokstavsordning.

1) Helt eller delvis.

Strategiska och operativa risker

(A) Förvärvsrisker

Axfood förvärvar och etablerar löpande nya verksamheter. Om förhållandena i verksamheterna inte överensstämmer med vad som tidigare var känt, till exempel före det att ett förvärv genomförts, föreligger risken att Axfoods resultat och varumärke påverkas negativt. Vid förvärv är det även viktigt med en väl genomförd integration och att behålla nyckelpersoner. Alla ny-etableringar och förvärv föregås av noggranna marknadsanalyser vad gäller såväl konkurrens som demografi där varje investeringskalkyl sträcker sig över flera år. Dessutom analyseras omvärldsfrågor och verksamheternas profil utifrån bland annat etiska, sociala och miljömässiga aspekter.

(B) Leverantörsrisker

Axfood bedriver ett omfattande kvalitets-, säkerhets- och hållbarhetsarbete, i synnerhet för egna märkesvaror men även inom övrigt sortiment. Kartläggningen av risker inom leverantörsledet utgår från en rad olika dimensioner såsom arbetsmiljö, vattentillgång, barnarbete, fackliga rättigheter, livsmedels- och produkt-säkerhet samt djurvälstånd. Utmaningar kring mänskliga rättigheter kan förekomma i en del leverantörsländer. Kvalitetssäkringen sker i flera led innan en leverantör godkänns och bedömning för urval görs bland annat utifrån leverantörens hållbarhetsarbete. Inköp styrs till leverantörer med bra hållbarhetsarbete eller en positiv förändringsvilja. Axfood gör också återkommande besök och/eller revisioner hos leverantörer för att diskutera produktkunskap, produktutveckling, uppföljning av uppförandekoden samt i förekommande fall utreda och följa upp eventuella brister. En konkurs eller omfattande brand hos en kritisk leverantör skulle kunna medföra störningar i varuflödet. Alternativa lösningar ses därför regelbundet över samtidigt som höga krav ställs på brandskydd och finansiell stabilitet hos kritiska motparter. För att bibehålla och helst stärka förtroendet hos kunderna är det också viktigt att upprätthålla god kontroll av leverantörskedjan.

(C) Marknadsrisker

Axfood verkar på en konkurrensutsatt och föränderlig marknad som kräver en flexibel och agil organisation för att möta nya kundbehov och beteenden. För att vara uppdaterade om konkurrenterna och nya trender bevakas marknaden kontinuerligt. Exempelvis genomförs löpande kund- och konsumentundersökningar som tillsammans med övriga analyser ligger till grund för bolagets strategier.

(D) Medarbetarrisker

Dagligvarubranschen befinner sig i en hög förändringstakt och digitalisering. Förändringsledning, kompetensutveckling och att attrahera eftersökta kompetenser blir allt viktigare. En hög-aktuell och stor förändring inom Axfood är att vissa av koncernens befintliga lager under 2024 ska ersättas av ett nytt logistikcenter i Bålsta utanför Stockholm. Att rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare är mycket viktigt för Axfood och en förutsättning för koncernens expansion och resultat. För att motverka negativa effekter vid förlust av nyckelpersoner arbetar bolaget kontinuerligt med successionsplanering. Axfood har även ett stort fokus på mångfald och inkludering inom hela koncernen. Samtliga arbetsplatser ska vara fria från alla former av diskriminering och kränkande särbehandling vilket bland annat synliggörs i koncernens likabehandlingspolicy. Axfood ska vara en attraktiv och hållbar arbetsplats där fokus på en bra, hälsosam och inkluderande arbetsmiljö är grundläggande.

(E) Regulatoriska risker

För Axfood är det grundläggande att efterleva lagar och andra regelverk liksom att bedriva affärer enligt god affärssed. Brott eller försummelse inom dessa områden skulle kunna skada koncernens anseende och medföra såväl sanktioner som böter. I riskförebyggande syfte har därför ett antal policys, en väl fungerande intern kontroll och ett etiskt förhållningsätt för att motverka mutor, bestickning och korruption i samtliga led upprättats inom koncernen. Varje leverantör som företaget ingår avtal med ska ställa sig bakom koncernens uppförandekod eller ha en egen med motsvarande krav. Uppförandekoden är en integrerad del av inköpsprocessen och ingår i alla leverantörsavtal, med undantag för vissa lokala leverantörer som hanteras direkt på lokal nivå. Vid ny lagstiftning eller regelverk beslutas åtgärder i god tid innan det nya regelverket implementeras.

(F) IT- och informationssäkerhetsrisker

Digitaliseringen innebär stora möjligheter men ställer samtidigt ökade krav på en förmåga att skydda information och kunddata samt säkerställa en stabil drift av IT-miljön. Under de senaste åren har en fortsatt ökad aktivitet från cyberkriminella aktörer observerats. Därför är informationssäkerhet ett prioriterat område och en naturlig del av den strategiska agendan. Inom Axfood pågår ett systematiskt arbete utifrån ett ledningssystem för informationssäkerhet och skyddet utifrån aktuell hotbild ses kontinuerligt över. Stor vikt läggs vid förebyggande arbete och organisation för att upptäcka, hantera och återhämta koncernens verksamheter från hot och störningar samt säkerställa kontinuerlig drift vid oförutsedda händelser. Axfood har en uppdaterad IT-säkerhetsarkitektur som bygger på Zero Trust och en roadmap med aktiviteter som genomförs planenligt. Här ingår även att kontinuerligt verka för att höja medvetenheten kring risker för driftsavbrott eller risken att förlora känslig data.

(G) Risk för avbrott i logistikkedjan

En av de allvarigaste verksamhetsriskerna som koncernen har att hantera är avbrott i logistikkedjan, i synnerhet när det gäller brand i distributionscentraler med egendoms- och avbrottsskada som följd. Axfood har ett stort fokus på det systematiska brandskyddsarbetet och lägger vikt vid en väl fungerande brandskyddsorganisation med preventiva åtgärder som exempelvis adekvat utbildning och goda rutiner, anpassat tekniskt brandskydd samt återkommande kontroller och uppföljning. Ett aktivt arbete med kontinuitetsplaneringen pågår löpande. En annan del som kan påverka logistikkedjan är Axfoods IT-struktur, se mer information under risk (F), IT- och informationssäkerhet.

(H) Kriminalitet

En ökande kriminalitet i samhället avspeglar sig även för medarbetarna i butik. Inom Axfood bedrivs ett omfattande förebyggande säkerhetsarbete med bland annat utbildningar, rutiner, tekniska och personella resurser för att hantera olika situationer, exempelvis vid stöld, bedrägerier och hot och våld.

(I) Klimat- och miljörisker

Riskbilden inom klimat- och miljöområdet är mångfacetterad och rör såväl varumärkesfrågor, tillgång på råvaror samt kostnader som kan uppkomma som en följd av politiska beslut. En utveckling mot mer miljömedvetna konsumenter, i kombination med risken att inte vara tillräckligt snabb med att anpassa sortimentet efter en ändrad förväntansbild, skulle också kunna innebära minskad konkurrenskraft. Riskerna utgör dock samtidigt möjligheter för de inom branschen som ligger i framkant. För mer information om riskerna relaterade till klimat och miljö, se avsnittet om klimatrelaterade finansiella risker och möjligheter i hållbarhetsredovisningen på sidorna 90–91.

RISKER OCH RISKHANTERING**(J) Ansvars- och förtroenderisker**

Som en av de ledande aktörerna inom dagligvarubranschen är Axfoods förmåga att möta intressenternas förväntningar på kvalitet, transparens, efterlevnad av lagar och krav såväl som sociala och etiska normer avgörande för att upprätthålla hög trovärdighet. Exempel på frågor som dagligen hanteras är matsäkerhet, hygien, kylkedja och produktansvar för varor som kan orsaka sak- eller personskada. Skulle allvarliga brister uppdagas inom något av dessa områden föreligger risk för såväl ekonomisk förlust som för varumärkesskada. Axfood arbetar aktivt med dessa frågor, bland annat genom långtgående egenkontrollprogram i butik och kvalitetssäkring av egna märkesvaror. Kontrollprogrammet innebär att butikerna bland annat genomför vissa dagliga ankomstkontroller och temperaturkontroller på avdelningsnivå. Tydliga rutiner finns för hantering av till exempel oförpackade livsmedel i syfte att säkerställa att livsmedelshygienen upprätthålls och att kylkedjan inte bryts. Misslyckanden på miljöområdet med exempelvis för höga halter bekämpningsmedel i mat eller olämpliga kemikalier i andra varor skulle kunna påverka förtroendet för Axfoods varumärke, de egna märkesvarorna och koncernens olika koncept. Inom kvalitetssäkringen av egna märkesvaror ställs krav på livsmedelssäkerhet och produktsäkerhet inom tillverkningen av varorna. Produktens innehåll, i form av ingredienser och tillsatser samt dess sensoriska kvalitet så som smakupplevelsen, granskas och går igenom för varje enskild produkt. För Axfoods konkurrenskraft är det viktigt att kontinuerligt utveckla sortimentet efter kundernas behov och preferenser. Det kan exempelvis handla om att erbjuda hållbar mat såsom ekologiska och vegetariska varor. Axfood erbjuder också ett stort sortiment av mat med märkningen "Från Sverige". En svag måluppfyllnad inom hållbarhetsområdet kan på sikt urholka kundernas förtroende för Axfoods varumärke och de olika matkoncepten.

(K) Pandemier

För Axfood är högsta prioritet att trygga hälsan och säkerheten för medarbetare och kunder samtidigt som bolaget ska leva upp till sitt samhällsansvar att leverera mat. Covid-19 medförde lärdomar kring att hantera smitta med ett antal åtgärder och restriktioner av olika slag. De risker som pandemin medförde, bland annat risk för avbrott i logistikkedjan, leverantörsrisker och medarbetarrisker kunde hanteras inom befintliga organisationer i koncernen utan några väsentliga störningar för verksamheterna.

(L) Risk för arbetsmarknadskonflikt

Arbetsmarknadskonflikter, exempelvis strejk eller lockout i något av verksamheternas led, riskerar att orsaka driftsstörningar. Förhandling av kollektivavtal för Axfoods verksamheter sker i huvudsak genom Svensk Handels försorg, där Axfood är medlem.

(M) Risk för fel i den finansiella rapporteringen

Axfood analyserar och bedömer löpande de risker som kan föranleda fel i bolagets finansiella rapportering. Styrelsen fattar årligen beslut om vilka risker som är väsentliga att beakta för att säkerställa en god intern kontroll inom den finansiella rapporteringen. En mer utförlig beskrivning av arbetet med intern kontroll återfinns i bolagsstyrningsrapporten.

Finansiella risker

Axfood är exponerat för finansiella risker i form av finansierings- och refinansieringsrisker, likviditetsrisker, ränterisker, valutarisker och kreditrisker. Styrelsen antar årligen en koncernövergripande finanspolicy som reglerar ansvarsfördelningen i finansiella frågor mellan styrelsen, vd och koncernchefen, ekonomi- och finansdirektören, centrala finansavdelningen och övriga koncernbolag. Koncernens finansavdelning rapporterar månadsvis en uppföljning av finanspolicy till ekonomi- och finansdirektören. Samma rapportering görs även till styrelsen fyra gånger per år. För mer information om de finansiella riskerna, se not 22.

Investment case

Axfood är ett stabilt bolag med starka varumärken, historiskt god avkastning och lönsam tillväxt. Nedan lyfts fem anledningar till att investera i Axfood.

01

Tydlig strategi på ocyklisk och växande marknad

Dagligvaruhandeln är relativt okänslig för konjunktursvängningar och drivs till stor del av befolkningsökning och inflation. Historiskt har den årliga marknadstillväxten varit stabil kring 2–3 procent, men har de senaste åren påverkats av pandemi och kraftig matprisinflation. Axfood har en tydlig strategi med konkreta prioriteringar inom sex fokusområden: kunderbjudande, kundmöte, expansion, varans väg, arbetssätt och medarbetare. Målet är att växa mer än marknaden med en långsiktig rörelsemarginal om minst 4,5 procent.

02

Familj av välpositionerade koncept i attraktiva segment

Axfood består av olika verksamheter och koncept med starka marknadspositioner som möter varierande kundbehov. Willys är ledande inom lågprissegmentet och Hemköp är en stark aktör inom segmentet traditionell livs. Med Tempo, Handlar'n och Matöppet har Axfood dessutom en position inom närservice. Eurocash driver butiker inom gränshandeln mot Norge och genom partnerskapet med City Gross har Axfood även en närvaro inom stormarknadssegmentet. Middagsfrid förenklar vardagen för e-handelskunder med färdigplanerade matkassar, och med innehavet i Mathem är Axfood representerat även inom den renodlade e-handeln för lösplock med hemleverans. Snabbgross och Urban Deli har en position inom café- och restaurangbranschen, och Apohem verkar på nätpoteksmarknaden. Med en tydlig expansionsplan, fokus på prisvärde i såväl fysisk butik som inom e-handeln samt kontinuerlig utveckling av kunderbjudandet möts de förändrade kundbeteendena.

03

Hållbara skalfördelar och tydlig samverkan

Med en tydlig samverkan inom Axfood mellan koncernbolagen och de centrala supportfunktionerna skapas skalfördelar och kostnadseffektivitet. Dagab är det gemensamma inköps- och logistikbolaget som skapar förutsättningar för prisvärdhet, kvalitet och hållbarhet. En effektiv och modern logistik ger många fördelar och lägger grunden för lönsam tillväxt och ett konkurrenskraftigt erbjudande. Axfoods gemensamma IT-bolag har en avgörande roll i koncernens digitala utveckling, automation och datadrivna arbetssätt för att möta framtida behov.

04

Stark finansiell ställning och stabilt kassaflöde

Axfood har en solid balansräkning och ett stabilt kassaflöde med en effektiv hantering av rörelsekapitalet. Enligt Axfoods utdelningspolicy ska utdelningen till aktieägare vara minst 50 procent av resultatet efter skatt och delas ut vid två betalningstillfällen. Under de senaste fem åren var den årliga direktavkastningen i genomsnitt drygt 3 procent. Belåningsgraden är låg, och exkluderat de redovisningsmässiga effekterna från IFRS 16 uppgick nettoskulden dividerat med EBITDA till 0,0 vid utgången av 2023.

05

Positiv samhällskraft

Axfood har under lång tid arbetat för att vara en positiv kraft i samhället. Det innebär att erbjuda prisvärd, bra och hållbar mat till alla och att vara en inkluderande verksamhet som bedrivs på ett ansvarsfullt sätt, inte minst vad gäller att minska koncernens klimatpåverkan. Axfood tar täten för ett hållbart och hälsosamt mat-Sverige och genom egna märkesvaror lanseras såväl innovativa som hållbara och hälsosamma produkter. En kontinuerlig dialog förs med beslutsfattare, politiker och myndigheter om hur branschen kan utvecklas för ökad hållbarhet och konkurrenskraft.

Stark finansiell ställning och stabilt kassaflöde

Förvaltningsberättelse

Axfood AB (publ) med organisationsnummer 556542-0824 är ett aktiebolag registrerat i Sverige, med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är registrerade på Nasdaq Stockholm. Besöksadressen till huvudkontoret är Solnavägen 4 i Stockholm och postadressen är 107 69 Stockholm. Axfood AB är dotterföretag till AxRetail AB, 556039-2226 med säte i Stockholm. AxRetail AB är i sin tur helägt dotterföretag till Axel Johnson Holding AB, 556245-2549 med säte i Stockholm som upprättar koncernredovisning för den yttersta koncernen.

Verksamhet

Axfood är en ledande koncern inom dagligvaruhandeln i Sverige, där butikskedjorna Willys och Hemköp ingår, liksom Tempo, Handlar'n och Matöppet. Grossistförsäljning sker genom Snabbgross och supportbolaget Dagab ansvarar för sortiment, inköp och logistik. I koncernen ingår även Middagsfrid och Urban Deli samt delägda Apohem, Eurocash, City Gross och Mathem.

Axfoods verksamhet är indelad i fyra rörelsesegment: Willys, Hemköp, Snabbgross och Dagab. I segmentet Willys ingår förutom Willys och Willys Hemma även delägda Eurocash och minoritetsandelen i City Gross. I segmentet Hemköp ingår egenägda Hemköpsbutiker samt de centrala funktioner som stöttar handlarägda butiker inom Hemköp och Tempo. I segmentet Snabbgross ingår grossistförsäljning till restauranger och caféer samt det medlemsbaserade konsumentkonceptet Snabbgross Club. I segmentet Dagab ingår förutom Dagabs sortiments-, inköps- och logistikverksamhet även handlarkoncepten Handlar'n och Matöppet samt Middagsfrid, Urban Deli och ägarandelen i Apohem. Av Dagabs försäljning sker ungefär 67 procent till egenägda butiker. Dagab har även grossistförsäljning till handlarägda butiker och servicehandel. Koncernens segment beskrivs ytterligare på sidorna 37–44. Koncerngemensamt omfattar stödfunktioner på huvudkontoret såsom koncernledning, ekonomi, juridik, kommunikation, affärsutveckling, HR och IT. Inom IT sker utveckling och drift av IT-lösningar.

Antalet egenägda butiker var vid årets slut 337 (325). Under året har 12 egenägda butiker etablerats eller förvärvats. Willys, Hemköp och Snabbgross erbjuder utöver försäljning i butik även e-handel.

Axfood samverkar med drygt 700 handlarägda butiker knutna till Axfood genom avtal, bland annat inom Hemköp men också under varumärken som Tempo, Handlar'n och Matöppet.

Viktiga händelser

Marknadsdynamiken under 2023 präglades till stor del av den höga inflationen och som en följd föränderliga konsumentbeteenden med stort fokus på prisvärde och lågpris. I detta marknadsklimat var Axfoods tillväxt dubbelt så hög som marknadens med ett stort inflöde av nya kunder. Främst gynnades Willys med sitt unika koncept och ledande position i lågprissegmentet, men även Hemköp uppvisade en bra utveckling och växte något mer än marknaden.

I början av året genomfördes de första leveranserna till butik från koncernens nya högautomatiserade logistikcenter i Bålsta utanför Stockholm. Uppramningen av logistikcentret har skett gradvis med först utleveranser av torrvaror och senare utleveranser av varor från det kylda sortimentet. Under året har Axfoods resultat belastats med parallella driftskostnader kopplat till omstruktureringen av logistikverksamheten. Under 2024 planeras logistikcentret vara i full drift. Utöver logistikcentret i Bålsta stärktes även koncernens logistikplattform på annat håll genom att automationen i det nya frukt- och grönt-lagret i Landskrona färdiginstallerades.

Medarbetare

Det genomsnittliga antalet medarbetare uppgick till 13 185 (12 772). Könsfördelningen bland medarbetarna var 52 procent (52) kvinnor och 48 procent (48) män. Andelen medarbetare inom detaljhandeln uppgick till 66 procent (65) och i partihandeln till 30 procent (31).

Axfoods mål är att minst 20 procent av koncernens ledare ska ha internationell bakgrund. Under året hade 18 procent (17) av ledarna och 29 procent (29) av medarbetarna inom koncernen internationell bakgrund. Jämställdhet är också en del i mångfaldsarbetet och målet är att uppnå jämn könsfördelning i ledande positioner. Under 2023 var andelen kvinnor i ledande positioner inom koncernen 51 procent (51)¹⁾. I koncernledningen var 55 procent (55) kvinnor.

Axfood AB med dotterbolag är bundna av minst något av de sex rikstäckande kollektivavtalen för detaljhandel, lager och e-handel, transport, livsmedel, hotell och restaurang samt tjänstemän. Kollektivavtal tillämpas för samtliga medarbetare och reglerar löner och anställningsvillkor. Årligen genomförs lönekartläggning inom koncernen för att förhindra osakliga skillnader i lön och förmåner.

För mer information kring medarbetare se sidorna 96–99.

1) Nyckeltalet andelen kvinnor i ledande positioner har reviderats för att även inkludera teamchefer, jämförelsetalet har omräknats

Väsentliga risker

Axfoods verksamhet är liksom all affärsverksamhet förenad med risker. Risker är något som kan påverka Axfoods verksamhet negativt men som rätt hanterade även tillför värde. Hur risker hanteras har därför stor betydelse. Axfood delar upp koncernens risker i operativa, strategiska och finansiella risker.

Riskbilden har de senaste åren påverkats av en rad omvärldsfaktorer, så som coronapandemin, kriget i Ukraina, ökad kriminalitet och den ökade krisberedskapen i samhället. Hantering av förändrade omvärldsfaktorer är en kontinuerlig del av riskhanteringsprocessen.

De operativa och strategiska riskerna som skulle ge störst påverkan för koncernen är IT- och informationssäkerhetsrisker, risk för avbrott i logistikkedjan samt ansvars- och förtroenderisker. Axfoods operativa och strategiska risker beskrivs på sidorna 28–32. De finansiella riskerna beskrivs i not 22.

Klimat- och miljörisker är en del av de operativa riskerna. Riskbilden på området är mångfacetterad och rör såväl varumärkesfrågor, tillgång på råvaror samt kostnader som kan uppkomma som en följd av politiska beslut. Ett sätt att möta utmaningarna är till exempel genom inköp från olika produktionsområden. En utförlig beskrivning av Axfoods arbete med klimat- och miljörisker återfinns i hållbarhetsredovisningen.

Förvärv, överlåtelse och innehav av egna aktier

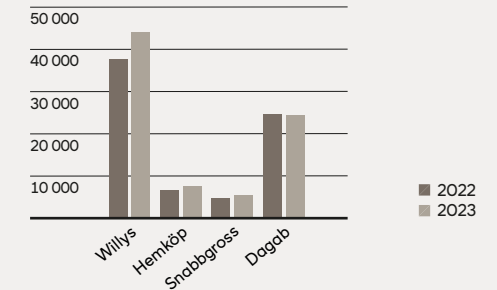
Årsstämman 2023 beslutade om att anta ett nytt långsiktigt aktiebaserat incitamentsprogram som löper över tre år, LTIP 2023.

Programmet överensstämmer i allt väsentligt med tidigare program, med en justering i jämförelsegruppen för att mäta totalavkastningen på bolagets aktier, samt en minskning av antalet sparaktier till det antal som gällde för LTIP 2021. Tilldelning av LTIP 2020 skedde med hjälp av egna aktier under april 2023.

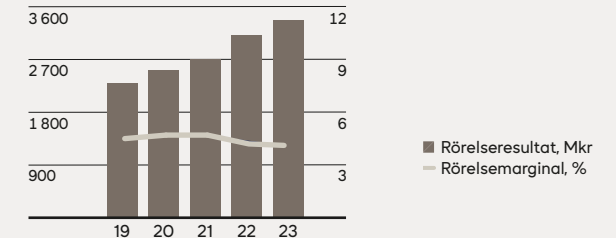
För att säkra bolagets förpliktelser med anledning av LTIP 2023 har Axfood under andra kvartalet 2023 återköpt 155 000 aktier för totalt 37 Mkr till en genomsnittlig kurs om 239,53 kronor per aktie. Innehavet av egna aktier uppgår därmed till 1 065 652 aktier, vilket säkerställer leverans av aktier till samtliga incitamentsprogram.

Till årsstämman 2024 föreslås att införa ett nytt långsiktigt aktiebaserat incitamentsprogram, LTIP 2024, som i allt väsentligt överensstämmer med LTIP 2023. Programmet föreslås omfatta cirka 85 medarbetare.

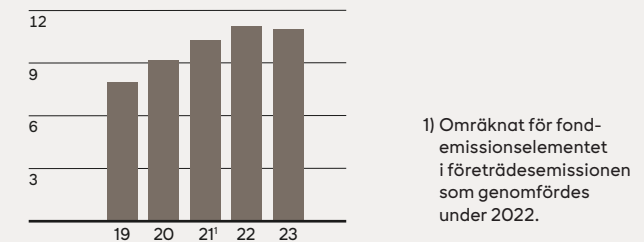
Koncernens externa nettoomsättning per segment, Mkr

Rörelseresultat och rörelsemarginal

Resultat per aktie före utspädning, kr

1) Omräknat för fondemissionsselementet i företrädesemissionen som genomfördes under 2022.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare

Riktlinjer avseende ersättning till ledande befattningshavare, vilka antogs av årsstämman 2023 för att gälla som längst fram till årsstämman 2027, framgår i not 6.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Bolagsstyrningsrapport och hållbarhetsrapport

I enlighet med ÅRL 6 kap 8 resp. 11§ har Axfood valt att upprätta den lagstadgade bolagsstyrningsrapporten och hållbarhetsrapporten som skilda rapporter från den legala årsredovisningen. Bolagsstyrningsrapporten återfinns på sidorna 116–125 och den lagstadgade hållbarhetsrapportens omfattning återfinns i tabellen på sidan 109. Hållbarhetsrapporten har varit föremål för en översiktlig granskning av Axfoods revisorer.

Framtida utveckling

Axfoods verksamheter drivs och utvecklas utifrån en strategi som består av tillväxtfrämjande och effektivitetshöjande fokusområden.

För att driva tillväxt utvecklas och erbjuds ett prisvärt sortiment. Förutom att öka försäljningen i befintliga butiker är fortsatt expansion genom fler butiker, utrullning av e-handel och etablering av nya format centralt. För att ligga i framkant utvecklas kulturen så att branschens bästa medarbetare attraheras och utvecklas. Koncernen fortsätter arbetet med effektivisering genom ett mer datadrivet arbetssätt och ytterligare automatiserade lösningar. Under 2024 tas automationslösningen på frukt- och gröntlagret i Landskrona i drift och koncernens nya högautomatiserade logistikcenter i Bålsta planeras vara i full drift med ökade volymer och påkoppling av fryst sortiment samt e-handel. Under 2024 kommer också en uppgradering ske av backoffice-systemet i butik vilket kommer att förenkla och effektivisera processerna.

Investeringarna under 2024 förväntas uppgå till 1 600–1 700 Mkr exklusive förvärv och nyttjanderättstillgångar, varav cirka 300 Mkr är hänförligt till automation i det nya logistikcentret i Bålsta utanför Stockholm, i distributionscentralen i Backa i Göteborg samt i det nya frukt- och gröntlagret i Landskrona. Under 2024 planerar Axfood att etablera 10–15 nya butiker.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

Kronor	
Överkursfond	1 476 153 002
Balanserade vinstmedel	825 756 583
Årets resultat	2 805 036 437
Totalt	5 106 946 022

Disponeras på följande sätt:

Kronor	
Till aktieägarna utdelas 8,50 kronor/aktie	1 834 109 498
I ny räkning överföres	3 272 836 524
Totalt	5 106 946 022

Styrelsen föreslår en utdelning om 8,50 kronor per aktie (8,15). Utdelningen fördelas på två utbetalningar, 4,25 kronor per aktie i mars 2024 och 4,25 kronor per aktie i september 2024. Den föreslagna utdelningen uppgår till totalt 1 834 109 498 kr.

Det angivna beloppet är beräknat på det totala antalet aktier i bolaget minskat med bolagets innehav av egna aktier vid dagen för årsredovisningens avgivande. Innehavet kommer att förändras före den andra avstämningsdagen, dels med anledning av tilldelning inom ramen för LTIP 2021, dels till följd av förslaget om LTIP 2024 förutsatt att förslaget antas av årsstämman.

Med hänvisning till ovanstående och vad som i övrigt kommit till styrelsens kännedom är styrelsens bedömning att en allsidig bedömning av bolagets och koncernens ekonomiska ställning medför att utdelningen är försvarlig med hänvisning till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets och koncernens egna kapital samt bolagets och koncernverksamhetens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Detaljhandelsomsättning

Mkr	2023	2022	Förändring	Förändring jämförbara butiker
Willys	43 763	37 458	16,8%	13,9%
Hemköp ¹⁾	19 940	18 263	9,2%	7,9%
Totalt	63 703	55 721	14,3%	12,0%

1) Avser Hemköp (egenägt och handlarägt) samt Tempo.

Förändring i butiksstruktur

Antal butiker	31 dec 2022	Nyetablering/ förvärv	Försäljning/ avveckling	Konvertering	31 dec 2023
Willys	232	9	–	–	241
Hemköp/Tempo egenägda	64	2	-1	1	66
Snabbgross	29	1	–	–	30
Totalt egenägda butiker	325	12	-1	1	337
Hemköp handlarägda	137	2	-2	-1	136
Tempo handlarägda	131	2	-3	–	130
Totalt handlarägda butiker	268	4	-5	-1	266
Totalt egenägda och handlarägda butiker	593	16	-6	0	603

Willys – ledande inom lågprissegmentet

Willys är landets ledande lågpriskedja med ett brett sortiment och stort utbud i egenägda butiker och i e-handeln. Med ambitionen att erbjuda Sveriges billigaste matkasse ska Willys leda och utveckla lågprissegmentet inom dagligvaruhandeln. I rörelsesegmentet Willys ingår även delägda gränshandelskedjan Eurocash och en minoritetspost i City Gross.

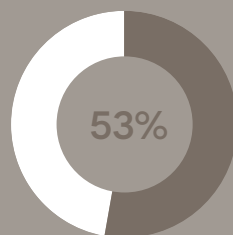
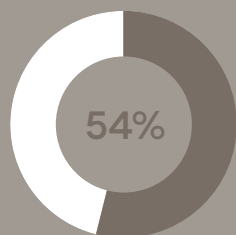

Det har varit ett exceptionellt år där många nya kunder har upptäckt Willys. Vårt koncept med Sveriges billigaste matkasse har aldrig varit så relevant som nu.

Thomas Evertsson, vd Willys¹⁾

Andel extern nettoomsättning

Andel rörelseresultat

1) Den 1 februari 2024 efterträddes Thomas Evertsson av Nicholas Pettersson som vd på Willys.

Willys

- 234 butiker, varav 180 Willys och 54 Willys Hemma
- Säljyta genomsnitt Willys 2 200–2 500 kvm (varians 1 100–4 700 kvm)
- Säljyta genomsnitt Willys Hemma 600–800 kvm (varians 300–1 200 kvm)
- E-handel via 158 butiker
- Sortiment Willys cirka 10 000 artiklar och Willys Hemma cirka 6 000

Sveriges ledande lågpriskedja

Willys förenar kvalitet och hållbarhet med enkelhet och låga priser. Sortimentet är brett med såväl färskvaror och ekologiskt som bra och prisvärd vardagsmat.

Willys har ett modernt och uppdaterat bestånd med attraktiva butiker. Butikskedjan är det dagligvarukoncept på marknaden som når den högsta andelen av hushållen och lojalitetsprogrammet Willys Plus har närmare 3,6 miljoner medlemmar. Willys har satsat mycket på digitala tjänster och har en stark position inom e-handeln där kunderna handlar till samma låga priser som i butik och sedan kan välja om de vill hämta sina matkassar själva eller få dem levererade hem. Willys arbetar brett med hållbarhetsfrågor och samtliga butiker lever upp till villkoren för Naturskyddsföreningens miljömärkning Bra Miljöval. Willys Hemma är Willys koncept för mindre butiker där kunderna hittar bra mat till låga priser i bostadsnära lägen, stadskärnor eller på mindre orter.

WILLY:S **WILLY:S** Hemma

Eurocash

- 7 butiker
- Säljyta genomsnitt 3 000–3 500 kvm (varians 2 500–5 500 kvm)
- Sortiment cirka 10 000–15 000 artiklar

Gränsens ledande matvarukedja

Eurocash, där Axfood har en ägarandel om 51 procent, är inriktat på handel längs den norska gränsen och består av 7 butiker från Strömstad till Storlien.

Målgruppen är framförallt normmän som uppskattar de betydligt lägre priserna i Sverige jämfört med Norge. Som specialiserade på gränshandel ska Eurocash därför göra det enkelt för den norska kunden att handla bra mat till lägsta pris.

eurocash

City Gross

City Gross, där Axfood har en minoritetspost om 9,9 procent, är ett stormarknadskoncept som består av 42 butiker med ett brett sortiment och ett stort utbud av färskvaror.

CITY GROSS

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE – WILLYS

Utveckling under året

Willys nettoomsättning uppgick till 43 757 Mkr (37 451), en kraftig ökning med 16,8 procent jämfört med föregående år, vilket var mer än dubbelt så mycket som marknaden. Omsättningen i jämförbara butiker ökade med 13,9 procent (13,5). Främst bidrog prisutveckling och volymtillväxt till Willyskedjans starka utveckling. Med den höga matprisinflationen har prisvärde blivit alltmer relevant för konsumenten vilket har resulterat i en ökad kundtillströmning. Willys fortsatte att utveckla sitt erbjudande och koncept genom expansion av nya butiker och e-handel samt moderniseringar av befintliga butiker. Euro-cash omsättning ökade jämfört med föregående år, såväl totalt som i jämförbara enheter.

Totalt etablerades 9 nya butiker under året. Vid slutet av året uppgick antalet butiker till 241 (232), varav 234 (225) för Willys och 7 (7) för Eurocash. Vid slutet av året erbjöd Willys e-handel i 158 (149) butiker. Försäljningsandelen av egna märkesvaror uppgick till 34,2 procent (33,1).

Rörelseresultatet uppgick till 2 077 Mkr (1 859), motsvarande en rörelsemarginal om 4,7 procent (5,0). Det högre rörelseresultatet förklaras främst av den kraftiga tillväxten i jämförbar försäljning samt god kostnadskontroll. Rörelseresultatet påverkades negativt av en lägre bruttomarginal samt högre personalkostnader och hyresnivåer.

Axplock från verksamheten

- Hög takt i nyetableringar och ometableringar samt utveckling av nytt butikskoncept.
- Fortsatt fokus på e-handeln med fokus på omnikanalupplevelsen och Willys Hämta.
- Antalet nya medlemmar i lojalitetsprogrammet Willys Plus ökade markant och vid årets slut uppgick medlemsantalet till närmare 3,6 miljoner.
- Genom svinnsmartha fyndlådor med frukt och grönt samt utförsäljning av dagsfärskt bröd minskades matsvinnet med drygt 1 400 ton respektive 775 ton. För att minska svinnet ytterligare skänktes 175 ton mat till välgörenhetsorganisationer.

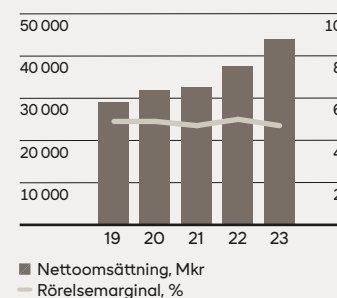
43,8 mdkr

Nettoomsättning

2,1 mdkr

Rörelseresultat

Nettoomsättning, Rörelsemarginal

Nyckeltal

	2023	2022	Förändring
Nettoomsättning, Mkr	43 757	37 451	16,8%
Omsättningsförändring i jämförbara butiker, %	13,9	13,5	0,4
Rörelseresultat, Mkr	2 077	1 859	11,8%
Rörelsemarginal, %	4,7	5,0	-0,2
Egenägda butiker, antal	241	232	9
Medelantalet anställda under året	7 052	6 669	383
Försäljningsandel egna märkesvaror, %	34,2	33,1	1,2
Försäljningsandel hållbarhetsmärkta varor, %	27,3	27,4	-0,1
Försäljningsandel ekologiska varor, %	4,3	4,6	-0,3
Klimatpåverkan per kilo såld mat, CO ₂ e	2,0	1,9	0,1

Hemköp – prisvärd matglädje

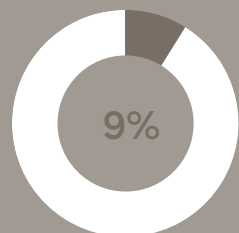
Hemköp erbjuder ett prisvärt och brett sortiment med ett stort utbud av färskvaror. Egenägda butiker, handlarägda butiker och e-handel ska på ett enkelt och genomtänkt sätt inspirera till bra måltider. I rörelsesegmentet Hemköp ingår även Tempo, ett närbutikensformat med handlarägda butiker.

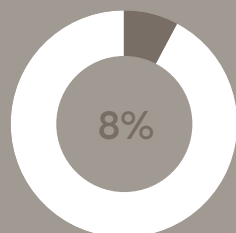
Med ett tydligt kundlöfte och fokus på prisvärde, sortiment och hållbarhet har vi tagit marknadsandelar och stärkt positionen. Det är glädjande att allt fler hittar till oss, samtidigt som befintliga kunder har blivit mer lojala.

Simone Margulies, vd Hemköpskedjan

Andel extern nettoomsättning

Andel rörelseresultat

Hemköp

- 202 Hemköpsbutiker, varav 66 egenägda och 136 handlarägda
- Säljyta genomsnitt 1 000–1 500 kvm (varians 400–4 000 kvm)
- E-handel via 67 butiker
- Sortiment cirka 10 000–12 000 artiklar

Glädje för mat med hållbarhet som ledord

Hemköp tar sin utgångspunkt i glädjen för mat som gör gott både för människan och omvärlden. Med fokus på ett brett sortiment av god, prisvärd och hållbar mat, utvald med omsorg, inspirerar Hemköp till matglädje samtidigt som kunderna kan känna sig trygga med sina inköp.

Hemköp verkar i segmentet traditionell livs med butiker och e-handel. Kombinationen av driftsform med egenägda och handlarägda butiker är en styrka som driver kedjan framåt. Det ger Hemköp möjlighet att finnas på många orter i Sverige samtidigt som kombinationen av kedjedrift och entreprenörskap sporrar och skapar tillväxt. Hemköp erbjuder ett stort utbud av färdiglagad mat och måltidslösningar. Allt inom Hemköp utgår från matglädje och inspiration och ett ständigt pågående hållbarhetsarbete. Loyalitetsprogrammet Klubb Hemköp premierar hållbara handlingar och har drygt 2,0 miljoner medlemmar.

Hemköp

Tempo

- 130 handlarägda butiker
- Säljyta genomsnitt 300–500 kvm
- Sortiment cirka 4 500 artiklar

Närheten och det personliga

I Tempos butiker möts kunderna av ett familjärt engagemang tillsammans med bra mat och service.

Samtliga 130 butiker inom Tempo drivs som handlarägda butiker. Tempo ska vara den lokala mötesplatsen, oavsett om det handlar om ett mindre samhälle på landsbygden eller en närförort till en större stad. Tempos styrka är närheten och det personliga. Många Tempobutiker erbjuder tjänster som paketutlämning, spelombud och möjligheten att köpa och hämta ut läkemedel.

Tempo

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE – HEMKÖP

Utveckling under året

Hemköps nettoomsättning uppgick till 7 432 Mkr (6 650). Detaljhandelsomsättningen inklusive handlarägda Hemköp och Tempo uppgick till 19 940 Mkr (18 263), en ökning med 9,2 procent jämfört med föregående år, vilket var mer än marknaden. Omsättningen i jämförbara butiker ökade med 7,9 procent (4,5). Hemköp fortsätter att stärka sin position med fokus på hållbarhet och prisvärde samt investerar i moderniseringar av befintliga butiker.

Totalt etablerades 4 nya Hemköpsbutiker och 2 nya Tempobutiker under året. Antalet Hemköpsbutiker uppgick vid slutet av året till 202 (201), varav 136 (137) handlarägda och 66 (64) egenägda. Hemköp erbjöd vid slutet av året e-handel i 67 butiker (68). Försäljningsandelen av egna märkesvaror uppgick till 27,2 procent (26,2).

Rörelseresultatet uppgick till 300 Mkr (283), motsvarande en rörelsemarginal om 4,0 procent (4,3). Det högre rörelseresultatet förklaras främst av den starka tillväxten i jämförbar försäljning samt god kostnadskontroll. Rörelseresultatet påverkades negativt av en lägre bruttomarginal samt högre personalkostnader och hyresnivåer.

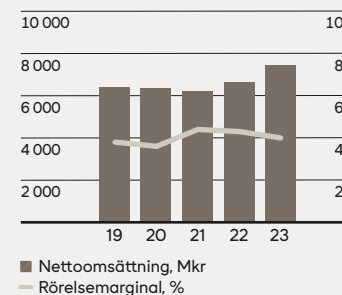
Axplock från verksamheten

- Antalet nya medlemmar i lojalitetsprogrammet Klubb Hemköp ökade markant och vid årets slut uppgick medlemsantalet till drygt 2,0 miljoner.
- Fortsatt utrollning av nytt butikskoncept med högt antal moderniseringar.
- Utveckling av omnikanalupplevelsen inom e-handeln och lansering av ny app.
- Nylanseringar inom måltidslösningar med fokus på innovation, enkelhet och skalbarhet.
- Fortsatt fokus på att hjälpa kunderna göra hållbara och hälsosamma val. Lansering av dubbla bonuspoäng på ekologiskt och KRAV-märkt i lojalitetsprogrammet Klubb Hemköp.
- Genom svinnpåsar minskades matsvinnet av frukt och grönt med ungefär 830 ton. För att minska svinnet ytterligare skänktes drygt 20 ton mat till välgörenhetsorganisationer.

7,4 mdkr
Nettoomsättning

0,3 mdkr
Rörelseresultat

Nettoomsättning,
Rörelsemarginal

Nyckeltal

	2023	2022	Förändring
Nettoomsättning, Mkr	7 432	6 650	11,8%
Omsättningsförändring i jämförbara butiker, %	7,9	4,5	3,4
Rörelseresultat, Mkr	300	283	5,9%
Rörelsemarginal, %	4,0	4,3	-0,2
Egenägda butiker, antal	66	64	2
Medelantalet anställda under året	1 649	1 632	17
Försäljningsandel egna märkesvaror, %	27,2	26,2	1,0
Försäljningsandel hållbarhetsmärkta varor, %	26,7	27,0	-0,3
Försäljningsandel ekologiska varor, %	6,5	7,3	-0,8
Klimatpåverkan per kilo såld mat, CO ₂ e	1,8	1,7	0,1

Snabbgross – restauranggrossist med stark position

Snabbgross är en av Sveriges ledande restauranggrossister med en kundbas inom restaurang, snabbmat och café. I butiker och e-handel erbjuds personlig service, tillgänglighet och kvalitet. I rörelsesegmentet Snabbgross ingår även konceptet Snabbgross Club som riktar sig till konsument.

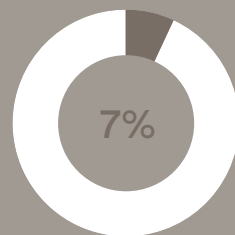
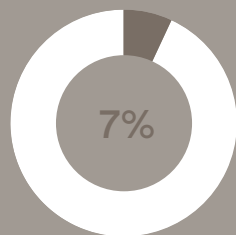

I en konjunktur med inbromsning på restaurangmarknaden och intensiv konkurrens står vi starkt och har tagit marknadsandelar. Vi har örat mot rälsen för att säkra att vi fortsatt har ett prisvärt och attraktivt sortiment.

Eva Pettersson, vd Snabbgross

Andel extern nettoomsättning

Andel rörelseresultat

Snabbgross och Snabbgross Club

- 30 butiker, varav 7 Snabbgross Club
- Säljyta genomsnitt 2 000 kvm (varians 1 200–4 000 kvm)
- E-handel till företagskunder via samtliga butiker
- Sortiment cirka 12 000 artiklar

Prisvärt sortiment för företagskunden

Snabbgross är en av Sveriges ledande restauranggrossister som med egenägda butiker och e-handel erbjuder personlig service, tillgänglighet och kvalitet.

Snabbgross har en unik position på marknaden med 30 butiker och e-handel och finns tillgänglig över hela landet. Med ett brett sortiment av cirka 12 000 artiklar erbjuder Snabbgross prisvärda produkter av bra kvalitet. Detta i kombination med personlig service och god tillgänglighet, geografiskt såväl som genom generösa öppettider. Varje butik är anpassad efter den lokala marknaden som den verkar på. Snabbgross har både helkunder som köper alla sina varor i butiken och kompletteringsköpare som får hjälp när någon vara tagit slut. Hållbarhet är en viktig fråga för Snabbgross och utöver sortimentsutveckling arbetar butikerna kontinuerligt med uppgraderingar och anpassningar av driften.

Medlemsbaserat konsumentkoncept

Snabbgross Club är en medlemsbaserad livsmedelsbutik där även konsumenter ges möjlighet att handla direkt från restauranggrossisten.

Snabbgross Club är ett nytt koncept på den svenska marknaden som utgör sju av Snabbgross totalt 30 butiker. Som medlem i Snabbgross Club kan konsumenter köpa mat och hushållsartiklar direkt från grossisten och få tillgång till ett unikt och prisvärt sortiment i stora förpackningar samt skräddarsydda medlemserbjudanden. Ett betalt medlemskap är en förutsättning för att handla. Genom medlemskapet byggs lojalitet och tanken är att kunderna snabbt ska kunna räkna hem avgiften via bland annat unika erbjudanden. Vid årets slut hade Snabbgross Club cirka 75 000 registrerade medlemmar. Även företagskunder kan ta del av medlemserbjudanden.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE – SNABBGROSS

Utveckling under året

Snabbgross ökade under året omsättningen med 12,5 procent till 5 317 Mkr (4 727). Omsättningen i jämförbara butiker ökade med 10,4 procent (20,1). Snabbgross starka omsättningstillväxt förklarar främst av matprisinflationen samt av återhämtningen på café- och restaurangmarknaden efter pandemin. Dessutom bidrog utvecklingen i nyetablerade butiker och försäljningen till konsument genom det medlemsbaserade butikskonceptet Snabbgross Club. Under det andra halvåret noterades en avmattning på café- och restaurangmarknaden från tidigare höga nivåer, vilket påverkade Snabbgross försäljning negativt. Snabbgross tillgänglighet genom sitt butiksnätverk och attraktiva kunderbjudande resulterade i en ökning av antal unika kunder.

Totalt etablerades 1 ny butik under året. Antalet butiker uppgick vid årets slut till 30 (29), varav 7 (5) Snabbgross Club.

Rörelseresultatet var 265 Mkr (252) och rörelsemarginalen var 5,0 procent (5,3). Den positiva resultateffekten från den starka tillväxten i jämförbar försäljning motverkades av kostnader relaterade till nyetablering och ombyggnationer samt högre personalkostnader och hyresnivåer.

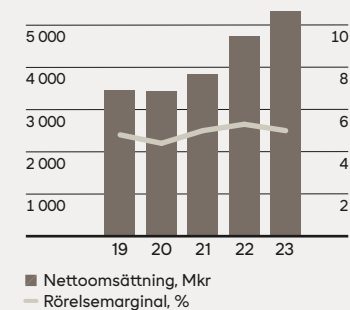
Axplock från verksamheten

- Fortsatt kundtillväxt och nu mer än 100 000 aktiva företagskunder.
- Utveckling av Snabbgross Club genom konvertering av butikerna i Växjö och på Gärdet i Stockholm. Medlemstillväxten var stark och vid årets slut uppgick det totala antalet registrerade privatkunder till cirka 75 000.
- Satsningar på egna märkesvaror med varumärket Gastrino.
- Ett ambitiöst hållbarhetsarbete fortsatte och omfattar allt från minskat matsvinn med ett särskilt fokus under 2023 på frukt och grönt, hållbara butiker och miljömärkt el. Under året blev verksamheten MSC- och ASC-certifierad. Dessutom har utbudet av hållbarhetsmärkta varor ökat, och under året övergick Snabbgross till att enbart sälja ekologiska bananer samt slutade sälja flygtransporterade frukt och grönsaker samt kött och fisk.

5,3 mdkr
Nettoomsättning

0,3 mdkr
Rörelseresultat

Nettoomsättning,
Rörelsemarginal

Nyckeltal

	2023	2022	Förändring
Nettoomsättning, Mkr	5 317	4 727	12,5%
Omsättningsförändring i jämförbara butiker, %	10,4	20,1	-9,7
Rörelseresultat, Mkr	265	252	5,3%
Rörelsemarginal, %	5,0	5,3	-0,3
Egenägda butiker, antal	30	29	1
Medelantalet anställda under året	568	524	44
Försäljningsandel hållbarhetsmärkta varor, %	19,9	18,8	1,1
Försäljningsandel ekologiska varor, %	1,3	1,3	0,0
Klimatpåverkan per kilo såld mat, CO ₂ e	2,4	2,3	0,1

Dagab – hållbar och effektiv varuförsörjning

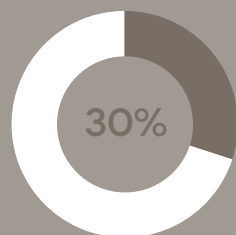
Dagab hanterar sortiment, inköp och logistik för hela Axfood samt externa företagskunder. I rörelsesegmentet Dagab ingår även handlarkoncepten Handlar'n och Matöppet samt Middagsfrid med färdiga matkassar, delägda nätpoteket Apohem och restaurangkedjan Urban Deli.

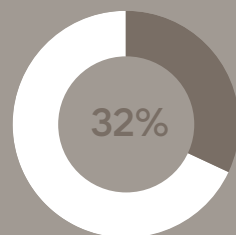
Vi har under året stärkt relationerna med leverantörer och tagit stora kliv i utvecklingen av vår nya logistikplattform.

Nicholas Pettersson, vd Dagab¹⁾

Andel extern nettoomsättning

Andel rörelseresultat

1) Den 1 februari 2024 efterträddes Nicholas Pettersson av Hans Bax som vd på Dagab.

Dagab

- 10 lager, varav 2 lager för e-handeln
- Sortiment mer än 70 000 artiklar
- Egen fordonsflotta med 200 tunga lastbilar och 86 lätta lastbilar
- Levererar till mer än 7 000 butiker och kunder över hela Sverige

Effektiv och innovativ verksamhet

Dagab har en nyckelroll i arbetet med att ständigt effektivisera varuflödet från sortiment och inköp till lagerhantering och distribution.

På Dagab skapas ett attraktivt och hållbart sortiment och det är också här utvecklingen av koncernens egna märkesvaror sker. Arbets sättet är digitalt och datadrivet och kundinsikter styr. Samtliga leverantörsavtal förhandlas centralt och genom samordning och en stark inköpskraft skapas bäst förutsättningar. Dagabs logistikflöde består av egna lager och med en väl utbyggd egen fordonsflotta försörjs butiker och e-handel. För att ytterligare stärka bakomliggande led genomförs omfattande satsningar i logistikplattformen. Dagab arbetar med att diversifiera fordonsflottan och använder i en ökad omfattning hållbara drivmedel och el som alternativ till fossila bränslen. Inköps- och logistikmodellen förbättras ständigt för att öka lageromsättningen, förbättra distributionen och skapa effektivare beställningsflöden och transporter. Här skapas både storskaliga, flexibla och kundunika lösningar som ska möta olika behov och samtidigt dra nytta av samordningsfördelar.

DAGAB

Handlar'n

Genom cirka 230 handlarägda närbutiker erbjuder Handlar'n tillgänglighet och närhet till matvaror och tjänster, primärt på landsbygden men även i citykärnan.

Matöppet

Matöppet är närbutikskedjan med cirka 50 butiker som alltid sätter kunden först och som fokuserar på service och ett brett utbud av färskvaror.

Apohem

Apohem, där Axfood har en ägarandel om 53 procent, är ett fullskaligt öppenvårdsapotek där kunder kan beställa receptfria och receptbelagda läkemedel. Utöver receptbelagda varor har Apohem cirka 19 000 artiklar.

Middagsfrid

Middagsfrid verkar inom e-handeln och planerar och levererar färdiga matkassar med recept och råvaror.

Urban Deli

Urban Deli finns på flera platser i Stockholm och är en kombination av restaurang, saluhall, matbutik och eget produktionskök.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE – DAGAB

Utveckling under året

Dagabs omsättning uppgick under året till 74 175 Mkr (66 999), en ökning med 10,7 procent. Den ökade nettoomsättningen var främst hänförlig till den ökade försäljningen till butiker inom dagligvaruhandeln. Den externa omsättningen uppgick till 24 388 Mkr (24 509).

Rörelseresultatet uppgick till 1 021 Mkr (978), motsvarande en rörelsemarginal om 1,4 procent (1,5). Rörelseresultatet inkluderade jämförelsestörande poster om -249 Mkr (-162), vilka i sin helhet avsåg parallell lagerdrift under övergången till det nya logistikcentret i Bålsta. Föregående år bestod de jämförelsestörande posterna av integrationskostnader kopplat till integrationen av Bergendahls Food om -120 Mkr samt strukturstörningar kopplat till omstruktureringen av logistikverksamheten om -263 Mkr. Utöver det ingick en realisationsvinst om 221 Mkr avseende avyttringen av Mat.se. Det justerade rörelseresultatet uppgick till 1 271 Mkr (1 139), vilket motsvarade en rörelsemarginal om 1,7 procent (1,7). Det högre rörelseresultatet förklaras främst av den starka tillväxten och synergieffekter från förvärvet av Bergendahls Food. Rörelseresultatet påverkades dock negativt av högre logistikkostnader som en följd av en lägre servicegrad, främst orsakad av hög volatilitet i efterfrågan, samt av negativa valutaeffekter.

Axplock från verksamheten

- Arbetet med det nya högautomatiserade logistikcentret i Bålsta utanför Stockholm fortskred. I februari driftsattes anläggningen med utleveranser och upprampningen pågick under hela året inom först den torra och sedan den kylda lagerdelen.
- Automationslösningen i det nya frukt- och gröntlagret i Landskrona färdiginstallerades.
- Driftsättning av stora takbaserade solcellsanläggningar på det nya högautomatiserade logistikcentret i Bålsta och det nya frukt- och gröntlagret i Landskrona.
- Den gröna omställningen av fordonsflottan fortsatte, och under året togs bland annat fler ellastbilar i drift.
- Inom egna märkesvaror lanserades 140 nya produkter.

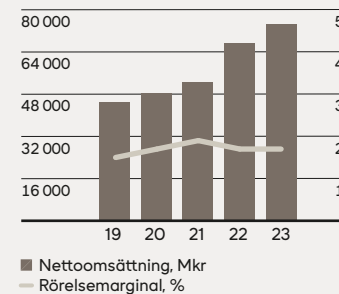

74,2 mdkr

Nettoomsättning

1,0 mdkr

Rörelseresultat

Nettoomsättning,
Rörelsemarginal

Nyckeltal

	2023	2022	Förändring
Nettoomsättning, Mkr	74 175	66 999	10,7%
Rörelseresultat, Mkr	1 021	978	4,5%
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster ¹⁾	1 271	1 139	11,6%
Rörelsemarginal, %	1,4	1,5	-0,1
Rörelsemarginal exkl. jämförelsestörande poster, % ¹⁾	1,7	1,7	0,0
Medelantalet anställda under året	3 351	3 438	-87

1) Se not 8 för mer information.

FINANSIELLA RAPPORTER

Rapport över resultat och övrigt totalresultat koncernen

Mkr	Not	2023	2022
Nettoomsättning	3	81 111	73 474
Kostnad för sålda varor	5, 6	-69 785	-63 392
Bruttoresultat		11 326	10 083
Försäljningskostnader	5, 6, 9	-4 015	-3 620
Administrationskostnader	5, 6, 7	-4 625	-4 239
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	19	-59	-66
Övriga rörelseintäkter	4, 9	743	1 034
Övriga rörelsekostnader	5	-18	-92
Rörelseresultat	3	3 353	3 101
Ränteintäkter och liknande resultatposter	12	69	26
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-384	-193
Finansnetto		-315	-166
Resultat före skatt		3 037	2 935
Aktuell skatt	14	-582	-435
Uppskjuten skatt	14	-82	-130
Årets resultat		2 373	2 370

Mkr	Not	2023	2022
Övrigt totalresultat			
<i>Poster som inte kan omföras till periodens resultat</i>			
Omvärdering förmånsbestämda pensioner	21	10	89
Förändring av innehav värderade till verkligt värde	23	-273	-635
Skatt	14	-2	-18
<i>Poster som kan omföras till periodens resultat</i>			
Förändring av säkringsreserv	22	-81	108
Skatt	14	17	-22
Årets övrigt totalresultat		-329	-479
Årets totalresultat		2 044	1 892
Årets resultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		2 357	2 360
Innehav utan bestämmande inflytande		16	10
Årets resultat		2 373	2 370
Årets totalresultat hänförligt till:			
Moderbolagets ägare		2 028	1 882
Innehav utan bestämmande inflytande		16	10
Årets totalresultat		2 044	1 892
Resultat per aktie före utspädning, kr	20	10,92	11,04
Resultat per aktie efter utspädning, kr	20	10,87	10,99

Kommentar

Nettoomsättningen ökade med 10,4 procent (26,9) jämfört med föregående år, med en ökning inom samtliga segment. Omsättningsökningen är hänförlig till en hög matprisinflation samt till ett ökat inflöde av nya kunder. Nettoomsättningen utgjordes till 70 procent (66) av försäljning i butiker och i e-handeln samt till 30 procent (33) av extern partihandelsförsäljning. Detaljhandelsomsättningen ökade med 14,3 procent, där jämförbara butiker ökade med 12,0 procent. Volymtillväxt, prisutveckling samt positiva mixeffekter bidrog till utvecklingen. E-handelsomsättningen uppgick till 3 285 Mkr (3 141), en ökning med 4,6 procent.

Rörelseresultatet ökade med 8,1 procent (14,7) jämfört med föregående år. Rörelsemarginalen uppgick till 4,1 procent (4,2). Rörelseresultatet påverkades positivt av den starka tillväxten samt god kostnadskontroll, samtidigt som en lägre bruttomarginal i segmenten, de pågående satsningarna inom koncernen, ökade hyresnivåer och ökade personalkostnader påverkade negativt. I rörelseresultatet ingår poster om totalt -249 Mkr (-129) som i den operativa resultatuppföljningen omklassificerats till jämförelsestörande poster.

Finansnettot uppgick till -315 Mkr (-166) med en negativ påverkan från främst ökade räntekostnader för leasing. Skattekostnaden uppgick till 664 Mkr (564), vilket motsvarade en effektiv skattesats om 21,9 procent (19,2). Föregående års skatt var positivt påverkad av den skattefria reavinsten från försäljningen av Mat.se.

FINANSIELLA RAPPORTER

Rapport över finansiell ställning koncernen

Mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella tillgångar</i>	15		
Goodwill		3 606	3 526
Övriga immateriella tillgångar		1 459	1 464
		5 065	4 990
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>	16		
Byggnader och mark		256	224
Inventarier, verktyg och installationer		4 811	2 431
Pågående nyanläggningar		952	2 640
		6 019	5 294
Nyttjanderättstillgångar	17	9 210	9 025
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag och joint ventures	19	384	372
Andra långfristiga värdepappersinnehav	23	135	206
Andra långfristiga fordringar	23, 25	105	20
		625	598
Uppskjutna skattefordringar	14	249	253
Summa anläggningstillgångar		21 167	20 159
Omsättningstillgångar			
Varulager		4 247	3 839
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar	22, 23	2 195	2 143
Aktuell skattefordran		42	40
Övriga kortfristiga fordringar	23	171	450
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	1 508	1 428
		3 916	4 060
Likvida medel	23, 25	688	559
Summa omsättningstillgångar		8 851	8 459
Summa tillgångar		30 018	28 618

Mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	20		
Aktiekapital		271	271
Övrigt tillskjutet kapital		1 973	1 973
Reserver		-18	46
Balanserade vinstmedel		4 652	4 319
		6 877	6 609
Innehav utan bestämmande inflytande		308	292
Summa eget kapital		7 185	6 901
Långfristiga skulder			
Långfristiga leasingskulder	17, 22, 23, 25	7 497	7 388
Avsättningar till pensioner	21, 25	262	292
Uppskjutna skatteskulder	14	1 348	1 289
Övriga långfristiga skulder	23	7	6
Summa långfristiga skulder		9 114	8 975
Kortfristiga skulder			
Kortfristiga leasingskulder	17, 22, 23, 25	1 748	1 662
Kortfristiga räntebärande skulder	22, 23, 25	519	200
Leverantörsskulder	22, 23	7 538	7 190
Övriga kortfristiga skulder	23	634	469
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	3 278	3 221
Summa kortfristiga skulder		13 718	12 743
Summa eget kapital och skulder		30 018	28 618

Kommentar

Koncernens investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar uppgick till 1 946 Mkr (2 593). Investeringarna inkluderar investeringar i automationslösningar med 493 Mkr (1 141). Investeringar i nyttjanderättstillgångar uppgick till 2 141 Mkr (4 374), varav 632 Mkr (3 092) avsåg nyanskaffningar och 1 509 Mkr (1 282) avsåg omvärderingar av befintliga hyresavtal främst på grund av indexuppräknningar och förlängningar av hyresavtal. Föregående år ingick logistikcentret i Bålsta med 2 340 Mkr.

Räntebärande skulder och avsättningar uppgick till 10 027 Mkr (9 542) och räntebärande nettolåneskuld till 9 339 Mkr (8 982). Nettoskuld/EBITDA uppgick till 1,5 ggr (1,6).

Ett av koncernens strategiska koncernövergripande mål är en soliditet som uppgår till minst 20 procent vid årets utgång. Per den 31 december 2023 uppgick soliditeten till 23,9 procent (24,1)

FINANSIELLA RAPPORTER

Rapport över kassaflöden koncernen

Mkr	Not	2023	2022
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		3 353	3 101
Av- och nedskrivningar	5, 15, 16, 17	2 993	2 615
Erlagd ränta och liknande poster		-381	-167
Erhållen ränta och liknande poster		69	12
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		188	-125
Betald skatt		-584	-568
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		5 638	4 869
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager		-415	-724
Förändring av kortfristiga fordringar		22	-340
Förändring av kortfristiga skulder		562	2 122
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 807	5 927
Investeringsverksamheten			
Förvärv av immateriella tillgångar		-423	-374
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-1 523	-2 219
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-274	-156
Förvärv av verksamheter	4	-3	10
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		3	-1
Försäljning av verksamheter	4	-	-38
Utdelning från intresseföretag		10	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 210	-2 778
Finansieringsverksamheten			
Emission av aktier		-	1 485
Upptagna lån		3 558	663
Amortering av lån		-3 239	-2 063
Amortering av leasingskuld		-1 969	-1 707
Aktieägartillskott från minoritetsägare		-	59
Återköp av egna aktier		-59	-115
Utbetald utdelning		-1 759	-1 646
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-3 468	-3 324
Årets kassaflöde		129	-175
Likvida medel vid årets början		559	734
Likvida medel vid årets slut		688	559

Rapport över förändringar i eget kapital koncernen

Mkr	Eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare					Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Säkringsreserv	Balanserade vinstmedel	Summa		
Ingående eget kapital 2022	262	496	-40	4 233	4 952	224	5 176
Årets resultat	-	-	-	2 360	2 360	10	2 370
Årets övrigt totalresultat	-	-	86	-565	-479	-	-479
Årets totalresultat	-	-	86	1 796	1 882	10	1 892
Lämnad utdelning	-	-	-	-1 646	-1 646	-	-1 646
Återköp egna aktier	-	-	-	-115	-115	-	-115
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	50	50	-	50
Aktieägartillskott från minoritetsägare	-	-	-	-	-	59	59
Företrädesemission	9	1 490	-	-	1 499	-	1 499
Emissionskostnader	-	-14	-	-	-14	-	-14
Utgående eget kapital 2022	271	1 973	46	4 319	6 609	292	6 901
Ingående eget kapital 2023	271	1 973	46	4 319	6 609	292	6 901
Årets resultat	-	-	-	2 357	2 357	16	2 373
Årets övrigt totalresultat	-	-	-64	-265	-329	-	-329
Årets totalresultat	-	-	-64	2 093	2 028	16	2 044
Lämnad utdelning	-	-	-	-1 759	-1 759	-	-1 759
Återköp egna aktier	-	-	-	-59	-59	-	-59
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	58	58	-	58
Utgående eget kapital 2023	271	1 973	-18	4 652	6 877	308	7 185

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultaträkning moderbolaget

Mkr	Not	2023	2022
Nettoomsättning		22	8
Försäljningskostnader		-2	-2
Administrationskostnader	6, 7, 11, 16	-574	-512
Övriga rörelseintäkter	11	379	301
Rörelseresultat		-176	-205
Ränteintäkter och liknande resultatposter	12	782	282
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-57	-21
Resultat efter finansiella poster		550	56
Bokslutsdispositioner	13	2 818	2 154
Resultat före skatt		3 367	2 209
Aktuell skatt	14	-561	-412
Uppskjuten skatt	14	-1	2
Årets resultat		2 805	1 799

Årets resultat överensstämmer med summa totalresultat.

Balansräkning moderbolaget

Mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	16	34	33
		34	33
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	18	4 421	4 389
Uppskjutna skattefordringar	14	7	8
Andra långfristiga fordringar		1	1
		4 429	4 398
Summa anläggningstillgångar		4 463	4 431
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		4	4
Fordringar hos koncernföretag	25	8 123	6 244
Övriga kortfristiga fordringar		0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	22	25
		8 149	6 272
Kassa och bank	25	12	96
Summa omsättningstillgångar		8 161	6 368
Summa tillgångar		12 624	10 799

Mkr	Not	2023-12-31	2022-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	20		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		271	271
Uppskrivningsfond		25	25
		296	296
<i>Fritt eget kapital</i>			
Överkursfond		1 476	1 476
Balanserade vinstmedel		826	787
Årets resultat		2 805	1 799
		5 107	4 062
Summa eget kapital		5 403	4 358
Obeskattade reserver	13	3 965	3 661
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner	21, 25	-	6
		-	6
Långfristiga skulder			
Övriga långfristiga skulder		9	8
		9	8
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	22, 25	519	200
Leverantörsskulder		23	18
Skulder till koncernföretag	25	2 505	2 363
Aktuella skatteskulder		98	59
Övriga kortfristiga skulder		12	11
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	91	117
		3 247	2 767
Summa eget kapital och skulder		12 624	10 799

FINANSIELLA RAPPORTER

Kassaflödesanalys moderbolaget

Mkr	2023	2022
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-176	-205
Erlagd ränta och liknande poster	-57	-21
Erhållen ränta och liknande poster	47	27
Utdelning från andelar i koncernföretag	735	255
Avskrivningar	9	8
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	53	23
Betald skatt	-521	-503
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	91	-416
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Förändring av kortfristiga fordringar	-1 097	4
Förändring av kortfristiga skulder	136	69
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-870	-344
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-10	-5
Avyttring materiella anläggningstillgångar	0	0
Förvärv av finansiella tillgångar	-33	-832
Avyttring av finansiella tillgångar	-	11
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-43	-826
Finansieringsverksamheten		
Emission av aktier	-	1 485
Upptagna lån	3 558	663
Amortering av lån	-3 239	-2 063
Utdelning	-1 759	-1 646
Återköp egna aktier	-59	-115
Erhållet koncernbidrag	2 399	2 641
Lämnat koncernbidrag	-72	-21
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	828	945
Årets kassaflöde	-85	-224
Likvida medel vid årets början	96	321
Likvida medel vid årets slut	12	96

Rapport över förändringar i eget kapital moderbolaget

Mkr	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Uppskrivningsfond	Överkursfond	Balanserade vinstmedel	Summa
Ingående eget kapital 2022	262	25	-	2 497	2 784
Årets resultat	-	-	-	1 799	1 799
Företrädesemission	9	-	1 490	-	1 499
Emissionskostnader	-	-	-14	-	-14
Lämnad utdelning	-	-	-	-1 646	-1 646
Återköp egna aktier	-	-	-	-115	-115
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	50	50
Utgående eget kapital 2022	271	25	1 476	2 585	4 358
Ingående eget kapital 2023	271	25	1 476	2 585	4 358
Årets resultat	-	-	-	2 805	2 805
Lämnad utdelning	-	-	-	-1 759	-1 759
Återköp egna aktier	-	-	-	-59	-59
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	58	58
Utgående eget kapital 2023	271	25	1 476	3 631	5 403

Årets resultat överensstämmer med summa totalresultat.

NOTER

Innehåll

NOT 1	Redovisningsprinciper	51
NOT 2	Väsentliga uppskattningar och bedömningar	53
NOT 3	Segmentsrapportering	54
NOT 4	Förvärvade och avyttrade verksamheter	55
NOT 5	Kostnader per kostnadslag	55
NOT 6	Personal och ledande befattningshavare	55
NOT 7	Ersättningar till revisorer	59
NOT 8	Jämförelsestörande poster	59
NOT 9	Statliga stöd och bidrag	59
NOT 10	Transaktioner med närstående	59
NOT 11	Inköp och försäljning mellan koncernföretag	59
NOT 12	Finansnetto	59
NOT 13	Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver	59
NOT 14	Skatter	60
NOT 15	Immateriella tillgångar	61
NOT 16	Materiella anläggningstillgångar	62
NOT 17	Leasing	63
NOT 18	Andelar i koncernföretag	64
NOT 19	Andelar i intresseföretag och joint ventures	65
NOT 20	Eget kapital	66
NOT 21	Pensioner	67
NOT 22	Finansiell riskhantering	68
NOT 23	Finansiella tillgångar och skulder	70
NOT 24	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	70
NOT 25	Räntebärande fordringar och skulder	71
NOT 26	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	71
NOT 27	Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	71
NOT 28	Händelser efter balansdagen	71

Noter till de finansiella rapporterna

1. Redovisningsprinciper

Axfood AB är ett aktiebolag registrerat i Sverige, med säte i Stockholm. Moderbolagets aktier är registrerade på Nasdaq Stockholm. Adressen till huvudkontoret är 107 69 Stockholm och besöksadressen Solnavägen 4 i Stockholm.

Koncernredovisningen består av moderbolaget Axfood AB och dotterföretag över vilka moderbolaget har bestämmande inflytande.

Axfood AB är dotterföretag till AxRetail AB, 556039-2226 med säte i Stockholm. AxRetail AB är i sin tur helägt dotterföretag till Axel Johnson Holding AB, 556245-2549 med säte i Stockholm som upprättar koncernredovisning för den yttersta koncernen.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 16 februari 2024. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkningar blir föremål för fastställelse på årsstämman den 20 mars 2024.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) såsom de antagits av Europeiska Unionen (EU). Vidare tillämpas RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner utgiven av Rådet för finansiell rapportering vilken anger kompletterande upplysningar utöver det som följer av IFRS som ska lämnas utifrån bestämmelserna i Årsredovisningslagen.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges under avsnitt Moderbolagets redovisningsprinciper.

Grunder vid upprättandet av de finansiella rapporterna

Koncernredovisningen baseras på historiska anskaffningsvärden, med vissa undantag vilka framgår av redovisningsprinciperna.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och koncernen. De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp är avrundade till närmaste miljontals kronor, om ej annat anges.

Uppskattningar och bedömningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att styrelsen och koncernledningen gör uppskattningar och bedömningar som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och företagets resultat och ställning samt lämnad information i övrigt. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Bedömningar gjorda av koncernledningen vid tillämpningen av IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästkommande räkenskapsår beskrivs närmare i not 2.

Väsentliga tillämpade redovisningsprinciper

De angivna redovisningsprinciperna tillämpas konsekvent på de finansiella rapporter som lämnas.

Nya eller ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsstandarder eller tolkningar som är godkända för tillämpning från 1 januari 2023 har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter. Ändringarna i IAS 1 avseende upplysning om redovisningsprinciper samt ändringar i IAS 12 avseende uppskjuten skatt hänförlig till tillgångar och skulder som uppstår i samband med en enskild transaktion har endast påverkat upplysningar i not.

Pelare 2

Koncernen omfattas av OECD:s modellregler för Pelare 2, vilka har antagits i Sverige genom den nya lagen om tilläggsskatt, Lag (2023:875) om tilläggsskatt, som träder i kraft den 1 januari 2024. I enlighet med Pelare 2 utgör Axfoodkoncernen inte en självständig koncern utan är en del av Axel Johnson-koncernen. Axel Johnson-koncernen har utvärderat koncernens exponering för lagstiftningen genom ett safe harbour-test baserat på den senast tillgängliga datan vilken utgörs av 2022 års land-för-land-rapport. Baserat på genomfört safe harbour-test bedöms tilläggsskatten vara noll.

Då lagstiftningen om Pelare 2 inte hade trätt ikraft per balansdagen har Axfoodkoncernen ingen relaterad aktuell skatteexponering. Axfoodkoncernen tillämpar vidare ändringarna av IAS 12 gällande det tillfälliga undantag från att redovisa och lämna upplysningar om uppskjutna skattefordringar och skatteskulder relaterade till inkomstskatter enligt Pelare 2.

Nya eller ändrade redovisningsprinciper 2024 och senare

Nya eller ändrade standarder och tolkningar vilka har publicerats och träder i kraft 2024 och senare bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Segmentsrapportering

Segmentsrapporteringen följer den interna rapporteringsstruktur som sker till koncernledningen, vilket är det beslutsorgan inom Axfood som utgör den högsta verkställande beslutsfattaren. De rörelsesegment som har identifierats är Willys, Hemköp, Snabbgross och Dagab. Koncerngemensamt omfattar stödfunktioner såsom koncernledning, ekonomi, juridik, kommunikation, affärsutveckling, HR och IT. Koncernledningen följer upp segmentens rörelse-resultat både inklusive och exklusive jämförelsestörande poster.

Med jämförelsestörande poster avses finansiella effekter i samband med större förvärv och avyttringar eller andra större strukturförändringar samt väsentliga poster av engångskaraktär som är väsentliga vid jämförelse mellan perioder. Jämförelsestörande poster inkluderas endast i den operativa uppföljningen av koncernens rörelsesegment och inte i den legala rapporteringen.

Intäkter

Koncernen bedriver huvudsakligen detaljhandel med dagligvaror till konsument genom kedjorna Willys, Hemköp och Eurocash, samt partihandel med dagligvaror till företag genom Snabbgross och Dagab. Försäljning inom Willys, Hemköp, Eurocash och Snabbgross sker både

i butik och via e-handel. Dagabs försäljning utgörs i huvudsak av försäljning till koncerninterna kunder, men även av försäljning till externa kunder. Detalj- och partihandelsförsäljning utgör koncernens huvudsakliga intäktskällor, övriga intäkter utgör en oväsentlig del av koncernens totalomsättning.

Vid detaljhandelsförsäljning i butik redovisas en intäkt när kunden betalat för och tar emot varan i butik. Vid detaljhandelsförsäljning i e-handeln förfaller transaktionspriset till betalning och en intäkt redovisas när varan har levererats till kunden via hemleverans eller via avhämtning i butik.

Inom Hemköp finns ett kundlojalitetsprogram i vilket kunderna samlar poäng för gjorda köp vilka ger rabatt på framtida köp. En avtalskund redovisas vid försäljningstidpunkten och intäkten redovisas när poängen utnyttjas eller förfaller.

Inom Snabbgross sker partihandelsförsäljning främst i butik. Vid kontant försäljning hantearas intäktsredovisningen på samma sätt som vid detaljhandelsförsäljning i butik. Försäljning i butik sker också mot faktura, en intäkt redovisas när kunden tar emot varan i butik. Partihandelsförsäljning i e-handeln med leverans till kund sker på faktura, en intäkt redovisas när varan har levererats till kundens angivna leveransplats.

Vid partihandelsförsäljning inom Dagab redovisas en intäkt när kontrollen för varorna överförs, vilket inträffar när varorna levererats till kund. Leverans av varor till kund sker främst via distribution från Dagab, men kan också ske direkt från leverantören till kunden för vissa typer av varor, så kallade direktleveranser, inom ramen för avtal förhandlade av Axfoodkoncernen. Bedömningen är att Axfood agerar som huvudman vid direktleveranser baserat på de avtalsmässiga förhållanden som föreligger där Axfood har huvudansvar att fullgöra avtalet mot kunderna, Axfood kontrollerar varorna samt är exponerad för kreditrisken då fakturering sker i alla led. Fakturering sker i samband med leverans.

Inom partihandeln redovisas rabatter vanligtvis genom avdrag på faktura. Volymrabatter baserade på ackumulerad försäljning över en period förekommer i viss omfattning. Intäkten vid försäljning med volymrabatter redovisas baserat på priset i avtalet med avdrag för förväntade volymrabatter där historisk data används för att uppskatta volymrabatternas förväntade värde. En skuld redovisas för förväntade volymrabatter i förhållande till försäljningen till och med balansdagen.

Dotterföretag, intresseföretag och joint ventures

Dotterföretag är företag i vilka moderbolaget, Axfood AB, direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande föreligger när Axfood exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande över företaget.

Intresseföretag är företag vilka koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande över, vanligtvis genom ett andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av rösterna men också genom andra avtalsmässiga förhållanden. Joint ventures avser företag som koncernen genom samarbetsarrangemang har ett gemensamt bestämmande inflytande över. Andelar i intresseföretag och joint ventures redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

NOTER

Forts. not 1

Utifrån gjorda bedömningar om koncernens inflytande redovisas innehavet i City Gross som ett intresseföretag trots att Axfood innehar mindre än 20 procent av aktierna i bolaget. Utifrån gjorda bedömningar om inflytande redovisas innehavet i Apohem som ett joint venture trots att Axfood innehar mer än 50 procent av aktierna i bolaget.

Ersättningar till anställda *Ersättningar efter avslutad anställning*

Inom Axfood finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där Axfoods förpliktelse är begränsad till de avgifter företaget åtagit sig att betala. Pensionskostnaderna för de avgiftsbestämda planerna belastar resultatet i takt med att de anställda utför sina tjänster.

Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer som är finansierade och tryggade i egen regi samt förmånsbestämda pensionsplaner finansierade och tryggade via betalning av premier till försäkringsbolag. Samtliga förmånsbestämda planer finansierade och tryggade i egen regi är låsta och all nyintjäning sker genom betalning av premier till försäkringsbolag. Förmånsbestämda pensioner som tryggas genom betalning av premier till försäkringsbolag redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner i enlighet med ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR10. Förmånsbestämda pensionsplaner i egen regi beräknas av en extern aktuarie enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Beräkningarna påverkas av aktuariella antaganden, såsom återstående livslängd och inflation. Omvärderingseffekterna redovisas i övrigt totalresultat. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas delvis genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 10, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare och pensionsplanen som tryggas i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan.

Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har aktierelaterade ersättningsprogram där regleringen görs med företagets aktier och där företaget erhåller tjänster från den anställde som vederlag för koncernens egetkapitalinstrument (prestationsaktier). Programmen sträcker sig över tre år och ger rätt till prestationsaktier förutsatt att anställningen kvarstår, att man förvärvat och under programmets löptid behåller ett visst antal aktier i Axfood, så kallade sparaktier, samt att prestationsmålen uppnås.

Verkligt värde på de aktierätter den anställde erhåller beräknas vid tilldelningstidpunkten enligt en beräkningsmodell baserat på Monte Carlo-simuleringar. Aktierätterna värderas med aktiekursen per tilldelningstidpunkten av aktierätterna som bas. Intjäningsvillkoren inkluderar både marknadsvillkor och villkor andra än marknadsvillkor. Beräknad utdelning beaktas i beräkningsmodellen. Det verkliga värdet på tilldelade aktierätter redovisas som en personal-kostnad med en motsvarande ökning av eget kapital och fördelas över intjänandeperioden. Under intjänandeperioden görs avsättning för beräknande sociala avgifter, de sociala avgifterna värderas med bokslutsdagens aktiekurs som bas.

Återköp av egna aktier för att uppfylla leveransåtagandet enligt utestående aktieersättningsprogram redovisas i eget kapital.

Skatter

Koncernens totala skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital, varvid tillhörande skatteeffekt redovisas på motsvarande vis. Uppskjutna skattefordringar

avseende avdragsgilla temporära skillnader och utnyttjade underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Leasing

Koncernen leasar lokaler för butiker, lager och kontor, främst för eget bruk men till viss del också för vidareuthyrning till främst handlarägda butiker. Leasingavtalen har normalt en löptid mellan tre och tio år. Koncernen leasar även fordon, samt viss övrig utrustning.

När ett avtal ingås bedömer koncernen om avtalet är, eller innehåller, ett leasingavtal. För leasingavtal som innehåller flera komponenter, leasing- och icke-leasingkomponenter, fördelar koncernen ersättningen enligt avtalet till varje komponent baserat på det fristående priset. I de fall där det inte går att skilja på komponenterna redovisas de som en enda leasing-komponent.

Leasingavtal där koncernen är leasetagare

Koncernen redovisar en nyttjanderättstillgång och en leasingkuld vid leasingavtalets inledningsdatum. Nyttjanderättstillgången värderas initialt till anskaffningsvärde och skrivs av linjärt över leasingavtalets längd. Leasingkulden värderas initialt till nuvärdet av återstående leasingavgifter under den bedömda leasingperioden. Leasingperioden utgörs av den ej uppsägningsbara perioden med tillägg för ytterligare perioder i avtalet om det vid inledningsdatumet bedöms som rimligt säkert att dessa kommer att nyttjas.

Leasingavtalen innehåller i de flesta fall förlängningsoptioner respektive uppsägningsoptioner som koncernen kan välja att utnyttja eller inte. Huruvida det är rimligt säkert att en option kommer att utnyttjas fastställs på leasingavtalets inledningsdatum. Då de initiala hyresperioderna ofta är långa, samt då det inte är ovanligt att hyresavtal sägs upp för omförhandling av någon av parterna i samband med avtalstidens slut och att hyran som därmed ska betalas i nästkommande period är okänd tills dess omförhandlingen är avslutad, motsvarar leasingperioden i normalfallet den avtalade leasingperioden utan förlängningar. Koncernen omprövar löpande huruvida det är rimligt säkert att en option kommer att utnyttjas, till exempel i samband med större ombyggnationer av en lokal.

Leasingavgifterna diskonteras med koncernens marginella upplåningsränta. Den marginella upplåningsräntan är fördelad på olika löptider beroende på leasingavtalens längd.

Leasingkulden för koncernens lokaler med hyra som indexuppräknas beräknas på den hyra som gäller vid respektive rapportperiods slut. När kassaflödena ändras justeras skulden med motsvarande justering av nyttjanderättstillgångens redovisade värde. På motsvarande sätt justeras skuldens och tillgångens värde i samband med att omprövning sker av leasingperioden.

Leasingavgifter för leasingavtal som har en leasingperiod på 12 månader eller mindre eller med en underliggande tillgång av lågt värde redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden. Detta gäller även för variabla leasingavgifter, så som omsättningsbaserade hyresbetalningar.

Leasingavtal där koncernen är leasegivare

Koncernen vidareuthyr leasade lokaler till främst handlarägda butiker. När en leasad tillgång vidareuthyrs redovisas huvudleasingavtalet och avtalet om vidareuthyrning som två separata avtal. Vid leasingavtalets inledningsdatum fastställs huruvida vidareuthyrningsavtalet ska klassificeras som ett finansiellt eller operationellt leasingavtal. Samtliga vidareuthyrda lokaler har klassificerats som operationella leasingavtal. Koncernen redovisar leasingavgifter från operationella leasingavtal som intäkt linjärt över leasingperioden.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar består till största del av goodwill, kundrelationer och pågående eller aktiverade utgifter för IT-utveckling. Immateriella tillgångar med bestämbara nyttjandeperioder redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas beräknade nyttjandeperioder med start från det datum då de tas i bruk. Goodwill och varumärken har obestämbara nyttjandeperioder och skrivs inte av utan prövas minst årligen för nedskrivningsbehov.

Bedömda nyttjandeperioder:	
IT-utveckling	5–10 år
Hyresrätter	Återstående hyresperiod
Kundrelationer	Kundrelationens/avtalets längd
Övriga immateriella tillgångar	3–5 år

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över tillgångarnas beräknade nyttjandeperioder. Nyttjandeperioden för mark är obegränsat varför mark inte skrivs av. Nyttjandeperioderna för förbättringsutgifter på annans fastighet utgår från kvarvarande hyresperiod på underliggande hyreskontrakt.

Bedömda nyttjandeperioder:	
Inventarier, verktyg och installationer	3–10 år
Butiksinventarier	6–7 år
Byggnader	20–50 år
Markanläggningar	20 år

Nedskrivningar

Goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod är föremål för årliga nedskrivningsprövningar. Redovisade värden på materiella och immateriella tillgångar testas också när indikation om en värdenedgång har identifierats. Bedömning av värdet av goodwill och andra tillgångar sker utifrån de kassagenererande enheternas nyttjandevärde. Nyttjandevärdet bygger på de kassaflöden efter skatt som bedöms genereras under enheternas återstående livslängd med antagande om evig livslängd. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras de framtida kassaflödena med en räntesats som motsvarar Axfoods bedömda vägda kapitalkostnad, det vill säga den vägda summan av avkastningskrav på eget kapital och kostnaden för externt upplånat kapital.

Finansiella instrument

Finansiella tillgångar klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet baserat på koncernens affärsmodell för förvaltning av tillgången och karaktären på tillgångens avtalsenliga kassaflöden. Finansiella skulder klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via resultatet.

Vid första redovisningstillfället kan ett oåterkalleligt val göras för särskilda investeringar i egetkapitalinstrument som annars skulle värderas till verkligt värde via resultatet för att

NOTER*Forts. not 1*

redovisa efterföljande förändringar i verkligt värde i övrigt totalresultat. Axfood har valt att klassificera innehavet i Mathem som en finansiell tillgång värderad till verkligt värde via övrigt totalresultat.

För kundfordringar tillämpas den förenklade metoden för beräkning av förväntade kreditförluster. Koncernen har tagit fram en förlustreservmatris för att beräkna förväntade kreditförluster för kundfordringar, vilken bygger på en analys av faktiska kundförluster under de senaste tre åren med beaktandet av nuläget. Kundfordringar redovisas netto med förväntade kreditförluster.

Finansiella derivatinstrument och säkringsredovisning

Koncernen innehar finansiella derivatinstrument för att säkra utländsk valuta. Efter det första redovisningstillfället värderas derivat till verkligt värde via resultatet. Koncernen identifierar vissa derivat som säkringsinstrument för att säkra variabilitet från förändringar i valutakurser i kassaflöden associerade med mycket sannolika transaktioner. När derivat identifieras som kassaflödesäkringsinstrument redovisas den effektiva delen av förändringar i det verkliga värdet hos derivatet i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven. Ineffektiva delar av förändringar i det verkliga värdet hos derivatet redovisas i resultatet. För säkring av skulder mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande transaktionen och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens valutakurs och valutakursförändringarna över resultatet.

Varulager

Varulagret består av färdiga varor och handelsvaror. Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspriset efter avdrag för leverantörsrabatter hänförliga till artiklar i varulager. Utöver inköpspriset ingår även andra direkta kostnader för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först in först utprincipen (FIFU).

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer Årsredovisningslagen (1995:1554) och RFR 2 Redovisning för juridiska personer utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Enligt RFR 2 ska moderbolaget tillämpa samtliga av EU godkända IFRS så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagens regelverk och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. De huvudsakliga skillnaderna mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Tillämpning av nya och ändrade redovisningsprinciper

Om inte annat anges nedan har moderbolagets redovisningsprinciper under 2023 ändrats i enlighet med vad som anges för koncernen.

Ändrade redovisningsprinciper 2024 och senare

Nya eller ändrade standarder och tolkningar vilka har publicerats och träder i kraft 2024 eller senare bedöms inte ha någon väsentlig påverkan på moderbolagets finansiella rapporter.

Dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden. Samtliga innehav redovisas som finansiella tillgångar och resultat från utdelningar redovisas som resultat från finansiella poster.

Leasingavtal

Moderbolaget tillämpar inte IFRS 16, i enlighet med undantaget i RFR 2. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som kostnad linjärt över leasingperioden. Inga nyttjanderättstillgångar och leasingkulder redovisas i balansräkningen.

Finansiella instrument

Med anledning av sambandet mellan redovisning och beskattning, tillämpas inte reglerna om finansiella instrument i IFRS 9 i moderbolaget som juridisk person. Finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minus nedskrivning och finansiella omsättningstillgångar enligt lägsta värdets princip.

Finansiella garantier

Moderbolaget tillämpar undantaget i tillämpningen av IFRS 9 avseende finansiella garantiavtal utställda till förmån för dotterföretag och intresseföretag. Moderbolagets finansiella garantiavtal består i främst av borgensförbindelser till förmån för dotterföretag vilka i moderbolaget redovisas som eventalförpliktelser.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver till bruttobeloppet utan uppdelning på eget kapital och uppskjuten skatteskuld. På motsvarande sätt redovisas bokslutsdispositionerna till bruttobeloppen i resultaträkningen.

Koncernbidrag

Moderbolaget redovisar erhållna och lämnade koncernbidrag som bokslutsdispositioner i enlighet med alternativregeln i RFR 2.

2. Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Värdering av nyttjanderättstillgångar och leasingkulder

Koncernen leasar ett stort antal lokaler samt även fordon och viss övrig utrustning. Vid ingången av ett leasingavtal görs bedömningar avseende leasingavtalets leasingperiod och räntesats.

Förlängnings- och uppsägningsoptioner

Leasingavtal avseende främst lokaler innehåller i de flesta fall förlängningsoptioner respektive uppsägningsoptioner som koncernen kan välja att utnyttja eller inte. Huruvida det är rimligt säkert att en option kommer att utnyttjas bedöms på leasingavtalets inledningsdatum. Baserat på att de initiala hyresperioderna ofta är långa, samt då det inte är ovanligt att hyres-

avtal sägs upp för omförhandling av någon av parterna i samband med avtalstidens slut och att hyran som därmed ska betalas i nästkommande period är okänd tills dess omförhandlingen är avslutad, är bedömningen i normalfallet att hänsyn inte tas till optionerna vid leasingavtalets inledningsdatum. Koncernen omprövar löpande gjorda bedömningar kring förlängnings- och uppsägningsoptioner, till exempel i samband med större ombyggnationer av en lokal.

Diskonteringsränta

Koncernen har bedömt att den räntesats som ska användas för att diskontera framtida leasingavgifter är koncernens marginella låneränta. Den marginella låneräntan utgörs av en swapränta för aktuell löptid med tillägg för en riskpremie.

Borgensåtaganden

Axfood AB har ett borgensåtagande mot NREP Logicens avseende framtida hyror. Då det är ytterst låg sannolikhet att åtagandet kommer infrias har bedömningen gjorts att åtagandet inte ska redovisas som ansvarsförbindelse eller eventalförpliktelse.

Innehav i City Gross och Apohem

Axfood redovisar innehavet i City Gross som ett intresseföretag trots att Axfood innehar mindre än 20 procent av aktierna i bolaget. Axfood har bedömt att det föreligger ett betydande inflytande över City Gross baserat dels på det optionsavtal om stegvis förvärv av ytterligare aktier i City Gross som ingicks i samband med förvärvet 2021, dels baserat på att Axfood har representation i City Gross styrelse, det sker väsentliga transaktioner mellan bolagen samt baserat på andra avtalsförhållanden mellan bolagen.

Axfood redovisar innehavet i Apohem som ett joint venture trots att Axfood innehar mer än 50 procent av aktierna i bolaget. Axfood har bedömt att ett bestämmande inflytande inte föreligger baserat på att alla väsentliga beslut om verksamheten i Apohem fattas gemensamt av parterna i enlighet med ett aktieägaravtal. I enlighet med aktieägaravtalet utses styrelsen med lika representation varför inte heller något bestämmande inflytande bedöms föreligga därigenom.

Nedskrivningsprövning av goodwill och övriga immateriella tillgångar

Vid nedskrivningsprövning av goodwill och övriga immateriella tillgångar sker uppskattningar om framtida förhållanden för beräkning av återvinningsvärdet på de kassagenererande enheterna. Återvinningsvärdet baseras på koncernledningens uppskattning av framtida kassaflöden vilka diskonteras med en bedömd genomsnittlig kapitalkostnad. Uppskattningarna bygger på olika antaganden om pris- och volymutveckling, omvärldsfaktorer så som inflation, förändringar i el- och drivmedelspriser, brist på råvaror och förpackningar, störningar i transportsektorn, förväntad konkurrenssituation, samt kostnader kopplade till klimat- och miljörelaterade omställningar till följd av fattade beslut, uppsatta mål och bedömda risker. Koncernledningen bedömer att rimligt möjliga förändringar i gjorde uppskattningar och antaganden inte skulle ha så stora effekter att de var och en för sig skulle reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet. En känslighetsanalys återfinns i not 15.

NOTER

3. Segmentsrapportering

Rörelsesegmenten Willys, Hemköp, Snabbgross och Dagab beskrivs på sidorna 37–44. Koncerngemensamt omfattar stödfunktioner på huvudkontoret såsom koncernledning, ekonomi, juridik, kommunikation, affärsutveckling, HR och IT.

	Willys		Hemköp		Snabbgross		Dagab		Koncerngemensamt		Elimineringar		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Extern nettoomsättning	43 757	37 451	7 432	6 650	5 317	4 725	24 388	24 509	216	140			81 111	73 474
Intern nettoomsättning	–	–	–	–	0	2	49 786	42 490	1 149	1 095	-50 934	-43 587	–	–
Nettoomsättning	43 757	37 451	7 432	6 650	5 317	4 727	74 175	66 999	1 365	1 234	-50 934	-43 587	81 111	73 474
Avskrivningar materiella och immateriella anläggningstillgångar	-336	-312	-110	-106	-36	-35	-271	-170	-289	-264			-1 042	-886
Avskrivningar nyttjanderättstillgångar	-990	-877	-403	-362	-101	-88	-405	-317	-51	-49			-1 950	-1 694
Totala avskrivningar	-1 326	-1 189	-513	-468	-137	-124	-676	-486	-340	-314			-2 993	-2 580
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	-6	-7	–	–	–	–	-53	-58	–	-1			-59	-66
Rörelseresultat exkl. jämförelsestörande poster	2 077	1 859	300	283	265	252	1 271	1 139	-311	-303			3 602	3 229
Jämförelsestörande poster	–	–	–	–	–	–	-249	-162	–	33			-249	-129
Rörelseresultat	2 077	1 859	300	283	265	252	1 021	978	-311	-270			3 353	3 101
Finansiella poster, netto													-315	-166
Koncernens resultat före skatt													3 037	2 935
Övriga upplysningar														
Investeringar i anläggningstillgångar	511	527	126	117	35	52	843	1 493	430	404			1 946	2 593
Investeringar i nyttjanderättstillgångar	1 238	1 310	556	313	125	175	172	2 564	50	11			2 141	4 374
Totala investeringar i anläggningstillgångar	1 749	1 837	682	430	161	227	1 015	4 057	480	416			4 087	6 967

NOTER

4. Förvärvade och avyttrade verksamheter

Förvärvade verksamheter

Under året har Axfood inte gjort några väsentliga förvärv.

Förvärvade verksamheter föregående år

Under 2022 gjorde Axfood inte några väsentliga förvärv.

Den slutliga köpeskillingen för Bergendahl Food AB fastställdes till 1 621 Mkr (1 633) under andra kvartalet 2022.

Avyttrade verksamheter

Under året har Axfood inte gjort några väsentliga avyttringar.

Avyttrade verksamheter föregående år

Under 2022 avyttrades en butiksverksamhet. Kassaflödet från försäljningen av butiksverksamheten uppgick till 2 Mkr.

Den 1 mars 2022 såldes Mat.se till Mathem genom en transaktion där Axfood avyttrade Mat.se mot betalning i aktier i Mathem. Köpeskillingen på kassa- och skuldfri basis uppgick till 688 Mkr. Realisationsvinsten från försäljningen av Mat.se uppgick till 221 Mkr och redovisades bland övriga rörelseintäkter. Kassaflödet från försäljningen av Mat.se uppgick till -51 Mkr, vilket motsvarar likvida medel som gick med i försäljningen.

5. Kostnader per kostnadsslag

Koncernen	2023	2022
Kostnad för handelsvaror	60 357	54 733
Personalkostnader	9 070	8 530
Av- och nedskrivningar	2 993	2 615
Övrigt	6 023	5 464
Summa	78 443	71 342

Koncernens av- och nedskrivningar på immateriella och materiella tillgångar samt på nyttjanderätts-tillgångar fördelar sig per funktion på följande sätt:

Koncernen	2023	2022
Kostnad för sålda varor	1 764	1 493
Försäljningskostnader	969	875
Administrationskostnader	260	247
Summa av- och nedskrivningar	2 993	2 615

6. Personal och ledande befattningshavare

Medelantal anställda	2023			2022		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Moderbolaget						
Medelantal anställda	180	70	250	163	60	223
Dotterföretag						
Medelantal anställda	6 693	6 242	12 935	6 474	6 075	12 549
Koncernen totalt	6 873	6 312	13 185	6 637	6 135	12 772

För att beräkna årsarbetstid används 1 920 timmar (1 920).

Kostnadsförda löner, andra ersättningar och sociala kostnader	2023			2022		
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Varav pensionskostnader
Moderbolaget	207	108	32	179	106	35
Dotterföretag	5 827	2 284	465	5 593	2 106	443
Koncernen totalt	6 034	2 392	497	5 771	2 211	477

Könsfördelning i styrelse och ledande befattningshavare i koncernen	2023		2022	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Styrelsen moderbolaget	43%	57%	43%	57%
Koncernledningen	55%	45%	55%	45%

Könsfördelning i styrelsen avser de stämموvalda ledamöterna, ej arbetstagarrepresentanterna.

Av stämموvalda styrelseledamöter och verkställande direktörer i koncernens bolag var 26 procent kvinnor (25) och 74 procent män (75).

NOTER

Forts. not 6

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Utöver styrelsearvodet utgår ett ytterligare arvode till ordförande och övriga ledamöter i revisionsutskottet och ersättningsutskottet. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode. Det årliga styrelsearvodet fastställdes enligt årsstämmobeslut 2023 till 3 860 tkr (3 710), varav 800 tkr (770) avser arvode till styrelsens ordförande. Arvodet till revisionsutskottet fastställdes 2023 till 400 tkr (400), varav 200 tkr (200) avser arvode till utskottets ordförande. Arvodet till ersättningsutskottet fastställdes 2023 till 175 tkr (175), varav 75 tkr (75) avser arvode till utskottets ordförande. 75 procent av de totala arvoden har utbetalats under 2023 och resterade del utbetalas efter årsskiftet.

Styrelsen moderbolaget Kostnadsförda ersättningar till styrelsens ledamöter, tkr	2023			2022		
	Styrelse-arvode	Utskotts-arvode	Totalt arvode	Styrelse-arvode	Utskotts-arvode	Totalt arvode
Mia Brunell Livfors (Ordförande)	793	75	868	765	56	821
Stina Andersson ¹⁾	–	–	–	119	19	138
Fabian Bengtsson	505	38	543	486	–	486
Caroline Berg	505	50	555	486	38	524
Thomas Ekman ²⁾	383	–	383	–	–	–
Christian Luiga	505	200	705	486	188	674
Peter Ruzicka	505	88	593	486	38	524
Christer Åberg ³⁾	123	25	148	486	94	580
Sara Öhrvall ⁴⁾	505	100	605	368	75	443
Anders Helsing (Arbetstagarrep.)	–	–	–	–	–	–
Michael Sjören (Arbetstagarrep.)	–	–	–	–	–	–
Lars Östberg (Arbetstagarrep.)	–	–	–	–	–	–
Summa	3 823	575	4 398	3 683	506	4 189

1) Avgick i samband med årsstämman 2022, 2) Nyvald i samband med årsstämman 2023

3) Avgick i samband med årsstämman 2023, 4) Nyvald i samband med årsstämman 2022

Ersättningar till ledande befattningshavare

Ersättningsutskottet inom styrelsen fattar beslut om lön och andra anställningsvillkor för koncernledningen, med undantag för vd och koncernchef för vilken styrelsen i sin helhet fastställer ersättning och andra anställningsvillkor, inom de riktlinjer som årsstämman beslutat om.

Den rörliga ersättningen för samtliga ledande befattningshavare inklusive vd och koncernchef är till största del baserad på koncernens resultat och utveckling och till del på personliga mål. Den rörliga ersättningen uppgår maximalt till 60 procent av den fasta lönen. Kortfristiga rörliga ersättningar kostnadsförs under räkenskapsåret och betalas ut efter att årsredovisningen har antagits på årsstämman.

Vid uppsägning från bolagets sida tillämpas en uppsägningstid för ledande befattningshavare om högst 12 månader mot avräkning. Därutöver kan avgångsvederlag motsvarande högst 12 månader utgå mot avräkning. Vid uppsägning från den ledande befattningshavarens

sida uppgår uppsägningstiden till högst sex månader utan rätt till avgångsvederlag. Vid uppsägning från Axfoods sida har vd och koncernchef rätt till en uppsägningstid om 12 månader samt ett avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner mot avräkning. Vid uppsägning från vd och koncernchefs sida är uppsägningstiden sex månader.

Axfood tillämnar pensionsåldern 65 år för samtliga ledande befattningshavare inklusive vd och koncernchef. Den grundläggande pensionsförmånen utgörs av ITP-planen, där sex medlemmar av koncernledningen har en lösning motsvarande ITP 1. I tillägg till denna utgår en premiebestämd pension motsvarande 30 procent av löndelar mellan 30–50 inkomstbasbelopp. En medlem i koncernledningen har en pensionslösning där den totala pensionsavsättningen är 35 procent av fast kontant årslön med avräkning av premien för ITP 2. Vd och koncernchef är berättigad till avsättningar motsvarande 35 procent av den kontanta årslönen.

Ledande befattningshavare

Koncernledningen består av 11 personer (11). För koncernledningens sammansättning, se sidan 125.

Kostnadsförda ersättningar och andra förmåner, tkr	2023						2022					
	Fast lön ²⁾	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa	Aktierelaterade ersättningar ³⁾	Fast lön ²⁾	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa	Aktierelaterade ersättningar ³⁾
Vd och koncernchef	8 653	4 759	198	3 050	16 660	7 211	8 451	4 670	200	3 201	16 521	6 694
Övriga ledande befattningshavare ¹⁾	30 041	15 720	998	7 850	54 609	20 471	28 395	12 573	980	9 210	51 158	17 983
Summa	38 694	20 479	1 196	10 900	71 269	27 681	36 845	17 243	1 180	12 411	67 679	24 677

1) Av kostnadsförda ersättningar och förmåner avser 34 989 tkr (32 110) ersättningar som de ledande befattningshavarna har erhållit från andra koncernföretag.

2) Fast lön utgörs av avtalsenlig grundlön justerad för semesterersättningar, sjuklön och dylika poster.

3) Avser årets kostnadsförda beräknade utfall av incitamentsprogrammen LTIP2021, LTIP2022 och LTIP2023, vilka regleras 2024 och framåt, samt årets kostnadsförda utfall av LTIP2020 vilket reglerades under april 2023.

NOTER

Forts. not 6

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, antagna på årsstämman den 22 mars 2023

Riktlinjerna omfattar den verkställande direktören tillika koncernchefen i Axfood samt medlemmar i koncernledningen, som rapporterar direkt till koncernchefen. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman såsom t.ex. arvode till styrelseledamöter eller aktiebaserade incitamentsprogram.

Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2023.

Riktlinjerna styr de beslut om ersättningar som fattas av styrelsens ersättningsutskott såvitt avser ledande befattningshavare som rapporterar direkt till koncernchefen och av styrelsen i sin helhet såvitt avser koncernchefen.

Riktlinjernas främjande av Axfoods affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

Axfoods syfte är mer livskvalitet för alla och Axfoods vision innebär att bolaget ska vara ledande inom prisvärd, bra och hållbar mat. För att uppnå detta arbetar Axfood med en strategi av tillväxtfrämjande prioriteringar och effektivitetshöjande åtgärder.

Därtill kommer ett stort fokus på medarbetarna. Axfoods strategier vilar på en värderingsstyrd kultur och kärnvärden, på hållbarhet och samhällsengagemang. Axfoods affärsidé är en familj av olika koncept i samverkan. Detta innebär bland annat att varje koncept ska erbjuda den bästa kundupplevelsen för sin målgrupp och att inköp och logistik för samtliga koncept sker i en gemensam organisation. Detta ger samverkan som skapar en effektiv och stark koncern. Axfoods syfte, vision, strategi och mål i olika avseenden beskrivs närmare på bolagets webbplats.

En framgångsrik implementering av Axfoods affärsstrategi och tillvaratagandet av Axfoods långsiktiga intressen, inklusive hållbarhet och hälsa, förutsätter att Axfood kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare med rätt kompetens. För att uppnå detta krävs att Axfood kan erbjuda konkurrenskraftiga ersättningar. Riktlinjerna möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas konkurrenskraftiga totalersättningar.

Axfood har både lång- och kortsiktiga mål. I Axfood har inrättats långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram. Dessa har beslutats av årsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. Programmen omfattar koncernchef, övriga ledande befattningshavare, deras ledningsgrupper och nyckelpersoner. De prestationskrav som används för att bedöma utfallet av programmen har en tydlig koppling till affärsstrategin och till Axfoods långsiktiga värdeskapande, och innefattar bl.a. ett hållbarhetsmål (hållbarhetsmärkta varor). För mer information om programmen, innefattande de kriterier som utfallet är beroende av, se bolagets webbplats.

Den rörliga ersättningen ska syfta till att främja Axfoods affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive hållbarhet och hälsa.

Ersättningsformerna

Axfood ska erbjuda marknadsmässig ersättning som ska baseras på faktorer som arbetsuppgifternas betydelse, medarbetarens kompetens, erfarenhet, prestation och i fråga om rörlig ersättning, uppfyllandet av i förväg fastställda mål. Ersättningen kan bestå av fast lön, kortsiktig rörlig ersättning, pensionsförmåner, försäkringar och övriga förmåner. Bolagsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar.

Fast lön

Fast lön utgör ersättning för en engagerad arbetsinsats på hög professionell nivå som ytterst syftar till att skapa mervärden för Axfoods kunder, aktieägare och medarbetare. Den fasta lönen ska i förhållande till marknaden vara attraktiv och baserad på medarbetarens kompetens, erfarenhet och prestation. Lönen utvärderas årligen. Ledande befattningshavare erhåller inte arvode för styrelsuppdrag i Axfoodkoncernens dotter- och intressebolag.

Rörlig ersättning

Utöver den fasta lönen kan rörlig ersättning utgå. Den rörliga ersättningen ska kopplas till mätbara och förutbestämda kriterier som ska vara utformade så att de främjar bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive hållbarhet. Kriterierna ska fastställas årligen av ersättningsutskottet respektive styrelsen. Rörlig ersättning ska baseras på uppfyllandet av Axfoods, och i förekommande fall dotterbolags, mål för resultat och omsättningstillväxt samt personliga mål för verksamhetsåret. Mätperioden är ett år och ersättningen kan uppgå till högst 60 procent av den fasta lönen.

Ytterligare rörlig ersättning kan utgå vid extraordinära omständigheter, förutsatt att sådana extraordinära arrangemang endast görs på individnivå antingen i syfte att rekrytera eller behålla befattningshavare, eller som ersättning för extraordinära arbetsinsatser utöver personens ordinarie arbetsuppgifter. Sådan ersättning får inte överstiga ett belopp motsvarande 50 procent av den fasta årliga lönen samt inte utges mer än en gång per år per individ. Beslut om sådan ersättning ska fattas av styrelsen efter beredning av ersättningsutskottet.

När mätperioden för uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska bedömas och fastställas i vilken utsträckning kriterierna uppfyllts. Vid den årliga utvärderingen kan ersättningsutskottet, eller i förekommande fall styrelsen, justera målen och/eller ersättningen för såväl positiva som negativa extraordinära händelser, omorganisationer och strukturförändringar eller liknande omständigheter.

Rörlig ersättning ska inte utgå om Axfoodkoncernen har ett negativt resultat oavsett om de enskilda målen för ett dotterbolag och/eller de individuella målen för den ledande befattningshavaren i förekommande fall har uppnåtts.

Pensions- och övriga förmåner

Axfood tillämpar pensionsåldern 65 år för samtliga ledande befattningshavare.

För koncernchefen ska pensionsförmåner vara premiebestämda. Rörlig ersättning ska inte vara pensionsgrundande. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 35 procent av den pensionsmedförande lönen (som motsvarar den fasta månadslönen multiplicerad med en faktor om 12,2).

Övriga ledande befattningshavare ska ha premiebestämd pensionsplan enligt den vid var tid gällande ITP-planen avd 1. ITP-planen avd 1 innebär att premien som sätts av till pension för närvarande är 4,5 procent av lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent på lönedelar upp till 30 inkomstbasbelopp.

Ledande befattningshavare med ITP 1 och ITP 2 kan ha en chefspension innebärande att en extra pensionspremie om 30 procent inbetalas på fasta lönedelar (fasta månadslönen multiplicerad med en faktor om 12,2) mellan 30 och 50 inkomstbasbelopp.

För att kompensera för periodiseringseffekt som kan inträda för ledande befattningshavare med ITP 1 till följd av utbetalning av kortsiktig rörlig lön en viss månad kan Axfood, i förekommande fall, betala en extra engångspremie till pension i de fall den fasta lönen ej överstiger 30 inkomstbasbelopp (per månad) men utbetalning av kortsiktig rörlig lön tillsammans med den fasta lönen summerar till över 30 inkomstbasbelopp (aktuell utbetalningsmånad). Kompensationen begränsas till en årlig engångspremie om 30 procent av mellanskillnaden mellan medarbetarens fasta månadslön och taket för pensionsmedförande lön, för närvarande 30 inkomstbasbelopp.

Andra förmåner ska vara av begränsad omfattning och får bl.a. omfatta sjuk-, liv- och sjukvårdsförsäkring samt bil-, rese- och bostadsförmån.

Beräffande anställningsförhållanden som lyder under andra regler än svenska får, såvitt avser pensionsförmåner och andra förmåner, vederbörliga anpassningar ske för att följa tvingande sådana regler eller lokal praxis, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål ska tillgodoses.

Upphörande av anställning

Vid uppsägning från arbetsgivarens sida får uppsägningstiden vara högst tolv månader. Fast lön under uppsägningstiden och avgångsvederlag får sammantaget inte överstiga ett belopp motsvarande den fasta lönen för två år. Vid uppsägning från den ledande befattningshavarens sida får uppsägningstiden vara högst sex månader, utan rätt till avgångsvederlag.

Därutöver kan ersättning för eventuellt åtagande om konkurrensbegränsning utgå. Sådan ersättning ska kompensera för eventuellt inkomstbortfall och ska endast utgå under den period som den ledande befattningshavaren saknar rätt till avgångsvederlag. Den månatliga ersättningen ska uppgå till högst 60 procent av den genomsnittliga månadsinkomsten för de tolv månader som föregår anställningens upphörande. Ersättningen ska utgå under den tid som åtagandet om konkurrensbegränsning gäller, vilket ska vara högst nio månader efter anställningens upphörande.

Lön och anställningsvillkor för medarbetare

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för Axfoods medarbetare beaktats. Uppgifter om medarbetarnas totalersättning, ersättningskomponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av ersättningsutskottets och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa. Utvecklingen av avståndet mellan de ledande befattningshavarnas ersättning och övriga anställdas ersättning kommer att redovisas i den årliga ersättningsrapporten.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare och lägga fram förslaget för beslut vid bolagsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman, men som längst i fyra år. Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. I utskottets uppgifter ingår bland annat att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer. Ersättningsutskottet ska även följa och utvärdera pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar för koncernledningen, tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i Axfood. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till Axfood och koncernledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte koncernchefen eller andra personer i koncernledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frångående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frångå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose Axfoodkoncernens långsiktiga intressen, inklusive hållbarhet, eller för att säkerställa koncernens ekonomiska bärkraft. Som angivits ovan ingår det i ersättningsutskottets uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågor, vilket även innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

NOTER

Forts. not 6

Långsiktiga incitamentsprogram

Axfood har långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogram (LTIP) som löper över cirka tre år. Programmen erbjuds ledande befattningshavare och andra nyckelpersoner i koncernen. Syftet är att programmen ska stärka det gemensamma intresset för maximalt långsiktigt värdeskapande i Axfood, samt underlätta för Axfood att rekrytera och behålla personer i koncernledningen och andra nyckelpersoner.

Ett deltagande kräver förvärv eller tidigare innehav av ett visst antal aktier i Axfood, så kallade sparaktier, samt att aktieägandet består under hela löptiden. Samtliga deltagare har förvärvat aktier i Axfood till marknadspris upp till ett på förhand bestämt maxantal aktier för varje kategori av deltagare. Efter den fastställda intjänandeperioden kommer deltagarna att vederlagsfritt tilldelas aktier i Axfood förutsatt att vissa villkor är uppfyllda.

Om deltagarens anställning upphör under intjänandeperioden på grund av avtals- eller ålderspensionering reduceras tilldelningen av aktierätter i proportion till hur stor del av intjänandeperioden som löpt vid tidpunkten för anställningens upphörande.

Kostnaden periodiseras linjärt över tre år och inkluderar sociala avgifter. Redovisade värden har under året påverkats av personer som utgått ur programmen och personer som har gått i pension.

Återköpta aktier

För att säkra bolagets åtagande för de långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogrammen återköper Axfood aktier i enlighet med beslut på respektive årsstämma. Under 2023 har Axfood återköpt 155 000 aktier för totalt 37 Mkr till en genomsnittlig kurs om 239,53 kr per

aktie. Tilldelning av LTIP 2020 skedde med hjälp av egna aktier under april 2023. Innehavet av egna aktier uppgår till 1 065 652 aktier och säkerställer leverans av aktier till samtliga av bolagets incitamentsprogram.

Intjänandevillkor i sammandrag

LTIP2023

- Tre års TSR (totalavkastning) >0 (1 aktierätt)
- Omsättningstillväxt i marknadsnivå till +2 procentenheter i snitt över 3 år och EBIT-marginal >3,5% snitt över 3 år (1-3 aktierätter)
- TSR i nivå med eller överstiger 10% av ackumulerad referensindex 2023-2025 (TSR för grupp av referensbolag) (1-2 aktierätter)
- Försäljningsandel av hållbarhetsmärkta varor under perioden 2023-2025 ackumulerat uppnår en nivå upp till 10% bättre än nivån per 31 december 2022 (0-1 aktierätt)

LTIP2022

- Tre års TSR (totalavkastning) >0 (1 aktierätt)
- Omsättningstillväxt i marknadsnivå till +2 procentenheter i snitt över 3 år och EBIT-marginal >3,5% snitt över 3 år (1-3 aktierätter)
- TSR i nivå med eller överstiger 10% av ackumulerad referensindex 2022-2024 (TSR för grupp av referensbolag) (1-2 aktierätter)
- Försäljningsandel av hållbarhetsmärkta varor under perioden 2022-2024 ackumulerat uppnår en nivå upp till 10% bättre än nivån per 31 december 2021 (0-1 aktierätt)

LTIP2021

- Tre års TSR (totalavkastning) >0 (1 aktierätt)
- Omsättningstillväxt i marknadsnivå till +2 procentenheter i snitt över 3 år och EBIT-marginal >3,5% snitt över 3 år (1-3 aktierätter)
- TSR i nivå med SIX return index 2021-2023 ackumulerat upp till 10 procentenheter bättre än samma period (1-2 aktierätter)
- Försäljningsandel av hållbarhetsmärkta varor under perioden 2021-2023 ackumulerat uppnår en nivå upp till 10% bättre än nivån per 31 december 2020 (0-1 aktierätt)

LTIP2020

- Tre års TSR (totalavkastning) >0 (1 aktierätt)
- Omsättningstillväxt i marknadsnivå till +2 procentenheter i snitt över 3 år och EBIT-marginal >3,5% snitt över 3 år (1-3 aktierätter)
- TSR i nivå med SIX return index 2020-2022 ackumulerat upp till 10 procentenheter bättre än samma period (1-2 aktierätter)
- Försäljningsandel av hållbarhetsmärkta varor under perioden 2020-2022 ackumulerat uppnår en nivå upp till 10% bättre än nivån per 31 december 2019 (0-1 aktierätt)

Koncernen	LTIP 2023	LTIP 2022	LTIP 2021	LTIP 2020
Basvärde aktiekurs, kr	241,60	275,00	229,20	204,80
Antal deltagare vid start av programmet	72	75	70	66
Antal deltagare per balansdagen	72	70	60	-
varav ledande befattningshavare	11	11	11	-
Antal utestående aktierätter per 2023-01-01	-	443 156	232 050	214 900
Antal tilldelade aktierätter under perioden	261 219	-	-	-
Antal förverkade aktierätter under perioden	-	8 400	4 900	189
Antal inlösta aktierätter under perioden	-	-	-	214 711
Antal utestående aktierätter per 2023-12-31	261 219	434 756	227 150	-
varav ledande befattningshavare	120 400	185 500	120 400	-
Maximalt antal aktierätter	285 396	475 773	248 801	-
Genomsnittlig aktiekurs per lösendagen, kr	-	-	-	252,06
Vägt genomsnittligt verkligt värde för hela löptiden, Mkr	50,1	97,0	47,3	-
varav ledande befattningshavare, Mkr	23,1	41,4	25,1	-
Årets kostnad, Mkr	15,4	45,6	21,7	-1,9
Ackumulerad kostnad, Mkr	15,4	75,0	61,0	52,7
Skuld sociala avgifter, Mkr	4,9	21,4	18,5	-
Intjänandeperiod	3 år	3 år	3 år	3 år
Löptid	Maj 2023-april 2026	Maj 2022-april 2025	Maj 2021-april 2024	Maj 2020-april 2023

Moderbolaget	LTIP 2023	LTIP 2022	LTIP 2021	LTIP 2020
Vägt genomsnittligt verkligt värde för hela löptiden, Mkr	21,1	38,2	21,4	-
varav ledande befattningshavare, Mkr	14,7	25,8	16,0	-
Årets kostnad, Mkr	6,5	18,2	10,1	-0,8
Ackumulerad kostnad, Mkr	6,5	29,9	27,9	25,4
Skuld sociala avgifter, Mkr	2,1	8,5	8,4	-

NOTER

7. Ersättningar till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Deloitte				
Ersättning för revisionsuppdrag	8	6	4	2
Revisions tjänster utöver revisionsuppdraget	-	0	-	0
Övriga tjänster	0	2	0	2
Summa	8	9	4	5

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av års- och koncernredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Övriga tjänster avser skatterådgivning samt övriga konsultationer.

8. Jämförelsestörande poster

Koncernen	2023	2022
Parallell lagerdrift	-249	-
Integrationskostnader	-	-120
Strukturkostnader	-	-263
Realisationsvinst	-	221
Fora/Afa	-	33
Totalt	-249	-129

Koncernledningen följer upp segmentens operativa rörelseresultat både inklusive och exklusive jämförelsestörande poster. I den legala rapporteringen redovisas inte jämförelsestörande poster varför notupplysningens syfte endast är att tydliggöra härledning av de poster som återfinns i den operativa segmentsrapporteringen.

För 2023 uppgick jämförelsestörande poster till -249 Mkr och avser i sin helhet parallell lagerdrift inom Dagab. Kostnaderna omfattar främst lokal- och personalkostnader och avser övergången till det nya logistikcentret i Bålsta. Kostnaderna ingår i kostnad såld vara.

För 2022 avsåg jämförelsestörande poster integrationskostnader, strukturkostnader, realisationsvinst, samt återbetalning från Fora/Afa. Integrationskostnader uppgick till -120 Mkr och avsåg i sin helhet integrationen av Bergendahls Food. Kostnaderna ingick i övriga rörelsekostnader samt administrationskostnader. Strukturkostnader uppgick till -263 Mkr och avsåg kostnader kopplade till omstruktureringarna av Dagabs logistikverksamhet. Strukturkostnaderna ingick till största del i kostnad såld vara, samt till del i administrationskostnader och försäljningskostnader. Realisationsvinsten om 221 Mkr avsåg resultat från försäljningen av Mat.se, vilken redovisades bland övriga rörelseintäkter. Fora/AFA uppgick till 33 Mkr och avsåg utbetalning från Fora/Afa arbetsgivarförsäkring som erhållits baserat på tidigare gjorda premieinbetalningar, intäkten ingick i övriga rörelseintäkter.

9. Statliga stöd och bidrag

Koncernen har erhållit arbetsmarknadspolitiska bidrag till ett belopp om 44 Mkr (44) redovisade som reducerade personalkostnader. Koncernen har erhållit elstöd till företag om 16 Mkr (-) redovisat som övrig intäkt. Föregående år erhöles statliga stöd i form av kompensation för sjuklönekostnader om 50 Mkr vilka redovisades som övriga rörelseintäkter.

Inga ouppfyllda villkor eller eventalförpliktelser föreligger.

10. Transaktioner med närstående

Axfoodkoncernens transaktioner med närstående, utöver de som omfattas av koncernredovisningen, utgörs dels av transaktioner med intresseföretag och joint ventures, dels av transaktioner med dotterföretag inom Axel Johnson-koncernen.

Axfood hyr fastigheter och lokaler, samt köper in vissa varor via bolag inom Axel Johnson-koncernen. Axfood har leverans- och samarbetsavtal med City Gross.

All prissättning sker till marknadsmässiga villkor.

Under året gjordes ett bolagsförvärv från Axel Johnson AB, förvärvet anses inte vara väsentligt.

Koncernen	Försäljning till närstående		Inköp från närstående		Fordran på närstående		Skulder till närstående	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Intresseföretag	7 372	5 287	-	-	616	579	-	-
Joint ventures	42	83	-	-	1	1	-	-
Övriga närstående	34	28	168	162	1	2	16	17
Summa	7 447	5 398	168	162	618	582	16	17

11. Inköp och försäljning mellan koncernföretag

Moderbolagets intäkter från koncernföretag uppgick till 323 Mkr (284). Moderbolagets kostnader från koncernföretag uppgick till 101 Mkr (82). Moderbolagets försäljning till koncernföretag utgörs framför allt av ersättningar för att täcka gemensamma kostnader för hyror, central administration och gemensamma system. Moderbolagets ersättningar till koncernföretag utgörs framför allt av ersättningar för systemstöd och hyror.

12. Finansnetto

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ränteintäkter	19	7	7	2
Utdelning från andelar i koncernföretag	-	-	735	255
Ränteintäkter koncernföretag	-	-	38	21
Övriga finansiella intäkter	49	19	3	4
	69	26	782	282
Räntekostnader	-49	-18	-37	-10
Räntekostnader koncernföretag	-	-	-10	-2
Räntekostnader leasing	-310	-157	-	-
Övriga finansiella kostnader	-25	-18	-9	-9
	-384	-193	-57	-21
Finansnetto	-315	-166	725	260

13. Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Moderbolaget	2023	2022
Bokslutsdispositioner		
Erhållet koncernbidrag	3 179	2 399
Lämnat koncernbidrag	-57	-72
Avsättning till periodiseringsfond	-850	-640
Upplösning av periodiseringsfond	546	476
Förändring ackumulerade överavskrivningar	0	-10
Summa	2 818	2 154
Obeskattade reserver		
Periodiseringsfonder	3 953	3 649
Ackumulerade överavskrivningar	12	12
Summa	3 965	3 661

NOTER

14. Skatter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Aktuell skatt				
Aktuell skatt på årets resultat	-575	-435	-563	-412
Justering aktuell skatt från tidigare år	-7	0	2	-
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-82	-130	-1	2
Redovisad skattekostnad	-664	-564	-562	-410

Koncernen, avstämning av effektiv skattesats

	2023		2022	
		%		%
Redovisat resultat före skatt	3 037		2 935	
Skatt enligt gällande skattesats	-626	-20,6	-605	-20,6
Skatteeffekt och procentuell påverkan av:				
Ej avdragsgilla kostnader	-28	-0,9	-19	-0,6
Ej skattepliktiga intäkter	4	0,1	1	0,0
Resultatandelar redovisade enligt kapitalandelsmetoden	-14	-0,5	-13	-0,5
Skatt hänförlig till skattereduktion på investeringar	-	-	8	0,3
Försäljning Mat.se	-	-	54	1,8
Övrigt	0	0,0	9	0,3
Redovisad skattekostnad/effektiv skattesats	-664	-21,9	-564	-19,2
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	15		-41	

Moderbolaget, avstämning av effektiv skattesats

	2023		2022	
		%		%
Redovisat resultat före skatt	3 367		2 209	
Skatt enligt gällande skattesats	-694	-20,6	-455	-20,6
Skatteeffekt och procentuell påverkan av:				
Ej avdragsgilla kostnader	-1	-0,0	-1	-0,1
Ej skattepliktiga intäkter	1	0,0	1	0,1
Ej skattepliktig utdelning	151	4,5	52	2,4
Skattepliktiga intäkter som inte redovisas i resultaträkningen	-21	-0,6	-9	-0,4
Övrigt	2	0,1	2	0,1
Redovisad skattekostnad/effektiv skattesats	562	-16,7	-410	-18,6
Aktuella och uppskjutna skatteposter redovisade direkt mot eget kapital	-		-	

Redovisade uppskjutna skattefordringar och förändring av uppskjutna skattefordringar

	Koncernen				
	Belopp vid årets ingång	Redovisat i årets resultat	Effekt förvärvade/sålda bolag	Redovisat i övrigt totalresultat	Belopp vid årets utgång
Immateriella tillgångar	21	-2	2	-	21
Inventarier, verktyg och installationer	12	-11	-	-	1
Underskott	111	-2	3	-	111
Avsättningar	14	-3	-	-1	10
Nyttjanderättstillgångar/Leasing-skulder	65	13	-	-	78
Övriga skulder	20	1	-	7	28
Övrigt	10	-10	-	-	-
Summa uppskjuten skattefordran	253	-15	5	6	249

Koncernen har inga oredovisade uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader.

	Moderbolaget				
	Belopp vid årets ingång	Redovisat i årets resultat	Effekt förvärvade/sålda bolag	Redovisat i övrigt totalresultat	Belopp vid årets utgång
Avsättningar	8	-1	-	-	7
Summa uppskjuten skattefordran	8	-1	-	-	7

Redovisade uppskjutna skatteskulder och förändring av uppskjuten skatteskuld

	Koncernen				
	Belopp vid årets ingång	Redovisat i årets resultat	Effekt förvärvade/sålda bolag	Redovisat i övrigt totalresultat	Belopp vid årets utgång
Immateriella tillgångar	-222	-4	-	-	-226
Inventarier, verktyg och installationer	0	-	-	-	0
Finansiella anläggningstillgångar	-3	-	-	3	-
Övriga fordringar	-11	-	-	7	-4
Obeskattade reserver	-1 053	-62	-	-	-1 114
Avsättningar	0	-2	-	-1	-3
Summa uppskjuten skattefordran	-1 289	-68	-	9	-1 348

Koncernen har inga oredovisade uppskjutna skatteskulder på temporära skillnader.

NOTER

15. Immateriella tillgångar

Koncernen	Goodwill		Immateriella tillgångar under utveckling		Övriga immateriella tillgångar ¹⁾	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 526	3 846	582	448	2 919	2 884
Rörelseförvärv	-	-12	-	-	-	-
Investeringar	80	120	336	256	7	3
Försäljningar och utrangeringar	-	-429	-	-	-6	-90
Omklassificeringar	-	-	-432	-122	266	123
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 606	3 526	485	582	3 186	2 919
Ingående avskrivningar	-	-	-	-	-1 960	-1 806
Försäljningar och utrangeringar	-	-	-	-	4	26
Årets avskrivningar	-	-	-	-	-180	-180
Utgående ackumulerade avskrivningar	-	-	-	-	-2 136	-1 960
Ingående nedskrivningar ²⁾	-	-	-	-	-76	-76
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-	-	-	-	-76	-76
Utgående planenligt restvärde	3 606	3 526	485	582	974	883

1) Av övriga immateriella tillgångar avser 503 Mkr (546) kundrelationer, 388 Mkr (254) IT-utveckling, 83 Mkr (83) varumärken och 0 Mkr (0) hyresrätter.

2) Ingående nedskrivningar består av nedskrivning av varumärke.

Goodwill

Goodwill fördelas och prövas på nivån för kassagenererande enheter, vilka är identifierade som Axfoods rörelsesegment. Koncernens redovisade goodwill fördelas enligt följande:

	2023-12-31	2022-12-31
Hemköp	624	619
Willys	1 164	1 088
Snabbgross	57	57
Dagab	1 762	1 762
Totalt	3 606	3 526

Prövning av nedskrivningsbehov av immateriella tillgångar

Bedömning av värdet på koncernens goodwillposter och övriga immateriella tillgångar sker utifrån de kassagenererande enheternas nyttjandevärde. Nyttjandevärdet baseras på de kassaflöden efter skatt som bedöms genereras under enheternas återstående livslängd med antagande om evig livslängd.

De framtida kassaflöden som använts vid beräkning av respektive enhets nyttjandevärde baseras för det första året på affärsplanen för nästkommande år för respektive enhet. Därefter baseras kassaflödena på antagande om en årlig tillväxt om 2,0 procent (2,0). De prognostiserade kassaflödena nuvärdesberäknats med en diskonteringsränta efter skatt på 6,3 procent (6,0), vilket motsvarar en diskonteringsränta före skatt om 7,5 procent (7,2). Diskonteringsräntan motsvarar Axfoods bedömda genomsnittliga kapitalkostnad. Bedömt nyttjandevärde överstiger redovisat värde för samtliga enheter och inget nedskrivningsbehov föreligger.

Känslighetsanalys

För de kassagenererade enheterna innebär en ökning av diskonteringsräntan med 1 procentenhet, en minskad EBITDA-marginal med 1 procentenhet, eller en minskad omsättningstillväxt med 1 procentenhet ingen nedskrivning (ingen nedskrivning).

NOTER

16. Materiella anläggningstillgångar

Koncernen	Byggnader och mark		Inventarier, verktyg och installationer		Pågående nyanläggningar	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	245	162	7 816	8 254	2 640	1 425
Investeringar	-	-	627	282	896	1 937
Försäljningar och utrangeringar	-	0	-146	-1 359	-	-
Omklassificeringar	37	82	2 613	640	-2 584	-722
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	282	245	10 911	7 816	952	2 640
Ingående avskrivningar	-21	-17	-5 386	-6 007	-	-
Försäljningar och utrangeringar	-	0	144	1 325	-	-
Årets avskrivningar	-5	-3	-857	-704	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26	-21	-6 100	-5 386	-	-
Ingående nedskrivningar	-	-	-	-1	-	-
Försäljningar och utrangeringar	-	-	-	1	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-	-	-	-	-	-
Utgående planenligt restvärde	256	224	4 811	2 431	952	2 640

Moderbolaget	Inventarier, verktyg och installationer	
	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	60	97
Investeringar	10	5
Försäljningar och utrangeringar	-4	-42
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	66	60
Ingående avskrivningar	-27	-60
Försäljningar och utrangeringar	4	41
Årets avskrivningar	-9	-8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-32	-27
Utgående planenligt restvärde	34	33

Moderbolagets avskrivningar redovisas i sin helhet under administrationskostnader.

NOTER

17. Leasing

Leasetagare

Koncernen leasar lokaler för butiker, lager och kontor, främst för eget bruk men till viss del också för vidareuthyrning till främst handlarägda butiker. Leasingavtalen har normalt en löptid mellan tre och tio år. Den genomsnittliga återstående leasingperioden för lokaler är fyra år. Koncernen leasar även fordon med en normal löptid på två till sju år, samt viss övrig utrustning.

Nyttjanderättstillgångar

Koncernen	Lokaler		Fordon		Övrigt	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Ingående nyttjanderättstillgång	8 876	6 212	140	160	9	11
Nyanskaffningar	549	3 048	82	39	1	5
Försäljningar och utrangeringar	-3	0	-3	-2	-	-1
Omvärderingar	1 499	1 271	9	9	0	1
Avskrivningar	-1 876	-1 620	-70	-66	-4	-8
Nedskrivningar	-	-35	-	-	-	-
Utgående nyttjanderättstillgång	9 045	8 876	158	140	6	9

Leasingskulder

För löptidsanalys av leasingskulderna, se not 22 Finansiell riskhantering.

Belopp redovisade i Rapport över resultat och övrigt totalresultat

Koncernen	2023	2022
Avskrivningar på nyttjanderättstillgångar	-1 950	-1 694
Nedskrivningar på nyttjanderättstillgångar	-	-35
Ränta på leasingskulder	-310	-157
Variabla leasingavgifter	-146	-128
Intäkter från vidareuthyrning av nyttjanderättstillgångar	163	147
Kostnader för korttidsleasing	-9	-11
Kostnader för leasar av lågt värde	-47	-3

Belopp redovisade i Rapport över kassaflöden

	2023	2022
Summa kassautflöden hänförliga till leasingavtal	-2 400	-2 047

Ovanstående kassautflöde inkluderar såväl belopp för leasingavtal som redovisas som leasing-skuld, som belopp som betalas för variabla leasingavgifter, korttidsleasing och leasar av lågt värde.

Moderbolaget

I moderbolaget redovisas samtliga leasingavtal som operationella leasingavtal och leasing-avgifterna redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Icke uppsägningsbara leasingbetalningar	2023	2022
Inom ett år	48	41
Mellan ett år och fem år	202	152
Längre än fem år	5	38

Kostnadsförda avgifter	2023	2022
Minimileaseavgifter	48	43
Variabla avgifter	-	-
Totala leasingkostnader	48	43
<i>varav lokalhyror</i>	<i>41</i>	<i>42</i>
Leasingintäkter avseende objekt som vidareuthyrts	37	34

Leasegivare

Koncernen vidareuthyr butikslokaler. Koncernen klassificerar dessa leasingavtal som operationella.

Löptidsanalys av odiskonterade leasingavgifter som ska mottas efter balansdagen:

Koncernen	2023	2022
Inom ett år	142	137
Mellan ett och två år	110	93
Mellan två och tre år	66	65
Mellan tre och fyra år	36	35
Mellan fyra och fem år	24	20
Senare än fem år	63	26
Summa odiskonterade leasingavgifter	440	377

NOTER

18. Andelar i koncernföretag

Axfood AB:s direkta och indirekta innehav av aktier och andelar i dotterföretag

Moderbolaget	2023	2022	Moderbolaget	Org. nr.	Säte	Antal andelar	Kapital och röster, %	Bokfört värde 2023-12-31	Bokfört värde 2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	4 739	3 879	Willys AB	556163-2232	Göteborg	1 000	100	463	456
Årets förvärv	-	-	NAX AB	559029-7809	Stockholm	510	51	363	363
Aktieägartillskott ¹⁾	32	860	Eurocash Food AB	556503-6141	Strömstad	45 000 000	100	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 771	4 739	Hemköpskedjan AB	556113-8826	Stockholm	100 000	100	582	576
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-350	-350	Hemköp i Lerum AB	559229-8904	Stockholm	1 000	100	-	-
Utgående ackumulerade bokförda värden	4 421	4 389	Hemköp i Härnösand AB	559069-0854	Stockholm	1 000	100	-	-
			Hemköp i Sollentuna AB	559155-7854	Stockholm	910	91	-	-
			Hemköp i Värnamo AB	559019-8833	Stockholm	910	91	-	-
			Hemköp i Örby AB	559329-4134	Stockholm	910	91	-	-
			Hemköp 122 AB	559339-8307	Stockholm	1 000	100	-	-
			Hemköp 124 AB	559406-3363	Stockholm	1 000	100	-	-
			Hemköp 125 AB	559406-3389	Stockholm	1 000	100	-	-
			Tempo i Vikarbyn AB	559329-5586	Stockholm	910	91	-	-
			Axfood Snabbgross AB	556000-3575	Stockholm	1 500	100	61	56
			Dagab Inköp & Logistik AB	556004-7903	Stockholm	3 434 656	100	2 159	2 152
			Axfood i Backa AB	556742-7942	Solna	1 000	100	-	-
			Axfood i Lund AB	556807-5310	Stockholm	500	100	-	-
			Axfood i Malmö AB	556950-1199	Stockholm	1 000	100	-	-
			Dagab Hässleholm AB	556342-7698	Stockholm	500 000	100	-	-
			Cold Cargo Sweden AB	556930-9460	Göteborg	50 000	100	-	-
			Falkenberg Seafood AB	556353-8973	Falkenberg	13 000	100	-	-
			Hall Miba AB	556865-8149	Alvesta	50 000	100	-	-
			Tempo AB	556261-6838	Stockholm	1 000	100	-	-
			Urban Deli Holding AB	556958-4781	Stockholm	1 360	91	-	-
			Urban Deli AB	556773-1228	Stockholm	125 000	100	-	-
			Axfood Investering och Utveckling AB	559229-8896	Stockholm	1 000	100	771	771
			Middagsfrid AB	556752-4953	Stockholm	1 000	100	-	-
			Humla AB	559236-9341	Stockholm	100 000	100	-	-
			Axfood IT AB	556035-6163	Stockholm	1 000	100	21	14
			Dagab AB	556070-3166	Stockholm	20 000	100	0	0
			Summa koncernföretag					4 421	4 389

1) Varav aktieägartillskott lämnade till Axfood Investering och Utveckling AB samt Nax AB om – Mkr (771) respektive – Mkr (61).

NOTER

19. Andelar i intresseföretag och joint ventures

Nätapoteket Apohem AB är ett bolag som samägs av Axfood och ytterligare två parter. Axfood äger, via ett dotterbolag i Axfoodkoncernen, 53,0 procent (52,9) av bolaget. Baserat på alla relevanta fakta har Axfood bedömt att Apohem utgör ett joint venture.

Stormarknadskedjan City Gross Sverige AB ägs till 9,9 procent av ett dotterbolag i Axfoodkoncernen. I samband med förvärvet den 1 oktober 2021 ingick Axfood ett optionsavtal om att stegvis under en femårsperiod förvärva ytterligare aktier upp till ett sammanlagt ägande om 30 procent i City Gross. City Gross rapporteras som ett intresseföretag baserat på en bedömning av all relevant fakta. City Gross räkenskapsår överensstämmer inte med Axfoodkoncernens.

Avstämning bokfört värde och redovisad resultatandel	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	556	497	-	11
Förvärv av intresseföretag	-	-2	-	-
Nyemission	65	26	-	-
Avyttring intresseföretag	-	-5	-	-11
Lämnade aktieägartillskott	6	49	-	-
Utdelning från intresseföretag	-	-10	-	-
Utgående anskaffningsvärde	627	556	-	-
<i>Justeringar av eget kapital</i>				
Ingående redovisat värde	-185	-119	-	-
Andel av resultat	-59	-66	-	-
Utgående redovisat värde	-243	-185	-	-
Bokfört värde	384	372	-	-

Intresseföretag och joint ventures	Org. nr.	Säte	Ägarandel, % 2023	Ägarandel, % 2022	Bokfört värde 2023-12-31	Bokfört värde 2022-12-31
Intresseföretag indirekt ägda av Axfood AB						
City Gross Sverige AB	556597-2451	Hässleholm	9,9	9,9	322	322
Svinesunds Handels AB	556872-4362	Strömstad	24,0	24,0	0	0
United Nordic Inc AB	556043-4606	Solna	33,0	33,0	0	0
Joint ventures indirekt ägda av Axfood AB						
Apohem AB	559094-8401	Stockholm	53,0	52,9	62	49
Summa					384	372

Avstämning av redovisad resultatandel	Apohem		City Gross	
	2023	2022	2023	2022
Årets resultat	-99	-109	-97	-66
Andel av resultat ¹⁾	-53	-58	-6	-7
Redovisad resultatandel	-53	-58	-6	-7
Avstämning av bokfört värde				
Andel av eget kapital	42	29	19	19
Övervärden	20	20	304	304
Bokfört värde	62	49	322	322

1) Överensstämmer med summa totalresultat.

Resultat- och balansräkning i sammandrag	Apohem		City Gross	
	2023	2022	2023	2022
Omsättning	603	404	9 234	9 815
Årets resultat	-99	-109	-97	-66
Övrigt totalresultat	-	-	-	-
Summa totalresultat	-99	-109	-97	-66
Anläggningstillgångar	9	6	630	497
Omsättningstillgångar	137	93	1 114	1 161
Summa tillgångar	146	99	1 744	1 658
Eget kapital	67	39	171	283
Långfristiga skulder	-	-	436	42
Kortfristiga skulder	79	60	1 137	1 333
Skulder och eget kapital	146	99	1 744	1 658

NOTER

20. Eget kapital

Antal aktier

	2023-12-31	2022-12-31
Antal aktier	216 843 240	216 843 240
Antal aktier i eget förvar	1 065 652	1 037 856
Antal utestående aktier	215 777 588	215 805 384

Aktiekapital

Aktiekapitalet per 2023-12-31 uppgick till 271 054 050 kronor (271 054 050). Det finns endast ett aktieslag med lika rösträtt och rätt i bolagets vinst och kapital. Det finns inte några begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid bolagsstämma. Kvotvärdet uppgår till 1,25 kronor per aktie (1,25).

Övrigt tillskjutet kapital

Övrigt tillskjutet kapital består av de tillskott, utöver aktiekapital, som tillförts av aktieägarna.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på kassaflödessäkringsinstrument hänförlig till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat.

Innehav utan bestämmande inflytande

Avser Nax AB, Urban Deli Holding AB samt bolag enligt 91/9-modellen inom Hemköp.

Kapitalhantering

Enligt Axfoods finanspolicy är grunden för Axfoodkoncernens finansiella strategi att skapa betryggande finansiella förutsättningar för koncernens drift och utveckling. En viktig parameter är koncernens soliditetsmål om 20 procent vid årets slut. Axfoods revolverande kreditförmåga är belagd med en restriktion (covenant) som varit uppfyllt under hela 2023. Under året har ingen förändring skett i koncernens principer för kapitalhantering. Axfoods förvaltade kapital utgörs av koncernens redovisade egna kapital.

Resultat per aktie

Koncernen	2023	2022
Resultat per aktie före utspädning, kronor	10,92	11,04
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	10,87	10,99
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	215 798 253	213 117 592
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	216 837 527	214 036 026

Resultat per aktie baseras på årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier. Utspädning avser långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogram (LTIP).

Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

Kronor	
Överkursfond	1 476 153 002
Balanserade vinstmedel	825 756 583
Årets resultat	2 805 036 437
Totalt	5 106 946 022

disponeras på följande sätt:

Kronor	
Till aktieägarna utdelas 8,50 kronor/aktie	1 834 109 498
I ny räkning överföres	3 272 836 524
Totalt	5 106 946 022

NOTER

21. Pensioner

Koncernen

Förmånsbaserade pensionsplaner	2023-12-31	2022-12-31
Nuvärdet av fonderade förpliktelser	6	7
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	253	279
Totalt nuvärde för förpliktelser	259	286
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-6	-7
Nuvärdet av nettoförpliktelser	253	279
Belopp som redovisas i rapport över finansiell ställning		
– avsättningar	253	279
– tillgångar	–	–
Nettoskuld i rapport över finansiell ställning	253	279

Av Axfoods nettoskuld avseende förmånsbestämda pensionsplaner består 253 Mkr (274) av utfästelser inom PRI-systemet. Samtliga dessa utfästelser är låsta och all nyintjäning sker inom Alecta-systemet. Utfästelser inom PRI är så kallade ofonderade planer, varför dessa i sin helhet redovisas som Avsatt till pensioner. I nettoskulden ingick föregående år företagsegna förmånsbestämda pensionsplaner om 5 Mkr.

Utöver ofonderade pensionsplaner har Axfood en individuell fonderad pensionsplan, vilken hanteras av Axel Johnsons pensionsstiftelse. Axfood har rätt till ersättning från stiftelsen med ett belopp som maximalt motsvarar pensionsåtagandet. Inga avgifter har under året betalats in till stiftelsen.

Planernas medlemmar utgörs av 7 (8) sjukpensionärer, 407 (441) fribrevshavare och 1 216 (1 262) pensionärer.

Förändringar av nuvärdet av förpliktelser för förmånsbestämda planer	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	286	378
Utbetalda ersättningar	-29	-27
Räntekostnader	11	6
Omvärderingar, vinster (-)/förluster (+):		
Aktuariella vinster och förluster på ändrade finansiella antaganden	-20	-99
Erfarenhetsbaserade justeringar	11	28
Förpliktelser för förmånsbestämda planer	259	286

Förändring i nettoskuld under året	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	279	371
Gottgörelse från pensionsstiftelse	0	1
Nettokostnad i årets resultat	11	6
Pensionsutbetalningar	-29	-27
Aktuariella förluster/vinster som redovisas som skuld	-9	-71
Nettoskuld vid årets slut	253	279

Aktuariella antaganden	2023	2022
Diskonteringsränta	4,30%	4,00%
Framtida årliga pensionsökningar (inflation)	1,70%	2,10%
Duration ¹⁾	11,0 år	11,0 år
Livstidsantagande efter 65 år		
– man	21,8 år	21,8 år
– kvinna	23,9 år	23,9 år

1) Överensstämmer med genomsnittlig återstående löptid på förpliktelserna.

Känslighetsanalys	Ökning	Minskning
Diskonteringsränta (–/+ 0,5% förändring)	14	13
Inflation (+/- 0,5% förändring)	14	13
Livslängd (+/- 1 år förändring)	11	11

Känslighetsanalysen redovisar hur förändringar av aktuariella antaganden per bokslutstidpunkten, övriga antaganden oförändrade, skulle påverka den förmånsbestämda förpliktelsen.

Pensionskostnader i årets totalresultat	2023	2022
<i>Förmånsbestämda pensionsplaner</i>		
Räntekostnad	11	6
Faktisk avkastning på förvaltningstillgångar	0	0
Summa	11	6
<i>Avgiftsbestämda pensionsplaner</i>		
Kostnader under perioden	497	474
Summa	497	474
Total pensionskostnad i årets resultat	508	480
Omvärderingar redovisade i övrigt totalresultat, vinster (-)/förluster (+)	-10	-89
Pensionskostnad i årets totalresultat	498	391

Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta enligt ITP 2-planen uppgår till 43 Mkr (55). Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Per 31 december 2023 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån enligt preliminär uppgift till 157 procent (172).

Effekter på framtida kassaflöden

Under 2024 uppskattas att cirka 24 Mkr (29) blir utbetalt avseende förmånsbestämda planer.

Moderbolaget

Redovisat kapitalvärde av pensionsförpliktelser	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	6	10
Utbetalda ersättningar	-6	-5
Räntekostnader	0	1
Redovisat kapitalvärde	–	6

Moderbolagets pensionskostnader avseende åtaganden till tidigare verkställande direktör har under 2023 slutreglerats.

Kostnader avseende pensioner	2023	2022
<i>Åtaganden i egen regi</i>		
Skulduppräknig av åtaganden	–	–
Räntekostnader	–	1
Summa	–	1
<i>Åtaganden genom försäkring</i>		
Försäkringspremier ¹⁾	26	28
Särskild löneskatt på pensionskostnader	6	6
Summa	32	34
Årets pensionskostnader	32	35

1) Varav avgifter till Alecta avseende pensionsförsäkringar enligt ITP-planen 26 Mkr (20).

NOTER

22. Finansiell riskhantering

Ramverk för finansiell riskhantering

Koncernen är exponerad för finansiella risker, vilka framgår under respektive risk nedan. Koncernen har en koncernövergripande finanspolicy som reglerar ansvarsfördelningen i finansiella frågor mellan styrelse, vd och koncernchefen, ekonomi- och finansdirektören, centrala finansavdelningen och övriga koncernbolag. Koncernens externa finansiering och finansiella riskhantering hanteras av den centrala finansavdelningen i moderbolaget Axfood AB. Koncernens finansavdelning rapporterar månadsvis en uppföljning av finanspolicyn till ekonomi- och finansdirektören. Samma rapportering görs även till styrelsen fyra gånger per år.

Finansierings- och refinansieringsrisk

Refinansieringsrisk definieras som risken att koncernen inte vid var tidpunkt kan finansiera eller refinansiera koncernens verksamhet, eller att det endast kan ske till avsevärt högre kostnader. Ansvar för koncernens upphandling av central finansiering åligger finansavdelningen. Koncernens externa finansiering från kreditinstitut, främst banker, ligger i moderbolaget och dotterbolagen finansierar sin verksamhet genom de centrala koncernkontosystemen.

För att begränsa risken och den ekonomiska skadan att koncernen inte vid varje tidpunkt kan finansiera koncernens verksamhet finns en minsta tillåtna genomsnittlig kvarvarande avtals- och kreditramarna som uppgår till 12 månader. Vidare ska Axfood säkerställa att maximalt 25 procent av erforderliga kreditramar förfaller inom 12 månader. Den styrande principen för användandet av externa krediter, inklusive leasing, ska vara den finansiella kostnaden med beaktande av de riskbegränsningsregler som finns i finanspolicyn.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken definieras som risken för att koncernen inte kan infria sina kortfristiga betalningsförpliktelser. Axfood begränsar sin likviditetsrisk genom att samordna hantering av överskottslikviditet och finansiering inom koncernen. Dessutom begränsas likviditetsrisken genom att Axfood säkerställer att det alltid finns en likviditetsreserv som kan hantera fluktuationerna i prognostiserat kassaflöde under kommande 12 månader. Likviditetsreserven ska uppgå till minst 1% av senast fastställda årsomsättning och beräknas som summan av tillgänglig kassa och kortfristiga placeringar samt outnyttjade kreditramar vid slutet av varje bankdag. Checkräkningskrediter får inte tillgodoräknas som kreditramar vid beräkning av likviditetsreserv.

Koncernen

Låneramar	2023-12-31	2022-12-31
Beviljade låneramar		
Revolverande kreditfacilitet	3 500	3 500
Totalt beviljade låneramar	3 500	3 500
Disponerade låneramar	-300	-200
Odistribuerade låneramar	3 200	3 300
Tillgängliga banktillgodohavanden	12	96
Likviditetsreserv	3 212	3 396
Övriga låneramar		
Checkräkningskrediter	800	600
Utnyttjad checkräkningskredit	-219	-
Ej utnyttjad checkräkningskredit	581	600

Koncernens revolverande kreditfacilitet uppgår till 3 500 Mkr, löptiden sträcker sig till november 2026. Vidare finns en checkräkningskredit som uppgår till 800 Mkr.

Koncernen

Förfallostruktur finansiella skulder	<1 år	1–2 år	3–5 år	>5 år
Valutaterminer	45	0	-	-
Leverantörsskulder	7 538	-	-	-
Räntebärande lån	300	-	-	-
Utnyttjad checkräkningskredit	219	-	-	-
Leasingskulder ¹⁾	2 039	1 626	3 114	4 839
Summa	10 141	1 626	3 114	4 839

1) Avser odiskonterade värden.

Placeringspolicy

Koncernens placeringspolicy har som syfte att säkerställa koncernens betalningsförmåga på kort och lång sikt. Vidare har placeringspolicyn som syfte att i möjligaste mån minska koncernens externa upplåning genom att samordna hantering av överskottslikviditet inom koncernen, samt att uppnå bästa möjliga finansnetto inom ramen för denna finanspolicy. Placering får endast ske i instrument med låg kreditrisk och hög likviditet, det vill säga placeringar som kan omsättas till likvida medel vid varje given tidpunkt. Per 31 december 2023 hade koncernen endast kontotillgodohavanden i svenska banker med minst ratingen A- enligt Standard & Poor's, vilka är godkända motparter enligt finanspolicyn.

Ränterisk

Ränterisk definieras som risken att ränteförändringar får en negativ påverkan på koncernens resultat. Ränterisken hanteras genom definierade ränterisknormer för finansavdelningen och övriga koncernbolag. Koncernens ränterisk för räntebärande tillgångar ska regleras genom att likvida medel placeras på ett sådant sätt att förfallotidpunkten för räntebindningen och placeringen matchar koncernens kända utflöden och/eller amortering av skulder. Normen för Axfood är en återstående genomsnittlig räntebindningstid i tillgångsportföljen på 0–12 månader. Målsättningen är att inga räntebärande placeringar ska avvyras innan förfallodagen.

Ränterisken och kassaflödesrisken i koncernens skuldportfölj ska begränsas. Normen ska vara den räntebindningstid som innebär en riskneutral position. Detta uppnås när räntebindningstiden är kort, vilket definieras som en återstående genomsnittlig räntebindningstid på maximalt 12 månader. Ränterisknormen gäller enbart när koncernen har ett långfristigt upplåningsbehov.

Effekten på ränteintäkter under den kommande 12-månadersperioden vid en ränteuppgång/-nedgång på 1 procentenhet på de räntebärande tillgångarna uppgår till +/- 0,1 Mkr (1,0).

Effekten på räntekostnader under den kommande 12-månadersperioden vid en ränteuppgång/-nedgång på 1 procentenhet på de räntebärande skulderna uppgår till +/- 100,2 Mkr (95,4) och hänför sig främst till koncernens redovisade leasingskulder.

Råvarurisk

Råvarurisk definieras som risken att förändringar i råvarupriser får en negativ påverkan på koncernens resultat. Inom koncernen förekommer råvarurisker dels i de handelsvaror som koncernen köper in, dels i rörelsens omkostnader. Axfood har som policy att inte säkra råvaruprisrisker i rörelsens handelsvaror. Bland koncernens omkostnader utgör exempelvis elpris och bränsle råvaruprisrisker. Elpriset är den mest betydande råvarurisken och förändringar i energipriser kan få stora resultat effekter. Koncernen arbetar sedan många år med långsiktiga leveranskontrakt för el. Koncernens energibehov under de kommande sju åren täcks delvis av långa leveranskontrakt, vilket begränsar känsligheten för kortsiktiga förändringar i energipriser.

NOTER

Forts. not 22

Valutarisk

Transaktionsexponeringen i utländsk valuta uppkommer på grund av import av varor som betalas i utländsk valuta samt vid försäljning i gränshandeln i NOK. Transaktionsexponering förekommer även vid investeringar i anläggningstillgångar kontrakterade i utländsk valuta.

Koncernens finanspolicy föreskriver att 100 procent av lagda ordrar kurssäkras vid ordertillfället. Omkostnader i utländsk valuta säkras inte. Valutaexponering i investering av anläggningstillgångar säkras till 100 procent vid kontraktstillfället i de fall SEK-ekvivalenten överstiger 10 Mkr, om inte styrelsen fattat beslut om en avvikande hantering. Godkända instrument för valutasäkring är valutaterminskontrakt och valutaswapkontrakt.

Styrelsen har fattat beslut om avsteg från de fastställda rutinerna för säkring av investeringar avseende automationsinvesteringen i Bålsta med Witron vilket innebär att kurssäkring har skett successivt enligt en säkringstrappa där 100 procent av återstående kontraktvärde är säkrat på balansdagen.

Moderbolaget har inte haft någon valutakurs exponering under året.

Känslighetsanalys avseende valutakursrisker

Känslighetsanalysen redovisar en tänkt teoretisk påverkan på kassaflödet och resultatet före skatt och före beaktande av valutasäkringar vid en 10-procentig valutakursförändring mot SEK. Valutasäkring sker alltid senast vid ordertillfället och säkringskursen kopplas alltid till respektive order. Utifrån detta värde fastställs sedan priset ut till butik för respektive produkt.

Valuta	Nettoflöde, Mkr	%	Förändring
EUR	9 125	95,1	+/- 912,5
USD	417	4,3	+/- 41,7
DKK	49	0,5	+/- 4,9
GBP	8	0,1	+/- 0,8
Summa	9 600	100	
NOK	19	100	+/- 1,9
Summa	19	100	

Av redovisat verkligt värde i EUR utgör -2,7 Mkr (-59) säkring avseende investeringarna. De redovisade värdena över total säkringsreserv återfinns i sammandraget avseende förändringen av eget kapital. Den ineffektiva delen för kassaflödessäkringar som har redovisats i årets resultat uppgår till - Mkr (-).

Valutaderivat	<3 månader	3–6 månader	6–12 månader	>12 månader	Nominellt belopp, Mkr	Genomsnittlig valutakurs	Nominellt belopp, utländsk valuta	Verkligt värde
EUR ¹⁾	1 485	42	90	7	1 624	11,33	143	-37
USD	92	25	5	-	122	10,64	11	-7
DKK	7	-	-	-	7	1,52	5	0
NOK	12	-	-	-	12	0,98	13	0
GBP	1	-	-	-	1	13,34	0	0
Per 2023-12-31	1 597	67	96	7	1 767			-45
Per 2022-12-31	1 374	41	459	244	2 119			69

1) Av valutaderivatens nominella belopp avser 274 Mkr (1 025) säkringar avseende investeringar.

Kreditrisk

I Axfood är kreditrisker och kreditförluster till övervägande del hänförliga till kundfordringar men även risker kopplade till ett fåtal mindre borgensförbindelser. Koncernen har upprättat en kreditpolicy för hur kundkrediter ska hanteras. Kreditpolicyn anger bland annat förutsättningarna för kreditbedömning, kreditbevakning och krav samt obeståndshantering. Genom samordning av kreditbevakning och säkerhetshantering i koncernen säkerställer Axfood att riskexponering och därmed kreditförluster hålls på en affärsmässigt acceptabel nivå.

För att minska kreditexponeringen har Axfood ingått nettningsavtal med motparterna för derivat, vilket innebär att fordringar och skulder kan kvittas i vissa situationer så som i händelse av motpartens insolvens.

Ingen koncentration av kreditrisker förekommer, varken genom exponering gentemot enskild kund eller grupp av kunder vars ekonomiska situation är sådan att den kan väntas påverkas på ett likartat sätt av omvärldsförändringar. Moderbolaget hade inte några väsentliga externa kreditrisker vid utgången av året.

För att begränsa den maximala kreditrisken i kundfordringarna har Axfood mottagit säkerheter som per balansdagen täcker 241 Mkr (216) av utestående kundfordringar. Mottagna säkerheter består främst av företagsinteckningar, bankgarantier och borgensförbindelser. Under 2023 har totalt 3 Mkr (1) av mottagna säkerheter utnyttjats för att reglera ej betalda kundfordringar. Kreditkvaliteten på ej nedskrivna fordringar bedöms som god.

Kundfordringar redovisas netto med förväntade kreditförluster utifrån koncernens framtagna förlustreservsmatris vilken bygger på en analys av faktiska kundförluster de senaste tre åren. Reserven för förväntade kreditförluster uppgår till 15 Mkr (17) varav 15 Mkr (17) är hänförliga till kundfordringar som är mer än 90 dagar sena.

Förändringar i reserven för förväntade kreditförluster	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	-17	-8
Reserveringar	-7	-13
Återföringar	7	3
Konstaterade och återvunna kreditförluster	3	1
Utgående balans	-15	-17

Åldersanalys av kundfordringar	2023-12-31	2022-12-31
Ej förfallna kundfordringar	1 907	1 998
Förfallna kundfordringar 0–30 dgr	242	80
Förfallna kundfordringar >30–90 dgr	17	32
Förfallna kundfordringar >90–180 dgr	10	30
Förfallna kundfordringar >180–360 dgr	16	10
Förfallna kundfordringar >360 dgr	17	10
Summa	2 210	2 161

NOTER

23. Finansiella tillgångar och skulder

Koncernen	2023-12-31	2022-12-31
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde i resultatet		
Finansiella tillgångar – Valutaterminer (Nivå 2)	–	15
Finansiella tillgångar – Mathem (Nivå 3)	134	206
Övriga kortfristiga fordringar – Valutaterminer (Nivå 2)	–	55
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Andra långfristiga värdepappersinnehav	2	0
Andra långfristiga fordringar	105	6
Kundfordringar	2 195	2 143
Likvida medel	688	559
Summa finansiella tillgångar	3 124	2 982
Finansiella skulder värderade till verkligt värde i resultatet		
Övriga långfristiga skulder – Valutaterminer (Nivå 2)	0	–
Övriga kortfristiga skulder – Valutaterminer (Nivå 2)	45	0
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Leasingskulder	9 246	9 050
Kortfristiga räntebärande skulder	519	200
Leverantörsskulder	7 538	7 190
Summa finansiella skulder	17 348	16 440

Verkligt värde på finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde uppgår till 134 Mkr (275). I hierarkin för verkligt värde är – Mkr (69) hänförligt till nivå 2 och 134 Mkr (206) är hänförligt till nivå 3. Finansiella skulder värderade till verkligt värde uppgår till 45 Mkr (0). I hierarkin för verkligt värde är hela beloppet hänförligt till nivå 2.

Redovisat värde på det optionsavtal som ingicks med City Gross i samband med förvärvet 2021 uppgår till 0 Mkr (0). Optionsavtalet redovisas till verkligt värde baserat på en bedömning av förändring i framtida omsättnings- och resultatutveckling i City Gross.

Redovisat värde på innehavet i Mathem uppgår till 134 Mkr (206). Under året har innehavet i Mathem omvärderats med -273 Mkr (-635). Omvärderingen har skett som en följd av den värdenedgång som skett på marknaden under 2023. Värderingen motsvarar en EV/sales-multipel om 0,4 baserat på Mathems omsättning LTM per den 30 september 2023. En ökning av multipeln med 10 procent hade medfört en värdering om 151 Mkr, en motsvarande minskning av multipeln hade medfört en värdering om 117 Mkr. Mathem ingick under fjärde kvartalet 2023 ett avtal om att gå samman med Norges motsvarighet Oda. Detta innebär att Axfoods nuvarande ägarandel i Mathem kommer att övergå till en ägarandel om drygt 4 procent i det nya sammanslagna bolaget Oda Group. Transaktionen beräknas slutföras under första kvartalet 2024. Värdet på ägarandelen i det nya sammanslagna bolaget beräknas motsvara värdet på den nuvarande ägarandelen.

Valutaterminer värderas till verkliga värden baserat på Riksbankens spotkurser på bokslutsdagen, vilket bedöms utgöra en rimlig approximation av verkligt värde.

Förändringar i verkligt värde av finansiella tillgångar hänförliga till nivå 3	2023-12-31
Verkligt värde vid årets ingång	206
Konvertibellån	101
Omvärdering via övrigt totalresultat	-273
Konvertering konvertibellån/konvertibelemission	17
Nyemission	83
Verkligt värde vid periodens utgång	134

24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyror	165	181	–	–
Upplupen bonus och dylikt	1 007	973	–	8
Övriga förutbetalda kostnader	305	241	15	17
Övriga upplupna intäkter	31	32	7	0
Summa	1 508	1 428	22	25

NOTER

25. Räntebärande fordringar och skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Långfristiga räntebärande skulder				
Långfristiga leasingskulder	7 497	7 388	–	–
Avsättningar för pensioner	262	292	–	6
Summa långfristiga räntebärande skulder	7 760	7 679	–	6
Kortfristiga räntebärande skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	519	200	519	200
Kortfristiga leasingskulder	1 748	1 662	–	–
Skulder till koncernföretag ¹⁾	–	–	2 447	2 291
Summa kortfristiga räntebärande skulder	2 267	1 862	2 966	2 491

1) Redovisas i moderbolagets balansräkning som del av skulder till koncernföretag.

Nettolåneskuld/nettolånefordran	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Långfristiga räntebärande skulder	7 760	7 679	–	6
Kortfristiga räntebärande skulder	2 267	1 862	2 966	2 491
Långfristiga räntebärande fordringar	–	–	–	–
Kortfristiga räntebärande fordringar ¹⁾	–	–	-4 949	-3 849
Likvida medel	-688	-559	-12	-96
Nettolåneskuld (+)/nettolånefordran (-)	9 339	8 982	-1 995	-1 449

1) Redovisas i moderbolagets balansräkning som del av fordringar hos koncernföretag.

26. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Personalrelaterade poster	1 969	1 897	84	77
Upplupen bonus och dylikt	254	230	–	–
Upplupna fastighetskostnader	27	95	–	–
Mottaget ej fakturerat	420	370	–	–
Övriga upplupna kostnader	423	461	2	35
Övriga förutbetalda intäkter	185	169	4	4
Summa	3 278	3 221	91	117

Koncernen

Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten	2022-12-31	Kassaflödespåverkande förändringar	Ej kassaflödespåverkande förändringar	2023-12-31
Kortfristiga räntebärande skulder exkl. leasingskulder	200	319	–	519
Leasingskulder	9 050	-1 969	2 165	9 246
Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten	9 250	-1 650	2 165	9 765
Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten	2021-12-31	Kassaflödespåverkande förändringar	Ej kassaflödespåverkande förändringar	2022-12-31
Kortfristiga räntebärande skulder exkl. leasingskulder	1 600	-1 400	–	200
Leasingskulder	6 404	-1 707	4 353	9 050
Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten	8 004	-3 107	4 353	9 250

27. Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Eventalförpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2023-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2022-12-31
Borgensförbindelse för dotterföretag	–	–	263	256
Borgensförbindelse för övriga	2	2	–	–
PRI	5	5	–	–
Övriga eventalförpliktelser	12	13	1	1
Summa	19	20	264	256

Borgensförbindelser för övriga består av borgensåtagande för samverkande butiker och intresseföretag. I de fall förlustrisker föreligger är avsättning gjord bland befarade kreditförluster. Övriga eventalförpliktelser är mestadels motförbindelser för bankgarantier som är ställda för Axfoodkoncernen.

Koncernen har inga ställda säkerheter.

28. Händelser efter balansdagen

Den 6:e februari meddelades att Axfoods vd och koncernchef Klas Balkow lämnar Axfood.

STYRELSENS UNDERSKRIFTER

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 16 februari 2024. Koncernens rapport över totalresultat och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 20 mars 2024.

Stockholm den 16 februari 2024

Mia Brunell Livfors
Ordförande

Fabian Bengtsson
Styrelseledamot

Caroline Berg
Styrelseledamot

Thomas Ekman
Styrelseledamot

Christian Luiga
Styrelseledamot

Peter Ruzicka
Styrelseledamot

Sara Öhrvall
Styrelseledamot

Anders Helsing¹⁾

Michael Sjören¹⁾

Lars Östberg¹⁾

Klas Balkow
Koncernchef och verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Deloitte AB

Didrik Roos
Auktoriserad revisor

1) Ledamot utsedd av arbetstagarorganisationen.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Axfood AB (publ) organisationsnummer 556542-0824

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Axfood AB (publ) för räkenskapsåret 2023-01-01–2023-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 34-72 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen.

Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014/EU) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014/EU) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Beroende av IT-system

Beskrivning av risk

Axfood bedriver handel med dagligvaror genom kedjorna Willys, Hemköp, Eurocash och ett stort antal samverkande butiker. Partihandel bedrivs genom Snabbgross och ansvaret för sortiment, inköp och logistik åvilar Dagab. Väletablerade rutiner kring en säker IT-drift och väl fungerande IT-processer är av stor vikt för Axfoods verksamhet då den stora transaktionsvolymen medför att fullständighet är kritisk för att ett väsentligt fel i den finansiella rapporteringen inte skall uppstå. Att en fullständig överföring mellan kassahanterings- och redovisningssystem samt mellan varulager- och inköpssystem sker är av särskild betydelse för redovisningen av intäkter och kostnader för varuinköp samt värdering av varulager. För ytterligare information hänvisas till not 1 om redovisningsprinciper och not 3 om rörelsesegment.

Våra granskningsåtgärder

Vår revision omfattade följande granskningsåtgärder men var inte begränsad till dessa.

- Granskning av generella IT-kontroller i kassahanterings- och redovisningssystem samt varulager- och inköpssystem med involvering av IT-revisorer; och
- Granskning av överföring av data mellan kritiska IT-system med involvering av IT-revisorer. I granskningen har använts tekniska analysverktyg för att möjliggöra granskning av stora urval.

Värdering av goodwill

Beskrivning av risk

Axfood redovisar i rapport över finansiell ställning för koncernen per den 31 december 2023 goodwill om 3 606 Mkr. Denna har uppkommit i samband med rörelseförvärv. Värdet på den redovisade goodwillen är

avhängigt framtida avkastning och lönsamhet i de kassagenererande enheter goodwillen avser och prövas minst årligen.

Värdering av goodwill bedöms utgöra ett särskilt betydelsefullt område till följd av att felaktiga bedömningar och antaganden i nedskrivningsprövningen såsom kapitalkostnad (WACC), omsättnings-tillväxt och lönsamhetsutveckling, kan ge en betydande påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning. Företagsledningen har inte identifierat något nedskrivningsbehov för 2023.

För ytterligare information hänvisas till not 1 om koncernens redovisningsprinciper, not 2 om väsentliga uppskattningar, not 4 om förvärvade verksamheter och bedömningar och not 15 om immateriella tillgångar.

Våra granskningsåtgärder

Vår revision omfattade följande granskningsåtgärder men var inte begränsad till dessa.

- Granskning och bedömning av Axfoods rutiner för nedskrivningsprövning av goodwill och utvärdering av att gjorda antaganden är rimliga, att rutinerna är konsekvent tillämpade och att integritet finns i gjorda beräkningar;
- Verifiering av indata i beräkningar mot budget och affärsplaner för prognosperioden;
- Test av säkerhetsmarginalerna för respektive kassagenererande enhet genom utförande av känslighetsanalyser; och
- Granskning av fullständigheten och riktigheten i relevanta noter till de finansiella rapporterna.

Vid genomförandet av granskningsåtgärderna har våra värderingsexperter medverkat.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisning

Den andra informationen består av ersättningsrapporten samt sidorna 1–33 och 75–134 i detta dokument som även innehåller annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men

REVISIONSBERÄTTELSE

är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställs vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Axfood AB (publ) för år 2023-01-01–2023-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende – företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller – på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionsssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle

ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns uttalande om Esef-rapporten Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en granskning av att styrelsen och verkställande direktören har upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering (Esef-rapporten) enligt 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för Axfood AB (publ) för räkenskapsåret 2023-01-01–2023-12-31.

Vår granskning och vårt uttalande avser endast det lagstadgade kravet.

Enligt vår uppfattning har Esef-rapporten upprättats i ett format som i allt väsentligt möjliggör enhetlig elektronisk rapportering.

Grund för uttalandet

Vi har utfört granskningen enligt FARs rekommendation RevR 18 Revisorns granskning av Esef-rapporten. Vårt ansvar enligt denna rekommendation beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Axfood AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att Esef-rapporten har upprättats i enlighet med 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och för att det finns en sådan intern kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer nödvändig för att upprätta Esef-rapporten utan väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vår uppgift är att uttala oss med rimlig säkerhet om Esef-rapporten i allt väsentligt är upprättad i ett format som uppfyller kraven i 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, på grundval av vår granskning.

RevR 18 kräver att vi planerar och genomför våra granskningsåtgärder för att uppnå rimlig säkerhet att Esef-rapporten är upprättad i ett format som uppfyller dessa krav.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en granskning som utförs enligt RevR 18 och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i Esef-rapporten.

Revisionsföretaget tillämpar International Standard on Quality Management 1, som kräver att företaget utformar, implementerar och hanterar ett system för kvalitetsstyrning inklusive riktlinjer eller rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Granskningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta bevis om att Esef-rapporten har upprättats i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering av årsredovisning och koncernredovisning. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i rapporteringen vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur styrelsen och verkställande direktören tar fram underlaget i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. Granskningen omfattar också en utvärdering av ändamålsenligheten och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens antaganden.

Granskningsåtgärderna omfattar huvudsakligen validering av att Esef-rapporten upprättats i ett giltigt XHTML-format och en avstämning av att Esef-rapporten överensstämmer med den granskade årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vidare omfattar granskningen även en bedömning av huruvida koncernens resultat-, balans- och egetkapitalräkningar, kassaflödesanalys samt noter i Esef-rapporten har märkts med iXBRL i enlighet med vad som följer av Esef-förordningen.

Deloitte AB utsågs till Axfood AB (publ)s revisor av bolagsstämman 22 Mars 2023 och har varit bolagets revisor sedan 16 mars 2016.

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Deloitte AB

Didrik Roos
Auktoriserad revisor

I täten för ett hållbart mat-Sverige

Så tar Axfood täten för ett hållbart mat-Sverige

Axfood ska ta täten för ett hållbart och hälsosamt mat-Sverige genom att ta ställning, inspirera och vägleda till prisvärd, bra och hållbar mat. Med ett hållbarhetsarbete som omfattar hela verksamheten ska matens miljöpåverkan successivt minska och bidra till en hållbar utveckling med såväl ekonomiska, sociala och miljömässiga fördelar.

Fokus på miljö, sociala frågor och djurvälstånd är avgörande för att skapa långsiktig, lönsam och hållbar tillväxt. Det bidrar även till att ekonomiska värden skapas genom att stärka varumärken, tilltala kunder och vara en attraktiv arbetsgivare. Axfoods hållbarhetsarbete är därför en omfattande och integrerad del av verksamheten med tre tydliga områden – maten, miljön och människan. Det handlar om att värna om miljön, maten som produceras och säljs i butikerna och människorna som producerar, säljer eller konsumerar den.

Integrerat hållbarhetsarbete

Den strategiska inriktningen för hållbarhetsarbetet fastställs av styrelsen som bereder övergripande hållbarhetsfrågor. Ytterst ansvarig för hållbarhetsarbetet är vd och koncernchef som i samråd med koncernledningen, riskkommittén och hållbarhetschefen hanterar strategier, riktlinjer och mål för hållbarhet, års- och kvartalsvisa hållbarhetsredovisningar samt följer upp hållbarhetsarbetet. Koncernledningen uppdateras om arbetet och aktuella frågor en gång i kvartalet via ett hållbarhetsforum som leds av hållbarhetschefen. Där diskuteras och beslutar koncernledningen bland annat om strategiska hållbarhetsmål och -frågor.

Axfoods hållbarhetsarbete genomsyrar hela organisationen och är integrerat i den operativa verksamheten. Hållbarhetskoordinatorer och -ansvariga i koncernbolagen driver och följer löpande upp koncernövergripande hållbarhetsmål genom handlingsplaner. En central hållbarhetsfunktion, ekonomi- och finansavdelningen, interna nätverk och styrgrupper säkerställer att gemensamma mål samordnas och väsentliga frågor inom respektive verksamhet prioriteras. För att höja medarbetarnas kunskap om hållbarhetsarbetet genomförs olika seminarier och utbildningar.

Om denna hållbarhetsredovisning

Axfoods hållbarhetsredovisning på sidorna 75–114 summerar hållbarhetsarbetet med utfall för rapporteringsperioden 1 januari – 31 december 2023, i linje med den finansiella rapporteringen. Hållbarhetsredovisningen är upprättad i enlighet med riktlinjerna i ramverket Global Reporting Initiative (GRI), GRI Universal Standards 2021 och följer årsredovisningslagens krav på en hållbarhetsrapport. Viss typ av data redovisas kontinuerligt i Axfoods delårsrapporter och bokslutskommuniké, exempelvis strategiska nyckeltal. Hållbarhetsredovisning sker årligen och redovisar främst de mål och nyckeltal som omfattar koncernen. Frågor om rapporteringen hänvisas till Axfoods hållbarhetschef. Hållbarhetsredovisningen för 2023 publicerades den 23 februari 2024.

Maten

Axfood arbetar för mer hållbara produktionsmetoder och konsumtionsmönster.

Fokusområden

- Märkbara val
- Matsvinn
- Schyssta proteiner

Nyckeltal 2023

26,6%

Försäljningsandel hållbarhetsmärkta varor

1,1%

Andel matsvinn i Axfoods butiker

Läs mer på sidorna 81–83

Miljön

Axfood arbetar för att minimera matsystemets klimat- och miljöavtryck inom gränsen för vad planeten tål.

Fokusområden

- Smart resursanvändning
- Hållbara material
- Gröna transporter
- Hållbar odling

Nyckeltal 2023

-9,6%

Förändring av klimatutsläppen inom Scope 1 och Scope 2

1,9

Klimatpåverkan (kilo CO₂e) per kilo såld mat

Läs mer på sidorna 84–91

Människan

Axfood arbetar för att förbättra arbetsförhållanden och sociala villkor i hela livsmedelskedjan.

Fokusområden

- Hållbara leverantörer
- Olika berikar
- Hälsosamma vanor

Nyckeltal 2023

88

Antal sociala revisioner i leverantörskedjan med Amfori BSC

51,2%

Andel kvinnor i ledande positioner

Läs mer på sidorna 92–99

Ramverk för hållbarhetsarbetet

Grunden i Axfoods hållbarhetsarbete är ett hållbarhetsprogram som omfattar en hållbarhetspolicy och ett 40-tal hållbarhetsmål som årligen revideras av koncernledningen. Målen har kopplingar till såväl Sveriges miljömål som FN:s globala utvecklingsmål. Policyn beskriver inriktningen av och principer för hållbarhetsarbetet som är inriktat på förebyggande insatser och att i så hög utsträckning som möjligt tillämpa försiktighetsprincipen. Miljöarbetet fokuserar på minskad klimatpåverkan och resurseffektivisering av varor, kretslopp, transporter, energi och lokalanvändning. Inför större strukturella förändringar genomförs miljökonsekvensbeskrivningar för att åstadkomma bättre beslutsunderlag. Ett brett sortiment av hållbarhetsmärkta varor samt tydlig och transparent konsumentinformation ska underlätta för kunderna att göra hållbara val. Läs mer om hållbarhetsprogrammet på sidorna 110–114.

Styrdokument och riktlinjer såsom riktlinjer om etiska förhållningsregler, riktlinjer för varor, hållbara etableringar, biologisk mångfald, hållbar IT samt sjömat kompletterar det övergripande hållbarhetsprogrammet med information om hur det operativa arbetet ska hanteras.

Axfoods kvalitets- och hållbarhetsstrategi styr inköps- och sortimentsarbetet och inkluderar krav utöver lagstiftningen. Ett antal av dessa är specifika krav om livsmedelssäkerhet, djuruomsorg, hållbarhet, produktsäkerhet, miljö och hälsa som varje leverantör måste uppfylla. Strategin är ett viktigt internt styrdokument vid upphandling och granskning av produkter och leverantörer. Kvalitetsarbetet säkerställer att sortimentet lever upp till lagkrav, Axfoods policies och riktlinjer, butikskedjornas sortimentsstrategier samt märkningar och certifieringar av varor. Kvalitets- och hållbarhetsstrategin uppdateras årligen och godkänns av koncernledningen. Enskilda förslag om avsteg från strategin hanteras enligt en etablerad rutin.

Uppförandekod vägleder det sociala arbetet

Det sociala arbetet inom Axfood handlar bland annat om att främja goda arbetsvillkor i hela leverantörskedjan. I det arbetet tillämpas FN:s ramverk "Skydda, respektera och åtgärda" samt FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Axfood är medlem i Global Compact, Amfori BSCI (Business Social Compliance Initiative), ETI (Ethical Trading Initiative) i Sverige samt Global Deal och har genom dessa medlemskap förbundit sig att följa FN:s grundläggande ramverk för mänskliga rättigheter.

Axfood bedriver affärer enligt god affärssed och med en hög etik i relationer med alla intressenter. Koncernens uppförandekod, som årligen beslutas om av styrelsen, är grundläggande för verksamheten och omfattar de krav och förväntningar som ställs på medarbetare, leverantörer och underleverantörer. Uppförandekoden baseras på erkända konventioner för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljö. Den innehåller Axfoods ställningstaganden och krav på efterlevnad av lagar, förhållanden på arbetsplatsen, resursanvändning och påverkan på lokalsamhället, miljö, djuruomsorg, etiskt beteende samt antikorrupktion. Uppförandekoden är integrerad med Amfori BSCI:s uppförandekod och ses över årligen.

Berörda medarbetare, främst inköpare av egna märkesvaror, utbildas i Axfoods uppförandekod och koncernens samtliga medarbetare informeras om de viktigaste delarna av den. Leverantörer ska ställa sig bakom uppförandekoden i samband med inköp, alternativt accepterar Axfood leverantörens egen uppförandekod om den motsvarar samma nivå. Kodens tillgänglighet på svenska och engelska på Axfoods webbplats och kan förmedlas till leverantörer på ytterligare ett tjugotal språk.

Väsentlighetsanalys och intressentdialog

Tillvägagångssätt

Syftet med väsentlighetsanalysen är att säkerställa rätt prioriteringar för hållbarhetsarbetet utifrån rådande kunskap om den egna verksamheten, den senaste forskningen inom hållbarhetsområdet och koncernens möjlighet att påverka. Det arbete som prioriteras ska ligga i linje med såväl intressenternas förväntningar som koncernens egna bedömningar. Den väsentlighetsanalys som ligger till grund för årets hållbarhetsredovisning genomfördes under 2021.

Metoden som använts för väsentlighetsanalysen kan delas upp i två delar, intressenternas perspektiv och Axfoods påverkan. Intressenternas perspektiv har identifierats genom en intressentdialog som grundar sig på ett flertal undersökningar. Se sammanfattande tabell på nästa sida. Målet är att balansera olika intressen och förväntningar för de identifierande aspekterna. Den andra delen av analysen tar hänsyn till Axfoods faktiska påverkan. För ett antal väsentliga aspekter har nuvarande och potentiell påverkan från den egna verksamheten utvärderats. Även hur olika omvärldsfaktorer påverkar Axfoods möjlighet att bedriva sin verksamhet är inkluderat. Det har gjorts genom att se till Axfoods möjlighet att påverka och vilka finansiella konsekvenser de olika aspekterna har utifrån risk och sannolikhet. Axfoods påverkan på omgivningen grundar sig på forskning kring de miljörelaterade utmaningar och slutsatser som generellt förknippas med livsmedelsbranschen. Dessa har vägts mot kunskap om egen verksamhet och var i värdekedjan påverkan uppstår. Genom att ta hänsyn till både verksamhetens faktiska påverkan, samt möjligheten att påverka, säkerställs att rätt prioriteringar görs på såväl kort som lång sikt.

Väsentliga frågor

De frågor som bedömts som väsentliga i väsentlighetsanalysen berör hela koncernen och presenteras i matrisen till höger. Samtliga aspekter som bedöms ha hög till mycket hög påverkan redovisas. Eftersom vissa frågor är mer polariserade än andra, och betydelsen av dem kan skilja sig väsentligt mellan de olika intressentgrupperna, har en detaljerad väsentlighetsanalys gjorts. Många av aspekterna har stark koppling till varandra där koncernens åtgärder oftast ska bidra till att minimera påverkan inom flera områden samtidigt. Axfood har kommit långt i arbetet med vissa frågor som utgör grundläggande rapporteringsområden. Andra områden, såsom miljöpåverkan i lantbruket, är en stor utmaning för såväl Axfood som hela branschen eftersom det i vissa fall saknas tillförlitliga data.

Dubbel väsentlighetsbedömning

Under 2023 genomförde Axfood en dubbel väsentlighetsbedömning för att fastställa väsentlig påverkan, risker och möjligheter för att möta kommande regulatoriska krav. Bedömningen genomfördes i enlighet med EU:s direktiv om hållbarhetsrapportering för företag (CSRD) och de antagna europeiska standarderna för hållbarhetsrapportering (ESRS). Väsentlighetsbedömningen följde principen om dubbel väsentlighet, vilket omfattar såväl påverkansväsentlighet som finansiell väsentlighet. Väsentlighetsbedömningen kommer att ligga till grund för Axfoods hållbarhetsredovisning från och med räkenskapsåret 2024.

Väsentlighetsanalys

I matrisen ovan framgår vilka aspekter som Axfoods intressentgrupper ser som mest väsentliga. Aspekter som förknippas med en minskad klimatpåverkan är mest väsentliga. Framför allt rankas frågor om mat från hållbart jordbruk, matsvinn och biologisk mångfald högt hos samtliga grupper. Hos leverantörer, men också hos Axfoods medarbetare, klassas arbetsmiljö och arbetsvillkor som en prioriterad fråga. Hållbart fiske och bra djuromsorg är väsentliga frågor för samtliga intressenter.

Intressentdialog

Intressenter	Kanaler för dialog	Väsentliga frågor
Kunder	Kundmöten i butik, Axfoods konsumentkontakt, fokusgrupper, kund- och konsumentundersökningar, kundtidningar, rapporter samt webbplatser och sociala medier.	Kunderna anser att det är viktigt med tydlig information om råvarans ursprungsland samt bra djuromsorg. Aspekter kopplade till minskad klimatpåverkan är väsentliga, exempelvis hållbart jordbruk, hållbara transporter, minskat matsvinn och hållbara förpackningar. Arbetsmiljö, antikorrupktion och mutor är andra väsentliga frågor.
Medarbetare	Interna kanaler såsom Axfoods intranät, medarbetarträffar, möten och konferenser samt medarbetarundersökningar.	För medarbetarna är arbetsmiljö och goda arbetsvillkor, både internt samt hos leverantörer, de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna. Andra områden som medarbetarna ser som väsentliga är att minska matsvinn, arbeta för bra djuromsorg, hållbart fiske och jordbruk samt mångfald och jämställdhet.
Leverantörer	Enskilda leverantörmöten, större leverantörsträffar, samarbetsprojekt, sociala revisioner och utbildning av personal hos leverantörer i riskländer.	Klimatet är den mest väsentliga hållbarhetsfrågan för Axfoods leverantörer. Att undvika matsvinn, effektiv energianvändning och ett hållbart jordbruk samt effektiv vattenanvändning bedöms som väsentliga liksom arbetsmiljö, arbetsvillkor och hälsosam mat.
Investerare	Årsstämma, presentationer i samband med delårsrapporter och bokslutskommunikéer, kapitalmarknadsdagar, seminarier, konferenser, webbplatser och enskilda möten.	I dialog med investerarna framgår att minskad klimatpåverkan är mest väsentligt med fokus på frågor som minskat matsvinn, effektiv energianvändning, biologisk mångfald, hållbart jordbruk samt effektiv vattenanvändning. Arbetsmiljö och arbetsvillkor, antikorrupktion och mutor samt hälsosam mat är andra viktiga frågor.
Samhälle	Enskilda möten med beslutsfattare, presentationer i samband med seminarier, konferenser samt medlemskap i branschorganisationer och andra nätverk.	De mest väsentliga samhällsfrågorna är kopplade till minskad klimatpåverkan med biologisk mångfald och hållbart jordbruk. Hållbart fiske, god djuromsorg, hållbara material och tydlig information om råvarans ursprungsland är också väsentliga frågor liksom arbetsmiljö och arbetsvillkor.

En positiv samhällskraft

Axfood ska vara en positiv förändringskraft som tar täten för ett hållbart och hälsosamt mat-Sverige genom att påverka beslutsfattare, gå före med egna initiativ och driva gemensamma branschfrågor. Axfoods bolagsstruktur med olika koncept underlättar initiativ som leder till viktiga förändringar även utanför den egna verksamheten.

Ursprungsmärkning av kött samt pant på saft- och juiceflaskor av plast och stopp för fisk och skaldjur med rött ljus i WWF:s fiskguide är några initiativ där Axfood varit först och där andra aktörer följt efter. Axfood har genom åren drivit viktiga samhällsfrågor såsom minskad antibiotikaanvändning inom djuruppfödning, slopad skatt på solet för eget bruk och stopp för inblandning av råvara från oljepalmen i biodrivmedel. Under 2022 presenterades ett förslag om sänkt eller slopad moms på hållbarhetsmärkta livsmedel för att gynna hållbar matproduktion och -konsumtion. Att främja folkhälsan genom reglerade halter av socker och salt, framför allt i livsmedel där konsumenter inte förväntar sig höga halter, tillhör ett av Axfoods nyare förslag för ett friskare och mer hållbart mat-Sverige.

Många frågor kräver samverkan för att nå hållbara lösningar som bidrar till förändring över tid. Axfood arbetar därför med olika branschorganisationer och nätverk för att åstadkomma mer omfattande förändringar. Frågor som rör konsumtion eller produktion av mat står högt upp på agendan. Producenter och leverantörer är också betydelsefulla samarbetspartners.

Axfood arbetar aktivt med bland andra Organic Sweden, som främjar konsumtion och export av ekologiska varor, och Sweden Food Arena, en samsarbetsarena för en innovativ, hållbar och konkurrenskraftig livsmedelssektor. Tillsammans med Stockholms Stadsmission är Axfood medgrundare till Matmissionen, sociala matbutiker som ger ekonomiskt utsatta möjlighet att handla till reducerade priser, samtidigt som matsvinnet minskas och möjlighet ges till arbetsträning. Axfood samarbetar även med organisationen Generation Pep för att främja barns och ungas hälsa genom sundare matvanor. Organisationen ska sprida information om, underlätta för och genomföra aktiviteter som får barn och unga att göra mer hälsosamma val – och därmed leva ett nyttigare, längre och hälsosammare liv. När det gäller minskad klimatpåverkan är företagsnätverket Hagainitiativet, som Axfood är initiativtagare till, en viktig arena för att driva och inspirera till positiv förändring. Förutom att bidra till en mer hållbar konsumtion genom att välja bra och hållbara varor i butikerna kan exempelvis Willys och Hemköps kunder skänka sina pantpengar till Rädda Barnen respektive SOS Barnbyar.

Axfood för en dialog med politiker och myndigheter för att öka kunskapen om dagligvaru- och livsmedelsbranschen samt driva på utvecklingen av hållbarhets- och hälsofrågor. Årligen publicerar Axfood rapporten Mat 2030, koncernens förslag till en hållbar livsmedelsstrategi för Sverige (läs mer i textboxen till höger).

Rapporten Mat 2030

Under 2016 togs rapporten Mat 2030, Axfoods förslag till en hållbar livsmedelsstrategi för Sverige, fram för första gången som ett inspel till den livsmedelsstrategi som regeringen arbetade med. Rapporten handlar bland annat om att främja landsbygden, utveckla mervärden för svenska livsmedel och ställa krav på beslut som bidrar till hållbar utveckling. Den åttonde upplagan av rapporten publicerades 2023 och innehåller 125 förslag till politiker, myndigheter och näringsliv. Förslagen omfattar allt från minskat mat-svinn och utökad betesrätt till satsningar på förädling och folkhälsa samt behovet av en fjärde handlingsplan till livsmedelsstrategin. Rapporten finns tillgänglig på svenska och engelska på Axfoods webbplats.

» [Läs rapporten Mat 2030](#)

Maten

Maten är hjärtat i Axfoods verksamhet. Eftersom matens påverkan på såväl miljö som människor är stor är det viktigt att produktionsmetoder och konsumtionsmönster förändras. Axfoods hållbarhetsarbete inom detta område redovisas under fokusområdena märkbara val, matsvinn och schyssta proteiner.

Märkbara val

Hållbarhetsmärkningar underlättar för konsumenter att göra hållbara och hälsosamma val. Genom ett varierat sortiment där ursprung och innehåll framgår kan konsumenter välja varor som producerats på ett sätt som tar hänsyn till både miljömässiga och sociala aspekter.

Målet är att andelen hållbarhetsmärkta varor i procent av Axfoods detaljhandelsomsättning ska uppgå till minst 30 procent senast 2025, ett mål som ingår i koncernens incitamentsprogram för ledande befattningshavare. Konsumenten ska vägledas till mer hälsosamma och hållbara val samtidigt som sortimentet utvecklas och blir mer hållbart. Ekologiska varor har flera fördelar och bidrar till att användningen av kemikalier och konstgödsel minskar, samtidigt som djurens välmående prioriteras och den biologiska mångfalden gynnas. Axfood har som mål att den ekologiska försäljningen ska uppgå till minst 10 procent av omsättningen från livsmedel senast 2025. För att bidra till bättre sociala förhållanden och villkor för de människor som arbetar i produktionen finns mål om ökad försäljning av bland annat Fair trade-märkta varor.

Andelen hållbarhetsmärkta varor i förhållande till detaljhandelsomsättningen rapporteras externt på kvartals- och årsbasis. Genom mätning märks effekten av att sortimentet successivt bidrar till en mer hållbar konsumtion. Uppföljning görs både per butikskedja och sortimentsgrupp för att ta hänsyn till koncernbolagens olika förutsättningar.

Matsvinn

Matsvinn förekommer genom hela livsmedelskedjan och är ett slöseri med resurser när mat som odlas, processas, transporteras och förpackas slängs. Axfoods mål är att halvera matsvinnet inom egen verksamhet till 2025, jämfört med 1,7 procent för basåret 2015. Resultatet kommuniceras externt på årsbasis som andel av total försäljning av livsmedel.

Insatser för att minska matsvinnet varierar mellan Axfoods bolag. De enskilt viktigaste åtgärderna för minskat matsvinn är optimering av beställningar samt utförsäljning av varor med kort datum eller som, av andra anledningar, anses svårsålda till ordinarie priser. De livsmedel som inte kan säljas ut doneras i möjligaste mån till välgörande ändamål. Butiksmedarbetarna rapporterar matsvinn genom handdatorer i ett internt system. Sammanställning och uppföljning på koncernnivå sker centralt.

Övergripande mål

- Andelen hållbarhetsmärkta varor i procent av detaljhandelsomsättningen ska uppgå till minst 30 procent senast 2025
- Halverat matsvinn i den egna verksamheten senast 2025 (basår 2015)

Nyckeltal 2023

26,6%

Försäljningsandel
hållbarhetsmärkta varor

2,8%

Försäljningsandel
hållbarhetsmärkt kött

65,4%

Volymandel hållbarhets-
märkt fisk och skaldjur

1,1%

Andel matsvinn
i Axfoods butiker

MATEN

Den nya avfallsagstiftningen som trädde i kraft 1 januari 2024 om att förpackningar och innehåll ska separeras kommer sannolikt att underlätta arbetet att undvika matsvinn. Under 2023 har ett utvecklingsprojekt med cirka 25 butiker visat på en kraftig minskning av matsvinn genom säljfrämjande åtgärder och donationer.

Axfood samverkar även med aktörer inom livsmedelsindustrin för att minska matsvinnet. Drygt 150 av koncernens butiker och lager samarbetar med cirka 125 olika sociala organisationer och donerar mat som inte kunnat säljas. Axfood är medgrundare till Matmissionen, sociala matbutiker som säljer ut mat som annars skulle kastats. Axfood har, tillsammans med övriga aktörer i dagligvarubranschen, expanderat verksamheten genom Svensk Dagligvaruhandel och ett flertal leverantörer. Idag finns det totalt sju Matmissionen-butiker i Stockholms län. Willys är medgrundare till två Matmissionen i Malmö samt två sociala matbutiker under namnet Maträtt i Göteborg. Som första företag inledde Axfood under året ett samarbete med Svenska matbanksnätverket. Organisationen matchar lokala butiker med matbanker, samt ger administrativ stöttning och rådgivning för att underlätta donationer av mat.

Schyssta proteiner

Animaliska proteiner är viktiga näringsämnen med stor påverkan på klimat och miljö. Genom att erbjuda hållbart producerade växtbaserade varor som är bra för både hälsan och klimatet kan Axfood bidra till en mer hållbar konsumtion. Målet är att all fisk och skaldjur som säljs i Axfoods butiker ska vara miljömärkt eller ha grönt ljus i WWF:s fiskguide senast 2025 medan kött ska ha en grundläggande djurskyddscertifiering. Detta är dock inte uppfyllt för svenskt nötkött varför Axfood arbetar mot branschen för certifiering. Axfood ställer grundläggande krav redan i upphandlingsprocessen på tydliga märkningar vad gäller ursprungsland och spårbarhet.

Kött och fågel

I Axfoods kvalitets- och hållbarhetsstrategi finns tydliga riktlinjer för leverantörer av egna märkesvaror avseende bra djuromsorg och låg användning av antibiotika inom kött, mejeri samt vattenbruk. Kraven på djurvälstånd utgår från EU:s djurskyddslagstiftning och kvalitets-säkras och revideras genom olika produktmärkningar samt utifrån tredjepartscertifiering av primärproducenter av samtliga djurslag. Med undantag för naturbeteskött samt kött som är märkt med Svenskt Sigill, Svenskt Sigill Klimatcertifierad och KRAV, saknar svenskt nötkött djurskyddscertifiering. Axfood driver därför frågan att införa certifieringen IP Nöt & Mjolk Grundcertifiering för svenska producenter.

Uppföljning kring efterlevnaden av Axfoods kvalitets- och hållbarhetsstrategi sker genom kontroller av hur djuren föds upp samt hanteras vid slakt. Revisionerna genomförs i första hand av oberoende ackrediterade företag, men kan vid behov även göras av koncernens egna kvalitetsspecialister.

Inom branschorganisationen Svensk Dagligvaruhandel samarbetar Axfood med andra aktörer för att minska antibiotikaanvändningen vid djuruppfödning. Syftet är förbättrad djurhållning och minskad risk för antibiotikaresistens. Ingen av Axfoods butiksdjor säljer ägg från burhöns eller egna märkesvaror där sådana ägg ingår som ingrediens.

Fisk och skaldjur

Axfood ska verka för ett hållbart fiske som motverkar utsläpp, förstörda ekosystem och försurade fiskevatten. Enligt Axfoods riktlinjer för sjömat ska fisk och skaldjur från hotade bestånd inte säljas i koncernens butiker, vilket säkerställs genom nära samarbete med leverantörerna. Fisken ska kunna spåras till bestånd, fiskezon/odlingsplats och fiskemetod. Riktlinjerna, som finns publicerade på webbplatsen, sammanfattar koncernens krav och styr det operativa arbetet med sjömat.

Axfoods mål är att all fisk och skaldjur som säljs ska vara miljömärkt med MSC, ASC, KRAV eller Svenskt Sigill, alternativt ha grönt ljus i WWF:s fiskguide, senast 2025. Målet är utmanande då de flesta fiskevatten är fullt nyttjade eller överfiskade. En annan utmaning är att målet även omfattar artiklar som innehåller en mycket liten mängd fisk eller skaldjur samt att det förutom egna märkesvaror även omfattar leverantörernas varumärken.

Som ett led i det strategiska arbetet för ett hållbart fiske har Axfood inlett ett samarbete med stiftelsen BalticWaters om att etablera ett nytt unikt fiskforskningslaboratorium. Laboratoriet ska bland annat skapa förutsättningar för ny forskning och stödutsättning av hotade fiskarter i Östersjön. För att kunna erbjuda hållbar lax från Sverige, stöder Axfood Re:Oceans storskaliga och cirkulära satsning på landbaserad laxodling. Årligen ska cirka 10 000 ton lax produceras i en av de största svenska livsmedelssatsningarna någonsin. Den första laxen från anläggningen beräknas finnas till försäljning i Axfoods butiker 2026.

Gröna proteiner

Axfood ska minska sortimentets klimatpåverkan genom att erbjuda varor som bidrar till en mer hållbar proteinkonsumtion, till exempel ett brett utbud av hållbara växtbaserade produkter. För att åstadkomma ett skifte till mer växtbaserade proteiner utvecklas löpande nya varor som är goda, prisvärda och hållbart producerade.

Axfood har som mål att verka för en mer hållbar produktion och konsumtion av mat med en minskad klimatpåverkan per kilo såld mat, vilket framför allt ska ske genom en ökad försäljningsandel växtbaserat. Under 2023 lanserade Axfood Nöt & Grönt, en ny Nyckelhålmärkt färs från Garant bestående av lika delar Från Sverigemärkt nötkött och grönsaker, med nästan halva klimatavtrycket i jämförelse med vanlig nötfärs.

”
Sortimentets klimatpåverkan ska minska genom varor som bidrar till en mer hållbar proteinkonsumtion.

MATEN

Andel hållbarhetsmärkta varor

Axfoods mål är att andelen hållbarhetsmärkta varor i procent av detaljhandelsomsättningen ska uppgå till minst 30 procent senast 2025.

%	2023	2022	2021
	26,6	26,6	28,1

Försäljningsandelen hållbarhetsmärkta varor var oförändrad under året och uppgick till 26,6 procent (26,6). Sedan 2021 har dock försäljningsandelen minskat. Konsumenternas ökade prismedvetenhet som en följd av den höga matprisinflationen påverkar utvecklingen då hållbarhetsmärkta varor ofta ligger något högre i pris då de i regel är dyrare att producera. Att nästan all frukt och grönt är märkt med Nyckelhålet gör det till den i särklass största hållbarhetsmärkningen. Att kategorin minskat som andel av den totala försäljningen har därmed påverkat utvecklingen för hållbarhetsmärkta varor negativt. Willys hade fortsatt den högsta försäljningsandelen hållbarhetsmärkt inom koncernen, samtidigt som Snabbgross visade på en positiv försäljningsutveckling.

Andel matsvinn

Axfoods mål är att halvera matsvinnet som andel av detaljhandelsomsättningen för den egna verksamheten senast 2025, jämfört med 1,7 procent för basåret 2015.

%	2023	2022	2021
	1,1	1,2	1,2

Matsvinn som andel av detaljhandelsomsättningen minskade något under året och uppgick till 1,1 procent (1,2). Prissänkningar på varor med kort datum, fyndpåsar och -lådor med frukt och grönt i butik och donationer till sociala organisationer är initiativ som bidragit till att reducera matsvinnet. Under året introducerade Snabbgross konceptet Svinntorget med frukt och grönt som säljs ut till nedsatta priser.

Andel hållbarhetsmärkt kött

Axfoods mål är att öka försäljningsandelen av detaljhandelsomsättningen av KRAV- och/eller Svenskt Sigill-märkt kött.

%	2023	2022	2021
	2,8	2,7	2,9

Försäljningsandelen KRAV- och/eller Svenskt Sigill-märkt kött ökade något under året och uppgick till 2,8 procent (2,7). Ökningen är framför allt hänförlig till kampanjer hos Willys och Hemköp. Hemköp har fortsatt den högsta försäljningsandelen av kött märkt med KRAV och/eller Svenskt Sigill inom koncernen.

Andel hållbarhetsmärkt fisk och skaldjur

Axfoods mål är endast sälja fisk- och skaldjursprodukter som är miljömärkta, alternativt har grönt ljus i WWF:s fiskguide senast 2025.

%	2023	2022	2021
	65,4	80,8	78,2

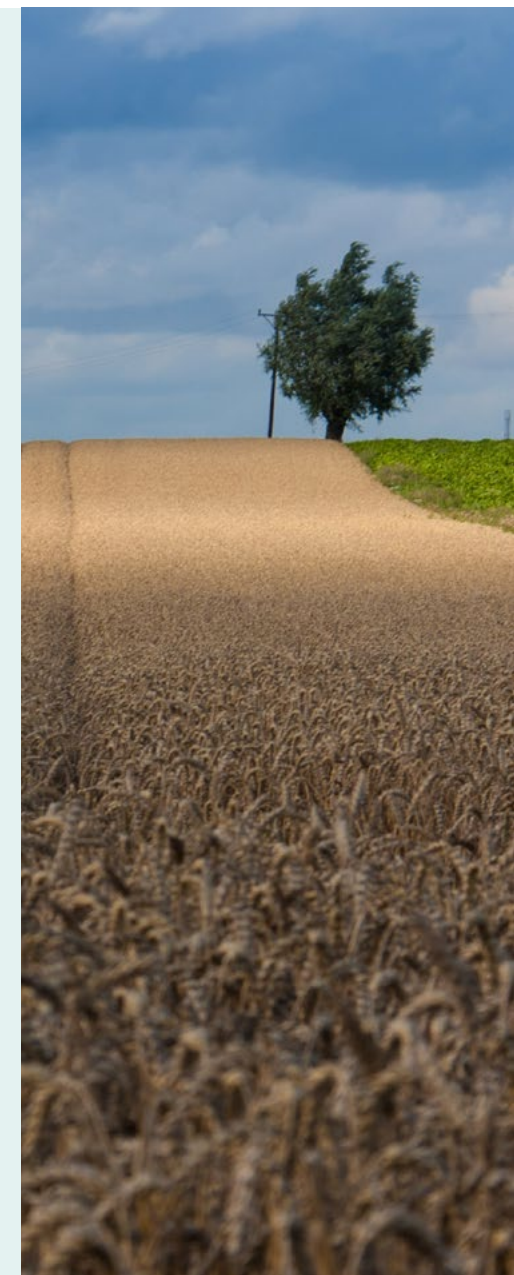
Under året var 65,4 procent (80,8) av fisk och skaldjur som såldes i Axfoods butiker, mätt i volym, hållbarhetscertifierad eller hade grönt ljus i WWF:s fiskguide. Att kaviar tappade sin hållbarhetsmärkning var, tillsammans med butikernas ökade försäljning av färsk lax utan hållbarhetsmärkning, de främsta orsakerna till minskningen. För att öka andelen hållbarhetsmärkt fisk och skaldjur i butikerna har en ny inköpsrutin införts.

Tillväxt vegetariska proteinersättare

Axfood ska utveckla sortimentet av vegetariska produkter i hög takt.

%	2023	2022	2021
	4,2	1,7	-1,6

Försäljningstillväxten av växtbaserade proteinersättare var fortsatt relativt svag och uppgick till 4,2 procent (1,7) under året. Axfoods butikskedjor har haft kampanjer som lyft vegetariska varor. Det egna varumärket Garant lanserade flera vegetariska nyheter såsom frysta grillade grönsaker, indisk linsoppa och pasta-bowls.

Miljön

Produktion av mat bidrar till utsläpp av växthusgaser, vattenstress, exploatering av mark och förlust av biologisk mångfald. Axfood ska ta täten för ett mer hållbart mat-Sverige där produktionsmetoder och konsumtionsmönster har en så liten negativ påverkan som möjligt på naturen. Axfoods miljöarbete redovisas med fokus på klimatpåverkan, smart resursanvändning, gröna transporter och hållbar odling.

Klimatpåverkan

Riskbilden inom miljöområdet är mångfacetterad. Ett klimat med mer extrema väderförhållanden genererar större utmaningar för såväl primärproduktion som livsmedelsindustri och handel. Brist på råvaror kan resultera i försvårad varuförsörjning med prishöjningar som följd. Klimatpolitiska åtgärder ställer krav på företag att anpassa sin verksamhet för att den globala temperaturökningen ska bromsas. Axfood möter dessa risker och ställer om verksamheten genom till exempel övergång till fossilfria transporter, köldmedia som inte är klimatpåverkande, strategiska val av nyetableringar samt att sprida risker i inköpsarbetet både vad gäller leverantörer och geografiska områden. En effektiv resurshushållning är också nödvändig vad gäller energianvändning, vatten och återvinningsbart material.

Minskat klimatavtryck

Axfoods klimatmål omfattar såväl egen som leverantörernas verksamhet samt att minska klimatpåverkan per kilo såld mat.

För att bidra till en mer hållbar produktion och konsumtion av mat ska Axfood årligen minska klimatpåverkan per kilo såld mat genom att förändra försäljningsmixen. Störst effekt fås om köttet, som har högst klimatpåverkan av livsmedelskategorierna, minskar i förhållande till övrig försäljning. Under 2023 uppgick uppskattad klimatpåverkan per kilo såld mat till 1,9 kilo koldioxidekvivalenter (1,9). Ändrade konsumtionsvanor till följd av matprisinfation med ökad köttkonsumtion påverkade försäljningsmixen.

För egen verksamhet ska nettonollutsläpp uppnås senast 2030, för att på så sätt bidra till att begränsa utsläppen av växthusgaser så att Sveriges miljömål och Parisavtalet kan uppnås. I definitionen av egen verksamhet ingår utsläpp inom Scope 1, Scope 2 och delar av Scope 3. Målet innebär att utsläppen ska vara minst 85 procent lägre i jämförelse med basåret 2020. Utsläpp från inköpt energi, köldmedia, tjänsteresor och transporter balanseras med insatser för att binda eller motverka utsläpp i motsvarande mängd någon annanstans. För 2023 görs det i Eken Financing AB där skog får stå kvar längre för att binda mer kol samt i projekten Biokol.se och Solvatten. Biokol.se framställer biokol som blandas i jordbruksmark medan Solvatten förser människor i fattigdom med rent och varmt vatten på ett mer miljövänligt sätt som bidrar till minskade klimatutsläpp och motverkar förlust av biologisk mångfald.

Övergripande mål

- Nettonollutsläpp från egen verksamhet senast 2030
- Minska utsläpp per kilo såld mat

Nyckeltal 2023

-9,6%

Förändring utsläpp (CO₂e) inom Scope 1 och 2

1,9

Klimatpåverkan (kilo CO₂e) per kilo såld mat

-11,4%

Förändring elförbrukning i butik och lager (kWh/kvm)

4,6%

Försäljningsandel ekologiska produkter

MILJÖN

Rapporteringen är främst inriktad på utsläppskällor i Scope 1 och 2 (direkta respektive indirekta utsläppskällor) där möjligheten för Axfood att påverka är som störst. Här kommer de största utsläppen från transporter mellan lager och butiker samt läckande köldmedia från kylanläggningar i lager och butiker. Scope 1 motsvarar koncernens direkta klimatpåverkan. Scope 2 omfattar utsläppen från inköpt energi där den större delen av den el som Axfood köper in är grön el från sol, vind och vatten. För ytterligare energieffektivisering inom Scope 2 genomförs flera initiativ för att minska elförbrukningen.

Scope 3 avser andra indirekta utsläpp. I rapporteringen ingår utsläpp från tjänsteresor, lejda transporter mellan lager och butik, bränsletillverkning samt försäljning av livsmedel. Scope 3 är utmanande för dagligvarubranschen då merparten av utsläppen uppstår inom lantbruket, vilka är svåra att påverka och mäta då det till stor del handlar om biologiska processer. Att maten kommer från många olika lantbruk med skilda förutsättningar påverkar också.

Axfood arbetar löpande med att förbättra kvaliteten på den klimatdata som finns att tillgå genom att göra den mer fullständig och inkludera fler källor och enheter. Koncernens klimatavtryck rapporteras årligen externt i enlighet med de riktlinjer som framgår av GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol).

De totala utsläppen från egen verksamhet uppgick under 2023 till 46 475 ton koldioxid-ekvivalenter (44 571). Förändringen är främst hänförlig till Scope 3 och ökade utsläpp från lejda transporter, som en följd av verksamhetens tillväxt vilket medfört fler körda mil med fossila drivmedel. Klimatutsläppen inom Scope 1 och Scope 2 sammantaget

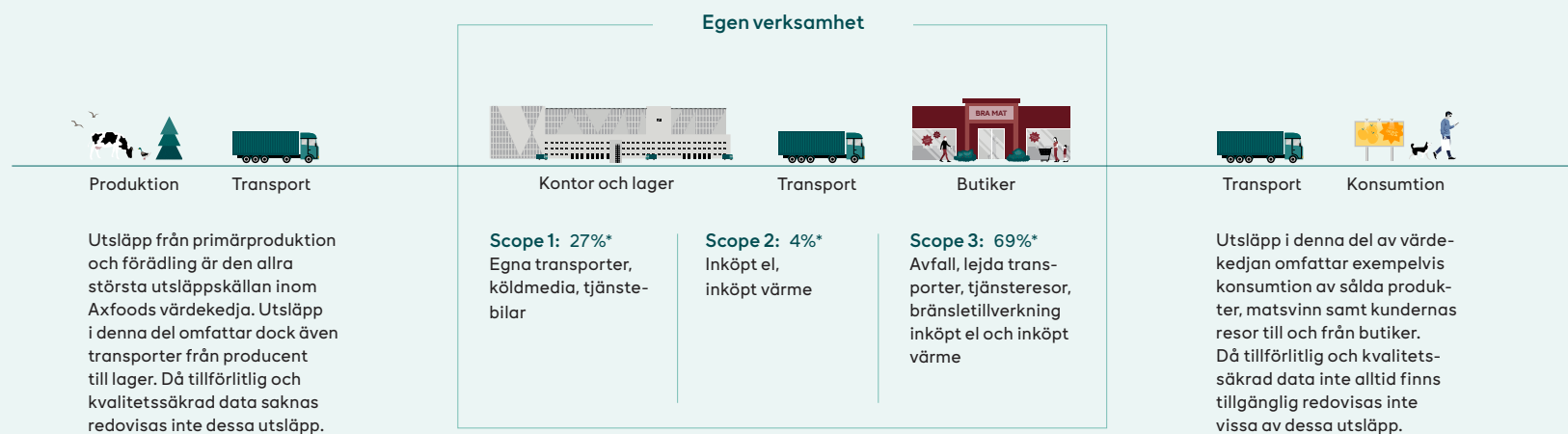
minskade 9,6 procent till 14 420 ton koldioxidekvivalenter (15 947), där en hög andel användning av grön el bidrog väsentligt till resultatet. Effekten av att inte välja grön el märks tydligt vid jämförelse mellan utsläpp som är market-based och location-based. Den som inte ställer krav på grön el får el som är betydligt sämre för klimatet än nordisk elmix. Elen består av den rest som blivit över när elen med lägst klimatpåverkan gått till de som valt grönt. Ett fortsatt arbete med att byta ut kyl- och frysanläggningar som orsakar oundvikliga läckage bidrog till minskningen av de klimatpåverkande utsläppen från användning av köldmedia.

För att minska utsläppen har ett arbete inletts med att accelerera utfasningen av fossila bränslen genom att övergå till att tanka förnyelsebara drivmedel och använda el i såväl egna som lejda transporter mellan lager och butik. Det innebär att de fossila utsläppen kommer att minska redan 2024 och fasas ut 2025.

Den överlägset största delen av Axfoods klimatpåverkan utgörs av utsläpp från livsmedel som koncernen säljer, vilket redovisas i Scope 3. Under 2023 uppgick dessa utsläpp till 2 673 447 ton koldioxidekvivalenter (2 498 085). Förändrade konsumtionsvanor till följd av den höga matprisinflationen, med ökad konsumtion av kött, påverkade försäljningsmixen och bidrog till att utsläppen från livsmedelsförsäljningen ökade.

Axfood och övriga företag i Hagainitiativet tar fram ett gemensamt klimatbokslut där företagets klimatpåverkan och åtgärder för att nå målet om nettonollutsläpp senast 2030 redovisas. Syftet är att skapa engagemang och visa kopplingen mellan ambitiösa klimatstrategier och ökad lönsamhet genom en gemensam och transparent klimatredovisning.

Utsläpp i Axfoods värdekedja

Utsläpp av växthusgaser

GRI 305-1, 305-2, 305-3 Direkta, indirekta och andra indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 1, 2, 3)

Ton CO ₂ e	2023	2022	2021
Utsläpp egen verksamhet växthusgaser¹⁾	46 475	44 571	41 507
Totala utsläpp växthusgaser	2 719 922	2 542 656	41 507
Direkta utsläpp växthusgaser (Scope 1)	12 225	13 042	14 126
Egna transporter	9 235	9 663	10 928
Köldmedia	2 761	2 986	2 979
varav kylaggregat egenägda lastbilar	904	904	849
varav partihandel (lager)	0	0	50
varav detaljhandel	1 857	2 082	2 080
Tjänstebilar	229	392 ²⁾	219
Indirekta utsläpp växthusgaser – market based (Scope 2)	2 195	2 905	2 833
Inköpt el	1 728	2 560	2 520
Inköpt värme ²⁾	467	345	313
Indirekta utsläpp växthusgaser – location based (Scope 2)	20 857	20 073	20 719
Inköpt el	20 390	19 727	20 407
Inköpt värme ²⁾	467	345	313
Andra indirekta utsläpp växthusgaser (Scope 3)	2 705 502	2 526 709	24 548
Avfall	1 135	461	477
varav avfall till återvinning	839	321	338
varav brännbart	265	105	108
varav farligt avfall	30	35	32
Lejda transporter	28 101	24 787	21 007
Tjänsteresor	554	397	125
Utsläpp förknippat med bränsletillverkning av inköpt el (market based)	2 213	2 928	2 895
Utsläpp förknippat med bränsletillverkning av inköpt värme ²⁾	53	51	44
Försäljning av livsmedel ³⁾	2 673 447	2 498 085	-

1) Avser utsläpp från Scope 1, Scope 2 (market based) och delar av Scope 3 (avfall, lejda transporter, tjänsteresor samt bränsletillverkning av inköpt el och värme).

2) Reviderade uppgifter till följd av förbättrad datainsamling. Läs mer på sidan 100.

3) Hänförligt till kundernas konsumtion av livsmedel. På grund av en avsaknad av data saknas jämförelsetal för 2021. Läs mer om nyckeltalet på sidan 100.

MILJÖN

Axfood har under 2023 arbetat med att se över möjligheterna för att sätta mål i enlighet med Science Based Target initiative (SBTi), ett arbete som fortsätter under 2024. Som en del av detta pågår ett arbete med att utveckla den befintliga klimatrapporteringen, framför allt vad gäller utsläpp inom Scope 3, och med att kartlägga och kvalitetsgranska utsläpp längs hela värdekedjan i syfte att analysera var potentialen för utsläppsminskningar är störst och att upprätta en omställningsplan för hur utsläppen ska minska.

Smart resursanvändning

Axfood bidrar till minskad klimatpåverkan och skapar mer cirkulära flöden genom att använda och producera grön el, energiåtervinna, sälja överskottsenergi, använda återvunna och förnyelsebara material samt återvinna avfall.

Axfood ska uteslutande använda grön el. För att ytterligare verka för en effektiv resursanvändning ska egen el produceras av solceller på butiks- och lagertak samt överskottsvärme tas tillvara i hög utsträckning. Under 2023 installerades Sveriges största takbaserade solcellsanläggning på det nya logistikcentret i Bålsta, på en yta om 80 000 kvadratmeter och med en effekt om cirka 9 MW. Axfood bygger även landets största markbaserade solcellspark utanför Hallstavik på en yta om 71 hektar med en effekt om cirka 64 MW. Satsningen innebär att Axfood bidrar till ökad mängd förnyelsebar el, vilket kommer hela samhället till godo.

Den köldmedia som används ska uppfylla kraven i den europeiska F-gas-förordningen (EU/517/2014). Vid ombyggnader och nyetableringar byts kylanläggningar ut mot naturliga köldmedier (koldioxid eller propan). Ett arbete pågår inom koncernen för att utveckla den mest klimatpåverkande köldmedia och konvertera till kylsystem med enbart naturliga köldmedia. Arbetet är omfattande och går enligt plan.

Axfood har sedan flera år högt ställda mål för energieffektivisering och har under lång tid arbetat systematiskt för att reducera elförbrukningen, ett arbete som intensifierats under de senaste åren. Koncernens elanvändning ska minska med 10 procent per kvadratmeter till 2025 jämfört med basåret 2020. Under 2022 kompletterades arbetet med besparingsåtgärder i driften för att ytterligare bidra till minskad elförbrukning. Såväl investeringar som små och stora energibesparande åtgärder implementerades som bidrar till att minska elanvändningen både på kort och lång sikt. Uppföljningen av energianvändningen ger ett bra underlag för att ytterligare optimera, förebygga och hantera avvikelser. Eftersom Axfoods verksamheter kräver mycket el för kylning, belysning och ventilation är såväl valet av inköpt el som effektiv energianvändning viktigt. Även drivmedel, fjärrkyla och fjärrvärme används i viss utsträckning inom lagerverksamheten. Butikerna har ofta system för värmeåtervinning, vilket innebär att energi för uppvärmning inte behöver köpas in. Det finns även butiker och lager som säljer överskottsvärme till fjärrvärmesystemet.

Bränsleförbrukningen från egenägda lastbilar följs upp kvartalsvis. Konsolidering av den totala bränsleanvändningen görs centralt. Axfood har ett centralt elavtal där de flesta enheter ingår. Fastighetsansvariga är operativt ansvariga för uppföljning och optimering av lagerverksamheten. Energiansvariga för respektive kedja är involverade i styrning och drift samt ansvarar för att kontrollera och följa upp användning av energi och köldmedia i butik. Energianvändningen övervakas, följs upp och mäts med hjälp av ett gemensamt styrsystem som är kopplat till koncernens butiker och lager. Systemet larmar om temperaturzoner avviker från önskade gränsvärden.

För att följa upp resultaten från olika energieffektiviseringsinitiativ mäts både energi-användning och energiintensitet. Det underlättar uppföljningen och identifierar om en butik eller ett lager behöver ses över vad gäller drift eller investeringar i förbättringar.

Energiintensitet redovisas på kvartals- och årsbasis medan total energianvändning redovisas på årsbasis. Utfall av specifika energieffektiviseringsåtgärder följs upp av en intern arbetsgrupp och kvartalsvis av koncernledningen. Då störst möjlighet att optimera energianvändningen finns hos egenägda butiker läggs störst fokus där.

Gröna transporter

Transporter mellan lager och butiker står för den största delen av Axfoods klimatpåverkan i egen verksamhet och ett omfattande arbete pågår därför för att minimera utsläpp och miljö-påverkan från logistiken. Att välja hållbara drivmedel innebär ständigt ändrade förutsättningar att ta hänsyn till. För att sprida risker och möjligheter har Axfood valt att diversifiera fordonsflottan och använder olika typer av lastbilar och drivmedel. På så sätt kan Axfood bidra till nya och innovativa fordonstyper, produktion av hållbara drivmedel och infrastruktur som driver på den gröna omställningen. Samtliga egenägda lastbilar kan köras fossilfritt. Vid utgången av 2023 ägde Axfood 200 (180) tunga lastbilar och 86 (90) lätta lastbilar. Ett nära samarbete med fordonstillverkare och återförsäljare av drivmedel ger bra förutsättningar att effektivisera även lejda transporter. Genom kunskapsdelning och kravställande vid upphandlingar bidrar Axfood indirekt till att ytterligare minska påverkan även från upphandlade transporter.

För att ytterligare minska klimatpåverkan från transporter arbetar Axfood för att utöka andelen elfordon. Under 2021 tog Dagab den första helelektriska tunga lastbilen i drift. Året efter ökades flottan med ett 64-ton tungt ellastbilekipage, det första i sitt slag i Sverige, för att minska klimat- och miljöpåverkan med smart teknik för tunga kylda och frysta elektrifierade livsmedelstransporter.

Rapportering sker i enlighet med reduktionsplikten och hållbarhetslagen. För egenägda lastbilar erhålls data månadsvis direkt från bränsleleverantörerna. Data för upphandlade transportörer erhålls kvartalsvis via branschorganisationen Sveriges Åkeriföretags verktyg för redovisning av miljö- och klimatpåverkan. Utöver att byta ut lastbilar i den egna fordonsflottan till mer hållbara fordon följs bränsleförbrukningen för att optimera lasten och körningen vid distributionen av varor från lager till butik. Med hjälp av transportoptimerings-system kan last effektivt planeras och körsträckor optimeras. Samtliga lastbilar har ett uppföljningssystem där Axfood aktivt arbetar med bland annat eco-driving i syfte att minska klimatpåverkan genom ett mer effektivt körbeteende. Resultaten från de olika initiativen följs upp genom att mäta mängden koldioxid i förhållande till antal levererat ton gods mellan lager och butik. Det ger en indikation på hur planering och optimering av turer kan påverka utsläppen. Extern redovisas antalet kilo koldioxidekvivalenter i förhållande till antal ton levererat gods för egenägda lastbilar på kvartals- och helårsbasis. För upphandlade transporter redovisas utfallet externt på helårsbasis.

Utsläpp per transporterat ton gods			
CO ₂ e kg	2023	2022	2021
Egen distribution	12,3	13,6	16,8

Den totala koldioxidpåverkan per levererat ton gods för egna transporter minskade väsentligt och uppgick till 12,3 kilo koldioxidekvivalenter (13,6). Minskningen förklaras främst av en ökad användning av förnyelsebara drivmedel som följd av ett kontinuerligt arbete med omställning av fordonsflottan. Användandet av fossila bränslen i bränslemixen och användandet av diesel minskade till 24 procent (29) till förmån för större andel biogas och HVO.

Energiintensitet			
GRI 302-3 Energiintensitet			
MWh	2023	2022	2021
Total energianvändning MWh/nettoomsättning Mkr ¹⁾	3,5	3,6	4,5
Inköpt elkraft kWh/kvm (koncernen)	244,6	276,2	289,7
Inköpt elkraft kWh/kvm butik (totalyta)	291,4	289,7	308,3
Inköpt elkraft kWh/kvm partihandel	148,8	209,2	202,7

1) Nyckeltalet har omdefinierats och redovisas nu som en intensitetskvot. Läs mer på sidan 100.

Energiintensiteten mätt i förhållande till nettoomsättningen minskade något under 2023 och uppgick till 3,5 (3,6). Nettoomsättningen ökade väsentligt under året. Energiintensiteten sett till antalet kvadratmeter minskade dock, vilket framför allt är hänförligt till att stora ytor avsedda för automation i koncernens nya logistikcenter i Bålsta ännu inte tagits i full drift.

Hållbara material

En viktig del av hållbarhetsarbetet handlar om att bli bättre på att använda de resurser som redan finns i omlopp. Axfood arbetar därför med att öka resurseffektivitet, återvinningsbarhet och användning av förnyelsebara material. Stor vikt läggs vid att ta fram klimatsmarta förpackningar till egna märkesvaror för att minimera miljöpåverkan och undvika matsvinn. Målet är att minska användningen av plast och prioritera förnyelsebara och återvunna material utan skadliga kemiska ämnen.

MILJÖN

Energianvändning			
GRI 302-1 Energianvändning inom organisationen			
MWh	2023	2022	2021
Total energiförbrukning inom organisationen	382 997	366 613	358 712
Bränsleförbrukning	70 584	68 426	60 885
Förnyelsebart bränsle	53 571	48 377	35 205
Icke förnyelsebart bränsle	17 013	20 049	25 680
Inköpt elkraft	292 956	283 441	272 815
Detaljhandel, huvudkontor inkluderat	227 546	229 944	230 773
Partihandel	65 410	53 496	42 042
Inköpt värme	9 017	8 124	8 310
Detaljhandel	4 042	4 092	3 610
Partihandel	4 975	4 032	4 700
Egenproducerad energi	8 089	11 665	11 183
Värme från kylaggregat	2 352	9 364	9 609
Elkraft från solceller	5 737	2 301	1 574
Såld energi	2 352	5 043	5 519
Värme	2 352	5 043	5 519

Den totala energiförbrukningen uppgick under 2023 till 382 997 MWh (366 613). Ökningen var framför allt hänförlig till en högre elförbrukning till följd av fler transporter och lager. Användningen av icke förnyelsebart bränsle fortsatte att minska, ett resultat av omställningsarbetet för transporter mellan lager och butiker. Även mängden inköpt el till butiker fortsatte att minska som ett resultat av det fortsatta arbetet med energieffektivisering. Trots mer elkraft från egna solceller minskade den totala mängden egenproducerad energi, som en följd av renoveringsarbeten av frysar som resulterade i mindre värme från kylaggregat. Totalt var 19 (17) solcellsanläggningar i drift under året i butiker och lager.

Förpackningar

Axfood arbetar på olika sätt för att sortimentet av egna märkesvaror ska förpackas på ett så hållbart sätt som möjligt. Förpackningsmaterial väljs utifrån varornas behov och egenskaper. Förpackningen ska bevara och skydda livsmedlet, vara kostnadseffektiv och livsmedelssäker samt fungera praktiskt i såväl logistik, butik som för konsumenten. I möjligaste mån minimeras mängden förpackningsmaterial utan att riskera att kvaliteten på innehållet eller materialets återvinningsbarhet försämras.

Plast är ett vanligt material inom dagligvaruhandeln eftersom det har bra egenskaper som kan förlänga varors hållbarhet, vilket kan bidra till mindre matsvinn. Tillsammans med övriga medlemmar i Svensk Dagligvaruhandel har Axfood satt mål för förpackningar till egna märkesvaror. Mer hållbara plastförpackningar ska användas, dessutom ska inköpen av återvunnet material och andelen produkter som är designade för materialåtervinning öka. Samtidigt ska opinionsbildning ske för att påverka så att regelverk och incitament driver på en övergång till cirkulära materialflöden.

Axfood har antagit en plaststrategi för att långsiktigt skapa så rena plastströmmar som möjligt genom att använda rätt plast på rätt plats samt möjliggöra att material återvinns. Strategin innehåller fem huvudområden: plastbantning, materialåtervinningsbarhet, användning av återvunnen eller förnybar råvara, uteslutande av farliga ämnen (SIN – Substitute It Now) samt ökad användning av papper som är certifierat av Forest Stewardship Council (FSC) för ett hållbart skogsbruk. I anslutning till plaststrategin har en handlingsplan tagits fram som tydliggör hur Axfood definierar och avgränsar hållbarhetsmålen för koncernens interna plastflöden samt förpackningar till egna märkesvaror. Planen definierar mål, nyckeltal, omfattning och avgränsningar i plaststrategin. Den tydliggör var påverkan uppstår och om koncernens arbete omfattar produktens primär-, sekundär- eller tertiärförpackning. Dessutom har ett kvalitetssäkringssystem tagits fram där förpackningsdata för samtliga produkter under eget varumärke kartläggs. Kartläggningen ligger till grund för en nollmätning kring mängden material som används. Den används som underlag för vilka material som ska användas och vilka förändringar som bör göras för att nå målen.

Axfood driver frågan om informationsplikt vid försäljning mellan företag och har lyft frågan om kemikalier i förpackningar inom Svensk Dagligvaruhandel som numera använder SIN-listan som ett grundläggande verktyg i arbetet med förpackningar. Att avveckla användning av ämnen på SIN-listan i förpackningar är utmanande eftersom många leverantörer ofta har bristfällig kunskap om såväl tillsatta kemikalier i förpackningarna som vilka processkemikalier som används. Därför skulle ett stöd i lagstiftningen om en skyldighet att informera om vilka kemikalier som ingår i en förpackning eller vara underlätta arbetet med att ställa krav utöver lagstiftningen.

För några år sedan var Axfood först med att introducera pant på saft- och juiceflaskor av plast för att uppnå ökad cirkularitet och därmed mindre klimatpåverkan. Initiativet har haft en stor påverkan inom branschen och öppnat upp för pant på liknande produkter på marknaden.

Som första bolag i dagligvarubranschen har Axfood färdigställt en databas som omfattar cirka 18 000 olika förpackningskomponenter som ingår i produkter för att på så sätt snabba på övergången till återvinningsbara förpackningar av förnybart eller återvunnet material.

Samtliga Axfoods leverantörer av egen märkesvara deltog i arbetet med att samla in och sammanställa uppgifter om exakt vilka förpackningskomponenter och material som respektive produkt innehåller. Databasen gör det bland annat möjligt att ta fram uppgifter om vilka produkter som förbrukar störst volymer av material som behöver bytas ut.

Under 2023 har samarbetet gällande tolkning av kommande EU-lagstiftning för förpackningar intensifierats inom Svensk Dagligvaruhandel. Flera samarbeten med leverantörer har även inletts för att gemensamt minska plastanvändningen för olika produkter. För att öka takten i arbetet med materialåtervinningsbara förpackningar till egna märkesvaror finns en branschgemensam avsiktsförklaring för förpackningar till frysta varor. Under året togs flera nya förpackningar fram av bättre material och med minskad tryckyta för att fungera bättre i materialåtervinningen. Ett flertal av Axfoods egna märkesvaror försågs under 2023 med förpackningar som innehåller mindre plast. Andra förpackningar har bytts till plast med mindre kemikalier eller plast utan laminat för att skapa mer cirkulära system.

Avfall

Genom att källsortera på kontor, lager och i butik arbetar Axfood med att minska andelen brännbart avfall och öka den mängd som går till återvinning. Arbetet med återvinning och avfallshantering utgår från svensk lagstiftning och omfattar samtliga butiker och lager. De höga kraven på sortering omfattar främst Axfoods egenägda butiker. Arbetet kräver stor insyn i avtalen för enskilda butiker eftersom de har olika förutsättningar för att kunna källsortera. Att butikerna har olika långt till biogasläggningar och varierande möjligheter att ta tillvara förpackat material påverkar också.

Axfood har ett eget systemstöd för avfallshantering men får också kompletterande rapporter från samtliga avfallsleverantörer. I det egna systemet finns drygt 300 lokala avtal för Willys, Hemköps egenägda butiker, Snabbgross, Eurocash och Dagab. Genom utbildning i källsortering och regelbunden uppföljning av andelen brännbart avfall skapas en medvetenhet och engagemang. Externt rapporteras antal ton avfall samt den andel som går till återvinning per hanteringsmetod för egenägda butiker.

Vid årsskiftet 2023/2024 trädde ett nytt lagkrav i kraft utifrån EU-direktivet om förpackningar och förpackningsavfall. Lagkravet innebär att förpackningar måste separeras från organiskt matavfall, vilket innebär flera fördelar. När förpackningarna separeras minskar risken för att plastrester följer med biogasgödsel, som framställs av det organiska avfallet, ut på åkrarna. Vidare kan förpackningsmaterialet i större utsträckning materialåtervinnas i stället för att brännas. Under 2023 har ett antal testbutiker arbetat fram fungerande arbetsätt för den nya hanteringen.

MILJÖN

Brännbart avfall			
Ton	2023	2022	2021
Brännbart avfall	12 444	12 586	12 931
Brännbart avfall/nettoomsättning mkr, %	15,3	17,1	22,3

Avfallsvikt			
GRI 306-3 Genererat avfall			
Ton	2023	2022	2021
Glas färgat	61	61	92
Glas ofärgat	44	47	74
Hårdplast	397	359	228
Kontorspapper och tidningar	606	524	852
Krymp- och sträckfilm	1 529	1 547	1 477
Metall	269	256	177
Organiskt avfall ¹⁾	7 792	8 103	8 367
Trä	281	310	233
Wellpapp	28 466	27 365	29 060
Avfall till återvinning	39 444	38 573	40 561
Brännbart	12 444	12 586	12 931
Deponi	4	14	1
Farligt avfall	81	93	84
Övrigt avfall	2	158	4
Totalt	51 975	51 424	53 581
Återvinningsgrad, %	75,9	75,0	75,7

1) En andel av det organiska avfallet går till förbränning i de fall förutsättningar för biogas inte finns.

Den totala avfallsmängden ökade något under 2023 till 51 975 ton (51 424), vilket främst var ett resultat av verksamhetens tillväxt. Återvinningsgraden ökade till 75,9 procent (75,0), drivet av ökade volymer wellpapp, kontorspapper och tidningar. Axfood har under året fortsatt att arbeta med avfallsentreprenörer för att anpassa antalet kärll och hämtningar efter aktuellt behov för att på så sätt minska onödiga transporter. Det nya lagkrav som ålägger kommuner att ta emot matavfall från butiker bidrar till att öka andelen organiskt material som omvandlas till biogas.

Hållbar odling

Den största delen av livsmedelssektorns miljöpåverkan finns i primärproduktionen, det vill säga lantbruket. Det handlar till exempel om klimatpåverkan, biologisk mångfald, användning av bekämpningsmedel och övergödning. Axfood ska förbättra utbudet av hållbara produkter och samtidigt skärpa kraven på det breda sortimentet. Det sker bland annat genom att arbeta med olika hållbarhetsmärkningar, exempelvis ekologiskt.

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en förutsättning för den mesta matproduktionen och en stor del av maten är beroende av pollinering av insekter såsom bin, humlor och fjärilar. Axfoods verksamhet är beroende av välfungerande ekosystem och insatser görs för att bevara och främja biologisk mångfald. En strategi som sammanfattar koncernens påverkan på biologisk mångfald och beskriver det övergripande arbetet för bevarande av ett rikt växt- och djurliv togs fram under 2023.

Vid byggnation av butiker och lager finns rekommendationer för hur gröna ytor kan skapas för att ersätta förlust av biologisk mångfald. Till exempel kan växter planteras runt parkeringsplatser och byggnader, gröna tak etableras och insektshotell placeras ut.

Koncernens diversifierade fordons- och drivmedelspolicy säkerställer att ingen råvara från oljepalmen ingår som råvara i drivmedel för att undvika ytterligare skövling av regnskog. Av samma anledning används endast certifierad palmolja och soja i egen märkesvara. Allt kaffe, te, choklad och kakao från egna märkesvaror kommer från odlingar med godkänd certifiering från Rainforest Alliance, Fairtrade eller KRAV. Alla bananer som säljs ska omfattas av en hållbarhetscertifiering, till exempel Fairtrade, ekologiskt eller Rainforest Alliance. Alla odlingar som Axfood köper färsk frukt och grönsaker från är certifierade med IP Sigill eller Global GAP för att främja den biologiska mångfalden i och kring odlingarna.

Koncernen har en rutin som innebär att varor med stort vattenavtryck ska ha erkänd vattenstandard senast 2025 för att bidra till bevarandet av biologisk mångfald i odlingslandskapet. Axfoods förslag till en hållbar livsmedelsstrategi för Sverige, rapporten Mat 2030, innehåller förslag såsom exempelvis utökad betesrätt och konvertering av tjurar till stutar för mer bete av naturbetesmarker med rikt växt- och djurliv. Målet att endast sälja fisk och skaldjur som är miljömärkt eller har grönt ljus i WWF:s fiskguide bidrar till att bevara biologisk mångfald i hav och sjöar.

Axfoods mål om ökad försäljningsandel ekologiskt och hållbarhetsmärkta varor har en direkt påverkan på biologisk mångfald och är viktiga incitament för att driva på mot en mer hållbar produktion och konsumtion av livsmedel. Som ett led i Axfoods arbete för bevarad biologisk mångfald och minskad skogsskövling i produktionen av egna märkesvaror ska soja i foder ersättas med hållbara grödor. Ett exempel på detta är en kvarg framställd på mjölk från kor uppfödda på sojafritt foder som lanserats av Garant.

Under 2023 genomfördes en riskanalys för hur Axfoods inköp påverkar och påverkas av biologisk mångfald. Analysen omfattade även klimatpåverkan och analyserade inköp av ris, tomat, mjölk och kaffe. Riskanalysen ska mynna ut i ett antal förbättrande projekt och åtgärder för att säkerställa att inköp inte bidrar till utrotning av arter och utformning av livsmiljöer.

Ekologiskt

Axfood har som mål att den ekologiska försäljningen, i procent av Axfoods livsmedelsomsättning, ska uppgå till minst 10 procent senast 2025. Under de senaste åren har trenden för ekologiska varor varit nedåtgående för hela branschen, och försäljningsandelen inom Axfood minskade under 2023 till 4,6 procent (5,1). Utvecklingen stabiliserades dock något under slutet av året. Frukt och grönt stod för den största minskningen samtidigt som försäljningsandelarna för ekologiskt kött och mjölk ökade något. Ett flertal nya ekologiska produkter lanserades under året och särskilda kampanjer med ekologiskt har genomförts både i butik och e-handel. Internt har Axfood bland annat utbildat nyckelpersoner i betydelsen av ekologisk produktion och hur försäljningsandelen kan öka. Hemköp står för branschens högsta försäljningsandel av ekologiskt och lanserade under året dubbla poäng vid köp av ekologiska matvaror till medlemmar i lojalitetsprogrammet Klubb Hemköp.

Ekologisk försäljning			
%	2023	2022	2021
Andel ekologisk försäljning	4,6	5,1	5,8

Riskråvaror

Miljö- och social påverkan skiljer sig åt mellan olika varor, även inom samma kategori. Genom att styra sortimentet kan Axfood därför påverka miljön i en mer hållbar riktning.

Axfood arbetar för ansvarsfulla inköp samt att ta fram ett sortiment som erbjuder kunderna ett brett utbud av ekologiska och andra hållbarhetsmärkta varor. Kvalitetsarbetet omfattar främst egna märkesvaror, men många hållbarhetskrav gäller också märkesvaror. Arbetet grundar sig i policys och styrdokument där olika kvalitets- och hållbarhetskrav avgör varifrån produkter får köpas in och vilka krav som ställs på leverantörerna.

Policyn är att allt utbud av kaffe, te, choklad och kakao från de egna märkesvarorna Garant, Eldorado och Dazzley ska komma från odlingar som har en godkänd certifiering från Rainforest Alliance eller Fairtrade. Bananer inom färsk frukt och grönt ska vara hållbarhetscertifierade med Fairtrade, KRAV, Rainforest Alliance eller EU-ekologiskt som kompletterats med standard för social hållbarhet. Vidare ska palmolja enligt certifieringen RSPO användas. Motsvarande krav gäller för soja, både i mat och indirekt användning i djurfoder. Dessa råvaror förknippas med en högre risk vad gäller brott mot mänskliga rättigheter och hög miljöpåverkan i odlingsledet. Fisk och skaldjur som säljs i butikerna får inte ha rött ljus i WWF:s fiskguide såvida den inte är certifierad med MSC, ASC, KRAV eller IP Sigill. Undantag och avsteg från gällande policys och styrdokument måste godkännas enligt etablerad rutin.

MILJÖN

Förbudslista för bekämpningsmedel

Axfood har tagit fram en lista med bekämpningsmedel som inte accepteras i odling. Ämnena på listan är förbjudna inom EU, men är i vissa fall tillåtna i de länder där odlingen sker. Axfoods policy är att leverantörer av frukt och grönt ska leva upp till förbudslistan med bekämpningsmedel. Förbudslistan har, med vissa tillägg, antagits av stora delar av dagligvarubranschen via Svensk Dagligvaruhandel som ansvarar för att listan uppdateras. Genom att branschen ställer gemensamma krav underlättas leverantörernas hållbarhetsarbete.

Hantering av vattenstress

Som en del av arbetet med att minska miljöpåverkan inom matproduktionen hanteras frågor om vattenstress och tillgång till sötvatten. Genom dialog med leverantörer, övervakning av vattensituationen i utsatta regioner och utbildning av kvalitetsäkrare, hållbarhetsansvariga och inköpare bedrivs ett förebyggande arbete. På så sätt ska vattenavtrycket i produktionen, vattenrelaterade risker i leveranskedjan och negativa effekter minska. I arbetet beaktas såväl det vattenavtryck som en viss vara ger upphov till, som vattenläget i odlingsområdet. För färsk frukt och grönt där risken för vattenstress bedöms som hög krävs en vattenstandard. Leverantörer som inte kan uppvisa en sådan utsluts om de inte presenterar en handlingsplan.

Vattenrutinen omfattar för närvarande leverantörer av färsk frukt och grönt. Målet är att alla relevanta leverantörer som levererar egna märkesvaror eller frukt och grönt med högt vattenavtryck i riskområde ska ha någon erkänd vattenstandard eller motsvarande senast 2025. Under 2023 har tester genomförts för hur vattenstandarden ska kunna användas även för andra kategorier av egna märkesvaror.

MILJÖN

Ett integrerat arbete för klimat och biologisk mångfald

Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) är ett ramverk av rekommendationer som vägleder arbetet med att identifiera klimatrelaterade finansiella risker och möjligheter. På samma sätt är **Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD)** ett ramverk för att mäta och rapportera risker, påverkan och beroenden av biologisk mångfald. Att arbeta i enlighet med rekommendationerna från båda ramverken innebär att identifiera och bedöma konsekvenser av klimatförändringar respektive förluster av biologisk mångfald och hur dessa påverkar Axfood. Det är ett långsiktigt arbete som framför allt sker som en del av strategiarbetet och inom den befintliga riskhanteringen. Axfood arbetar utefter många av rekommendationerna och strukturerar informationen för att skapa ytterligare transparens åt investerare och andra intressenter. Axfoods avsikt är att över tid implementera de delar av ramverken som är applicerbara och relevanta för verksamheten.

Klimat och biologisk mångfald

Klimat och biologisk mångfald är nära sammankopplade och påverkar varandra. Ett integrerat arbete som omfattar båda områdena är därför nödvändigt för att säkerställa att åtgärder i förhållande till klimatet också främjar biologisk mångfald och vice versa. Klimatförändringar och förluster av biologisk mångfald är de allvarligaste globala utmaningar som mänskligheten står inför med betydande påfrestningar och risker för planeten. Rapporten från FN:s klimatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) och den internationella plattformen för biologisk mångfald IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services) visar att förändringar av klimat respektive biologisk mångfald redan nu påverkar livsmedelsproduktionen över hela världen genom exempelvis extremväder, vattenbrist, hotade ekosystem och förluster av pollinerare och andra arter.

Jordbruket står för en påtaglig del av världens samlade klimatutsläpp samtidigt som det är den största drivkraften för förlust av biologisk mångfald. Följderna av klimatförändringarna och försämringar av biologisk mångfald slår i sin tur hårt mot jordbruket och livsmedelsproduktionen. De gemensamma, globala insatserna för att vända utvecklingen är därför kritiska för hur och i vilken omfattning livsmedel ska kunna produceras i framtiden. Såväl klimat som biologisk mångfald är på så sätt två av de mer centrala riskerna för Axfood som i olika utsträckning påverkar verksamheten på både kort och lång sikt.

Styrning

Grunden i Axfoods arbete med klimat och biologisk mångfald är ett hållbarhetsprogram som ska stärka affären samtidigt som det bidrar till FN:s globala utvecklingsmål och Sveriges miljömål. Hållbarhetsprogrammet är ett viktigt styrmedel som innehåller både koncernens hållbarhetspolicy och flera mål för klimat och biologisk mångfald. Axfoods hållbarhetsarbete är en integrerad del av affärsmodellen och styrningen. Koncernledningen och hållbarhetschefen ansvarar för övergripande strategier, mål, åtgärder och uppföljning. Varje år beslutar koncernledningen om mål för klimat och biologisk mångfald för hela koncernen. Styrelsen behandlar hållbarhetsfrågor ur ett strategiskt perspektiv. Koncernledning och styrelse hanterar även risker gällande klimat och biologisk mångfald som kan påverka de strategiska målen. Styrelsen övervakar ramverket för riskhantering och delges en årlig riskkartläggning över väsentliga risker som även omfattar klimat och biologisk mångfald. För att öka kunskapsnivån bland

Axfoods medarbetare ingår såväl klimat som biologisk mångfald i en obligatorisk utbildning. Dessutom genomförs utbildningsinsatser för koncernens ledare och utvalda funktioner och avdelningar inom koncernen om klimat och biologisk mångfald, med fokus på konkreta insatser för att nå Axfoods mål.

Strategi

Axfoods vision är att vara ledande inom prisvärd, bra och hållbar mat. Hållbarhet är en integrerad del av verksamheten och koncernens strategiska prioriteringar. För att besluta var koncernen ska lägga fokus fastställs prioriteringar inom hållbarhetsarbetet bland annat genom en dubbel väsentlighetsanalys som genomfördes under 2023. I analysen bedömdes såväl klimatet som biologisk mångfald som väsentliga frågor. Ambitionen är att framöver ytterligare integrera klimatfrågan och arbetet med biologisk mångfald i koncernens risk- och beslutsprocesser för att bättre kunna ta ställning till finansiella konsekvenser.

Axfood vill bidra till att begränsa den genomsnittliga globala temperaturökningen till 1,5 grader i linje med Parisavtalet och har mål om att minska klimatpåverkan per kilo såld livsmedel samt nettoollutsläpp i egen verksamhet senast 2030. Nettonollmålet innebär att utsläppen reduceras med minst 85 procent jämfört med basåret 2020 och att de utsläpp som återstår klimatkompenseras för. Alltmer fokus riktas mot utsläppsminskningar inom Scope 3. Axfoods strategi för biologisk mångfald innebär att bevara och främja, samt begränsa negativ påverkan på, biologisk mångfald i verksamhetens alla led genom att exempelvis öka försäljningen av ekologiska och andra hållbarhetsmärkta varor. Axfood står bakom FN:s målsättning i Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework att stoppa förlusten av biologisk mångfald till 2030 och uppnå en återhämtning till 2050. Ambitiösa krav ställs även vid inköp, med fokus på specifika varor och geografiska områden där risken för negativ miljöpåverkan och brott mot mänskliga rättigheter bedöms som stor, för att ta ytterligare steg. Att halvera matsvinnet är en annan viktig del av strategin för att minska den negativa påverkan på klimat och biologisk mångfald.

Scenario

Att mäta finansiella risker relaterade till klimatförändringar och påverkan på biologisk mångfald är komplext. Den kombinerade effekten av omställningsrisker och fysiska risker bör därför bedömas utifrån flera olika scenarier. Genom att öka riskspridningen och förändra interna processer och rutiner har Axfood möjlighet att bygga motståndskraft och parera effekterna av sådana scenarier. Det bidrar också i arbetet med att anpassa framtida strategier. Däremot är det sannolikt att koncernen, precis som övriga i branschen och samhället i stort, drabbas av ökade kostnader för hanteringen av effekterna och ytterligare förebyggande åtgärder. Axfood kommer att arbeta vidare med scenarier utifrån IPCC:s och IPBES:s rapporter och annan forskning som ett stöd i arbetet med riskbedömning. Ytterligare och mer fördjupade analyser behövs för att dra mer exakta slutsatser om finansiella risker och påverkan.

Klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald kan få omfattande konsekvenser för Axfood och hela livsmedelsbranschen. I vissa delar av världen, såsom Medelhavet, blir det svårt att odla livsmedel i samma utsträckning som idag på grund av högre medeltemperaturer, värmeböljor, höjda havsvattennivåer och vattenbrist. Skördar beräknas också variera kraftigt

från år till år på grund av stora vädervariationer och faktorer såsom sjukdomar och skadedjur. På andra platser, till exempel i Sverige, leder högre temperaturer sannolikt till längre odlings-säsonger och möjlighet till odling av fler grödor. Det kan leda till högre produktivitet för inhemsk livsmedelsproduktion. Samtidigt finns osäkerhetsfaktorer såsom ojämn vattentillgång, sjukdomsangrepp, skadedjur och invasiva arter. Varmare medeltemperaturer kan på sikt leda till att levnadsförhållandena för både djur och växter försämras. Pollinerare hotas av kemikalier och avsaknad av naturliga inslag i odlingslandskapen med brist på föda och boplatser som följd. Den värdefullaste jordbruksmarken ligger ofta i anslutning till kustområden, sjöar och andra vattendrag. Ökad nederbörd och högre vattenstånd, till följd av mer extremväder, högre temperaturer och smältande isar och glaciärer, är ett påtagligt hot mot dessa marker. Vidare kan marina värmeböljor få fördömda effekter för havsmiljöer och ekosystem som idag förser världen med fisk och skaldjur.

Riskhantering

För att förekomma risker eller minimera effekter och skador arbetar Axfood med en etablerad riskprocess där klimatrisker tillsammans med andra risker kontinuerligt identifieras, hanteras och rapporteras (se sidorna 28–32). Samtliga identifierade risker bedöms utifrån två lika viktiga aspekter – sannolikhet och konsekvens. Klimatriskerna har även bedömts utifrån bolagets påverkan men också efter hur klimatet samt klimatförändringar kan påverka Axfoods möjligheter att bedriva sin verksamhet. Riskerna är mångfacetterade och omfattar såväl omställningsrisker som uppkommer till följd av anpassningen till en mer hållbar verksamhet som fysiska effekter av klimatförändringarna.

2023 genomfördes en riskanalys för att öka förståelsen för hur ett förändrat klimat och förlust av biologisk mångfald påverkar Axfoods verksamhet, strategier, priser och leverantörs-kedjor, samt hur inköpen påverkar klimat och biologisk mångfald. För identifiering och bedömning av naturrelaterade frågor har angreppssättet LEAP (Locate, Evaluate, Assess, Prepare) använts, vilket är det integrerade tillvägagångssätt som TNFD har utvecklats för att vägleda arbete kopplat till biologisk mångfald. Arbetet inleddes med att kartlägga känsliga områden kopplat till Axfoods verksamhet, utvärdera beroende av och påverkan på naturen, samt bedöma risker och möjligheter i förhållande till klimat och biologisk mångfald. Med mer än 70 000 artiklar som produceras över hela världen var avgränsning och prioritering angeläget för att rikta fokus på väsentliga regioner och varor där riskerna är stora och Axfoods påverkan betydande. Resultatet av analysen visar att Axfood i högsta grad påverkas och kommer fortsätta påverkas när klimatet förändras och ekosystem rubbas. Därtill framkom vilken komplex påverkan på klimat och biologisk mångfald som inköpen har, samt hur sårbara produkterna är inför effekterna av klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald. Effekter som riskerar att leda till försämrad tillgång på varor, högre inköpspriser och försämrad kvalitet. Att risker kopplade till biologisk mångfald är så plats-specifika, och att det saknas robust data, tillför ytterligare komplexitet. Behovet av fördjupade och löpande riskanalyser, samt en tydligare inkludering av de risker som förlust av biologisk mångfald innebär i Axfoods övergripande riskhantering har tydliggjorts.

MILJÖN**Omställningsrisker**

Omställningsrisker är finansiella risker som kan uppstå vid omställningen till en mer cirkulär ekonomi med mindre påverkan på klimat och biologisk mångfald. Striktare miljöpolitik, nya regelverk, teknikutveckling och förändrade marknadslägen kan påverka Axfoods verksamhet och resultera i högre kostnader för exempelvis energi, material och drivmedel både på kort och lång sikt.

På kort sikt är det en risk att inte möta utvecklingen mot fler miljömedvetna konsumenter och förändrade köpbeteenden med ett anpassat sortiment. Det kan leda till minskad försäljning och bidra till en osäkerhet hos investerare och andra intressenter om hur koncernen hanterar klimatfrågor.

På medellång till längre sikt kan investeringsbehov uppstå vid byte av värme- och kylanläggningar i butiker och lager för att effektivisera energianvändningen och minska användandet av icke godkända köldmedier. Högre energikostnader för inköpt el, kyla och värme på grund av höjda miljöskatter eller begränsat utbud ses också som omställningsrisker. Diversifieringen av koncernens fordonflotta är kostsam men strategiskt viktig i omställningen till en klimatneutral ekonomi. Arbetet minskar risken för ökade kostnader till följd av höjda dieselpriser, skatter eller begränsat utbud. Striktare miljölagstiftning, i form av exempelvis svensk anpassning till Kunming-Montreal-avtalet och EU:s gröna giv, samt högre förväntningar från konsumenter och investerare för hur varor ska produceras hållbart leder sannolikt till ökade kostnader.

Fysiska risker

Fysiska risker förknippas med klimat- och väderrelaterade händelser såsom torka, översvämningar och stormar. De kan få både direkta finansiella konsekvenser i form av egendoms-skador på butiker och indirekta finansiella konsekvenser från uteblivna eller dyrare leveranser.

Ökad nederbörd och höjda havsnivåer kan resultera i översvämningar som gör att butiker inte kan hålla öppet, vilket leder till minskad försäljning. Ett varmare klimat kan medföra högre verksamhetskostnader då kylbehovet i lager och butiker ökar. Vid nyetableringar tas hänsyn till att byggnaderna placeras utom risk för översvämning och att inventarier håller nödvändig energiprestanda. Axfood bedömer att det är dyrare att kompensera för effekterna i efterhand än att förebygga skada. Extrema och utmanande väderförhållanden till följd av den globala uppvärmningen är en allt större utmaning för livsmedelsproduktionen. Det kan bli svårare att få tag i vissa varor vilket kan resultera i försäljningspåverkande prishöjningar. För att sprida riskerna behövs en tydligare riskspridning över flera geografiska områden redan i inköpsprocessen, ett arbete som redan görs inom flera produktkategorier. Förlust av biologisk mångfald kommer att leda till ökad förekomst av skadedjursangrepp, minskad pollinering och minskad markbördighet som kommer att ge både sämre och ojämna skördar vilket troligtvis kommer att leda till ett behov av prishöjningar. Även de marina resurserna kommer att påverkas negativt och kostnaderna för sjömat kommer att öka. Ekosystem som förstörs eller skadas kan dessutom leda till minskad kolinbindning av växter och mark, vilket i sin tur leder till ökade växthusgaser som skyndar på klimatförändringarna ytterligare.

Möjligheter

Risker relaterade till klimat och biologisk mångfald kan även utgöra möjligheter för Axfood. Ett proaktivt, starkt och förebyggande arbete inom klimat och biologisk mångfald kan skapa nya affärsmöjligheter, främja produktutveckling, samt attrahera nya kunder, investerare och medarbetare. Genom att sprida inköpen till fler aktörer blir verksamheten mindre känslig för enskilda prishöjningar. En ökad resurseffektivitet och andra förebyggande åtgärder i jord- och vattenbruk kan leda både till minskad klimatpåverkan och positiv påverkan på biologisk mångfald, och samtidigt högre produktion och därmed bättre ekonomi i primärproduktionsled och därför också för Axfood genom prissänkningar.

Satsningar inom hållbarhetsområdet innebär många gånger kostnadsbesparingar. Genom att öka andelen grön el minskar utsläppen och kostnaderna blir lägre. Minskad plastanvändning, mindre matsvinn och lägre bränsleförbrukning är exempel på aktiviteter som gynnar såväl klimatet som biologisk mångfald och Axfoods finansiella utveckling.

Mål och nyckeltal

Axfood redovisar ett antal nyckeltal för hållbarhetsmål som möter identifierade risker. Mål för klimat- och biologisk mångfald bidrar på olika sätt till att minska utsläppen av växthusgaser från den egna verksamheten och leverantörsledet. Hur målen definieras och mäts framgår av redovisningsprinciperna (se sidorna 100–101).

Det övergripande klimatmålet är att nå nettonollutsläpp från den egna verksamheten senast 2030. Målet innebär att utsläppen ska vara minst 85 procent lägre jämfört med basåret 2020 och att de utsläpp som återstår klimatkompenseras för. Axfood ska årligen minska klimatpåverkan per kilo såld mat genom en förändrad försäljningsmix, minska elanvändningen med 10 procent per kvadratmeter till 2025 (basår 2020) och inte använda klimatpåverkande köldmedier vid investeringar i nya kylanläggningar. Vidare ska andelen inrikesresor med flyg halveras till 2025 (basår 2019). En sammanställning över koncernens utsläpp i Scope 1 och 2 samt delar av Scope 3 redovisas på sidan 85. Utsläppen från koncernens lastbilsflotta ska minska med minst 30 procent till 2025 (basår 2020) medan plastanvändningen ska reduceras med 25 procent till 2025 (basår 2019).

Axfoods mål för biologisk mångfald innebär att öka andelen hållbarhetsmärkta varor till minst 30 procent av detaljhandelsomsättningen samt andelen ekologiska livsmedel till minst 10 procent av livsmedelsförsäljningen till 2025. Även ett mål om att öka försäljningsandelen av kött märkt med KRAV eller Svenskt Sigill Naturbeteskött finns, liksom att ekologiska kött- och charkprodukter inom egna märkesvaror främst ska vara KRAV-certifierade. Att enbart sälja fisk och skaldjur som är hållbarhetsmärkt eller får grönt ljus i WWF:s fiskguide är ett viktigt mål för sjömat. Halveringsmålet för matsvinn till 2025 (basår 2015) är ytterligare ett av hållbarhetsmålen som främjar både biologisk mångfald och klimatet. Dessutom ska minst tre projekt där soja ersätts med hållbara grödor i foder genomföras senast 2025 för att verka för biologisk mångfald och minska skogsskövling. Förpackningar till egna märkesvaror ska vara tillverkade av cirkulära material som förnyelsebar eller återvunnen råvara senast 2025. Vid skogsråvara ska Axfood öka användningen av FSC-märkt material.

Under 2024 utvecklar Axfood rutiner för att hantera kommande EU-lagstiftning såsom avskogningsförordningen och CSRD.

Människan

Hälsa, jämställdhet, inkludering och arbetsvillkor är faktorer som påverkar människors välmående. Axfood ansvarar för att mänskliga rättigheter respekteras i hela värdekedjan och arbetar för att skapa goda arbetsförhållanden och sociala villkor för såväl egna medarbetare som anställda inom livsmedelsproduktionen. En ökad konsumtion av hälsosamma varor är ett viktigt led i att förbättra hälsan för konsumenter. Axfoods arbete inom detta område redovisas under fokusområdena hållbara leverantörer, olika berikar och hälsosamma vanor.

Hållbara leverantörer

Mat ska produceras på ett så hållbart sätt som möjligt. Genom en bra urvalsprocess gynnar Axfood leverantörer med höga krav på säkerhet, miljö och socialt ansvar samtidigt som förutsättningar för goda arbetsvillkor skapas i hela värdekedjan. Hög transparens bidrar till trovärdighet för hållbarhetsarbetet. Axfood arbetar efter en uppförandekod som baseras på internationellt erkända konventioner för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorrupktion.

Ansvar i hela leverantörskedjan

Leverantörskedjorna inom livsmedelsbranschen är komplexa och består ofta av flera led med råvaror från olika länder. Goda leverantörsrelationer och transparens ökar möjligheten att påverka utvecklingen i positiv riktning. Utmaningen är särskilt stor i länder med bristfällig offentlig tillsyn samt svaga institutioner och fackföreningar. Branscher med stor andel utländska säsongsarbetare granskas även i länder som generellt inte betraktas som riskländer. Problemet med riskbranscher finns även i Sverige. Axfood kräver därför att samtliga svenska leverantörer av frukt och grönt är certifierade i enlighet med IP Sigill Arbetsvillkor eller motsvarande standard. För leverantörer av vilda bär och skogssvamp från Finland och Sverige genomförs hållbarhetsbedömningar där det kontrolleras att leverantörerna systematiskt följer upp kraven i Axfoods uppförandekod.

Leverantörsbasen för sortimentet av egna märkesvaror utgörs av 447 (439) leverantörer och 1 328 (1 311) underleverantörer. Av dessa har totalt 582 (465) leverantörer och underleverantörer produktion i riskländer på Amfori BSCI:s risklandslista, varför inköp från dem följs upp. Från och med 2022 följs Ukraina inte upp som ett riskland för att inte bidra till orimliga krav på ukrainska leverantörer så länge kriget pågår.

Samtliga leverantörsavtal förhandlas centralt. Genom samordning skapas en stark inköpskraft som bidrar till ökad kunskap och kontroll genom hela värdekedjan. Kontroll sker genom uppföljning av uppförandekoden, hållbarhetsbedömningar vid inköp av egna märkesvaror och sociala revisioner hos leverantörer, huvudsakligen i riskländer. Genom att i ett tidigt skede få insyn i leverantörernas verksamhet ökar möjligheten att påverka och säkerställa att krav efterlevs. Det ger även en förståelse för vilka leverantörer som Axfood behöver arbeta mer aktivt med för att minska risken för brister.

Övergripande mål

- Långsiktigt uppnå jämn könsfördelning på ledande positioner inom Axfood
- 20 procent av Axfoods ledande befattningshavare ska ha internationell bakgrund

Nyckeltal 2023

88

Antal sociala leverantörsrevisioner av Amfori BSCI

51,2%

Andel kvinnor i ledande positioner

17,8%

Andel ledare med internationell bakgrund

6,4%

Andel sjukfrånvaro bland koncernens medarbetare

MÄNNISKAN

Due diligence-process för mänskliga rättigheter och miljö

Axfoods uppförandekod följer FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter (UN Guiding Principles on Business and Human Rights). Inköpsprocessen inkluderar kontinuerlig kontroll av sociala och miljömässiga risker och krav på åtgärder där så krävs.

Axfood kräver att leverantörer redogör för ett systematiskt arbetssätt för att leva upp till koncernens uppförandekod och bemöter identifierade hållbarhetsrisker. Det kan exempelvis göras genom att hänvisa till sociala revisioner, kollektivavtal med fackliga organisationer eller projekt tillsammans med relevanta intressenter. Vid behov används Maplecrofts riskdatabas för att jämföra med leverantörernas riskbedömningar.

Axfood var drivande i bildandet av organisationen Ethical Trading Initiative (ETI) i Sverige där näringslivet tillsammans med fackförbund och frivilligorganisationer arbetar för förbättrad miljöhänsyn och respekt för mänskliga rättigheter vid globala inköp. Axfood är representerat i ETI Sveriges styrelse och deltar aktivt i arbetsgruppen för livsmedel och drycker, samt Svenska plattformen för riskgröddor. Inom ETI:s livsmedelsgrupp har Axfood bland annat drivit och genomfört en så kallad Human Rights Impact Assessment (HRIA) för sesamfrön från Sudan för att alla aktörer gemensamt ska kunna förebygga och möta risker för kränkningar av mänskliga rättigheter. Arbetet pausades när Sudan drabbades av en väpnad konflikt.

Axfood ställer krav på att det ska finnas tillgång till lättillgängliga klagomålsmekanismer som ger möjlighet till åtgärder, något som ofta saknas för säsongsarbetande migranter. Tillsammans med ETI i Storbritannien och ledande brittiska återförsäljare inom färsk frukt och grönt genomförs därför ett projekt för att förbättra tillgången till klagomålsmekanismer för migrantarbetare i ett antal leverantörskedjor i Spanien och Italien.

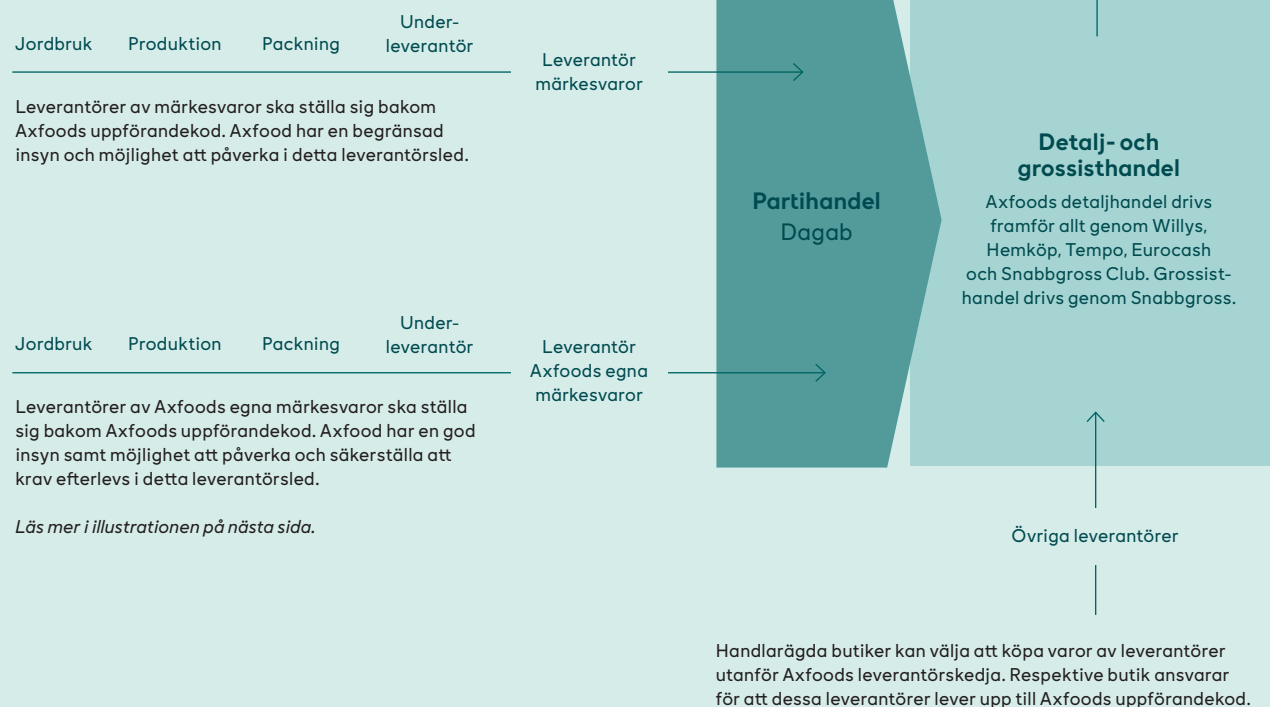
Hållbarhetsbedömning vid inköp

Utgångspunkten i leverantörsarbetet är Axfoods uppförandekod som ställer grundläggande krav inom miljö, mänskliga rättigheter och djurvälstånd. Varje leverantör som ingår avtal med Axfood ska skriva under uppförandekoden eller ha en egen med motsvarande krav. Uppförandekoden ingår i alla leverantörsavtal med undantag för vissa lokala leverantörer som hanteras direkt av butikschefer. Leverantören förbinder sig att följa uppförandekoden i samband med att avtal ingås, vilken respektive inköpschef ansvarar för. Ett löpande arbete pågår för att gå igenom befintliga leverantörsavtal för att säkerställa att samtliga leverantörer står bakom kraven i uppförandekoden.

Hållbarhet är en integrerad del av inköpsprocessen vid upphandling av egna märkesvaror. Upphandlingar ska ske på lika villkor och hållbarhetskraven ska inkluderas tidigt i inköpsprocessen. Inköpsavdelningen sammanställer årligen en plan för produktlanseringar där råvarornas och produkternas ursprungsland värderas. Om produkten eller minst fem procent av en råvara kommer från ett riskland genomförs en hållbarhetsbedömning.

Kartläggning sker av befintliga och potentiella risker inom leverantörsledet utifrån en rad olika parametrar, såsom mänskliga rättigheter, miljörisiker, barnarbete och diskriminering. Information om risker för olika råvaror uppdateras löpande av Maplecrofts analytiker. Leverantören måste bland annat visa att de har ett systematiskt arbetssätt för att leva upp till Axfoods uppförandekod. Det görs genom sociala revisionsrapporter eller genom att ett kollektivavtal ingåtts med ett erkänt fackförbund. En avgörande del i bedömningen är att leverantörerna visar transparens samt att de kan redogöra för de miljömässiga och sociala risker som kan finnas. Leverantörerna ska även visa hur de bemöter och minimerar de risker som finns. Hållbarhetsansvariga ställer svaren mot informationen i riskanalyserna och avgör på en tregradig skala om leverantörerna kan accepteras, accepteras under vissa villkor eller diskvalificeras från vidare upphandlingsprocess.

Axfoods leverantörskedja

MÄNNISKAN

I nästan varje upphandling utesluts någon leverantör eller underleverantör i dessa bedömningar och endast de godkända leverantörerna får gå vidare till prisförhandling. På så vis gynnar Axfood leverantörer som gör ett gediget hållbarhetsarbete ner i leverantörskedjorna och skyddar samtidigt dem mot osund konkurrens från de som inte tar ansvar. Axfood har arbetat med rutinen i flera år och sett stora förbättringar inom kategorier såsom exempelvis fryst färdigmat, ris, tonfisk och baljväxter. Allt fler leverantörer kartlägger sina egna leverantörskedjor ner till odlingsnivå och genomför sociala revisioner och riskanalyser.

Granskning av leverantörer till egna märkesvaror

Axfood har störst insyn i och möjlighet att påverka leverantörer av egna märkesvaror. Höga krav ställs på att dessa leverantörer ska minimera de miljömässiga och sociala risker som identifierats. Sociala risker förknippas framför allt med arbetsvillkor, korruption och mänskliga rättigheter. Riskerna bedöms vara som störst vid odling, tillverkning av produkter samt inom produktkategorin non-food. Miljörelaterade risker inom leverantörsledet handlar exempelvis om kontroll av farliga ämnen i produktionen, bekämpningsmedel vid odling, vattenanvändning och avfallshantering. Alla leverantörer har olika förutsättningar att minimera och förebygga riskerna inom sin verksamhet och sina egna leverantörsled. Lösningen på avvikelser är inte i första hand att avbryta affärsrelationen, snarare att kräva förbättringar och se till att de genomförs. Axfood avbryter dock affärsrelationer om leverantören inte genomför de åtgärder som krävs, inte visar förbättringsvilja och vid korruption eller osann information.

Axfood strävar efter att leverantörers verksamheter ska bli mer hållbara och satsningar genomförs på utvecklings- och informationsprojekt för att sprida kunskap bland arbetare i leverantörsledet. Axfood står bakom principen om allas rätt till en lön som är möjlig att försörja sig på. De lagstadgade minimilöner som finns i många länder täcker inte alltid baskostnaderna för en familj, det vill säga en levnadslön. Axfood har en levnadslönestrategi som vägleder i arbetet att förbättra levnadsvillkoren i leverantörsledet.

Förbättringar i leverantörsledet

Axfood deltar i flera internationella projekt för att bidra till förbättringar i leverantörsleden. I samarbete med den globala hjälporganisationen Oxfam analyseras värdekedjor för flera råvaror för att identifiera sätt att stötta odlare och bönder till en hållbar försörjning. Axfood medverkade under flera år i ett projekt i basmatirisregionen Punjab i Pakistan som bidrog till att möjliggöra certifiering av Garants jasmin- och basmatiris i enlighet med SRP (Sustainable Rice Platform) eller Fairtrade. Det innebär att allt jasmin- och basmatiris från Garant numera antingen är ekologiskt och/eller certifierat med Fairtrade eller SRP.

Under 2023 införde Axfood en levnadslönerutin i upphandlingar med högst prioritet gällande social hållbarhet. Rutinen innebär att den befintliga hållbarhetsbedömningen stärkts med frågor om levnadslönearbete i leverantörskedjan vid monoprodukter från Peru, Indien och Marocko. På så vis gynnas de leverantörer som gör mest för att höja ersättningarna till anställda i odling och fabriker för att på så sätt successivt ta viktiga steg mot att uppnå målet

om levnadslöner i prioriterade leverantörskedjor till 2030. Under året identifierades löner under FN:s fattigdomsgräns i en leverantörskedja för kokosmjölk i Sri Lanka. Från och med 2024 kommer Garants ekologiska kokosmjölk därför att vara Fairtrade-certifierad.

Utöver hållbarhetsbedömningar vid nya upphandlingar av egna märkesvaror görs årliga bedömningar där Axfoods befintliga leverantörer blir utvärderade. Syftet är att samarbeta med befintliga leverantörer, följa upp eventuella åtgärdsplaner och stötta hållbarhetsarbetet. Arbetet följs upp löpande och utvärderas efter att perioden för att genomföra förbättringar löpt ut. Leverantörskedjan och underleverantörer verksamma i riskländer kartläggs. Under 2023 har leverantörsbesök med hållbarhetsfokus gjorts för att följa upp arbetsvillkor och miljöaspekter inom bland annat odling av frukt och grönt i Marocko och Ecuador, cashewnötter i Vietnam och frysta färdigrätter i Thailand.

Axfood har sedan flera år drivit frågan om problem med att bärplockare, företrädesvis från Thailand, skuldsätts då de bland annat tvingas betala resor och andra omkostnader ur egen ficka. Under 2023 påbörjades arbetet med kravställan för införande av EPP (Employer Pay Principle), riktlinjer för att arbetsgivare tar större ansvar för finansieringen av olika sociala och ekonomiska förmåner, samt togs initiativ till samordning inom ETI så att branschen successivt inför EPP. Axfood har även gått med i ETI:s projekt för att förbättra villkoren inom cashew-nötsodling och -industri i Vietnam.

Hållbarhetsbedömning vid inköp av egna märkesvaror**Risikanalyser (råvaror/länder)**

Axfood genomför analyser på råvaror och länder där sociala och/eller miljörisker kan föreligga.

Leverantörskrav rörande arbetsvillkor

Axfood ställer krav på arbetsvillkor som leverantören ska uppfylla i enlighet med Axfoods uppförandekod.

Steg 1: Gallring

Leverantören måste visa hur uppförandekoden följs upp i produktionskedjan på ingrediensnivå. Axfood godkänner bland annat certifikat, sociala revisioner och kollektivavtal. Även samarbeten med frivilligorganisationer och fack beaktas. Verifikat begärs in.

Steg 2: Kartläggning

Leverantören måste redogöra för hela produktionskedjan och för var det kan finnas sociala och miljömässiga risker samt vilka åtgärder som vidtagits för att minska dessa risker. Kunskapsnivå och åtgärder beaktas. Återkoppling till riskanalyser görs vid bedömningen.

Steg 3: Urval

Urval görs utifrån bedömning av hållbarhetsnivå. Inköpen styrs mot leverantörer med bra hållbarhetsarbete. Leverantörer med bristfällig kontroll utesluts ur inköpsprocessen.

MÄNNISKAN

Klimatarbete i leverantörsledet

Under 2023 genomfördes en riskanalys för att undersöka hur Axfoods inköp påverkar och påverkas av förlust av biologisk mångfald och ett förändrat klimat. Analysen fokuserade främst på de utvalda varorna ris, färska tomater, mjölk och kaffe. Resultatet visar att Axfood bör vidta åtgärder både för att bemöta risker kopplade till klimatförändringar och förlust av biologisk mångfald.

Klimatverktyget Climate Education Tool, som lanserades 2022, har under året reviderats och förfinats och översatts till mandarin. Verktyget, som utvecklades tillsammans med företaget inom Axel Johnson-koncernen med stöd av Axfoundation, ska underlätta leverantörernas arbete att planera och genomföra minskade klimatpåverkande utsläpp i egen verksamhet och ge konkreta råd kring om hur utsläpp i hela värdekedjan adresseras. Climate Education Tool inkluderar utbildningsmoduler och vägledning för hur företag kan kartlägga sina utsläpp och formulera och följa upp klimatmål.

Under året genomfördes en kartläggning av klimatmål och klimatarbete hos leverantörer av egna märkesvaror. Resultatet visar att över hälften av leverantörerna har utsläppsmål för egen verksamhet och att många även har mål som syftar till nettonollutsläpp före 2030. Klimatarbetet är i gång hos de flesta leverantörerna med fokus på klimatberäkningar, samt formulering av strategier och mål. Uppföljning och dialog har inletts med fokus på de leverantörer som ännu inte har satt några utsläppsmål.

Under flera år har Axfood deltagit i WWF:s initiativ Hållbar livsmedelskedja tillsammans med 14 andra svenska livsmedelsföretag. En gemensam färdplan för en mer hållbar livsmedelskedja som omfattar klimat, biologisk mångfald, resurseffektivitet, djurvälstånd och mänskliga rättigheter har tagits fram.

Sociala revisioner

Risken för avvikelser mot Axfoods uppförandekod anses som störst om varor tillverkas i eller innehåller ingredienser eller material från riskländer, där koncernen använder sig av organisationen Amfori BSCI:s klassificering. Dessutom finns riskbranscher i länder som traditionellt inte räknas som riskländer. Axfoods leverantörer och underleverantörer av egna märkesvaror verkar i cirka 40 sådana länder. I alla riskländer kräver Axfood att sociala revisioner genomförs för att säkerställa att kraven i uppförandekoden efterlevs.

Amfori BSCI utför många av Axfoods sociala revisioner, men även revisioner inom till exempel SEDEX och SA8000 accepteras. Revisionerna av Amfori BSCI är uppdelade i fem nivåer på en skala från A till E. Nivå D och lägre kräver att leverantörerna inkommer med åtgärdsplaner och presenterar grundorsakerna till avvikelser. Leverantörer som revideras genom Amfori BSCI följs upp genom en etablerad rutin inom ramen för revisionssystemet. Åtgärdsplaner krävs in och uppföljningsrevisioner genomförs vid behov. Alla åtgärdsplaner och uppföljningsrevisioner genomförs, beroende på betyg, inom tolv månader för att kontrollera att tillräckliga åtgärder genomförts. Det finns en nolltolerans vid speciellt brådskande fall av allvariga kränkningar av mänskliga rättigheter såsom barnarbete, tvångsarbete eller vid omedelbar fara för hälsa och säkerhet. Allvarliga avvikelser följs upp direkt med leverantören enligt en etablerad process. I dessa ärenden sammankallar Amfori BSCI till omedelbara möten med leverantören och berörda köpare för att enas om en åtgärdsplan.

Social påverkan i leverantörsledet

GRI 414-2 Negativ social påverkan i leverantörskedjan och vidtagna åtgärder

	2023	2022	2021
Antal leverantörer av egna märkesvaror som granskats av Amfori BSCI avseende social påverkan	88	93	93
varav återrevisioner	29	0	36
Antal leverantörer till egna märkesvaror som identifierats ha en negativ social påverkan	5	4	11
varav antal leverantörer som fått betyg D	4	3	10
varav antal leverantörer som fått betyg E	0	0	0
varav antal leverantörer där betyg saknas ¹⁾	1	1	1
varav antal leverantörer med identifierade nolltoleransavvikelser	0	0	0
Antal leverantörer av egna märkesvaror som identifierats ha negativ social påverkan där åtgärdsplaner upprättats	4	3	9
Antal leverantörer av egna märkesvaror som identifierats ha negativ social påverkan där åtgärdsplaner inte upprättats	0	0	1
Andel leverantörer av egna märkesvaror som identifierats ha negativ social påverkan där åtgärdsplaner upprättats, %	100	100	90
Antal leverantörer som identifierats ha social påverkan där relation avbrutits	1	1	1
Andel leverantörer som identifierats ha social påverkan där relation avbrutits, %	1	1	1

1) Revisionen är enligt etikstandarden SA8000.

Under året genomförde Amfori BSCI 88 (93) sociala revisioner av leverantörer och underleverantörer av egna märkesvaror, något färre än föregående år. Totalt omfattas dock 433 (363) av leverantörerna i riskländer av olika typer av sociala revisioner och hållbarhetsstandarder. Totalt bedömdes 5 (4) leverantörer ha någon form av avvikelser från negativ social påverkan enligt Amfori BSCI:s revisionssystem. De flesta avvikelserna handlar om brister i hälsa och säkerhet i kombination med för långa arbetstider och otillräcklig ledning för att upprätthålla kraven i uppförandekoden. Bristerna har följts upp enligt gängse rutin för att upprätta åtgärdsplaner. I ett fall har Axfood valt att avbryta en affärsrelation eftersom leverantören inte har kunnat säkerställa acceptabel uppföljning av Axfoods uppförandekod.

Leverantörer – antikorrupktion och mutor

Genom Axfoods uppförandekod ställs krav på avtalsleverantörer att aktivt arbeta förebyggande mot korrupktion. Lokala leverantörer som hanteras direkt av butikschefen omfattas inte. I samband med att leverantörerna ställer sig bakom uppförandekoden utlovar de att de har en antikorruptionspolicy och rutiner för uppföljning av korrupktion och oetiskt beteende. Kravet gäller även underleverantörer. Axfoods uppförandekod innebär nolltolerans vad gäller presentation av osann muntlig eller skriftlig information, erbjudande eller mottagande av mutor eller korrupktion. Om en leverantör bryter mot något av detta och inte åtgärdar avvikelser inom överenskommen tid är det tillräckligt för att avbryta samarbetet. Uppföljningen av korruptionsrisk i leverantörsled sker hos leverantörer av egna märkesvaror som tillverkas i riskländer där risken för korrupktion anses som störst. Uppföljning sker genom sociala revisioner i dialog med leverantörerna. I förekommande fall kan arbetet begränsas av att det är svårt att få insyn i underleverantörsleden, inte minst kontroller av huruvida underleverantörer gör sig skyldiga till korrupktion. Hållbarhetsansvariga följer upp sociala revisioner och Amfori BSCI har även ett omfattande integritetsarbete med oannonserade kontroller och genomgång av revisioner för att finna eventuella oegentligheter i revisionsunderlagen. Axfood har en utbildning i korruptionsfrågor i leverantörsledet för medarbetare inom inköps- och kvalitetsstyrningsfunktioner. Syftet är att förbättra och utveckla interna processer för att kunna arbeta förebyggande mot korrupktion i leverantörskedjan.

Incidenter av korrupktion

GRI 205-3 Bekräftade fall av korrupktion och vidtagna åtgärder

	2023	2022	2021
Antal bekräftade incidenter av korrupktion externt	0	0	0
Antal bekräftade incidenter där kontrakt med affärspartner avslutats eller inte förnyats på grund av brott relaterade till korrupktion	0	0	0

Axfood hade, precis som föregående år, inga inrapporterade korruptionsincidenter under 2023. Totalt genomfördes 88 (93) sociala revisioner av Amfori BSCI under året där korrupktion eller avvikelser från Axfoods etiska riktlinjer ingick i granskningen. 85 (89) av revisionerna var utan anmärkning medan 3 (3) hade mindre avvikelser. Ingen revision visade på större avvikelser. Inga avtal med leverantörer avslutades under året till följd av avsiktligt felaktig information eller bristande affärsetik.

MÄNNISKAN

Olika berikar

Axfood är ett värderingsstyrkt och inkluderande företag som arbetar för jämn könsfördelning och en bred internationell representation bland anställda. Medarbetarnas olika kunskaper, kompetenser, bakgrunder och perspektiv skapar nya möjligheter, leder till bättre beslut och bidrar positivt till affären.

Mångfald och inkludering

Axfood strävar efter att spegla mångfalden hos kunderna och erbjuda alla medarbetare rättvisa möjligheter att bidra och utvecklas. Axfood vill vara en inkluderande arbetsgivare där alla blir bemötta med respekt och där kompetens och potential värderas högre än demografiska, kulturella och socioekonomiska olikheter. Samtliga arbetsplatser ska vara fria från alla former av diskriminering och kränkande särbehandling.

Inom koncernen finns riktlinjer och styrdokument som betonar vikten av att se till olika medarbetares kunskaper, kompetenser, bakgrund och perspektiv, exempelvis etiska förhållningsregler och en likabehandlingspolicy.

Axfood arbetar för ökad mångfald bland de anställda genom att säkerställa objektiva och rättvisa rekryteringsprocesser. Ambitiösa och långsiktiga mål ser till att företaget styr mot en jämnare balans mellan män och kvinnor i ledande befattningar. Successionsplanering är ett sätt att säkerställa och bevara kompetens, mångfald och jämställdhet i organisationen. Arbetet drivs genom transparens och löpande uppföljning av målen.

Jämställdhet mäts bland annat som andelen kvinnor i ledande positioner och följs upp internt för respektive bolag på månadsbasis samt kommuniceras externt i delårsrapporter och års- och hållbarhetsredovisning. Även andelen kvinnor i ledarutbildningar följs upp.

Jämställdhet	Män		Kvinnor			
	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Könsfördelning, %						
Styrelse	57	57	57	43	43	43
Koncernledning	45	45	50	55	55	50
Ledningsgrupper koncernbolag inklusive koncern- och stabsledning	54	56	52	46	43	48
Medarbetare i ledande positioner	49	49	53	51	51	47
Medarbetare, tjänstemän	51	47	53	49	53	47
Medarbetare, lager, e-handel och transport	81	81	76	19	19	24
Medarbetare, butik	36	35	34	64	65	66
Totalt	46	46	46	54	54	54

Andelen män i Axfood uppgick under 2023 till 46 procent (46) och andelen kvinnor var 54 procent (54). Axfood har som mål att könsfördelningen för ledande positioner ska ligga inom spannet 40–60 procent. Andelen kvinnor i ledande positioner uppgick under året till 51 procent (51). Axfoods koncernledning består av sex kvinnor och fem män.

Mångfald	2023	2022	2021
Andel medarbetare med internationell bakgrund, %			
Ledningsgrupper koncernbolag samt koncern- och stabsledning	8	8	7
Ledare (chefer, inkluderat teamchefer)	18	17	16
Medarbetare, tjänstemän	17	15	15
Medarbetare, lager, e-handel och transport	45	44	43
Medarbetare, butik	28	28	28
Totalt	29	29	28

Axfoods har som mål att 20 procent av koncernens ledare ska ha internationell bakgrund, vilket avser personer som antingen är utrikesfödda eller har två utrikesfödda föräldrar. Under 2023 uppgick andelen till 18 procent (17).

Affärsetik och diskriminering

För att bibehålla ett högt förtroende bland kunder, leverantörer och övriga intressenter är det viktigt att värna om och sträva efter transparens och god affärsetik. Alla som utför arbete för Axfood eller på annat sätt företräder koncernen är, förutom att agera i enlighet med gällande regler och lagar, skyldiga att följa koncernens etiska förhållningsregler och likabehandlingspolicy. Avtalsleverantörer ska acceptera Axfoods uppförandekod. För att säkerställa att de etiska förhållningsreglerna och uppförandekoden följs, undertecknar samtliga medarbetare med attesträtt, eller som på annat sätt kan påverka inköpsbeslut av varor eller tjänster, de etiska förhållningsreglerna i samband med anställning och därefter varje år.

Axfoods visseblåsar tjänst bidrar till att följa upp efterlevnaden av uppförandekoden. Den är ett viktigt verktyg för att upprätthålla en god bolagsstyrning och bidra till en effektiv process där risker och brister i verksamheten identifieras för att undersöka och åtgärda dessa. Visselblåsar tjänsten, som omfattar alla bolag inom Axfood, består dels av en koncerngemensam rapporteringskanal, dels av ett antal bolagsspecifika rapporteringskanaler. Anmälaren väljer vilken kanal som ska användas. Den tekniska lösningen tillhandahålls genom en extern aktör som möjliggör anonym inrapportering. De fall som rapporteras in handläggs initialt av en advokatbyrå. Antalet inkomna och handlagda ärenden rapporteras årligen till styrelsen.

De ärenden som inkommit via visseblåsarfunktionen under 2023 har behandlats enligt gällande riktlinjer och rutiner. 11 (3) ärenden har kvalificerats som visseblåsarärenden och behandlats samt avslutats. Ärenden som ej kvalificerats som visseblåsarärenden har antingen överlämnats till relevant funktion inom aktuellt bolag för vidare hantering, vanligtvis ansvarig HR-chef, eller så har anmälaren uppmanats att själv aktivt ta dylik kontakt.

Hälsosamma vanor

Ohälsa är ett stort samhällsproblem som kan orsakas av matvanor, livsstil och arbetsmiljö. Axfood ska arbeta för att bidra till ett friskare Sverige genom att bland annat erbjuda medarbetare en sund arbetsmiljö med goda arbetsförhållanden som bidrar till låg sjukfrånvaro. Genom ett omfattande kvalitetsarbete kontrollerar och erbjuder Axfood ett varierat sortiment av hälsosamma varor som skapar förutsättningar för bra matvanor och god hälsa.

Arbetsmiljö och medarbetares hälsa

Axfood utvecklas i snabb takt och en ökad komplexitet ställer nya krav på Axfoods medarbetare. Det blir även allt viktigare att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens. Medarbetare ska erbjudas en säker och hälsosam arbetsmiljö som tillsammans med goda arbetsförhållanden skapar ett hållbart arbetsklimat med låg sjukfrånvaro och god hälsa.

Styrning och arbetssätt

Arbetsmiljö och hälsa ingår i Axfoods uppförandekod och en koncerngemensam arbetsmiljöpolicy omfattar samtliga bolag och medarbetare. Arbetet med arbetsmiljö och hälsa ingår som en naturlig del av verksamheten och sker i samarbete mellan arbetsgivare, medarbetare och de fackliga organisationerna. Chefer, medarbetare och fackliga organisationer ska aktivt delta i arbetet med att åstadkomma en god arbetsmiljö som främjar medarbetares hälsa. Axfood har en central HR-organisation och lokala HR-avdelningar i koncernens bolag. Centralt arbetar HR-specialister med koncerngemensamma processer, system och utbildningar. Som stöd i arbetet finns bland annat en personalhandbok, arbetsmiljögrupp och medarbetarsupport. Koncernen arbetar både verksamhetsnära och strategiskt med frågor som rör medarbetare och deras utveckling.

Axfood har en gemensam utbildningsenhet för kompetensutveckling, Axfoodakademien. Alla medarbetare har både möjlighet och skyldighet att ta del av utbildning och kompetensutveckling. Medarbetare får för sin roll relevant utbildning och har utvecklingssamtal med närmsta chef minst en gång om året. Tillsammans tar de fram, fastställer och följer upp varje medarbetares individuella utvecklingsplan. Axfoods ledare går Axfoodakademiens ledarkurser där de utbildas inom Axfoods kärnvärden och ledarmodell, sjukfrånvaro, rehabilitering, rekrytering och arbetsmiljö. De förses med verktyg för att kunna agera på tidiga signaler om ohälsa och arbetar för att minska sjukfrånvaron genom ett proaktivt hälsoarbete.

Axfood agerar i enlighet med lagstiftning kopplad till arbetsrätt och arbetsmiljö samt kollektivavtal. Axfood bedömer att styrningen av strategiska medarbetarfrågor är ändamålsenlig. Alla medarbetare är anställda av bolag i koncernen och omfattas således av kollektivavtal. En del av verksamheten utförs av inhyrd personal eller konsulter och för dessa följs de arbetsmiljölagar och regler som gäller på den aktuella arbetsplatsen.

Uppföljning

Axfood ställer höga krav på en god arbetsmiljö. Utvecklingen av enskilda incidenter, skador, personalomsättning och sjukfrånvaro följs upp noggrant och är ett sätt att utvärdera effektiviteten i det löpande arbetet kring medarbetares hälsa och arbetsmiljö.

Personalomsättning och sjukfrånvaro följs upp internt på koncern- och bolagsnivå på månadsbasis och kommuniceras externt på kvartals- och årsbasis. Nyckeltalen följs även upp per avtalsområde. Större avvikelser mot tidigare perioder kan vara en indikation på brister inom verksamheten och missnöje bland medarbetarna. Ju tidigare det påträffas, desto större möjlighet finns att påverka, undersöka och åtgärda.

Arbetsmiljöarbetet inom Axfood styrs, drivs och följs upp genom arbetsmiljökommittéer. På koncernnivå finns en arbetsmiljögrupp som består av fackliga representanter, huvudskyddsombud, representanter från bolagen samt Axfoods centrala arbetsmiljöfunktion. På bolagsnivå finns vanligen arbetsmiljökommittéer på tre olika nivåer: central, regional och lokal nivå. De lokala skyddskommittéerna omfattar verksamheterna inom lager och butik. På mindre

MÄNNISKAN

arbetsplatser utan egna lokala skyddskommittéer sker arbetsmiljöarbetet i form av skydds-ronder och personalmöten. Det innebär att även medarbetare på dessa arbetsplatser har inflytande i det lokala arbetsmiljöarbetet.

Inom Axfood finns systemstöd och rutiner för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa. Chefer genomför hälsosamtal med medarbetare vid en upprepad sjukfrånvaro. Samtalen har till syfte att gemensamt hitta åtgärder för att förebygga ohälsa och sjukskrivning. För att säkerställa att kunskap finns om rutinerna är utbildningar om systematiskt arbetsmiljöarbete, sjukfrånvaro, rehabiliteringsprocess samt organisatorisk och social arbetsmiljö obligatoriska för alla chefer.

Sjukfrånvaro

%	2023	2022	2021
Andel sjukfrånvaro	6,4	7,0	6,7

Sjukfrånvaron under 2023 är den lägsta sedan 2019 och uppgick till 6,4 procent (7,0). Frånvaron sjönk i takt med att effekterna från pandemin minskade. Axfoods mål är att sjukfrånvaron inte ska överskrida 5,3 procent.

Produktsäkerhet

Samtliga Axfoods produkter ska uppfylla lagstiftningens krav på bland annat livsmedels-säkerhet och hälsa. Om allvarliga brister inom matsäkerhet, hygien, kylkedja eller produkt-ansvar upptäcks för en specifik produkt som riskerar kunders hälsa och säkerhet återkallas produkten direkt.

Brister relaterade till produktsäkerhet kan innebära såväl ekonomisk förlust som varumärk-skadade. Axfood arbetar därför aktivt med bland annat långtgående egenkontrollprogram i butik och kvalitetssäkring av egna märkesvaror. Arbetet omfattar hela processen, från recept-formulering och urval av tillsatser till tillverkning. Vilka krav som föreligger framgår av Axfoods kvalitets- och hållbarhetsstrategi som fungerar som koncernens interna styrdokument och vägledning i frågor rörande produkt- och matsäkerhet samt andra viktiga krav på produkt- och produktionskvalitet. Strategin innehåller specifika krav för respektive produktgrupp. Information om ingredienser, råvaror och komposition granskas både mot interna policies och mot gällande lagstiftning. Endast de produkter som uppfyller samtliga interna och externa kriterier får säljas. Arbetet säkerställer att de varor som säljs i butikerna är säkra för konsumtion och att information om bland annat ingående råvaror är korrekt.

Efterlevnad och uppföljning av kvalitets- och hållbarhetsstrategin är en integrerad del av den dagliga verksamheten. Axfood har som policy att livsmedelsleverantörer ska vara certifierade enligt en standard som är godkänd enligt Global Food Safety Initiative (GFSI). För Axfoods kemtekniska produkter, kosmetik, hudvårdsprodukter och non-food-varor måste leverantörerna vara certifierade enligt ISO 9001. Kvalitets- och hållbarhetsstrategin uppdateras årligen då befintliga krav utökas eller nya krav tillkommer. Dagabs kvalitets- och hållbarhetsavdelning ansvarar både för att befintligt sortiment och nya varor uppfyller kraven. I butikerna och på lagren genomförs dagliga ankomst- och temperaturkontroller och tydliga rutiner finns för hantering av exempelvis oförpackade livsmedel för att säkerställa att livsmedelshygien upprätthålls och att kylkedjan inte bryts.

MÄNNISKAN

Offentliga återkallelser

Trots Axfoods kvalitetsarbete och egenkontrollprogram förekommer det att produkter återkallas. Det görs när en produkt anses utgöra en hälsorisk eller till följd av felmärkning eller kvalitetsavvikelse. Det finns tydliga interna rutiner och åtgärdsplaner vid produktåterkallelser och allvarliga återkallelser kommuniceras till allmänheten via pressmeddelanden.

Återkallelser

GRI 416-2 Bristande efterlevnad gällande produkters och tjänsters påverkan på hälsa och säkerhet

Antal återkallelser till följd av kvalitetsavvikelse	2023	2022	2021
Egna märkesvaror ¹⁾	23	25	33
Märkesvaror	78	63	100
Totalt	101	88	133

1) Varav 13 (5) var av allvarlig karaktär.

Under 2023 genomfördes totalt 101 (88) produktåterkallelser, varav de flesta rörde märkesvaror. Listeria och salmonella i ägg var en av anledningarna till ökningen av ärenden. 13 (5) återkallelser inom egna märkesvaror var av allvarlig karaktär. Inga återkallelser resulterade i vitesförelägganden.

Hälsosamma val

Axfood erbjuder ett varierat sortiment av hälsosamma produkter som skapar förutsättningar för goda matvanor. Både befintliga och nya varor i sortimentet ses löpande över utifrån ett hälsoperspektiv med målsättning att dra ned på innehåll med negativ hälsopåverkan. Grundregeln är att inte använda tillsatser i onödan och ämnen såsom till exempel azofärgämnen används aldrig. De tillsatser som används ska fylla viktiga funktioner.

Ett långsiktigt arbete pågår för att minska mängden salt och socker i egna märkesvaror utan att påverka smaken. Varor där konsumenterna inte förväntar sig att socker tillsatts är prioriterade. Ett förslag om att införa obligatoriska gränsvärden för socker och salt i vissa livsmedel samt att Sverige bör ta del av EU:s stöd för frukt och grönsaker i skolan presenterades under året i rapporten Mat 2030, Axfoods förslag till en hållbar livsmedelsstrategi.

Under 2023 lanserades nya produkter av egen märkesvara med hälsoprofil såsom grillade frysta grönsaker, måltidssallader, smoothies, torkade banansnacks, shot med ingefära och gurkmeja och Nyckelhålsmärkt färs av lika delar grönsaker och nötkött (Nöt och Grönt).

Axfood ska bidra till ett friskare Sverige genom att uppmuntra till en mer hälsosam och hållbar livsstil bland såväl kunder som medarbetare. En bättre folkhälsa och goda matvanor för alla ska främjas genom att underlätta för hälsosamma val och öka kunskapen bland konsumenter. Axfood har ett långsiktigt samarbete med Generation Pep som arbetar för att alla barn och unga ska ha rätten och möjligheten att leva ett aktivt och hälsosamt liv. Samarbetet innebär att organisationerna tillsammans ska sprida information om, underlätta för och genomföra aktiviteter som får barn och unga att göra mer hälsosamma val.

Anställda

GRI 2-7 Anställda

Könsfördelning per anställningsform	Män			Kvinnor			Totalt		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Tillsvidare- och provanställningar	6 774	6 556	6 046	7 814	7 512	7 141	14 588	14 068	13 187
Tidsbegränsade anställningar	467	503	426	771	787	814	1 238	1 290	1 240
Totalt	7 241	7 059	6 472	8 585	8 299	7 955	15 826	15 358	14 427

Anställningsform per avtalsområde	Detaljhandel			Lager			Tjänstemän			Transport			Totalt		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Tillsvidare- och provanställningar	9 921	9 436	8 615	2 367	2 436	2 587	2 267	2 159	1 947	33	37	38	14 588	14 068	13 187
Tidsbegränsade anställningar	1 078	1 129	1 055	70	98	131	90	63	54	0	0	0	1 238	1 290	1 240
Totalt	10 999	10 565	9 670	2 437	2 534	2 718	2 357	2 222	2 001	33	37	38	15 826	15 358	14 427

Könsfördelning per anställningstyp	Män			Kvinnor			Totalt		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Heltidsanställningar	4 363	4 380	4 069	3 201	3 025	2 839	7 564	7 405	6 908
Deltidsanställningar	2 878	2 679	2 403	5 384	5 274	5 116	8 262	7 953	7 519
Totalt	7 241	7 059	6 472	8 585	8 299	7 955	15 826	15 358	14 427

Redovisningen ovan utgår från det totala antalet anställda, vilket skiljer sig från beräkningen av heltidsekvivalenter i koncernen.

MÄNNISKAN

Nyanställda och personalomsättning

GRI 401-1 Nyanställda och personalomsättning

Ålder	-29 år			30-49 år			≥50 år			Totalt		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Antal nyanställda	1 449	1 290	1 010	518	537	453	122	138	93	2 089	1 965	1 556
Anställningsomsättning, %	23,7	23,8	21,4	8,8	9,0	9,6	4,7	5,1	3,5	14,3	14,0	11,8
Antal anställda som slutat	1 865	1 823	1 416	685	918	711	179	190	134	2 729	2 931	2 261
Personalomsättning, %	30,5	33,6	30,1	11,6	15,4	15,1	7,0	7,0	5,1	18,7	20,8	17,1

Könsfördelning ¹⁾	Män			Kvinnor			Totalt		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Antal nyanställda	980	856	700	1 109	1 109	856	2 089	1 965	1 556
Anställningsomsättning, %	14,5	13,1	11,6	14,2	14,8	12,0	14,3	14,0	11,8
Antal anställda som slutat	1 140	1 202	958	1 589	1 729	1 303	2 729	2 931	2 261
Personalomsättning, %	16,8	18,3	15,8	20,3	23,0	18,2	18,7	20,8	17,1

1) I redovisade uppgifter ingår endast anställda med angiven binär könstillhörighet.

Avtalsområde	Detaljhandel			Lager			Tjänstemän			Transport			Totalt		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Antal nyanställda	1 388	1 441	881	476	288	502	224	233	164	1	3	9	2 089	1 965	1 556
Anställningsomsättning, %	13,9	15,3	10,2	20,1	11,8	19,4	9,9	10,8	8,4	3,0	8,1	23,7	14,3	14,0	11,8
Antal anställda som slutat	2 181	2 222	1 578	387	452	512	157	252	164	4	5	7	2 729	2 931	2 261
Personalomsättning, %	22,0	23,5	18,4	16,3	18,6	19,8	6,9	11,7	8,4	12,1	13,5	18,4	18,7	20,8	17,1

Antalet nyanställda ökade i jämförelse med föregående år till 2 089 (1 965). Personalomsättningen uppgick till 18,7 procent (20,8).

Redovisningsprinciper och definitioner

Avgränsningar

Axfoods hållbarhetsredovisning omfattar främst den del av verksamheten som har en betydande och direkt påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv, primärt koncernens egen verksamhet. Uppgifter som inkluderar de fristående handlarna presenteras när de är väsentliga för helhetsbilden av koncernens hållbarhetsarbete. Verksamheter som står utanför koncernens direkta kontroll, såsom märkesleverantörernas verksamheter, och kunder, ingår inte i redovisningen om inte annat anges.

Väsentliga förändringar avseende redovisningens omfattning och avgränsningar

- Rapportering av indirekta utsläpp av växthusgaser från försäljning av livsmedel (koldioxidekvivalenter, CO₂e) har tillkommit under året.
- Under året omdefinierades nyckeltalet för andelen kvinnor i ledande position genom att även inkludera teamchefer. Jämförelsetal för 2022 har omräknats vilket innebär en ökning av nyckeltalets utfall med cirka 15 procentenheter (35 till 51 procent för 2022).
- Nyckeltalet försäljningsandel hållbarhetsmärkt fisk och skaldjur har omdefinierats till att redovisas i volym (kilo) istället för i kronor. Effekten blir att nyckeltalet bättre kommer att reflektera faktisk konsumtion. Jämförelsetalen har omräknats.
- Utfallet för utsläppen från tjänstebilar under 2022 har omräknats efter tillgång till mer precis aktivitetsdata. Värdet ökar därmed från 357 till 392 ton CO₂e.
- Utsläppen från inköpt tillskottsvärme från 27 av Willys butiker och 17 av Snabbgross butiker inkluderas från och med 2023. Utsläppen från inköpt värme (Scope 2) ökade därmed från 273 till 467 ton CO₂e och utsläpp förknippat med bränsletillverkning av inköpt värme (Scope 3) ökade från 30 till 53 ton CO₂e. Jämförelsetalen har omräknats.

Utsläpp och klimatpåverkan

Uppgifter samlas in internt samt från berörda leverantörer. Klimatdata är generell förknippad med osäkerhet som en följd av olika mätmetoder och datakvalitet. Ett klimatbokslut upprättas även inom ramen för företagsnätverket Hagainitiativet. Den totala mängden växt-husgaser rapporteras i ton koldioxidekvivalenter (CO₂e). Omräkning till koldioxidekvivalenter omfattar framförallt koldioxid, metan- och lustgas samt F-gaser. Rapportering sker i enlighet med GHG-protokollet där Axfood tillämpar operationell kontroll som konsolideringsmetod. På så sätt fördelas utsläppen utifrån vem som genererar dessa vid användandet av resurser. Specifika emissionsfaktorer har använts vid beräkning av utsläpp inom Scope 1, 2 och 3 i enlighet med market-based-metoden. För beräkning av utsläpp inom Scope 2 i enlighet med location-based-metoden används nordisk medelmix för helåret 2022, 90,4 g CO₂/kWh. Som jämförelse uppgick nordisk medelmix för 2021 till 90,4 g CO₂/kWh. Under 2023 har Axfood med hjälp av externa konsulter påbörjat en granskning och inventering av koncernens direkta och indirekta utsläpp i syfte att kvalitetssäkra befintliga klimatberäkningar och kartlägga samt mäta utsläpp i fler delar av värdekedjan. Rapportering av resultatet från inventeringen kommer redovisas i års- och hållbarhetsredovisningen 2024.

Utsläpp och klimatpåverkan försäljning av livsmedel

Redovisas i absoluta tal och enligt intensitetsmättet genomsnitt kilo koldioxidekvivalenter (CO₂e) per kilo såld mat. I beräkningarna ingår markanvändning, och emissionsfaktorer hämtas från RISE klimatdatabas för livsmedel. I beräkningarna exkluderas förändring av markanvändning, non-food-artiklar, förpackningar och övriga varor och tjänster. I urvalet ingår egenägda butiker för Willys, Eurocash, Hemköp och Snabbgross.

Energianvändning

Förbrukad energi rapporteras i megawattimmar (MWh) och inkluderar elförbrukning, uppvärmning samt kylning. Beräkningarna omfattar endast, med undantag för tre lager där vissa uppgifter kommer direkt från hyresvärden, kontor, lager och butiker där Axfood är avtalsägare. Butiker där fjärrvärme är en del av hyreskostnaden ingår inte. Inköpt tillskottsvärme ingår för fem lager, 27 av Willys butiker och 17 av Snabbgross butiker. Under 2023 hade en av Snabbgross butiker mätarfel vilket gjorde att dess utfall uteblev. Nyetablerade butiker och lager ingår i redovisningen från öppningsmånaden. I urvalet ingår elförbrukningen under gemensamt avtal för totalt 303 av Axfoods egenägda butiker, tre kontor och tio lager. Handlarägda butiker ingår inte. Egenproducerad energi avser solkraft från 19 av koncernens egenägda solcellsanläggningar och egenproducerad värme från kylaggregat på fyra lager. Data avser förbrukning för kalenderåret 2023.

Energiintensitet

Elförbrukning (MWh) under gemensamt avtal i procent av Axfoods nettoomsättning (Mkr). Redovisade uppgifter avser faktisk förbrukning för kalenderåret 2023. Från och med 2023 så redovisas energianvändning per nettoomsättning som intensitetskvot istället för i procent, och nettoomsättning redovisas i Mkr istället för Tkr. Förändringen sker för att redovisa enheter på konsekvent sätt i relation till den finansiella rapporteringen.

Elförbrukning i butiker och lager

Elförbrukning redovisas som antalet förbrukade kilowattimmar (kWh) för inköpt el per kvadratmeter. Antalet kvadratmeter motsvarar den totala ytan för samtliga butiker och lager under centralt avtal. All data avser förbrukning för kalenderåret 2023.

Köldmedium

Omfattar påfyllnad av köldmedier i samtliga lager, butiker och kylaggregat i lastbilar. Uppgifter baseras på lagstadgade köldmedierrapporter. Uppgifter om köldmedia i lager och butiker avser föregående års förbrukning. För koldioxidutsläppen har Global Warming Potential (GWP) för respektive typ av köldmedia beräknats med emissionsfaktorer från IPCC (2006).

Transporter

Avser primärt godstransporter mellan lager och butiker men även e-handelstransporter.

Egenägda transporter

Redovisade uppgifter baseras på förbrukning från 200 (180) tunga lastbilar och 86 (90) lätta lastbilar. Data samlas in från bränsleleverantörer. Emissionsfaktorer är sammanställda med hjälp av underlag från Energimyndigheten och drivmedelsproducenter. Redovisade uppgifter för egenägda transporter presenteras för perioden december 2022 till november 2023.

Utsläppen har beräknats i enlighet med reduktionsplikten. Mängden utsläpp (kilo) per ton levererat gods baseras på inköpt bränsle (liter) i relation till totalt transporterat gods (ton) mellan lager och butik. Uppgifter motsvarar endast levererat gods för egna transporter.

Upphandlade transporter

För upphandlade transporter utgör 374 (317) lastbilar grund för redovisade uppgifter. Uppgifter om drivmedelsförbrukning och utsläpp inhämtas från Sveriges Åkeriföretag. Uppgifter för upphandlade transporter presenteras för perioden oktober 2022 till september 2023. Utsläppen har beräknats i enlighet med reduktionsplikten.

Avfall

Redovisade uppgifter avser data från avfallsentreprenörer baserat på antal tömningar gjorda under innevarande rapporteringsperiod. Data redovisas i antal ton för egenägda butiker och lager. Butiker som öppnats eller stängts inkluderas från det datum de ingår i eller lyfts ur den finansiella redovisningen.

Medarbetare

I redovisade uppgifter avses antalet anställda i Axfoods verksamheter förutom anställda i Urban Deli AB och Hall Miba AB. Interna konsulter omfattas inte. Aktiva anställda utan angiven binär könstillhörighet ingår inte vid beräkning av jämställdhet och personalomsättning. Då Axfoods verksamhet uteslutande bedrivs i Sverige rapporteras inte antal medarbetare per region.

Personalomsättning

Personalomsättning avser antal personer som börjat och slutat under året i relation till det totala antalet anställda. I redovisade uppgifter ingår inte dödsfall, avsked, pension samt förvärvade och avyttrade verksamheter.

Jämställdhet

Jämställdhet beräknas som andel kvinnor i ledande positioner vid utgången av innevarande period. Med ledande position avses medarbetare, definierade som chefer inkluderat teamchefer med medarbetaransvar, koncernledningen inkluderat. Underlag till beräkningen baseras på data från SCB.

Sjukfrånvaro

Baseras på rapporterade sjuktimmar i förhållande till schemalagd arbetstid. Interna konsulter och personer som är föräldralediga eller tjänstlediga inkluderas inte. Sjukfrånvaro för 2023 avser arbetad tid för perioden december 2022 till november 2023.

Mångfald

Mångfald definieras som antalet medarbetare med internationell bakgrund i förhållande till det totala antalet medarbetare. Medarbetare med internationell bakgrund avser personer som antingen är utrikesfödda eller har två utrikesfödda föräldrar. Underlag till beräkningen baseras på data från SCB.

REDOVISNINGSPRINCIPER OCH DEFINITIONER

Leverantörer

Uppgifter om socialt reviderade leverantörer avser aktiva leverantörer av koncernens egna märkesvaror i högriskländer vars produktionsenheter antingen har genomgått en initial eller uppföljande social revision enligt någon av de tredjepartsrevisioner som Axfood accepterar. Hur lång tid leverantören anses godkänd styrs av den aktuella standardens principer eller av revisionsrapporten. Huvudleverantörer är avtalspartners eller leverantörer som koncernen gör sina direkta inköp från. Med produktionsenhet menas fabrik, lager eller odling. Länder med en hög risknivå definieras i enlighet med Amfori BSCI:s definition för innevarande redovisningsperiod.

Sortiment**Andel ekologisk försäljning**

Försäljning av ekologiskt märkta varor med en giltig hållbarhetsmärkning i procent av livsmedelsomsättningen. I urvalet ingår egenägda butiker för Willys, Eurocash, Hemköp och Snabbgross.

Andel hållbarhetsmärkta varor

Försäljning av hållbarhetsmärkta varor med en giltig hållbarhetsmärkning i procent av Axfoods detaljhandelsomsättning. I urvalet ingår egenägda butiker för Willys, Eurocash, Hemköp och Snabbgross.

Andel KRAV-märkt kött

Försäljning av KRAV-märkta köttartiklar (färskt och fryst) i procent av total försäljning köttprodukter. I urvalet ingår egenägda butiker för Willys, Eurocash, Hemköp och Snabbgross.

Tillväxt vegetariska proteinersättare

Försäljningstillväxten av vegetariska proteinersättare jämfört med motsvarande period föregående år. Avser samtliga artiklar som ingår i huvudgrupperna kylt och djupfryst. I urvalet ingår egenägda butiker för Willys, Eurocash, Hemköp och Snabbgross.

Färsk och fryst fisk och skaldjur

Försäljningsandelar i kilo av certifierade fisk- och skaldjursartiklar enligt MSC, ASC och/eller KRAV (färskt och fryst) av Axfoods försäljning. I urvalet ingår egenägda butiker för Willys, Eurocash, Hemköp och Snabbgross.

Matsvinn

Inköpskostnad för varor som slängts i förhållande till livsmedelsomsättningen. Definieras som registrerat totalt svinn samt reklamationer och okänt inventerat svinn från frukt och grönt. Mat som skänkts till välgörenhet ingår inte. I redovisningen ingår Willys, Hemköp (inkluderat handlarägda butiker), Snabbgross och Dagab. Redovisade uppgifter avser kalenderåret 2023.

Försiktighetsprincipen

Försiktighetsprincipen är en av de grundläggande principerna för god redovisningsstandard och är central i både miljölagstiftning och internationella standarder. Principen tillämpas för hållbarhet vid behov, exempelvis vid uppskattningar och estimat i rapporteringen. Längs Axfoods värdekedja och i koncernens affärsrelationer ska också försiktighetsprincipen följas både i miljölagstiftning och i internationella standarder och principer, såsom FN:s Global Compact och miljömärkningar.

Axfoods redovisning i enlighet med EU:s taxonomiförordning

Syftet med EU:s taxonomiförordning (EU 2020/852) är att underlätta identifiering och jämförelse av miljömässigt hållbara investeringar genom ett gemensamt klassificeringssystem. Stora företag av allmänt intresse som berörs av hållbarhetsrapporteringskraven enligt direktivet om icke-finansiell rapportering (Non Financial Reporting Directive) ska redovisa hur stor del av verksamheten som omfattas.

Taxonomin utgår från verksamheter som enligt forskningen står för en stor del av de klimatpåverkande utsläppen och som EU menar har en avgörande roll i omställningen till en koldioxid-snål, motståndskraftig och resurseffektiv ekonomi. Axfoods verksamhet inom handel med dagligvaror är inte en av dessa, vilket innebär att endast en begränsad del av verksamheten omfattas av taxonomin. Trots att Axfoods huvudverksamhet inte återfinns bland taxonomins aktiviteter bedöms ändå koncernen kunna bidra till omställningen. Axfood bedriver sedan många år ett omfattande hållbarhetsarbete där hållbarhet är en integrerad del av verksamheten. Flera av koncernens hållbarhetsmål ligger i linje med FN:s globala utvecklingsmål även om de i nuläget inte omfattas av taxonomin.

En mycket begränsad del av Axfoods omsättning är upptagen bland aktiviteter som klassas som direkt intäktsgenererande enligt taxonomin. Koncernen har dock en indirekt påverkan på de ekonomiska aktiviteter som omnämns i taxonomin relaterat till de två första miljömålen om begränsning av respektive anpassning till klimatförändringar. Koncernens investeringar i materiella anläggningstillgångar samt nyttjanderättstillgångar och kostnader som är relaterade till dessa är de delar som i störst utsträckning omfattas av taxonomin. Axfoods aktiviteter som omfattas av taxonomiförordningen, och som kan vara eller bli miljömässigt hållbara, redovisas här tillsammans med tillhörande redovisningsprinciper.

Under räkenskapsåret har nya bilagor för de resterande fyra miljömålen publicerats vilket innebär att ytterligare ekonomiska aktiviteter kan bli relevanta att rapportera enligt taxonomin. Rapportering av förenlighet med dessa fyra miljömål ska företag rapportera från och med 1 januari 2024. En sådan potentiell aktivitet som har identifierats för Axfood avser produktionen av plastförpackningar till koncernens egna märkesvaror. Då Axfood använder externa leverantörer för att producera plastförpackningar fanns ett behov av att utvärdera graden av ansvar och kontroll som Axfood antas besitta för att behöva rapportera i enlighet med taxonomin. I utvärderingen ansågs dock koncernen inte besitta en tillräckligt hög kontroll över produktionsprocesserna eftersom Axfood inte äger råvara eller förpackningar utan köper färdiga produkter direkt från leverantörerna.

Bedömning av överensstämmelse med taxonomiförordningen

Tjänster avseende vägtransport av gods

Axfood omfattas av den ekonomiska aktiviteten 6.6 Tjänster avseende vägtransport av gods enligt miljömålet Begränsning av klimatförändringar avseende omsättning inom e-handel, kapitalutgifter för egenägda lastbilar samt driftsutgifter kring underhåll och reparationer av egenägda lastbilar.

Cirka 0,1 procent av Axfoods detaljhandelsomsättning utgörs av utfakturerade frakter för de e-handelsleveranser som körs ut av koncernens egenägda lastbilar. I takt med e-handels tillväxt blir Axfood alltmer beroende av transporter. Den egna fordonsflottan ställs om i syfte att minska klimatpåverkande utsläpp genom att använda alltmer förnyelsebart drivmedel samt bli mer bränsleeffektiva.

Dagab ansvarar för koncernens logistikflöde. Från butikslager distribueras varor från olika leverantörer till såväl egna som externa kunders butiker. Separata e-handelslager hanterar hemleveranser för e-handel i Stockholms- respektive Göteborgsområdet. Hemleveranser från koncernens e-handelslager distribueras i huvudsak med egna lastbilar medan hemleverans från butik sker via en tjänsteleverantör.

Kapitalutgifter som omfattas av taxonomin avser egenägda lastbilsfordon, vilka har en tydlig koppling till kärnverksamheten.

En fullständig bedömning av förenlighet med taxonomin har ännu inte kunnat genomföras. Axfood är beroende av tredjepart och har inte erhållit fullständiga uppgifter om hur fordonen uppfyller kraven för att inte orsaka betydande skada på övriga miljömål inom taxonomin. Ingen förenlighet har kunnat styrkas för den ekonomiska aktiviteten men justeringar har gjorts i inköpsvillkor vilket ska säkerställa att koncernen i framtiden väljer däckklasser som uppfyller taxonomins krav.

Transport med motorcyklar, personbilar och lätta motorfordon

Axfood omfattas av den ekonomiska aktiviteten 6.5 Transport med motorcyklar, personbilar och lätta motorfordon enligt miljömålet Begränsning av klimatförändringar avseende inköp av taxonomirelaterade produkter och tjänster. Mer specifikt avser detta kapitalutgifter för leasing av person- och tjänstebilar. Axfood är beroende av uppgifter från tredjepart för att kunna bekräfta förenlighet med taxonomin, och under året har bedömningar börjat göras genom att samla in nödvändiga underlag från leasinggivare. Koncernen har dock inte erhållit fullständiga uppgifter om hur fordonen uppfyller kraven för att inte orsaka betydande skada på övriga miljömål inom taxonomin.

Förvärv och ägande av byggnader

Axfood omfattas av den ekonomiska aktiviteten 7.7 Förvärv och ägande av byggnader enligt miljömålet Begränsning av klimatförändringar avseende inköp av taxonomi-relaterade produkter och tjänster. Mer specifikt avser detta kapitalutgifter för nyupptagen och omförhandlad leasing av lokaler som inhyser Axfoods butiker och lager.

Under året har bedömningar börjat göras genom att samla in nödvändiga underlag från fastighetsägare för att kunna bekräfta förenlighet med taxonomin. För att utvärdera väsentligt bidrag till klimatmålet kontrollerades huruvida aktuella fastigheter har en giltig energideklaration av klass A. I ett nästa steg för att bedöma kriterierna för att inte orsaka betydande skada (DNSH) har även underlag för att en klimatriskanalys utförts begärts in från fastighetsägaren där det ska framgå vad fastighetens exponering till olika klimatrelaterade risker är och förslag på lämpliga åtgärder och anpassningar. Bristen på tillräckliga underlag för att kunna avgöra förenlighet med taxonomin är fortsatt stor och har under 2023 enbart kunnat intygas för 0,5 procent av byggnaderna. Bristfälligheten indikerar på att taxonomirapporteringen inte har hunnit nå en tillräcklig mognadsgrad inom rapporteringen. Med det arbete som genomförts har dock en grund lagts i samarbetet med tredjepart vilket sannolikt kommer underlätta framtida rapportering.

Redovisningsprinciper

Den andel av verksamheten som är miljömässigt hållbar enligt taxonomin ska rapporteras bland annat genom tre finansiella nyckeltal nedbrutna på vardera av EU:s sex miljömål. Nedan beskrivs Axfoods tillvägagångssätt för att beräkna de tre nyckeltalen. Risker för dubbelräkning motverkas eftersom Axfood endast redovisar i enlighet med ett miljömål, *Begränsning av klimatförändringar*. Övriga miljömål bedöms i dagsläget inte vara relevanta för koncernens ekonomiska aktiviteter.

Utöver att de ekonomiska aktiviteterna ska uppfylla kriterierna för väsentligt bidrag och DNSH ska det även säkerställas att minimiskyddsåtgärderna uppfylls. Det innebär att Axfood måste säkerställa att koncernen har rutiner och processer för hantering av mänskliga rättigheter, anti-korruption, beskattning och rättvis konkurrens på plats. Koncernens uppförandekod stipulerar också att koncernen är i linje med riktlinjer som FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, Internationella arbetsorganisationens (ILO) grundläggande konventioner, FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, och FN:s konvention om barns rättigheter och affärsprinciper. Axfood arbetar efter en due diligence-process för mänskliga rättigheter som finns beskriven på sidan 93, och arbetet med anti-korruption hanteras på sidan 95, Axfood har en compliance-policy och har heller inte brutit i sin efterlevnad avseende gällande lagar och regelverk inom beskattning eller konkurrenslagstiftning. Frågor om hederlig konkurrens hanteras i Axfoods etiska förhållningsregler. Den allmänna bedömningen som gjorts är därmed att koncernens befintliga rutiner och processer är fullgoda för att uppfylla minimiskyddsåtgärderna.

TAXONOMI

Omsättning

Total omsättning motsvarar redovisade intäkter för räkenskapsåret (se nettoomsättning för koncernen på sid 45 och not 3). Principer för koncernens intäktsredovisning beskrivs vidare i not 1. Den del av Axfoods omsättning som omfattas av taxonomin motsvarar endast e-handelsintäkter som är hänförliga till leverans/frakt.

Kapitalutgifter

Axfoods anläggningstillgångar motsvarar ofta nyttjanderättstillgångar för lager- och butikslokaler, fordon och viss övrig utrustning. Axfood leasar huvudsakligen butiks- och lagerlokaler varav en majoritet av koncernens redovisade anläggningstillgångar hänförs till nyttjanderättstillgångar för leasingavtalen koncernen undertecknat. Ansvar för underhåll, renovering och reparationer ligger vanligen hos fastighetsägaren (se not 15). Övriga investeringar i anläggningstillgångar utgörs av butiks- och lagerinventarier, maskin- och IT-utrustning samt fordon.

Värdet av tillgångarna som omfattas av taxonomin motsvarar anskaffningsvärdet för dessa genom totalt anskaffade anläggningstillgångar inklusive nyttjanderättstillgångar under innevarande rapporteringsperiod (se not 14, 15 och 20). Totala kapitalutgifter avser tillägg till materiella och immateriella tillgångar under året före avskrivningar och nedskrivningar samt undantaget förändringar av verkligt värde. Vidare ingår tillägg och omvärderingar av nyttjanderätter samt materiella och immateriella tillgångar relaterat till rörelseförvärv. Goodwill är inte inkluderat.

Driftsutgifter

Enligt taxonomin ska driftsutgifter som omfattas motsvara direkta, ej aktiverbara, kostnader för dagligt underhåll som kan vara eller kan komma att bli miljömässigt hållbara. Mer specifikt avses bland annat byggnadsrenovering, kortsiktiga leasingavtal samt underhåll och reparation. För Axfood omfattar det reparations- och underhållskostnader för lastbilar. Ur ett koncernperspektiv framstår kostnadsandelen som försumbar eftersom den finansiella påverkan är mycket begränsad. Kostnader som anses bidra till Axfoods omställningsarbete genom minskade utsläpp av växthusgaser, såsom driftskostnader relaterade till koncernens solcellsanläggningar, inköpt grön el och kostnader för bränslen, ryms däremot inte i taxonomin.

Kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter

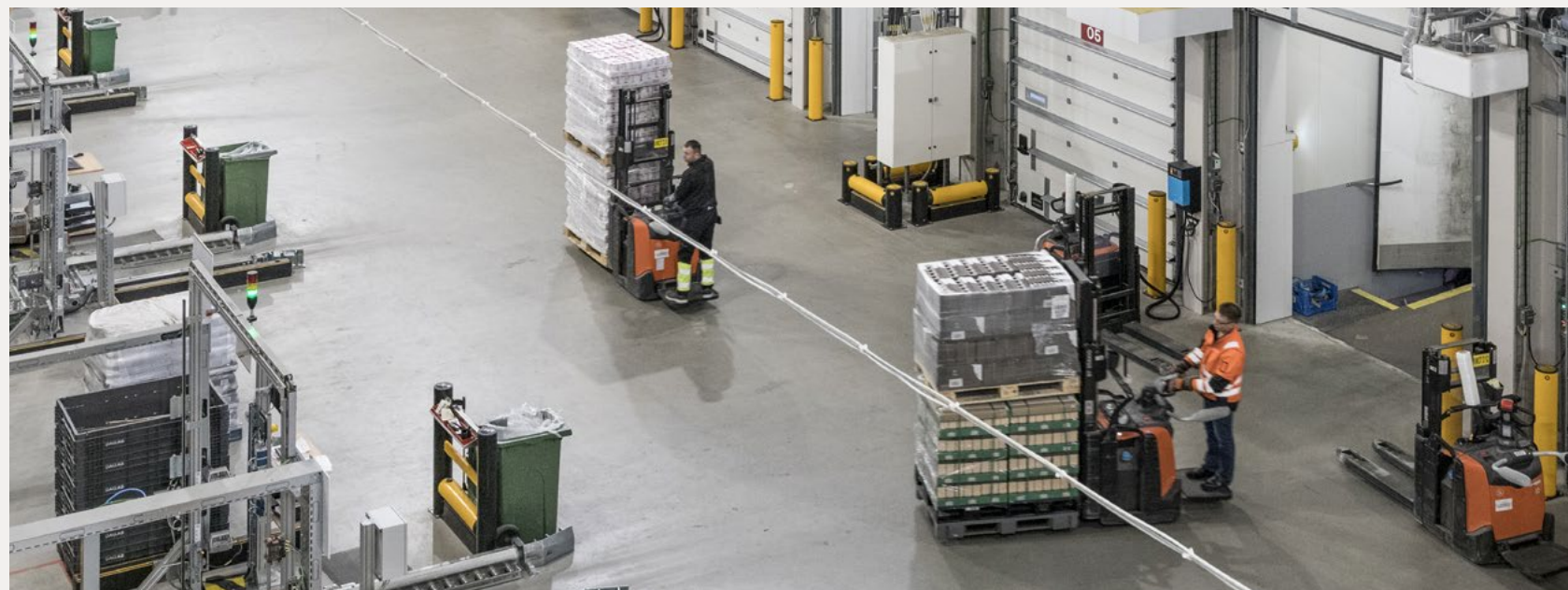
Den 1 januari 2023 trädde en kompletterande delegerad akt i kraft vilket syftar till att företaget nu ska redogöra för taxonomiförenlighet för vissa kärnenergi- och fossilgasrelaterade verksamheter. Kärnkraft och fossilgas bedöms av europeiska parlamentet vara miljömässigt hållbara på en tillfällig basis eftersom de anses vara viktiga beståndsdelar i omställningsarbetet mot minskade utsläpp av växthusgaser. Axfood bedriver i dagsläget ingen verksamhet inom något av dessa områden.

Kärnenergi-relaterade verksamheter

1	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot forskning, utveckling, demonstration och utbyggnad av innovativa elproduktionsanläggningar som producerar energi från kärnenergiprocesser med minimalt avfall från bränslecykeln.	NEJ
2	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande och säker drift av nya kärntekniska anläggningar för produktion av el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion, samt för säkerhetsuppgaderingar av dessa, med hjälp av bästa tillgängliga teknik.	NEJ
3	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot säker drift av befintliga kärntekniska anläggningar som producerar el eller processvärme, inbegripet för fjärrvärme eller industriella processer, såsom vätgasproduktion från kärnenergi, samt säkerhetsuppgaderingar av dessa.	NEJ

Fossilgasrelaterade verksamheter

4	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande eller drift av elproduktionsanläggningar som producerar el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	NEJ
5	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av anläggningar för kombinerad produktion av värme/kyla och el med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	NEJ
6	Företaget utför, finansierar eller är exponerat mot uppförande, renovering och drift av värmeproduktionsanläggningar som producerar värme/kyla med hjälp av fossila gasformiga bränslen.	NEJ

TAXONOMI

Omsättning																				
Budgetår 2023																				
År																				
Kriterier för väsentligt bidrag																				
Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)																				
Ekonomiska verksamheter	Kod	Omsättning	Andel av omsättning, år 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Minimiskyddsåtgärder	Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2) omsättning, år 2022	Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet	
																				Mkr
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																				
A.1 Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																				
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)																				
		–	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	–		
Varav möjliggörande verksamheter																				
		–	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	–	E	
Varav omställningsverksamheter																				
		–	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	–		T
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																				
Tjänster avseende vägtransport av gods	CCM 6.6	44	0,1 %	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	0,1 %		
Omsättning hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)																				
		44	0,1 %	0,1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0,1 %		
A. Omsättning för verksamheter som omfattas av taxonomin (A.1 + A.2)																				
		44	0,1 %	0,1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0,1 %		
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																				
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin																				
		81 067	99,9 %																	
Totalt (A + B)																				
		81 111	100,0 %																	

Y = Verksamheten omfattas av och är förenlig med taxonomin för det relevanta miljömålet
N = Verksamheten omfattas av men är inte förenlig med taxonomin för det relevanta miljömålet
N/EL = Omfattas ej, verksamheten omfattas inte av taxonomin och är inte förenlig med det relevanta målet
EL = Verksamhet som omfattas av taxonomin för det relevanta målet
T = Omställningsverksamheter
E = Möjliggörande
CCM = Begränsning av klimatförändringar
CCA = Anpassning till klimatförändringar
WTR = Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser
CE = Övergång till en cirkulär ekonomi
PPC = Förebyggande och kontroll av föroreningar
BIO = Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

	Andel av omsättningen/total omsättning	
	Taxonomiförenlighet per mål	Mål som omfattas av taxonomin
CCM	0 %	0,1 %
CCA	0 %	0 %
WTR	0 %	0 %
CE	0 %	0 %
PPC	0 %	0 %
BIO	0 %	0 %

TAXONOMI

Kapitalutgifter																			
Budgetår 2023		År		Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)						Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2)		Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet
Ekonomiska verksamheter	Kod	Kapitalutgifter Mkr	Andel av kapitalutgifterna, år 2023 %	Begränsning av klimatförändringar Y/N N/EL	Anpassning till klimatförändringar Y/N N/EL	Vatten Y/N N/EL	Föreningar Y/N N/EL	Cirkulär ekonomi Y/N N/EL	Biologisk mångfald Y/N N/EL	Begränsning av klimatförändringar Y/N	Anpassning till klimatförändringar Y/N	Vatten Y/N	Föreningar Y/N	Cirkulär ekonomi Y/N	Biologisk mångfald Y/N	Minimiskyddsåtgärder Y/N	Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2) kapitalutgifter, år 2022 %	E	T
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
A.1 Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																			
Förvärv och ägande av byggnader	CCM 7.7	22	0,5 %	Y	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0 %		
Kapitalutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)		22	0,5 %	0,5 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	0 %		
Varav möjliggörande verksamheter		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								–	E	
Varav omställningsverksamheter		0	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								–		T
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																			
Förvärv och ägande av byggnader	CCM 7.7	2 026	50,6 %	EL; N/EL EL	EL; N/EL N/EL	EL; N/EL N/EL	EL; N/EL N/EL	EL; N/EL N/EL	EL; N/EL N/EL								63,0 %		
Transport med motorcyklar, personbilar och lätta motorfordon	CCM 6.5	62	1,5 %	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								0,5 %		
Tjänster avseende vägtransport av gods	CCM 6.6	124	3,1 %	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								1,4 %		
Kapitalutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		2 212	55,2 %	55,2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								64,8 %		
A. Kapitalutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin (A.1 + A.2)		2 234	55,8 %	55,8 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %										
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
Kapitalutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin		1 773	44,2 %																
Totalt (A + B)		4 007	100,0 %																

Y = Verksamheten omfattas av och är förenlig med taxonomin för det relevanta miljömålet
N = Verksamheten omfattas av men är inte förenlig med taxonomin för det relevanta miljömålet
N/EL = Omfattas ej, verksamheten omfattas inte av taxonomin och är inte förenlig med det relevanta målet
EL = Verksamhet som omfattas av taxonomin för det relevanta målet
T = Omställningsverksamheter
E = Möjliggörande
CCM = Begränsning av klimatförändringar
CCA = Anpassning till klimatförändringar
WTR = Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser
CE = Övergång till en cirkulär ekonomi
PPC = Förebyggande och kontroll av föroreningar
BIO = Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

	Andel av kapitalutgifter/totala kapitalutgifter	
	Taxonomiförenlighet per mål	Mål som omfattas av taxonomin
CCM	0,5 %	55,8 %
CCA	0 %	0 %
WTR	0 %	0 %
CE	0 %	0 %
PPC	0 %	0 %
BIO	0 %	0 %

TAXONOMI

Driftsutgifter																				
Budgetår 2023		År		Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)						Andel förenlig med taxonomikraven (A.1) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2)		Kategori möjliggörande verksamhet	Kategori omställningsverksamhet	
Ekonomiska verksamheter	Kod	Driftsutgifter	Andel av driftsutgifterna, år 2023	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten	Föroreningar	Cirkulär ekonomi	Biologisk mångfald	Minimiskyddsåtgärder	Andel förenlig med taxonomikraven (A.2) eller som omfattas av taxonomikraven (A.2)	E	T	
			Mkr	%	Y/N N/EL	Y/N N/EL	Y/N N/EL	Y/N N/EL	Y/N N/EL	Y/N N/EL	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	Y/N	%				
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																				
A.1 Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																				
Driftsutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)																				
		–	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								–			
Varav möjliggörande verksamheter																				
		–	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								–	E		
Varav omställningsverksamheter																				
		–	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								–		T	
A.2 Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																				
				EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL	EL; N/EL											
Tjänster avseende vägtransport av gods	CCM 6.6	12	1,9 %	EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL	N/EL								1,3 %			
Driftsutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)																				
		12	1,9 %	1,9 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								1,3 %			
A. Driftsutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin (A.1 + A.2)																				
		12	1,9 %	1,9 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %								1,3 %			
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																				
Driftsutgifter för verksamheter som inte omfattas av taxonomin																				
		615	98,1 %																	
Totalt (A + B)																				
		627	100,0 %																	

Y = Verksamheten omfattas av och är förenlig med taxonomin för det relevanta miljömålet

N = Verksamheten omfattas av men är inte förenlig med taxonomin för det relevanta miljömålet

N/EL = Omfattas ej, verksamheten omfattas inte av taxonomin och är inte förenlig med det relevanta målet

EL = Verksamhet som omfattas av taxonomin för det relevanta målet

T = Omställningsverksamheter

E = Möjliggörande

CCM = Begränsning av klimatförändringar

CCA = Anpassning till klimatförändringar

WTR = Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser

CE = Övergång till en cirkulär ekonomi

PPC = Förebyggande och kontroll av föroreningar

BIO = Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

	Andel av driftsutgifter/totala driftsutgifter	
	Taxonomiförenlighet per mål	Mål som omfattas av taxonomin
CCM	0 %	1,9 %
CCA	0 %	0 %
WTR	0 %	0 %
CE	0 %	0 %
PPC	0 %	0 %
BIO	0 %	0 %

GRI-index

Uttalande om användning

Axfod har rapporterat i enlighet med GRI Standards för perioden 1 januari 2023 till 31 december 2023.

GRI 1 som använts

GRI 1: Foundation 2021

GRI Standard/annan källa	Uppllysning	Sidhänvisning	Avsteg	Krav som utelämnats	Anledning	Förklaring
GENERELLA UPPLYSNINGAR						
GRI 2: General Disclosures 2021	2-1 Upplysningar om organisationen	35				
	2-2 Enheter som omfattas av hållbarhetsredovisningen	51, 109				
	2-3 Redovisningsperiod, frekvens och kontaktperson	76				
	2-4 Förändringar i tidigare rapporterade upplysningar	100				
	2-5 Externt bestyrkande	109				
	2-6 Aktiviteter, värdekedja och andra affärsförbindelser	92-95				
	2-7 Anställda	98, 100				
	2-8 Arbetare som inte är anställda	–		a), b), c)	Ofullständig information	Axfod har inte tillgång till den efterfrågade informationen i dagsläget.
	2-9 Struktur och sammansättning avseende styrning	96, 117–120, 124				
	2-10 Nominering och val av högsta styrande organ	117–119				
	2-11 Ordförande för högsta styrande organ	124				
	2-12 Högsta styrande organets roll i arbetet med överblick och hantering av påverkan	28–31, 76–77, 90, 96				
	2-13 Delegering av beslutsfattande för att hantera påverkan	76–77				
	2-14 Högsta styrande organets roll i processen för hållbarhetsredovisningen	76				
	2-15 Intressekonflikter	118–119				
	2-16 Kommunikation av kritiska frågeställningar	28–31, 76, 90, 96				
	2-17 Samlad kunskap hos det högsta styrande organet	118–119				
	2-18 Utvärdering av det högsta styrande organet	118–119				
	2-19 Ersättningspolicy	Ersättningsrapporten				Rapporten finns tillgänglig på Axfods webbplats.
	2-20 Process för att fastställa ersättningar	55–58				
	2-21 Årlig total ersättning	Ersättningsrapporten		a)	Ofullständig information	Medelantalet anställda redovisas istället för medianen. Utöver ersättningen till den högst ersatta individen (vd och koncernchef) inkluderas även övriga koncernledningen.
	2-22 Uttalande om strategi för hållbar utveckling	10, 116				
	2-23 Policyåtaganden	77, 93				
	2-24 Förankring av policyåtaganden	76–77, 93				
	2-25 Processer för att avhjälpa negativ påverkan	93–95				
	2-26 Mekanismer för rådgivning och rapportering av angelägenheter	96				
	2-27 Efterlevnad av lagar och förordningar	–		a), b), c), d)	Konfidentiella begränsningar	Det totala antalet fall av non-compliance och värdet av eventuella böter är konfidentiellt.
	2-28 Medlemskap	80				
	2-29 Metod för intressentengagemang	78–79				
	2-30 Kollektivavtal	35				

GRI-INDEX

GRI Standard/annan källa	Upplysning	Sidhänvisning	Avsteg		
			Krav som utelämnats	Anledning	Förklaring
VÄSENTLIGA ÄMNER					
GRI 3: Material Topics 2021	3-1 Process för att identifiera väsentliga ämnen	78–79			
	3-2 Lista över väsentliga ämnen	78			
Antikorruption					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	77, 79, 95			
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-3 Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	95			
Energi					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	100			
GRI 302: Energy 2016	302-1 Energianvändning inom organisationen	87			
	302-3 Energiintensitet	86, 100			
Utsläpp					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	100			
GRI 305: Emissions 2016	305-1 Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1)	84–86			
	305-2 Indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 2)	84–86			
	305-3 Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (Scope 3)	84–86			
Avfall					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	100			
GRI 306: Waste 2020	306-3 Genererat avfall	87–88			
Anställning					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	96, 100			
GRI 401: Employment 2016	401-1 Nyanställda och personalomsättning	99–100			
Icke-diskriminering					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	96, 100			
GRI 406: Non-discrimination 2016	406-1 Fall av diskriminering samt vidtagna åtgärder	96			
Social utvärdering av leverantörer					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	77, 79, 95			
GRI 414: Supplier Social Assessment 2016	414-2 Negativ social påverkan i leverantörskedjan samt vidtagna åtgärder	94–95			
Kunders hälsa och säkerhet					
GRI 3: Material Topics 2021	3-3 Hantering av väsentligt ämne	77, 97–98			
GRI 416: Customer Health and Safety 2016	416-2 Bristande efterlevnad gällande produkters och tjänsters påverkan på hälsa och säkerhet	97–98			

Lagstadgad hållbarhetsrapport

Axfood omfattas av kravet på lagstadgad hållbarhetsrapport i enlighet med årsredovisningslagen 6 kap 11§. Den lagstadgade hållbarhetsrapporten omfattar hela Axfoodkoncernen inklusive samtliga dotterbolag och återfinns i års- och hållbarhetsredovisningen under nedan rubriker samt omfattar rapporteringskrav som miljö, sociala förhållanden, personal, mänskliga rättigheter och antikorrupcion.

Index ÅRL hållbarhetsrapport

Nedan framgår var kraven på hållbarhetsinformation utifrån årsredovisningslagen rapporteras i denna års- och hållbarhetsredovisning.

Område	Upplysning	Sidhänvisning
Övergripande	– Affärsmodell	6–7
Miljö	– Policy och miljöfrågor	76–79
	– Risker och dess hantering inom miljöfrågor	28–32
	– Mål och resultat relaterat till miljöfrågor	17, 84–91
Sociala förhållanden	– Policy och sociala frågor	76–79
	– Risker och dess hantering inom sociala frågor	28–32
	– Mål och resultat relaterat till sociala frågor	17, 92–99
Respekt för mänskliga rättigheter	– Policy och mänskliga rättigheter	76–79
	– Risker och dess hantering inom mänskliga rättigheter	28–32
	– Mål och resultat relaterat till mänskliga rättigheter	92–95
Motverkande av korrupcion	– Policy för arbete inom antikorrupcion	76–79
	– Risker och dess hantering inom antikorrupcion	28–32
	– Mål och resultat relaterat till antikorrupcion	95
EU:s taxonomiförordning	– Redovisning i enlighet med EU:s taxonomiförordning	102–106

Revisorns rapport över översiktlig granskning av Axfoods hållbarhetsredovisning samt yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till Axfood AB (publ), org.nr 556542-0824

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Axfood AB (publ) att översiktligt granska Axfoods hållbarhetsredovisning för år 2023. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidan 76 i års- och hållbarhetsredovisning för 2023 varav den lagstadgade hållbarhetsrapporten definieras på sidan 109.

Styrelsens och företagsledningens ansvar

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen inklusive den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med tillämpliga kriterier respektive årsredovisningslagen. Kriterierna framgår på sidan 76 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning och lämna ett yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Vårt uppdrag är begränsat till den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 (omarbetad) *Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. Vi har utfört vår granskning avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten i enlighet med FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. En översiktlig granskning och en granskning enligt RevR 12 har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsd i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar International Standard on Quality Management 1, som kräver att företaget utformar, implementerar och hanterar ett system för kvalitetsstyrning inklusive riktlinjer eller rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Axfood enligt god revisorsd i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning och granskning enligt RevR 12 har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning av hållbarhetsredovisningen utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

En lagstadgad hållbarhetsrapport har upprättats.

Vårt yttrande har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Deloitte AB

Didrik Roos
Auktoriserad revisor

Adrian Fintling
Specialistmedlem i FAR

Axfoods hållbarhetsprogram

Axfoods hållbarhetsprogram innehåller mål på kort och lång sikt. En majoritet av målen är kopplade till Sveriges miljömål och FN:s globala utvecklingsmål. Bland utvecklingsmålen är Hållbar konsumtion och produktion samt Bekämpa klimatförändringarna de mest relevanta för Axfood.

Axfoods hållbarhetsprogram revideras årligen och finns även tillgängligt på koncernens webbplats. Nya mål tillkommer i takt med att koncernens hållbarhetsarbete utvecklas och vissa mål som utgår ersätts med nya. Målen i hållbarhetsprogrammet är sorterade i enlighet med områdena maten, miljön och människan.

Urval av FN:s globala utvecklingsmål

Urval av Sveriges miljömål

HÅLLBARHETSPROGRAM

Maten					
Nr.	Hållbarhetsmål	Koppling Sveriges miljömål	Koppling FN:s utvecklingsmål	Resultat och kommentarer	Status
1	Försäljningsandelen hållbarhetsmärkta varor ska uppgå till minst 30 procent senast 2025.			Försäljningsandelen hållbarhetsmärkta varor, främst Nyckelhålet och ekologiskt, uppgick under året till 26,6 procent (26,6). Kundernas ökade prismedvetenhet som en följd av den höga matprisinflationen har påverkat utvecklingen negativt de senaste åren.	●
2	Axfood ska arbeta för ett mer hållbart jordbruk, bland annat mer biologisk mångfald och minskad kemikalieanvändning, genom att öka sin försäljningsandel av ekologiska livsmedel till minst 10 procent till 2025.			Försäljningsandelen ekologiska livsmedel uppgick under året till 4,6 procent (5,1). Minskningen förklaras delvis av kundernas ökade prismedvetenhet som en följd av den höga matprisinflationen, samtidigt som trenden för andelen ekologisk försäljning varit nedåtgående för branschen som helhet de senaste åren.	●
3	Försäljningsandelen av KRAV- och/eller Svenskt Sigill-märkt kött ska öka för samtliga butikskedjor. Dessutom ska Hemköp ha ambitionen att nå en försäljningsandel på minst 10 procent.			Försäljningsandelen KRAV- och/eller Svenskt Sigill-märkt kött ökade något under året och uppgick till 2,8 procent (2,7).	●
4	Axfoods butikskedjor ska ha ambitionen att senast 2025 endast sälja miljömärkta fisk- och skaldjursprodukter, alternativt grönlitade i WWF:s fiskguide. Godkända märkningar är MSC, ASC, KRAV och Svenskt Sigill.			Under året var 65,4 procent (80,8) av volymen fisk och skaldjur som såldes i Axfoods butiker hållbarhetscertifierad eller hade grönt ljus i WWF:s fiskguide. Att kaviar förlorade sin hållbarhetsmärkning var tillsammans med butikernas ökade försäljning av färsk lax utan hållbarhetsmärkning de främsta orsakerna till minskningen.	●
5	För ekologiska kött- och charkprodukter inom egna märkesvaror ska främst KRAV-certifiering gälla, i andra hand svenskt EU-ekologiskt. För ekologiska varor inom övriga kategorier föredras KRAV-certifiering.			Dagab arbetar systematiskt med dessa riktlinjer som är en del av Axfoods kvalitets- och hållbarhetsstrategi.	●
6	Samtliga leverantörer av egna märkesvaror för kött och produkter som innehåller kött ska uppfylla krav på djurskyddscertifiering eller motsvarande senast 2025.			Dagab arbetar systematiskt med kravet på djurskyddscertifiering och uppföljning sker genom ett kvalitetsstyrningssystem. Vid upphandling styrs kravet via de allmänna villkoren och/eller avtalet.	●
7	Matsvinnet från Willys, Hemköp, Snabbgross och Dagab ska ha halverats senast 2025, jämfört med 1,7 procent för basåret 2015.			Matsvinn som andel av detaljhandelsomsättningen minskade något under året och uppgick till 1,1 procent (1,2). Prissänkningar på varor med kort datum, fyndpåsar och -lådor med frukt och grönt i butik samt donationer är initiativ som bidragit till att reducera matsvinnet.	●
8	Axfood ska erbjuda ett stort och variationsrikt sortiment av hälsosamma produkter genom att utveckla sortimentet och driva erbjudanden som vägleder konsumenten till mer frukt, grönsaker, vegetabiliskt fett och produkter med mindre tillsatt socker och salt.			Axfood erbjuder ett stort utbud av hälsosamma varor inom såväl egna märkesvaror som märkesvaror. En utveckling av sortimentet inom egna märkesvaror sker löpande genom lanseringar av nya hållbara och hälsosamma produkter. Genom Klubb Hemköp guidas och belönas kunderna för mer hållbara val, såsom att handla ekologiskt.	●
9	Endast leverantörer som aktivt arbetar för minskad antibiotikaanvändning enligt befintlig branschöverenskommelse ska anlitas för egna märkesvaror. Kraven ska även kommuniceras till leverantörer av märkesvaror.			Dagab arbetar systematiskt med kravet om minskad antibiotikaanvändning och uppföljning sker genom ett kvalitetsstyrningssystem. Vid upphandling styrs kravet via de allmänna villkoren och/eller avtalet.	●

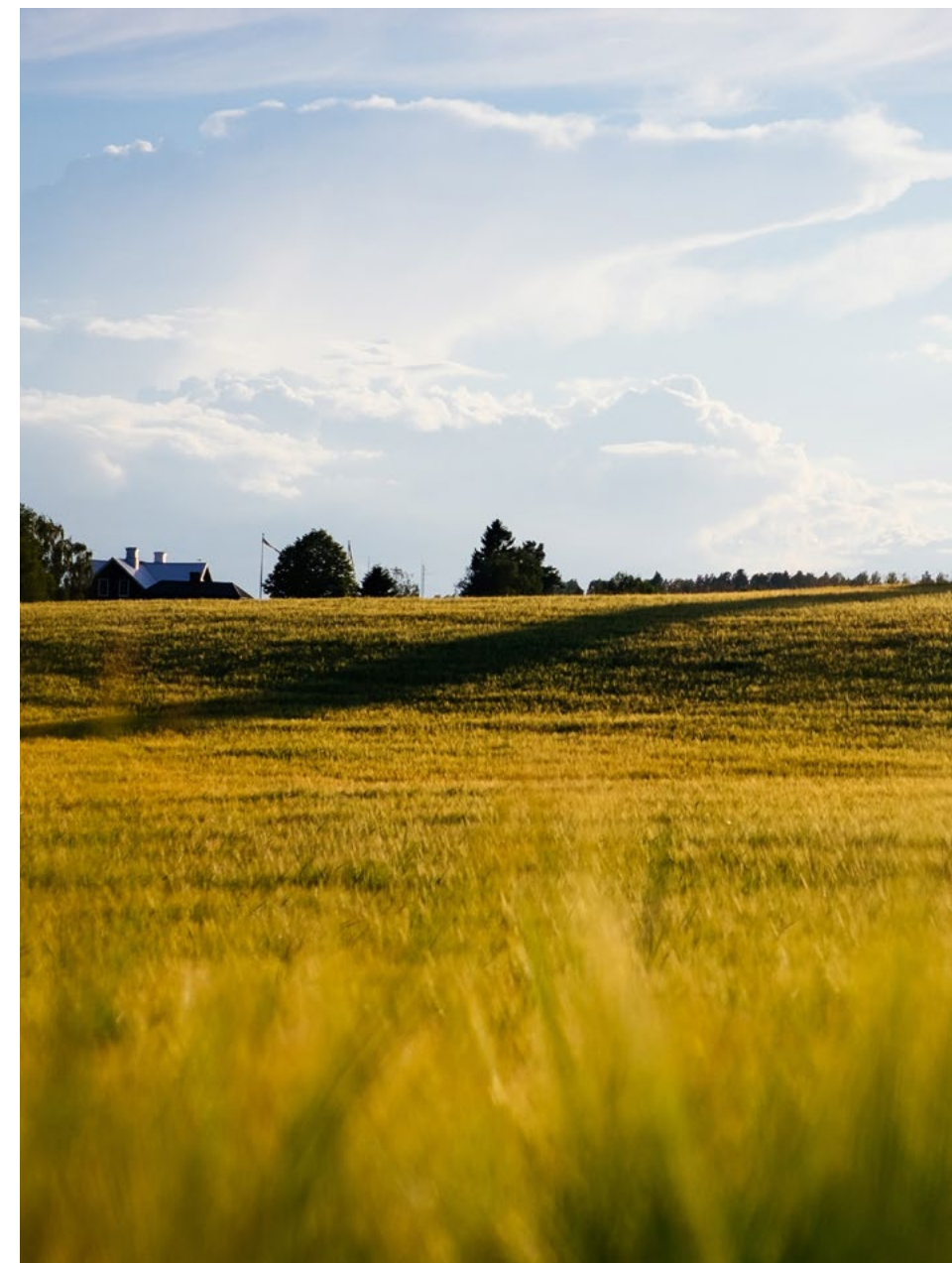
● Uppnått ● Pågående ● Ej uppnått

HÅLLBARHETSPROGRAM

Miljön					
Nr.	Hållbarhetsmål	Koppling Sveriges miljömål	Koppling FN:s utvecklingsmål	Resultat och kommentarer	Status
10	Axfood ska ha nettonollutsläpp från egen verksamhet senast 2030. Utsläppen i egen verksamhet omfattar utsläpp inom Scope 1, Scope 2 och delar av Scope 3.		 	Utsläppen inom egen verksamhet uppgick under året till 46 475 ton koldioxidequivivalenter (44 571). Ökningen är främst driven av ökade utsläpp från inhyrda transporter till följd av koncernens tillväxt. Utsläpp från egna transporter och köldmedia minskade.	
11	Axfood ska verka för en mer hållbar produktion och konsumtion av mat genom att årligen minska klimatpåverkan per kilo såld mat genom en förändrad försäljningsmix, arbeta för ett fossilfritt svenskt jordbruk till 2030 samt påverka bransch, myndigheter och politik att bidra till minskad klimatpåverkan från matproduktionen.		 	Under 2023 uppgick uppskattad klimatpåverkan per kilo såld mat till 1,9 kilo koldioxidequivivalenter (1,9). Ändrade konsumtionsvanor till följd av matprisinfation med ökad köttkonsumtion påverkade försäljningsmixen. Samarbeten sker med både leverantörer och organisationer, och Axfood ger årligen i rapporten Mat 2030 förslag för en mer hållbar livsmedelsstrategi.	
12	Axfood ska verka för bevarande av biologisk mångfald och minskad skogsskövling vid produktion av egna märkesvaror. Minst tre projekt där soja ersätts med hållbara grödor i foder ska genomföras senast 2025.	 	 	Axfood har tagit fram en sojafri kvarg som säljs under det egna varumärket Garant samt deltar i projekt för att ta fram alternativa foder till fisk, fågel och gris.	
13	Axfood ska genomföra en riskanalys avseende klimat och biologisk mångfald i leverantörsleden. Med analysen som grund ska förbättrande projekt och åtgärder initieras under 2024.	 	 	Under året genomfördes en riskanalys kring hur ett förändrat klimat och förlust av biologisk mångfald påverkar Axfood och dess leverantörsled.	
14	Leverantörer av egna märkesvaror ska senast 2025 tillkännage publika klimatmål som syftar till att verksamheten (Scope 1 och 2) nå nettonollutsläpp senast 2030. De ska även tillkännage minst ett offentligt klimatmål som syftar till att väsentligt minska klimatpåverkan i leverantörsled (Scope 3) senast 2025. För ytterligare information om detta mål, se Axfoods webbplats.	 	 	Status för leverantörernas klimatarbete och utsläppsmål har under året kartlagts genom en enkät. Baserat på resultaten har ett arbete inletts för framtagning av kravställen vid inköp inom kategorier med stor klimatpåverkan. Klimatverktyget Climate Education Tool, med syfte att stötta med formulering och uppföljning av utsläppsmål, har reviderats och översatts till fler språk.	
15	Axfood ska sträva efter att öka andelen förnyelsebar råvara inom kemiska produkter, såsom tvättmedel och rengöringsmedel, genom att över tid fasa ut fossil råvara där alternativ finns.	 	 	Arbete pågår där krav om förnyelsebar råvara inkluderas direkt i upphandlingen av berörda produkter.	
16	Axfood ska minska elanvändningen med 10 procent per kvm senast 2025 (basår 2020). Vid nyetablering och ombyggnad av butiker och lager ska hållbarhetsprestanda avseende energi och materialval hålla hög kommersiell tillgänglig standard. Cirkulär ekonomi ska särskilt beaktas.		 	Målet är uppnått då elanvändningen under 2023 har minskat med cirka 18 procent per kvm sedan basåret.	
17	Elanvändningen i lager ska minska med minst 10 procent i förhållande till omsättningen senast 2025 (basår 2020).		 	Vid utgången av 2023 hade elanvändningen minskat med cirka 9 procent i förhållande till omsättningen sedan basåret.	
18	Vid investeringar i kylanläggningar ska alltid köldmedia som inte är klimatpåverkande väljas.			Vid nyinvesteringar i kylanläggningar i butiker och lager används icke-klimatpåverkande köldmedia.	
19	Minst 40 solcellsanläggningar ska vara i drift inom Axfood senast 2025.		 	Totalt var 19 solcellsanläggningar i drift vid utgången av 2023. Stora takbaserade solcellsanläggningar har driftsatts på de nya lagren i Bålsta och Landskrona.	
20	Dagabs fordonspark ska vara differentierad avseende hållbara drivmedel. Senast 2025 ska ingen enskild fordonstyp stå för mer än hälften av fordonsflottan.	 	 	Fordonsflottan är differentierad och innehåller en rad olika fordonstyper som kan köras på olika drivmedel. Ingen fordonstyp utgör mer än hälften av totalen.	

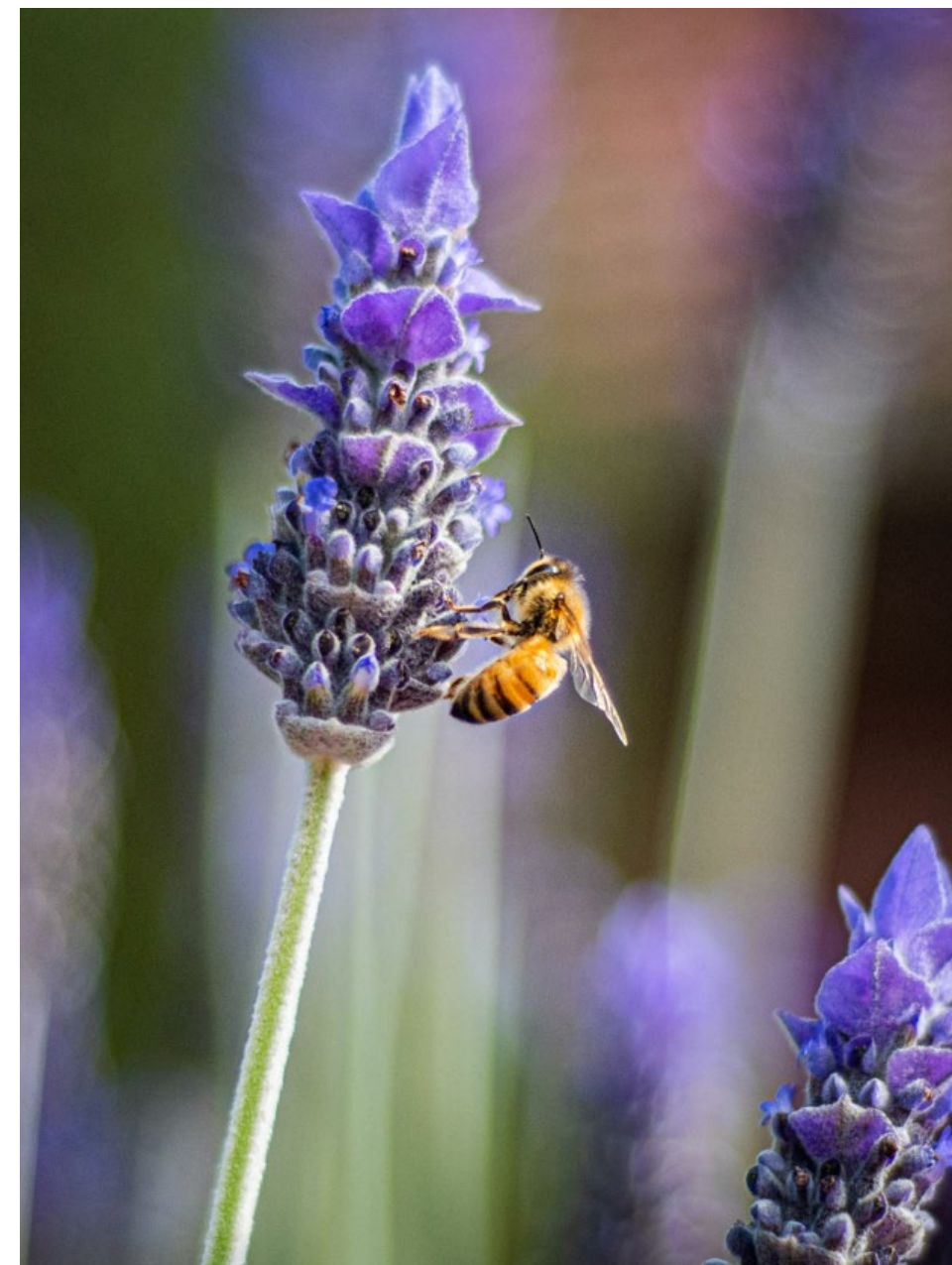
 Uppnått Pågående Ej uppnått

HÅLLBARHETSPROGRAM

Miljön, forts.					
Nr.	Hållbarhetsmål	Koppling Sveriges miljömål	Koppling FN:s utvecklingsmål	Resultat och kommentarer	Status
21	Dagab ska minska koldioxidutsläppen från egenägda lastbilar med 30 procent till 2025 (basår 2020).			Under 2023 minskade utsläppen till 9 235 ton koldioxid-ekvivalenter, en minskning med 23 procent jämfört med basåret. Ett beslut har fattats om att fasa ut fossila bränslen genom att såväl egna som inhyrda transporter ska köras med förnyelsebara drivmedel eller el senast vid utgången av 2025.	●
22	Transporter på väg med externa åkerier från lager till Axfoods butiker ska vara fossilfria till 2030. Som stöd i arbetet finns en transportmodell framtagen för att underlätta upphandling.			Klimatpåverkande utsläpp från inhyrda transporter ökar. Ett beslut har fattats om att fasa ut fossila bränslen genom att såväl egna som inhyrda transporter ska köras med förnyelsebara drivmedel eller el till 2025.	●
23	Dagab ska klimatrapportera även för transporter in till lager senast 2024.			Ett arbete pågår för att säkerställa inrapportering av extern klimatdata.	●
24	Axfood och dess kedjor ska ha ambitionen att begränsa sortimentet inom frukt och grönt som flygtransporteras, samt verka för en branschöverenskommelse.			Varor som periodvis transporteras med flyg presenteras på koncernens webbplatser. Snabbgross säljer inte längre frukt, grönsaker och kött som flygtransporterats.	●
25	Axfood ska minska andelen brännbar restprodukt mätt i förhållande till antal kilo sålda varor.			Brännbart avfall som andel av koncernens nettoomsättning minskade under 2023 till 15,3 procent (17,1).	●
26	Alla relevanta leverantörer inom egna märkesvaror samt frukt och grönt som levererar varor med stort vattenavtryck ska ha någon erkänd vattenstandard eller motsvarande senast 2025.			Arbetet med att utvidga vattenrutinen för färsk frukt och grönt fortgår. Test har genomförts för att inkludera ytterligare varor. Parallellt sker uppföljning av att relevanta leverantörer inom frukt och grönt inför en vattenstandard.	●
27	Axfood ska ha införlivat utökade hållbarhetsurval för miljö- och klimatpåverkan av varor i upphandlingsprocessen senast 2024.			Ett pilotprojekt pågår för att identifiera hur kravställan på arbete med klimat och biologisk mångfald kan utvecklas i inköpsprocessen. Planen är att införa kraven under 2024.	●
28	Dagab ska undvika kemiska ämnen på SIN-listan i varor samt förpackningar till 2025. Axfood arbetar för att SIN-listan ska bli branschstandard för kemikaliekrav.			Ett arbete pågår för att bearbeta branschen och skapa medvetenhet om kravställningen hos leverantörer. Dessutom kartläggs förekomsten av PFAS och bisfenoler.	●
29	Plastanvändningen för egna märkesvaror och interna plastflöden ska minska med 25 procent senast 2025 (basår 2019). Axfood ska även bidra till plastbantning och hållbar plastanvändning genom samarbete med märkesleverantörer.			Ett arbete pågår för att ta bort förpackningsdelar som inte har en väsentlig funktion. Initiativ genomförs i branschen för att driva förändring. Ett omfattande arbete pågår för att byta till förpackningar med mindre eller ingen plast.	●
30	Förpackningar till egna märkesvaror ska vara tillverkade av cirkulära material såsom förnyelsebara eller återvunnen råvara senast 2030. För skogsråvara ska användningen av FSC-märkt material ökas.			Att använda återvunnen råvara är möjligt för de flesta material. Den största utmaningen finns bland plasten, men utvecklingen där går framåt. Den uppdaterade förpackningslagstiftningen kommer bidra till utvecklingen.	●
31	Förpackningar till egna märkesvaror ska gå att materialåtervinna senast 2025.			Förutsättningarna för vad som går att materialåtervinna blir bättre med hjälp av lagstiftning och teknikutveckling.	●
32	Andelen inrikesflygresor ska halveras senast 2025 (basår 2019).			Andelen inrikes flygresor vid tjänsteresor minskade till 55 procent under 2023, vilket kan jämföras med 76 procent under basåret.	●
33	Det krav som Axfood har idag på IP Sigill, Global Gap eller annat likvärdigt system inom frukt och grönt ska även vara uppfyllt på monoprodukter för egna märkesvaror senast 2025.			En enkät för rapportering och uppföljning av målet tas fram under 2024.	●

● Uppnått ● Pågående ● Ej uppnått

HÅLLBARHETSPROGRAM

Människan					
Nr.	Hållbarhetsmål	Koppling Sveriges miljömål	Koppling FN:s utvecklingsmål	Resultat och kommentarer	Status
34	Axford ska i möjligaste mån uppnå levnadslöner i leverantörsleden för varor från prioriterade länder där gapet mellan minimilön och levnadslön är stort senast 2030. Jordbruksledet samt Axfords egna märkesvaror prioriteras.		 	Axford har under 2023 påbörjat kravställan om levnadslönearbete för monoprodukter från utvalda länder.	●
35	Fattigdom inom Axfords leverantörsled för egna märkesvaror ska i möjligaste mån utrotas senast 2030 genom att de som arbetar inom tillverkning och odling tjänar över FN:s fattigdomsgräns. Försäljning av Fairtrade-märkta varor ska öka med fokus på de prioriterade råvarorna kaffe, te, kakao och bananer.		 	Ett arbete pågår för att sätta mål och nyckeltal för prioriterade länder.	●
36	Sjukfrånvaron ska inte överskrida 5,3 procent.	 		Sjukfrånvaron under 2023 uppgick till 6,4 procent (7,0). Frånvaron sjönk under året i takt med att effekterna från pandemin minskade.	●
37	Axford ska ha en jämn könsfördelning bland ledande befattningshavare, vilket innebär att män och kvinnor är representerade inom spannet 40–60 procent.			Andelen kvinnor i ledande positioner uppgick under året till 51,2 procent (50,7). Axfords koncernledning består av sex kvinnor och fem män.	●
38	Minst 20 procent av Axfords ledande befattningshavare ska ha internationell bakgrund.			Under 2023 uppgick andelen ledande befattningshavare med internationell bakgrund inom Axford till 17,8 procent (17,2).	●
39	Minst 75 procent av Axfords ledare ska rekryteras internt.			Under 2023 uppgick andelen som rekryterats internt till 74 procent.	●
40	Alla medarbetare ska genomgå en obligatorisk hållbarhetsutbildning.			Drygt 41 procent av medarbetarna har hittills genomfört utbildningen.	●

● Uppnått ● Pågående ● Ej uppnått

En hållbar, ansvarsfull och effektiv styrning

” Jag är stolt över Axfoods prestationer och att bolaget står väl rustat att fortsätta skapa värde för sina intressenter.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Effektiv styrning som skapar rätt förutsättningar

En effektiv bolagsstyrning och ett tydligt ramverk skapar förutsättningar för Axfood att utvecklas. Axfoodkoncernen håller en hög utvecklingstakt och arbetar utifrån en konsekvent idé om att kombinera samhällsansvar och långsiktighet med tillväxt. Under 2023 stärktes positionen inom koncernens samtliga marknadssegment, samtidigt som Axfood tog betydande steg med de omfattande framtidssatsningarna inom digitalisering, automation och hållbarhet.

Med förmågan att konsekvent navigera i en föränderlig och osäker omvärld summerar Axfood återigen ett händelserikt och framgångsrikt år. Det har i många avseenden varit en utmanande marknad under det år som gått, präglad av hög matprisinflation och relaterade skiftande kundbeteenden. Willys utveckling var även detta år exceptionell, samtidigt som också Hemköp lyckades växa mer än marknaden. Framstegen även i utvecklingen av koncernens andra verksamheter bekräftar att Axfoods modell står sig väl över tid och i olika marknadsklimat.

2023 var ytterligare ett år av hög strukturell förändringstakt. Det är glädjande att se den nya logistikstrukturen växa fram, i synnerhet upprampningen av det nya högautomatiserade logistikcentret i Bålsta. Tillsammans med andra satsningar inom exempelvis digitalisering och hållbarhet skapar det en ny och starkare plattform som bygger framtida konkurrenskraft. Axfoods gynnsamma position på marknaden och de senaste årens investeringar i såväl effektiv drift som attraktivt kunderbjudande lägger grunden för många år av fortsatt tillväxt och lönsamhet.

Hållbarhet en integrerad del av affärsmodellen

Genom sina olika koncept och verksamheter berör Axfood miljontals människor varje vecka. Det skapar stora möjligheter och innebär också ett stort ansvar. Axfoods syfte är att skapa mer livskvalitet för alla genom att vara ledande inom prisvärd, bra och hållbar mat. Hållbarhet är en central och integrerad del av affärsmodellen och styrningen, och engagemanget är stort för att ta tåten för ett hållbart matsystem. Ekonomiskt pressade hushåll har skapat utmaningar för produktkategorier med prispremium, däribland ekologiska varor. Även i detta klimat vill Axfood fortsätta att höja ambitionsnivån inom områden såsom exempelvis förnybar energi, förnyelsebara drivmedel samt produktutveckling med fokus på hållbar produktion och konsumtion av mat med minskad klimatpåverkan. Dessutom fördjupas och stärks hållbarhetsarbetet i de delar av värdekedjan som ligger utanför den egna verksamheten, inom områden såsom klimat, biologisk mångfald och mänskliga rättigheter.

Bolagsstyrning som skapar ordning och rätt förutsättningar

En effektiv bolagsstyrning är avgörande för att lyckas med såväl resultatutveckling som samhälleligt ansvarstagande. Det är styrelsens uppgift att säkerställa rätt organisation, vilket i sin tur möjliggör ett effektivt beslutsfattande, en tydlig roll- och ansvarsfördelning mellan lednings- och kontrollorganen, god ordning och reda i uppföljningen inom de interna systemen samt intern kontroll avseende finansiell rapportering. Styrelsens ansvar är också att säkerställa att bolagets informationsgivning präglas av öppenhet och transparens gentemot kapitalmarknaden.

Vårt styrelsearbete bedrivs i nära dialog med koncernledningen, och präglas av ett stort engagemang och olika perspektiv. Under året som gått har styrelsen stöttat ledningen i strategiska beslut och prioriteringar kopplat till förändringar i makromiljö och koncernens stora investeringar, som görs för att skapa fortsatt lönsam tillväxt. Styrelsen har även haft fokus på hållbarhetsfrågor, och samtliga ledamöter har under året genomgått Axfoods obligatoriska hållbarhetsutbildning. Den årliga utvärderingen av styrelsens arbete visade, likt tidigare år, ett mycket positivt resultat.

Välpositionerat för att skapa långsiktigt värde

Jag är stolt över Axfoods prestationer och att bolaget står väl rustat att fortsätta skapa värde för sina intressenter under kommande år. Baserat på den starka finansiella ställningen samt ett stabilt kassaflöde föreslår styrelsen årsstämman en utdelning om 8,50 kr (8,15) per aktie. Vd och koncernchef Klas Balkow har meddelat att han lämnar sin roll senast vid utgången av 2024, men därefter finns tillgänglig för Axfood i en rådgivande roll. Rekryteringsprocessen för att hitta Klas ersättare är igång.

Jag vill ta tillfället i akt och tacka mina styrelsekollegor för ett gott samarbete och konstruktiva bidrag under året som gått. Jag vill också tacka Axfoods koncernledning och medarbetare för deras engagemang och hängivna arbetsinsatser. Till sist vill jag också tacka er, våra aktieägare, för ert förtroende och stöd.

Stockholm i februari 2024

Mia Brunell Livfors
Styrelseordförande

Bolagsstyrning

Inledning

Axfood AB (publ) ("Axfood") är ett svenskt publikt aktiebolag med säte i Stockholm. Axfoods aktie är sedan 1997 noterad på Nasdaq Stockholm.

Bolagsstyrningsrapporten har granskats av bolagets revisor Deloitte och resultatet av granskningen framgår av yttrandet på sidan 123 i denna års- och hållbarhetsredovisning.

Bolagsstyrningen i Axfood regleras genom principer i externa och interna regelverk. De externa regelverken omfattar relevanta lagar och författningar (exempelvis aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och marknadsmissbruksförordningen) samt Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter (Nordic Main Market Rulebook for Issuers of Shares). Axfood följer även Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden"). Under 2023 har inga avvikelser förekommit från Nasdaq Stockholms regelverk, Koden eller god sed på aktiemarknaden. De interna regelverken omfattar bolagets bolagsordning och de styrintstrument som bolaget fastställt, vilka främst är styrelsens arbetsordning, vd-instruktion, uppförandekod, policies, riktlinjer och interna instruktioner. Uppföljning av de interna regelverken sker årligen och revidering sker vid behov.

Hållbarhet är en integrerad del av Axfoods verksamhet och styrning och den strategiska inriktningen fastställs av styrelsen. Läs mer om hållbarhetsarbetet på sidorna 75–114.

Aktieägare och aktier

Axfoods aktie handlas sedan 2006 på Nasdaq Stockholms Large Cap-lista. Samtliga aktier har lika rösträtt och lika rätt till andel av bolagets vinst. Förutsatt anmälan om deltagande har varje ägare rätt att vid bolagsstämma rösta för samtliga ägda, direktregistrerade och företrädde aktier. Det finns ingen bestämmelse i Axfoods bolagsordning som begränsar rätten att överlåta aktier.

Per den 31 december 2023 uppgick antalet aktieägare till 124 252. Den största enskilda ägaren har sedan börsintroduktionen varit Axel Johnson-koncernen, som per den 31 december 2023 kontrollerade 50,1 procent av aktierna och rösterna i bolaget.

Genom ett återköpsprogram förvärvade Axfood under året 155 000 aktier för att säkerställa leverans av aktier kopplade till det långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogrammet, och äger därmed totalt 1 065 652 egna aktier. Antalet utestående aktier uppgår därmed till 215 777 588. Axfoods anställda innehar inga aktier för vilka rösträtten inte kan utövas direkt av de anställda (exempelvis genom pensionsstiftelser eller liknande).

För ytterligare information om ägarstrukturen i Axfood och aktien, se sidorna 131–132.

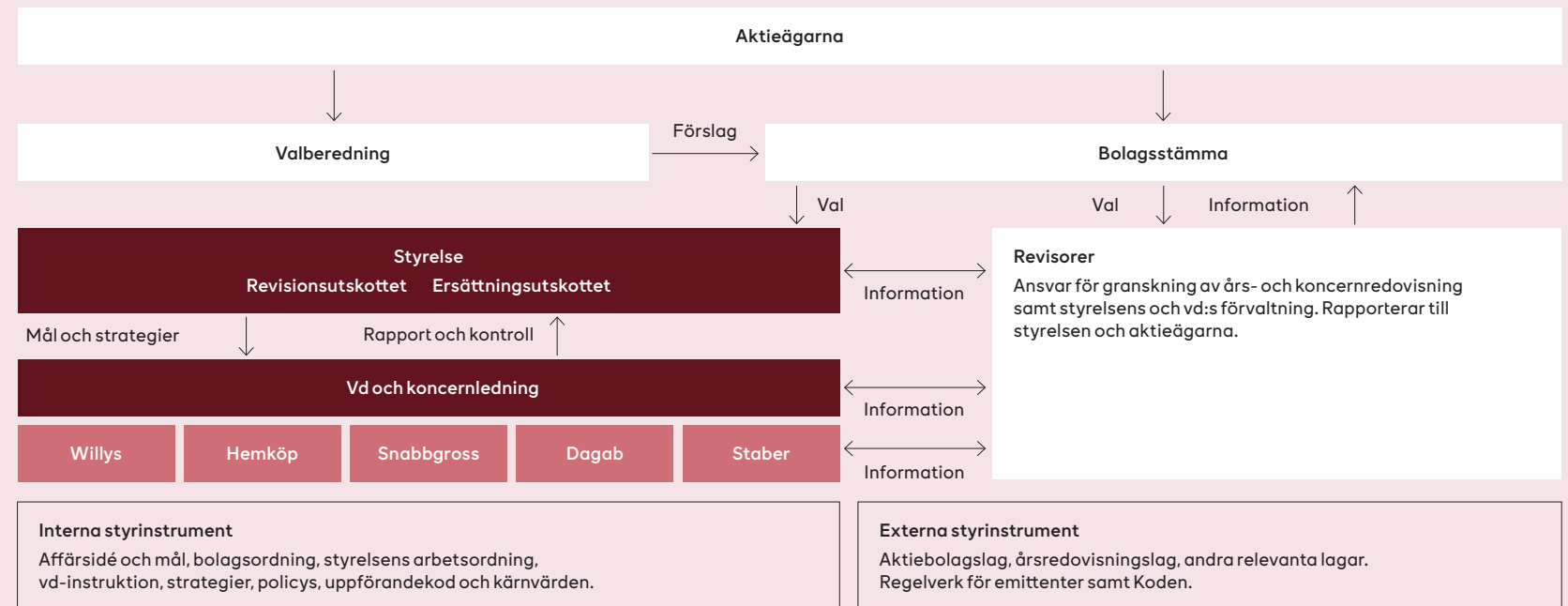
Bolagsstämma

Bolagsstämman är Axfoods högsta beslutande organ, där aktieägarna utövar sin rätt att besluta i bolagets angelägenheter.

Årsstämman beslutar bland annat om val av styrelseledamöter och ordförande, fastställande av moderbolagets och koncernens resultat- och balansräkningar, ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter samt vd och koncernchef, dispositioner beträffande bolagets resultat, och i förekommande fall val av revisor, instruktion till valberedningen samt ersättningsriktlinjer. Inga begränsningar avseende aktieägarnas rättigheter föreligger i bolagsordningen eller, såvitt är känt för bolaget, i aktieägaravtal.

Axfoods styrmodell

Beslutsfattande och kontroll över bolaget utövas av aktieägarna, styrelsen, vd och koncernchef samt revisorerna i enlighet med aktiebolagslagen.

ORGAN OCH REGELVERK

Årsstämman 2023

Årsstämma ägde rum i Stockholm onsdagen den 22 mars 2023. 135 821 268 aktier var representerade vid röstningsförfarandet, vilket motsvarar 62,94 procent av antalet röster i bolaget som kunde företräddas vid stämman (d.v.s. exklusive Axfoods egna innehav).

På årsstämman fattades bland annat beslut om:

- Ordinarie aktieutdelning om 8,15 kronor per aktie för räkenskapsåret 2022, för utbetalning vid två tillfällen.
- Att styrelsen ska bestå av sju stämموvalda ledamöter utan suppleanter.
- Att arvode till styrelsen ska utgå med:
 - 800 000 kronor till ordförande.
 - 510 000 kronor vardera till övriga stämموvalda ledamöter som inte är anställda i Axfood.
 - Ytterligare 200 000 kr till ordförande i revisionsutskottet och ytterligare 100 000 kr vardera till övriga ledamöter i revisionsutskottet, samt ytterligare 75 000 kr till ordförande i ersättningsutskottet och ytterligare 50 000 kr till övriga ledamöter i ersättningsutskottet; utöver styrelsearvodet, ytterligare 20 000 kr per fysiskt sammanträde som äger rum i Stockholm till deltagande ledamot som inte bor i Sverige.
- Val av styrelseordförande och styrelseledamöter:
 - Omval av Mia Brunell Livfors som styrelseledamot och ordförande.
 - Omval av styrelseledamöterna Fabian Bengtsson, Caroline Berg, Christian Luiga, Peter Ruzicka och Sara Öhrvall.
 - Nyval av Thomas Ekman till styrelseledamot.
- Beslut om uppdaterade riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, att som längst gälla fram till årsstämman 2027.
- Införande av långsiktigt aktiebaserat incitamentsprogram och i samband med detta ett bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier samt överlåtelse av egna aktier.
- Att ändra bolagets bolagsordning genom tillägget av en ny paragraf som tillåter styrelsen att besluta att den som inte är aktieägare i bolaget, på de villkor som styrelsen bestämmer, ska ha rätt att närvara eller på annat sätt följa förhandlingarna vid bolagsstämman.

Det fullständiga protokollet finns tillgängligt på Axfoods webbplats.

Valberedning

Valberedningens uppgift är att lägga fram förslag till årsstämman om antalet styrelseledamöter, styrelsens sammansättning och förslag till styrelsens arvodering. Valberedningen ska också lägga fram förslag om styrelsens respektive årsstämmans ordförande och, i förekommande fall, om revisorer och deras arvodering.

Valberedningen ska enligt Koden ha minst tre ledamöter och en majoritet ska vara oberoende i förhållande till bolaget och koncernledningen. Styrelseledamöter kan ingå men ska inte utgöra en majoritet av valberedningens ledamöter. Grunden för valberedningens arbete utgörs av den årliga utvärderingen av styrelsens arbete, Kodens mångfaldspolicy samt de bolagsspecifika behoven i Axfood.

Valberedningen tillämpar punkt 4.1 i Koden som mångfaldspolicy. Axfoods styrelse ska vara ändamålsenligt sammansatt med en mångsidighet och bredd avseende kompetens, erfarenhet och bakgrund hos ledamöterna. För att uppfylla detta ska styrelsen inneha god

kunskap om Axfoods verksamhet och en gedigen och bred erfarenhet inom dagligvaruhan-del, såväl fysisk som digital. Styrelsen ska i övrigt ha sådana kompetenser som behövs för att på ett ansvarsfullt och framgångsrikt sätt styra Axfoods strategiska arbete. Valberedningen önskar med sina förslag även uppnå en så jämn fördelning mellan kvinnor och män som möjligt. Valberedningens motiverade förslag presenteras i kallelsen till årsstämman. Förslaget om styrelsens sammansättning presenteras också tillsammans med en motivering på Axfoods webbplats i samband med att kallelsen publiceras. Samtliga aktieägare har rätt att framföra förslag till valberedningen via e-post till valberedning@axfood.se.

Valberedningen inför årsstämman 2024

En valberedning utsågs under september 2023 baserat på bolagets ägarstruktur per den 31 augusti 2023. De ägare som ingår i valberedningen är Axel Johnson, Swedbank Robur Fonder, Handelsbanken Fonder samt Lannebo Fonder. Därutöver är Axfoods styrelseordförande, Mia Brunell Livfors, adjungerad till valberedningen. Samtliga ledamöter bedöms vara oberoende i förhållande till bolaget och koncernledningen.

Valberedningen har inför årsstämman 2024 haft tre sammanträden och därutöver löpande kontakt. Ingen ersättning har utgått för arbetet i valberedningen.

Valberedningens sammansättning

Namn	Representerade	Andel av röster per 2023-08-31, %
Marie Ehrling	Axel Johnson AB, ordförande	50,1
Caroline Sjösten	Swedbank Robur Fonder	4,6
Sussi Kvart	Handelsbanken Fonder	3,2
Hjalmar Ek	Lannebo Fonder	1,6

Styrelse

Axfoods styrelse ska enligt bolagsordningen bestå av lägst tre och högst tio ordinarie stämموvalda ledamöter med högst två suppleanter. Val av styrelse sker årligen på årsstämman. Bolagsordningen innehåller inga andra bestämmelser om tillsättande eller entledigande av styrelseledamöter.

Styrelsen ansvarar för att bolagets organisation är ändamålsenlig och att verksamheten bedrivs i enlighet med bolagsordningen, aktiebolagslagen och andra tillämpliga lagar och regler.

Styrelsen ska utföra styrelsearbetet gemensamt under ordförandens ledning. En arbetsordning fastställs årligen som tydliggör styrelsens arbete och reglerar ledamöternas inbördes arbetsfördelning och beslutsordningen inom styrelsen. Den reglerar även sammanträdesplanen, kallelser, dagordning och protokoll för styrelsemötena samt styrelsens arbete med redovisnings-, revisions- och ersättningsfrågor. Vidare regleras hur styrelsen ska få information och dokumentation som underlag för sitt arbete för att kunna fatta väl underbyggda beslut.

Ett konstituerande möte hålls direkt efter årsstämman. Därefter ska styrelsen hålla minst fyra styrelsemöten per kalenderår. Vid varje ordinarie styrelsemöte följs den dagordning som fastställts i arbetsordningen, som innehåller rapport från vd och koncernchef, ekonomirapporter, investeringar samt strategiska frågor. Inför mötena erhåller ledamöterna skriftligt material om de frågor som ska behandlas.

Styrelsen antar även årligen en instruktion till vd och koncernchef.

Styrelsens sammansättning

Axfoods styrelse har sedan årsstämman 2023 bestått av sju stämموvalda ledamöter utan suppleanter. Tre ledamöter och tre suppleanter är därutöver utsedda av de anställda. Var och en av styrelseledamöterna innehar för Axfood viktiga kompetenser och erfarenheter som väl täcker de områden som ansetts viktiga för bolaget. Av de stämموvalda ledamöterna är tre kvinnor. Styrelsen har en bred och djup erfarenhet inom relevanta områden. En närmare presentation av styrelseledamöterna framgår på sidan 124.

Axfoods vd och koncernchef är inte ledamot i styrelsen men deltar på styrelsemötena som föredragande. Så gör även ekonomi- och finansdirektör samt chefsjurist, som även är styrelsens sekreterare.

Styrelsens oberoende

Enligt Koden ska en majoritet av de stämموvalda styrelseledamöterna vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledning. Minst två av dessa ska även vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.

Samtliga stämموvalda ledamöter har bedömts som oberoende i förhållande till bolaget och koncernledningen. Tre av ledamöterna; Fabian Bengtsson, Christian Luiga och Peter Ruzicka, har även bedömts uppfylla kravet på oberoende i förhållande till större aktieägare under hela 2023. Tre styrelseledamöter har bedömts som inte oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare under hela 2023. Mia Brunell Livfors var vd och koncernchef för Axfoods största ägare Axel Johnson fram till och med den 7 september 2023 med Thomas Ekman som efterträdare. Därutöver hade Sara Öhrvall en rådgivarroll för Axel Johnson fram till september 2023 och Caroline Berg är styrelseordförande i Axel Johnson.

Styrelsens arbete under 2023

Under 2023 har styrelsen hållit 14 möten, varav ett konstituerande direkt efter årsstämman och fyra per capsulam (för antagande av årsredovisning, godkännande av stämmohandlingar, beslut om förvärv av Humla AB och beslut om nyemission i Mathem). Återkommande ämnen på de ordinarie styrelsemötena är en lägesrapport från vd och koncernchef, uppföljning av resultatutvecklingen, marknadsläge, hållbarhetsfrågor samt investerings- och etableringsärenden. Ersättnings- och revisionsutskotten har lämnat rapporter från sina möten på nästkommande styrelsemöte och delårsrapporterna har behandlats kvartalsvis.

Under året har styrelsen fastställt arbetsordningar för arbetet i styrelsen, revisionsutskottet och ersättningsutskottet samt antagit koncernens uppförandekod för leverantörer, kredit- och finanspolicy, investeringspolicy, insiderpolicy, riktlinjer för icke-revisionstjänster från Axfoods revisorer, policy om regel efterlevnad samt kommunikationspolicy. Samtliga styrelseledamöter har under året genomgått koncernens obligatoriska hållbarhetsutbildning.

I juni hölls ett möte där Axfoods strategi behandlades, liksom hållbarhetsagendan. Strategi-arbetet har därefter fortsatt i dotterbolag och koncernledning varefter styrelsen i december 2023 fastställde en affärsplan för 2024. Andra affärsmässigt viktiga frågor har varit omvärldsläget (inklusive inflationen) och ägarfrågor i Mathem.

Styrelsens sammanträden har som regel ägt rum på bolagets huvudkontor. Strategimötet ägde dock rum externt, och septembermötet hölls på Willys huvudkontor i Göteborg.

Bolagets revisorer närvarade vid årets första styrelsemöte för att rapportera från granskningen av årsbokslutet avseende räkenskapsåret 2022. Revisorerna deltog även vid årets sista möte för att informera om planeringen inför 2024 samt för att avrapportera sin löpande granskning.

Styrelsen har behandlat revisorernas rapporter och gått igenom intern kontroll och efterlevnad samt genomfört den årliga styrelseutvärderingen. En översikt av styrelsearbetet under året framgår av illustrationen på nästa sida.

ORGAN OCH REGELVERK**Ersättningsutskott**

Styrelsen har utsett ett ersättningsutskott för djupare beredning av ersättningsfrågor. Ersättningsutskottet fastställer bland annat lön, rörlig ersättning och övriga anställningsvillkor för samtliga personer i Axfoods koncernledning med undantag för vd och koncernchef, vars villkor beslutas av styrelsen i sin helhet efter rekommendation från ersättningsutskottet. Ersättningsutskottet ska följa och utvärdera tillämpningen av de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som årsstämman beslutat. Ersättningsutskottet ska även bereda förslag till eventuella aktierelaterade incitamentsprogram, besluta om vilka som ska bjudas in att delta i dessa samt rekommendera beslut till styrelsen om tilldelning av aktier i sådana incitamentsprogram. Utskottet har även till uppgift att följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för ledande befattningshavare.

I början av varje år fastställer ersättningsutskottet de mål som ska gälla för rörliga ersättningar till koncernledningen exkluderat vd och koncernchef.

Ersättningsutskottet bestod från början av året av Mia Brunell Livfors (ordförande), Caroline Berg och Peter Ruzicka. Från årsstämman ersattes Peter Ruzicka av Fabian Bengtsson. Axfoods vd och koncernchef är adjungerad till ersättningsutskottet och HR-direktören är sekreterare. Ersättningsutskottet har tagit fram förslag till styrelsen om att införa ytterligare ett långsiktigt aktierelaterat incitamentsprogram till nyckelpersoner inom Axfood.

Ersättningsutskottet har haft fem sammanträden under 2023. Ersättning för arbetet i ersättningsutskottet har utgått i enlighet med årsstämmans beslut.

Revisionsutskott

Styrelsen har utsett ett revisionsutskott som bland annat har till uppgift att övervaka effektiviteten i den interna kontrollen och riskhanteringen avseende den finansiella rapporteringen. I revisionsutskottets uppdrag ingår även övervakning av den finansiella rapporteringen samt att tillsammans med koncernledningen följa och bedöma hanteringen av komplexa redovisnings- och värderingsfrågor. Revisionsutskottet följer och utvärderar även den externa revisionen och revisornas opartiskhet, oberoende och prestation.

Bolagets revisorer deltar på revisionsutskottets sammanträden, varvid utskottet informerar sig om revisionens inriktning och omfattning och synen på koncernens risker och arbete med intern kontroll. I revisionsutskottets uppdrag ingår även att rekommendera riktlinjer för vilka andra tjänster än revision koncernen får upphandla av bolagets revisor.

Revisionsutskottet bestod från början av året av Christian Luiga (ordförande), Sara Öhrvall och Christer Åberg. Från årsstämman ersattes Christer Åberg av Peter Ruzicka. Axfoods vd och koncernchef samt ekonomi- och finansdirektör är adjungerade till revisionsutskottet och koncernredovisningschefen är sekreterare. Utskottet har under året bland annat behandlat

förslag till reviderad finans- och kreditpolicy samt investeringspolicy. Revisionsutskottet har vidare gått igenom koncernens finansiella rapporter, arbete med risker, internkontroll och kommande hållbarhetsregelverk. Revisionsutskottet har haft sex sammanträden under 2023. Ersättning för arbetet i revisionsutskottet har utgått i enlighet med årsstämmans beslut.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens ordförande ansvarar för att genomföra en styrelseutvärdering där ledamöternas åsikter inhämtas om hur styrelsearbetet bedrivs och hur det kan stärkas. Utvärderingen är även ett viktigt underlag för valberedningens arbete inför årsstämman.

Under året har en enkätundersökning besvarats av samtliga styrelseledamöter samt vd och koncernchef. Resultatet är rakt igenom högt och visar på ett välfungerande styrelsearbete och en bra relation med högt förtroende mellan styrelse och ledning. Bolaget har en tydlig strategi och väl avvägda finansiella mål med tydlig koppling till den affärsplan mot vilken verksamheten följs upp. Styrelsens engagemang är starkt och samtliga ledamöter har en hög mötes närvaro. Resultatet från utvärderingen föredrogs för valberedningen under november och för styrelsen i december.

Styrelsens arbete 2023**Kvartal 1****Januari**

- Lägesrapport från vd och koncernchef
- Resultat 2022
- Rapport från revisorerna
- Ärenden inför årsstämman
- Bokslutskommuniké
- Investeringsärenden
- Rapport från styrelseutskott
- Utvärdering 2022 styrelse samt vd och koncernchef
- Ersättning 2023 vd och koncernchef

Februari

- Beslut inför årsstämma (per capsulam)
- Beslut om års- och hållbarhetsredovisning (per capsulam)

Mars

- Årsstämma
- Konstituerande möte

April

- Nyemission Mathem (per capsulam)
- Lägesrapport från vd och koncernchef
- Prognosuppdatering
- Delårsrapport första kvartalet
- Arbetsordningar för styrelsen och dess utskott samt instruktion vd och koncernchef
- Koncernövergripande policys och riktlinjer
- Styrelsesammansättning i dotterbolag
- Investeringsärenden
- Långsiktigt aktiebaserat incitamentsprogram
- Successionsplanering
- Rapport från styrelseutskott

Maj

- Förvärv Humla AB (per capsulam)

Juni

- Lägesrapport från vd och koncernchef
- Strategidiskussioner
- Investeringsärenden

Juli

- Lägesrapport från vd och koncernchef
- Halvårsrapport
- Rapport från styrelseutskott

September

- Lägesrapport från vd och koncernchef
- Strategidiskussioner
- Investeringsärenden

Oktober

- Lägesrapport från vd och koncernchef
- Delårsrapport tredje kvartalet
- Investeringsärenden
- Hållbarhet
- Rapport från styrelseutskott

November

- Beslut samgående mellan Mathem och Oda

December

- Lägesrapport från vd och koncernchef
- Rapport från revisorerna
- Strategiska prioriteringar och budget 2024
- Årliga rapporter (internkontroll, visselblåstjänst, regelefterlevnad, tvister, uppförandekod för leverantörer, risk och försäkring)
- Beslut om uppdaterad uppförandekod för leverantörer
- Resultat medarbetarundersökning
- Investeringsärenden
- Rapport från styrelseutskott
- Utvärdering 2023 styrelse samt vd och koncernchef
- Ersättning 2024 vd och koncernchef

ORGAN OCH REGELVERK**Revisorer**

Revisor utses av årsstämman efter förslag från valberedningen och väljs för en period om två år. Revisionsbolaget Deloitte AB omvaldes av årsstämman 2022 för perioden fram till årsstämman 2024. Didrik Roos, auktoriserad revisor och vd för Deloitte i Sverige, är huvudansvarig revisor sedan årsstämman 2023. Utöver uppdraget i Axfood är Didrik Roos huvudansvarig revisor för Boozt, H&M Hennes & Mauritz och Tele2.

Tjänster från revisorn vid sidan av revisionsuppdraget ska endast tillhandahållas i en omfattning som är förenlig med reglerna i revisorslagen och FARs yrkesetiska regler avseende revisors opartiskhet och självständighet.

Koncernledning

Koncernledningen består av Axfoods vd och koncernchef, vd:arna för affärsdrivande dotterbolag och stabschefer.

Koncernledningen har månatliga möten för behandling av ärenden och diskussioner samt minst ett årligt strategimöte. Även den etablerings- och finansieringskommitté som är knuten till koncernledningen träffas en gång i månaden för att behandla ärenden som gäller butiksinvesteringar, butiksavyttringar, nya hyresavtal samt förlängningar av befintliga hyresavtal. Koncernledningen ingår även i det hållbarhetsforum som kvartalsvis behandlar frågor relaterade till koncernens hållbarhetsarbete. En årlig affärsplan beslutas av Axfoods styrelse i slutet

av året sedan den arbetats fram i dotterbolagen och i koncernledningen. Arbetet engagerar därigenom medarbetare på flera nivåer inom koncernen. Affärsplanen behandlas löpande i koncernledningen och är därmed ett levande planerings- och uppföljningsdokument.

Dotterbolagen styrs av sina styrelser. Axfoods vd och koncernchef är ordförande i de större dotterbolagen. Övriga styrelseledamöter i dotterbolagen består av personer i koncernledningen jämte ett antal övriga ledare i koncernen med expertis för respektive bolag. Dotterbolagen har regelbundna styrelsemöten, och de större har minst fyra ordinarie möten årligen. En närmare presentation av koncernledningen finns på sidan 125.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Riktlinjerna för ersättning till ledande befattningshavare i Axfood fastställdes av årsstämman 2023 baserat på styrelsens förslag, och ska som längst gälla fram till årsstämman 2027.

Riktlinjerna omfattar vd och koncernchef i Axfood samt medlemmar i koncernledningen, som rapporterar direkt till vd och koncernchef. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman såsom exempelvis arvode till styrelseledamöter eller aktiebase-erade incitamentsprogram. Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2023. Riktlinjerna styr de beslut om ersättningar som fattas av styrelsens ersättningsutskott såvitt avser ledande befattningshavare som rapporterar direkt till koncernchefen och av styrelsen i sin helhet såvitt avser koncernchefen.

Axfood ska erbjuda marknadsmässig ersättning som ska baseras på faktorer som arbetsuppgifternas betydelse, medarbetarens kompetens, erfarenhet, prestation och i fråga om rörlig ersättning, uppfyllandet av i förväg fastställda mål. Ersättningen kan bestå av fast lön, kort-siktig rörlig ersättning, pensionsförmåner, försäkringar och övriga förmåner. Bolagsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar.

För fullständiga beslutade riktlinjer se not 6.

Samtliga årsstämmor sedan 2017 har fattat beslut om långsiktiga incitamentsprogram omfattande långsiktig rörlig ersättning för ledande befattningshavare.

Kortfristiga rörliga ersättningar kostnadsförs under räkenskapsåret och betalas ut efter att årsstämman har fastställt resultat- och balansräkning. De riktlinjer som beslutades av årsstämman 2023 har följts och samtliga tidigare beslutade ersättningar som ännu inte utbetalats håller sig inom ovan angivna ramar.

Styrelsens sammansättning

Namn	Invald år	Oberoende – bolaget och koncernledningen	Oberoende – större aktieägare	Ersättningsutskott	Revisionsutskott	Närvaro möten		
						Styrelse	Ersättningsutskott	Revisionsutskott
Mia Brunell Livfors (ordförande)	2016	Ja	Nej	Ja	–	13/14	5/5	–
Fabian Bengtsson ¹⁾	2016	Ja	Ja	Ja	–	14/14	4/4	–
Caroline Berg	2014	Ja	Nej	Ja	–	13/14	5/5	–
Thomas Ekman ²⁾	2023	Ja	Nej	–	–	11/11	–	–
Christian Luiga	2020	Ja	Ja	–	Ja	14/14	–	6/6
Peter Ruzicka ^{1) 3)}	2021	Ja	Ja	Ja	Ja	13/14	1/1	5/5
Christer Åberg ^{2) 3)}	2017	Ja	Ja	–	Ja	3/3	–	1/1
Sara Öhrvall ⁴⁾	2022	Ja	Nej/Ja	–	Ja	13/14	–	6/6
Anders Helsing (arbetstagarrepresentant)	–	–	–	–	–	13/14	–	–
Michael Sjören (arbetstagarrepresentant)	–	–	–	–	–	13/14	–	–
Lars Östberg (arbetstagarrepresentant)	–	–	–	–	–	12/14	–	–
Frida Antbrink (suppleant) ⁵⁾	–	–	–	–	–	1/1	–	–
Ann-Katrin Alnervik (suppleant) ⁵⁾	–	–	–	–	–	1/1	–	–
Patrik Thorin (suppleant) ⁵⁾	–	–	–	–	–	1/1	–	–

1) Peter Ruzicka trädde ur ersättningsutskottet i samband med årsstämman 2023, samtidigt som Fabian Bengtsson valdes in. De har därmed ej kallats till samtliga ersättningsutskottsmöten under året.

2) Christer Åberg avgick i samband med årsstämman 2023, samtidigt som Thomas Ekman tillträdde som ledamot. De har därmed ej kallats till samtliga styrelsemöten under året.

3) Christer Åberg avgick i samband med årsstämman 2023, varefter Peter Ruzicka valdes in i revisionsutskottet. De har därmed ej kallats till samtliga revisionsutskottsmöten under året.

4) Sara Öhrvall avslutade sitt uppdrag för Axel Johnson i september 2023 och är sedan dess en oberoende ledamot.

5) Suppleanter har endast deltagit på de styrelsemöten där ordinarie arbetstagarrepresentant inte har kunnat delta.

För information om styrelsens arvoden, se not 6.

Styrelsens rapport om intern kontroll

I enlighet med aktiebolagslagen och Koden ansvarar styrelsen för att säkerställa att bolaget har väl utformad intern kontroll och goda processer på plats för att fastställa att bolagets finansiella rapportering kontrolleras på ett betryggande sätt. Den interna kontrollen inom Axfood är baserad på COSO-ramverket för intern kontroll vilket har anpassats till verksamheten. Ramverket utgörs av komponenterna kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Axfoods ekonomi- och finansdirektör är ytterst ansvarig för att arbetet med och uppföljning av den interna kontrollen sker i enlighet med den form som styrelsen beslutar. Funktionen för intern kontroll ansvarar för det löpande arbetet samt avrapportering av resultat och slutsatser till revisionsutskottet och styrelse.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör basen för intern kontroll. Beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade i organisationen. Dessutom finns styrande dokument i form av interna policys, riktlinjer, manualer och handböcker tillgängliga för samtliga medarbetare. Axfoods styrelse har etablerat tydliga arbetsprocesser och arbetsordningar för sitt arbete och styrelsens utskott. För rapporteringen har styrelsen inrättat ett revisionsutskott.

För att skapa en grund för god intern kontroll samt upprätthålla en hög standard i koncernen har styrelsen antagit ett antal grundläggande styrande dokument, däribland arbetsordning för styrelse och vd, finans- och kreditpolicy, samt compliancepolicy. Styrelsen har vidare säkerställt att organisationsstrukturen ger tydliga roller, ansvar och processer som gynnar en effektiv hantering av verksamhetens risker men även intern kontroll, och därigenom möjliggörs måluppfyllelse.

Funktionen för intern kontroll arbetar kontinuerligt med att utveckla, anpassa och förbättra Axfoods kontrollmiljö. Detta med grund i att upprätthålla en kontrollmiljö som är funktionell och effektiv samtidigt som den säkerställer god kvalitet och tillförlitlighet i rapporteringen.

Riskbedömning

Axfood utvärderar kontinuerligt risker för fel i den finansiella rapporteringen för att säkerställa att dessa hanteras. Minst två gånger per år och löpande vid behov genomförs riskanalyser och utifrån dessa utvärderar och beslutar revisionsutskottet om vilka risker som är väsentliga att beakta för att säkerställa en god intern kontroll avseende rapporteringen. För en mer detaljerad beskrivning av risker och riskhantering, se sidorna 28–32.

Kontrollaktiviteter

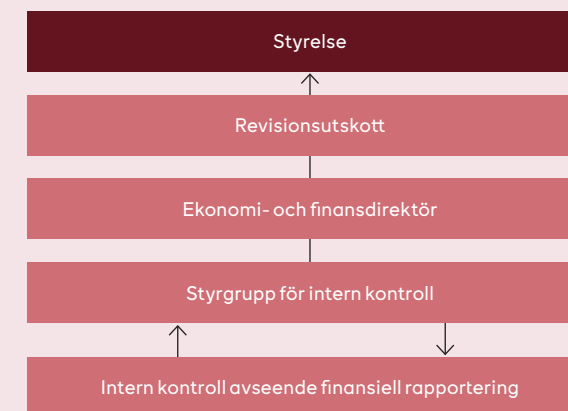
Axfoods kontrollaktiviteter baseras på de mest väsentliga riskerna med påverkan på rapporteringen. Kontrollaktiviteter är definierade i koncernens risk- och kontrollmatriser. Matriserna är uppdelade per bolag och av styrgruppen definierade affärskritiska processer relaterade till den finansiella rapporteringen. Utöver det finns ytterligare en risk- och kontrollmatris, vilken säkerställer att risker i koncernövergripande processer hanteras effektivt.

Kontrollaktiviteterna är uppbyggda efter en struktur som syftar till att upptäcka och i tid förebygga risker för fel i rapportering. Samtidigt säkerställs effektivitet och god kontroll i koncernens samtliga processer relaterade till den finansiella rapporteringen. Exempel på kontrollaktiviteter är bland annat kontoavstämningar, analys av resultatposter, kontrollinventeringar och behörighetsgenomgångar.

Information och kommunikation

Axfoods samtliga styrdokument kommuniceras via koncernens intranät och uppdateras årligen utifrån förändringar i både interna och externa krav. Riktlinjer för intern styrning och kontroll belyses i enlighet med koncernens struktur och rutin för styrdokument.

Funktionen för intern kontroll rapporterar resultatet av årets arbete med intern kontroll till revisionsutskottet, där primärt fokus ligger på iakttagelser, rekommendationer och åtgärder.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL

Uppföljning

Styrelsen, genom revisionsutskottet, ansvarar för arbetet med att kvalitetssäkra koncernens uppföljning av intern kontroll. Internkontrollarbetet, tillsammans med revisorernas granskningsinsatser, utgör ett stöd till styrelse och koncernledning för att bedöma och identifiera väsentliga riskområden i rapporteringen för att därefter kunna se över insatser och uppföljningar inom utvalda områden. Vidare har koncernen en central riskhanteringsfunktion.

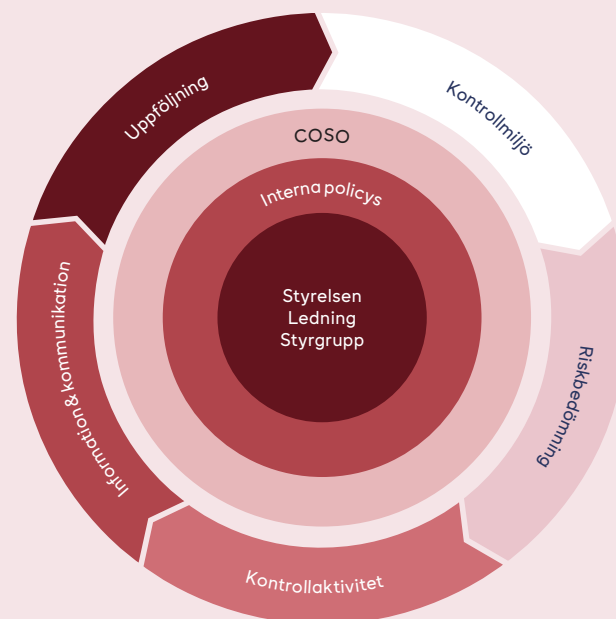
Funktionen för intern kontroll ansvarar för att genom självutvärderingar följa upp på resultatet tillsammans med effektiviteten i den interna kontrollen. Eventuella avvikelser rapporteras till kontroll- och processägare för att möjliggöra att noterade avvikelser åtgärdas. Resultatet av självutvärderingarna tillsammans med utfallet av den externa revisionen rapporteras till revisionsutskott och styrelse.

Fokusområden under året

Under året har Axfood arbetat med att ytterligare förbättra och stärka det gemensamma kontrollramverket, med särskilt fokus på hållbarhetsrapportering. Utöver det har utbildning för intern kontroll genomförts för att skapa ökad förståelse och grunder för god utveckling inom området.

Stockholm i februari 2024

Styrelsen i Axfood AB

Internkontroll**Utvärdering av särskild granskningsfunktion**

Axfood har inte en särskild granskningsfunktion, det vill säga internrevisionsfunktion. Revisionsutskott och styrelse har prövat frågan kring en särskild granskningsfunktion och bedömt att existerande struktur för riskhantering och uppföljning av intern kontroll ger en tillfredställande tillförlitlighet. Styrelsen utvärderar årligen behovet av en särskild granskningsfunktion och beslutet finns protokollfört.

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till bolagsstämman i Axfood AB (publ) organisationsnummer 556542-0824

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för räkenskapsåret 2023-01-01–2023-12-31 på sidorna 115–125 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 16 *Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

Uttalande

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningen och koncernredovisningen samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Vårt yttrande har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Deloitte AB

Didrik Roos

Auktoriserad revisor

1

3

5

7

9

2

4

6

8

10

Styrelse

1. Mia Brunell Livfors Ordförande

Född: 1965

Övriga uppdrag: Ledamot i Axel Johnson, Dustin Group, Eutelsat Communications SA, Efva Attling Stockholm och Snäckedjupet.

Utbildning: Ekonomistudier vid Stockholms universitet.

Erfarenhet: Tidigare vd och koncernchef Axel Johnson, vd Kinnevik och mångårig erfarenhet från styrelsearbete i börsnoterade svenska och internationella bolag.

Ledamot sedan: 2016

Medlem i utskott: Ersättningsutskottet (ordförande)

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Ej oberoende i förhållande till större aktieägare i bolaget.

Antal aktier i Axfood: 0

2. Fabian Bengtsson Ledamot

Född: 1972

Övriga uppdrag: Ordförande i SIBA Invest och Företagarnas Riksstyrelse. Ledamot i Komplet Group AS.

Utbildning: Ekonomie kandidatexamen, Lunds universitet.

Nuvarande befattning: Vd för SIBA Fastigheter.

Erfarenhet: Lång erfarenhet av detaljhandel och digital handel, bland annat som vd SIBA-koncernen, ordförande för Netonnet och ledamot/ordförande i CE-Konsumtelektronikbranschen.

Ledamot sedan: 2016

Medlem i utskott: Ersättningsutskottet

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

samt till större aktieägare i bolaget.

Antal aktier i Axfood: 20 085

3. Caroline Berg Ledamot

Född: 1968

Övriga uppdrag: Ordförande i Axel Johnson. Ledamot i Novax och AxFast. Även ordförande i Erik och Göran Ennerfeldts fond för svensk ungdoms internationella studier, stiftelsen The Global Village samt Axel och Margaret Ax:son Johnsons Stiftelse.

Utbildning: BA från Middlebury College, USA.

Erfarenhet: Verksam i familjeföretaget Axel Johnson Gruppen sedan 2005 och medlem i koncernledningen. Mångårig erfarenhet från styrelsearbete i noterade och onoterade bolag.

Ledamot sedan: 2014

Medlem i utskott: Ersättningsutskottet

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Ej oberoende i förhållande till större aktieägare i bolaget.

Antal aktier i Axfood: 13 226

4. Thomas Ekman Ledamot

Född: 1969

Övriga uppdrag: Ordförande i Dustin Group, Axel Johnson International, AxSol och Martin & Servera. Ledamot i Novax. *Utbildning:* Magisterexamen i ekonomi, Stockholms universitet. *Nuvarande befattning:* Vd för Axel Johnson.

Erfarenhet: Vd och koncernchef Dustin, vd Cabonline Group och vd Tele2 Sverige. Ledamot i Com Hem och Sportamore.

Ledamot sedan: 2023

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Ej oberoende i förhållande till större aktieägare i bolaget.

Antal aktier i Axfood: 0

5. Christian Luiga Ledamot

Född: 1968

Övriga uppdrag: Ordförande i Combitech AB och Saab Dynamics. Ledamot i UMS Skeldar AG, den ideella föreningen Beredskapslyftet och Saab Emerging Technologies.

Utbildning: Ekonomistudier vid Stockholms Universitet.

Nuvarande befattning: Finansdirektör och vice vd på Saab AB. *Erfarenhet:* Executive Vice President, CFO och chef för Corporate Control på Telia Company, CFO på Teleca och Framfab.

Ledamot sedan: 2020

Medlem i utskott: Revisionsutskottet (ordförande)

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

samt till större aktieägare i bolaget.

Antal aktier i Axfood: 4 000

6. Peter Ruzicka Ledamot

Född: 1964

Övriga uppdrag: Ordförande i Pandora AS, Royal Unibrew AS och Aspelin Ramm Gruppen AS. Ledamot i AKA AS.

Utbildning: Bachelor i Business Administration och MBA, Handelshögskolan BI.

Erfarenhet: Vd och koncernchef Orkla, vd för norska investmentbolaget Canica AS och vice vd för ICA AB mfl.

Ledamot sedan: 2021

Medlem i utskott: Revisionsutskottet

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

samt till större aktieägare i bolaget.

Antal aktier i Axfood: 400

7. Sara Öhrvall Ledamot

Född: 1971

Övriga uppdrag: Ledamot i Investor, Bonnier Books och Dagens Nyheter, SNS, SSE Ventures samt International Advisory Board för Stockholm Resilience Center.

Utbildning: MSc International Business, Umeå Universitet.

Erfarenhet: COO på Axel Johnson, Chief Transformation Officer på SEB, Senior Vice President R&D på Bonnier AB, vd och delägare Differ och Mindmill Networks och produktutvecklingschef på Volvo Cars.

Ledamot sedan: 2022

Medlem i utskott: Revisionsutskottet

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen

och sedan september 2023 även i förhållande till större aktieägare i bolaget.

Antal aktier i Axfood: 162

8. Anders Helsing Utsedd av arbetstagarorganisation

Född: 1966

Övriga uppdrag: Arbetstagarledamot i Axel Johnson och Axfood IT.

Erfarenhet: Anställd inom Axfood sedan 1998.

Ledamot sedan: 2016

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Antal aktier i Axfood: 59

9. Michael Sjören Utsedd av arbetstagarorganisation

Född: 1960

Övriga uppdrag: Arbetstagarledamot i Snabbgross och Dagab Inköp & Logistik.

Erfarenhet: Anställd inom Axfood sedan 1995.

Ledamot sedan: 2010

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Antal aktier i Axfood: 0

10. Lars Östberg Utsedd av arbetstagarorganisation

Född: 1968

Övriga uppdrag: Arbetstagarledamot i Willys.

Erfarenhet: Anställd i Willys sedan 2002.

Ledamot sedan: 2016, dessförinnan ledamot 2009–2011.

Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen.

Antal aktier i Axfood: 0

Innehav av egna och närståendes aktier per 31 december 2023.

Koncernledning

1. Klas Balkow

Vd och koncernchef Axfood

Född: 1965

Anställd sedan: 2017

Övriga uppdrag: Ledamot i Svensk Dagligvaruhandel och Svensk Handel.

Utbildning: Gymnasieingenjör, SSE Executive Education.

Erfarenhet: Vd Clas Ohlson, vd Aximage (tidigare affärsområde inom Axel Johnson), ledande befattningar inom Procter & Gamble i Norden och USA samt Bredbandsbolaget.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2017

Antal aktier i Axfood: 50 000

2. Sandra Brånstad

Chefsjurist

Född: 1975

Anställd sedan: 2018

Övriga uppdrag: Ledamot i Ortala AB och Pensan AB.

Utbildning: Jur. kand., Stockholms Universitet.

Erfarenhet: Advokat, senast som delägare och ledamot Ramberg Advokater.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2022

Antal aktier i Axfood: 11 759

3. Thomas Evertsson

Vd Willys fram till och med 31 januari 2024

Född: 1964

Anställd sedan: 2008

Övriga uppdrag: Ordförande i Eurocash Food AB. Ledamot i Best Transport AB, Jula AB, City Gross Sverige AB och Svensk Plaståtervinning i Motala AB. Utbildning: Civilekonom, Handelshögskolan i Göteborg.

Erfarenhet: Stormmarknadschef, kedjedirektör Coop Supermarkets, vd Coop Sverige, vice vd Coop Norden.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2008

Antal aktier i Axfood: 12 400

4. Karin Hedlund

IT-direktör

Född: 1966

Anställd sedan: 2020

Utbildning: Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm.

Erfarenhet: CIO Lantmännen, Head of Project Delivery and Build & Deploy Ericsson, Utvecklingschef IT Axfood, Senior Manager Accenture.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2020

Antal aktier i Axfood: 4 608

5. Sara Kraft Westrell

Kommunikationsdirektör

Född: 1974

Anställd sedan: 2018

Utbildning: Civilekonom, Lunds universitet och National University of Singapore.

Erfarenhet: Informationsdirektör för Clas Ohlson och Hexagon, marknads- och kommunikationsdirektör för JB Education samt kommunikationsrådgivare för Kreab och Brunswick.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2018

Antal aktier i Axfood: 7 500

6. Anders Lexmon

Ekonomi- och finansdirektör

Född: 1968

Anställd sedan: 2002

Utbildning: Agronom, M.Sc., Sveriges lantbruksuniversitet (SLU).

Erfarenhet: Koncernekonomisef Axfood, koncernredovisningschef Axfood, koncernredovisningschef SJ, revisor KPMG.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2017

Antal aktier i Axfood: 18 500

7. Monica Längbo

HR-direktör

Född: 1963

Anställd sedan: 2019

Utbildning: Executive MBA, Lärarhögskolan i Stockholm.

Erfarenhet: HR-direktör Sverige och Danmark, HR Director och Head of Security & Legal Counsel, HR Director och Head of Information/PR/PA/Communication, Head of Leadership Development & Executive Recruitment vid ManpowerGroup, ledarskaps- och organisationskonsult i eget bolag.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2019

Antal aktier i Axfood: 9 045

8. Simone Margulies

Vd Hemköpskedjan

Född: 1978

Anställd sedan: 2016

Övriga uppdrag: Ledamot i KRAV.

Utbildning: Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm.

Erfarenhet: Vice vd Dagab Inköp & Logistik, Affärsområdeschef Dagab, Affärsområdeschef ICA Sverige, Analytikerchef ICA Sverige, Supply Chain utveckling ABB.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2020

Antal aktier i Axfood: 8 909

9. Eva Pettersson

Vd Snabbgross

Född: 1966

Anställd sedan: 2004

Utbildning: Civilekonom, Linköpings universitet samt studier vid University of East Anglia.

Ledarskapsutbildning Novare.

Erfarenhet: Vd Axfood Närlivs, chef verksamhetsutveckling inom Dagab, systemchef Axfood IT, konsult inom dagligvaruhandel på Accenture.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2014

Antal aktier i Axfood: 24 358

10. Nicholas Pettersson

Vd Dagab Inköp & Logistik fram till och med 31 januari 2024, därefter vd Willys

Född: 1976

Anställd sedan: 2004

Övriga uppdrag: Ordförande i Hall Miba.

Utbildning: Civilekonom, Växjö universitet.

Erfarenhet: Vd Axfood Närlivs, Marknadschef Axfood Närlivs, Affärsområdeschef Snabbgross, Supply Chain Manager Svenska Shell, Business Analyst Shell Detaljist.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2009

Antal aktier i Axfood: 17 133

11. Carl Stenbeck

Strategi- och affärsutvecklingsdirektör

Född: 1979

Anställd sedan: 2018

Övriga uppdrag: Ordförande i Urban Deli. Ledamot i Apohem och Mathem.

Utbildning: Civilingenjör och civilekonom från Chalmers respektive Handelshögskolan i Göteborg.

Erfarenhet: Global Head of Digital Development på H&M, managementkonsult Boston Consulting Group och Accenture, programchef Papyrus.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2018

Antal aktier i Axfood: 8 000

Hans Bax

Vd Dagab Inköp & Logistik från 1 februari 2024

Född: 1978

Anställd sedan: 2011

Utbildning: Civilekonom, Internationella Handelshögskolan i Jönköping.

Erfarenhet: Affärsområdeschef Dagab Inköp & Logistik, Kategoriområdeschef Ica Sverige, Inköpschef Ica Sverige, Kategori och Inköpschef Lidl Sverige, Varuflödeschef Lidl Sverige.

Medlem i Axfoods koncernledning sedan: 2024

Antal aktier i Axfood: 4 500

Innehav av egna och närståendes aktier per 31 december 2023.

Övrig information

Definitioner och ordlista

Finansiella nyckeltal

Utöver de finansiella nyckeltal som upprättats i enlighet med IFRS presenterar Axfood finansiella nyckeltal som inte definierats enligt IFRS eller årsredovisningslagen, så kallade alternativa nyckeltal. De alternativa nyckeltalen syftar till att ge kompletterande information som bidrar till att analysera Axfoods verksamhet och utveckling. De alternativa nyckeltal som används anses vara allmänt vedertagna inom branschen. Alternativa nyckeltal ska inte ses som substitut för finansiell information som presenteras i enlighet med IFRS utan som ett komplement. De alternativa nyckeltalen är definierade nedan under finansiella nyckeltalsdefinitioner.

Vissa nyckeltal visas även exklusive IFRS 16 för att möjliggöra uppföljning av verksamhetens utveckling exklusive de redovisningstekniska effekter som uppstår som en effekt av IFRS 16. Vissa nyckeltal visas även exklusive effekter från jämförelsestörande poster då de justerade nyckeltalen ger en ökad förståelse för verksamhetens underliggande utveckling vid jämförelse mellan perioder.

Avstämning EBITDA

Mkr	2023	2022
Rörelseresultat (EBIT)	3 353	3 101
Av- och nedskrivningar	2 993	2 615
EBITDA	6 345	5 716
IFRS 16 Leasingkostnader	-2 198	-1 904
EBITDA exkl. IFRS 16	4 148	3 812

Finansiella nyckeltalsdefinitioner

EBITDA: Rörelseresultat före av- och nedskrivningar. Redovisas även exklusive effekter från redovisning enligt IFRS 16 som EBITDA exkl. IFRS 16. Visar på verksamhetens underliggande utveckling.

Eget kapital per aktie: Andel av eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare dividerat med antal utestående aktier vid periodens slut. Visar ägarnas andel av bolagets totala egna kapital per aktie.

Jämförelsestörande poster: Finansiella effekter i samband med större förvärv och avyttringar eller andra större strukturförändringar samt väsentliga poster av engångskaraktär som är relevanta för att förstå resultatet vid jämförelse mellan perioder.

Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie: Periodens kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning. Visar på vilket kassaflöde den löpande verksamheten genererar.

Kassaflöde per aktie: Periodens kassaflöde dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning. Visar vilket kassaflöde som genereras per aktie.

Nettoskuld/EBITDA: Nettoskuld dividerat med EBITDA. Redovisas även exklusive effekter från redovisning enligt IFRS 16. Visar på koncernens förmåga att betala sina skulder.

Nettolåneskuld/nettolånefordran: Räntebärande lång- och kortfristiga fordringar och skulder subtraherat med likvida medel samt räntebärande del av finansiella tillgångar. Nettolåneskuld benämns även nettoskuld. Nettolånefordran benämns även nettofordran. Används för att visa nettot av bolagets räntebärande tillgångar och skulder.

Nettolåneskuld/nettolånefordran ex. IFRS 16: Räntebärande lång- och kortfristiga fordringar och skulder, exklusive leasingskulder, subtraherat med likvida medel samt räntebärande del av finansiella tillgångar.

Nettoskuldsättningsgrad/nettofordransgrad: Nettoskuld/nettofordran dividerat med eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande. Redovisas även exklusive effekter från redovisning enligt IFRS 16. Visar på bolagets skuldsättningsnivå.

Omsättningstillväxt: Procentuell förändring av omsättningen mellan två perioder. Axfood följer tillväxt i både detaljhandelsomsättning och nettoomsättning. Ett av Axfoods strategiska koncernövergripande mål är att växa mer än marknaden och tillväxten i detaljhandelsomsättning är målet Axfood följer för att mäta detta.

Resultat per aktie (definierat enligt IFRS): Årets resultat hänförligt till moderbolagets ägare dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier. Redovisas både före och efter effekt från utspädning. Resultat per aktie redovisas även baserat på resultat exklusive jämförelsestörande poster.

Räntabilitet på eget kapital: Årets resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare i procent av andelen av genomsnittligt eget kapital hänförligt till moderbolagets ägare. Visar på avkastningen ägarna får på sitt satsade kapital.

Räntabilitet på sysselsatt kapital: Resultat efter finansiella poster adderat med finansiella kostnader i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. Visar på lönsamheten i både eget och lånat kapital i bolaget.

Rörelsemarginal: Rörelseresultat i procent av periodens nettoomsättning. En rörelsemarginal om minst 4,5 procent är ett av Axfoods strategiska koncernövergripande mål.

Rörelsemarginal exklusive jämförelsestörande poster: Rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster i procent av periodens nettoomsättning. Benämns även justerad rörelsemarginal.

Rörelseresultat: Resultat före finansnetto och skatt. Visar lönsamheten för den operativa verksamheten.

Rörelseresultat exklusive jämförelsestörande poster: Resultat före finansnetto och skatt justerat för jämförelsestörande poster. Benämns även justerat rörelseresultat.

Soliditet: Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande i procent av balansomslutningen. En soliditet som uppgår till minst 20 procent vid årets utgång är ett av Axfoods strategiska koncernövergripande mål.

Sysselsatt kapital: Balansomslutningen minskad med icke räntebärande skulder och icke räntebärande avsättningar. Mäter koncernens kapitalanvändning och effektivitet.

DEFINITIONER OCH ORDLISTA

Operativa nyckeltalsdefinitioner och ordlista

Aktiekurs: Aktiekurs vid stängning.

Aktieomsättningshastighet: Antalet omsatta aktier under året dividerat med antalet utestående aktier vid årets slut.

Börsvärde: Aktiekursen vid årets slut multiplicerat med antalet utestående aktier.

Detaljhandelsomsättning: Rapporterad försäljning i butik inklusive e-handel i koncepten Willys, Willys Hemma, Eurocash, Hemköp egenägda, Hemköp handlarägda och Tempo exklusive justeringar hänförliga till främst kundbonus.

Direktavkastning: Utdelning per aktie dividerat med aktiekursen vid årets slut.

E-handelsomsättning: Rapporterad e-handelsförsäljning i koncepten Willys, Hemköp egenägda och Hemköp handlarägda.

Försäljningsandel egna märkesvaror: Försäljning av egna märkesvaror, exklusive kött samt frukt och grönt, i procent av detaljhandelsomsättningen.

Koncerngemensamt: Omfattar stödfunktioner på huvudkontoret såsom koncernledning, ekonomi, juridik, kommunikation, affärsutveckling, HR och IT.

Lageromsättningshastighet: Varukostnad för levererade varor dividerat med det genomsnittliga varulagret.

Medelantal anställda: Totalt antal arbetade timmar dividerat med en årsarbetstid om 1 920 timmar. Benämns även årsanställda.

Omsättning jämförbara butiker: Omsättning i de butiker som fanns och genererade omsättning i både innevarande period och i jämförelseperioden.

P/E tal: Aktiekurs i relation till resultat per aktie före utspädning.

Utdelningsprocent: Utdelning per aktie dividerat med resultat per aktie före utspädning.

Hållbarhetsordlista

Amfori Business Social Compliance Initiative (BSCI): Europeiskt nätverk för sociala leverantörsrevisioner.

Aquaculture Stewardship Council (ASC): Internationell organisation som arbetar för miljömärkning av odlad fisk och skaldjur. ASC granskar miljö- och sociala aspekter i fisk- och skaldjursodlingar. Standarden stöds av WWF och certifierade produkter är automatiskt grönlistade.

Ethical Trading Initiative (ETI): Initiativ som samlar företag, fackföreningar, civilsamhälle och offentliga aktörer för att säkra goda arbetsvillkor och mänskliga rättigheter i globala leverantörsled.

Fairtrade: Produktmärkning av varor som syftar till att förbättra arbets- och levnadsvillkor för odlare och arbetare i utvecklingsländer. Märkningen innebär att produkten uppfyller internationella kriterier.

Forest Stewardship Council (FSC): Oberoende, internationell organisation som verkar för ett miljöanpassat, socialt ansvars-tagande och ekonomiskt livskraftigt bruk av världens skogar genom ett certifieringssystem.

Global Compact: FN:s initiativ för att uppmuntra företags medverkan till utveckling inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljö.

Global Deal: Deklaration med åtaganden som ska leda till att världens länder uppnår FN:s globala utvecklingsmål om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt ökad jämlikhet.

Global Food Safety Initiative (GFSI): Ett näringslivsdrivet initiativ för ständig förbättring av ledningssystem för livsmedelssäkerhet.

Global Reporting Initiative (GRI): Standard med riktlinjer för hållbarhetsredovisning. Riktlinjerna bygger på principer och indikatorer som organisationer använder för att mäta och redovisa sitt hållbarhetsarbete.

Greenhouse Gas Protocol (GHG): Global standard för att beräkna, hantera och redovisa utsläpp av växthusgaser.

IP Sigill: Standard för certifiering av en mer hållbar produktion av mat och blommor utifrån kriterier såsom livsmedelssäkerhet, djursorg, miljöansvar och arbetsvillkor.

Marine Stewardship Council (MSC): Internationell organisation som arbetar för miljömärkning av fisk och skaldjur. Märkningen visar att fisken kommer från livskraftiga bestånd och har fångats med låg inverkan på miljön.

Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO): Organisation som stipulerar kriterier för hållbart producerad palmolja gällande till exempel bevarande av skogsområden med särskilt värdefulla ekosystem och användning av bekämpningsmedel.

Science Based Targets initiative (SBTI): Organisation som hjälper företag med att sätta klimatmål i linje med Parisavtalet för att begränsa utsläpp av växthusgaser och den globala uppvärmningen.

Substitute it Now (SIN): Databas över särskilt farliga ämnen som inte omfattas av lagstiftning.

Tioårsöversikt

Respektive år redovisas så som rapporterat respektive år och enligt då gällande redovisningsprinciper. Tidigare år har inte omräknats om inte annat anges.

Mkr	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Resultat										
Nettoomsättning	81 111	73 474	57 891	53 696	50 740	48 085	45 968	43 355	41 247	38 484
Rörelseresultat	3 353	3 101	2 704	2 510	2 288	2 025	1 886	1 902	1 760	1 447
Resultat efter finansiella poster	3 037	2 935	2 582	2 394	2 173	2 016	1 881	1 894	1 749	1 430
Skatt	-664	-564	-488	-531	-494	-439	-414	-421	-388	-326
Årets resultat	2 373	2 370	2 094	1 862	1 679	1 577	1 467	1 473	1 361	1 104
Finansiell ställning										
Immateriella tillgångar	5 065	4 990	5 295	3 519	3 472	3 449	3 388	2 478	2 528	2 536
Materiella anläggningstillgångar	6 019	5 294	3 815	2 912	2 744	2 202	2 032	1 799	1 930	1 894
Nyttjanderättstillgångar	9 210	9 025	6 384	5 656	5 407	-	-	-	-	-
Finansiella och övriga anläggningstillgångar	874	850	731	286	259	168	215	199	155	134
Varulager och övriga omsättningstillgångar	8 163	7 900	6 772	4 906	4 614	4 750	4 458	4 337	3 991	4 019
Likvida medel och tillgångar som innehas för försäljning	688	559	734	1 534	798	1 675	1 376	1 726	1 933	1 109
Tillgångar	30 018	28 618	23 731	18 814	17 293	12 244	11 469	10 539	10 537	9 692
Eget kapital	6 877	6 609	4 952	4 331	4 020	4 304	4 266	4 117	4 530	4 029
Innehav utan bestämmande inflytande	308	292	224	232	229	224	212	1	1	36
Leasingskulder	9 246	9 050	6 404	5 708	5 509	-	-	-	-	-
Övriga räntebärande skulder och avsättningar	781	492	1 971	403	421	524	528	498	504	585
Övriga skulder	12 805	12 176	10 181	8 139	7 115	7 192	6 463	5 923	5 502	5 042
Eget kapital och skulder	30 018	28 618	23 731	18 814	17 293	12 244	11 469	10 539	10 537	9 692
Kassaflöde										
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 807	5 927	4 590	4 851	3 555	2 702	2 534	2 241	2 495	2 029
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2 210	-2 778	-3 842	-1 080	-1 386	-992	-1 500	-559	-751	-582
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-3 468	-3 324	-1 548	-3 036	-2 943	-1 515	-1 384	-1 889	-920	-795
Årets kassaflöde	129	-175	-800	735	-774	195	-350	-207	824	652

TIOÅRSÖVERSIKT

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Nyckeltal										
Rörelsemarginal, %	4,1	4,2	4,7	4,7	4,5	4,2	4,1	4,4	4,3	3,8
Soliditet, %	23,9	24,1	21,8	24,3	24,6	37,0	39,0	39,1	43,0	41,9
Nettolåneskuld (+)/nettolånefordran (-), Mkr	9 339	8 982	7 640	4 577	5 131	-	-	-	-	-
Nettolåneskuld (+)/nettolånefordran (-) exkl. IFRS 16, Mkr	93	-68	1 236	-1 131	-377	-1 047	-871	-1 249	-1 449	-524
Nettoskuld/EBITDA, ggr	1,5	1,6	1,5	1,0	1,2	-	-	-	-	-
Nettoskuld/EBITDA exkl. IFRS 16, ggr	0,0	0,0	0,4	-0,4	-0,1	-0,4	-0,3	-0,5	-0,6	-0,2
Nettoskuldsättningsgrad (+)/ nettofordransgrad (-), ggr	1,3	1,3	1,5	1,0	1,2	-	-	-	-	-
Nettoskuldsättningsgrad (+) nettofordransgrad (-) exkl. IFRS 16, ggr	0,0	0,0	0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,1
Sysselsatt kapital, Mkr	17 212	16 442	13 550	10 674	10 178	5 052	5 006	4 616	5 035	4 650
Räntabilitet på sysselsatt kapital, %	20,3	20,9	22,4	24,2	30,1	40,4	39,4	39,5	36,5	32,4
Räntabilitet på eget kapital, %	35,0	40,8	46,3	45,7	39,6	36,2	34,9	34,1	31,8	28,1
Medelantalet anställda under året	13 185	12 772	12 202	11 451	10 854	10 215	9 903	9 211	8 803	8 481
Totala investeringar, Mkr	4 087	6 967	3 565	2 755	2 452	1 021	1 934	580	764	643
Investeringar i immateriella och materiella anläggningstillgångar, Mkr	1 946	2 593	1 825	1 031	1 481	1 021	1 934	580	764	643
Avskrivningar, Mkr	-2 993	-2 580	-2 399	-2 252	-2 146	-760	-744	-719	-696	-693
Antal utestående aktier vid periodens slut	215 777 588	215 805 384	209 104 732	209 198 604	209 298 712	209 494 712	209 676 712	209 870 712	209 870 712	52 467 678
Nyckeltal per aktie										
Resultat per aktie före utspädning, kr	10,92	11,04	10,20 ²⁾	9,12	7,87	7,41	6,98	7,02	6,48	5,22 ¹⁾
Resultat per aktie efter utspädning, kr	10,87	10,99	10,16 ²⁾	9,09	7,85	7,40	6,98	7,02	6,48	5,22 ¹⁾
Ordinarie utdelning per aktie, kr	8,50 ³⁾	8,15	7,75	7,50	7,25	7,00	7,00	6,00	5,00	4,25 ¹⁾
Extra utdelning per aktie, kr	-	-	-	-	-	-	-	-	4,00	-
Eget kapital per aktie, kr	31,87	30,62	23,68	20,70	19,21	20,54	20,35	19,62	21,58	19,20 ¹⁾
Kassaflöde per aktie, kr	0,60	-0,82	-3,82	3,51	-3,70	0,93	-1,67	-0,99	3,93	3,11 ¹⁾
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie, kr	26,91	27,81	21,95	23,18	16,98	12,89	12,08	10,68	11,89	9,67 ¹⁾

1) Under 2015 genomförde Axfood en aktiesplit med villkoret 4:1. Jämförelsetalen har justerats.

2) Jämförelsetalen för 2021 har omräknats för fondemissionselementet i företrädesemissionen som genomfördes under 2022. Övriga år har inte omräknats.

3) Styrelsens förslag.

Aktien och ägarstrukturen

NOTERING: NASDAQ STOCKHOLM, LARGE CAP

SYMBOL: AXFO

BÖRSVÄRDE VID ÅRETS SLUT: 59 MILJARDER KRONOR

ANTAL AKTIER: 216 843 240

ISIN: SE0006993770

Axfoods aktie är noterad på Nasdaq Stockholm. Aktiekapitalet uppgick per den 31 december 2023 till 271 Mkr, fördelat på 216 843 240 aktier med ett kvotvärde av 1,25 kronor per aktie. Varje aktie har en röst.

Omsättning

Under 2023 omsattes, på samtliga marknadsplatser, totalt 226,8 miljarder aktier (278,0) i Axfood med en genomsnittlig daglig volym om 903 657 aktier (1 098 775). 32 procent (33) av den totala handeln i aktien skedde på Nasdaq Stockholm. Den dagliga omsättningen i förhållande till Axfoods börsvärde på Nasdaq Stockholm uppgick till 0,13 procent (0,17), att jämföra med genomsnittet för Large Cap på 0,18 procent (0,24). Den dagliga omsättningen i förhållande till Axfoods börsvärde på samtliga marknadsplatser uppgick till 0,41 procent (0,51), att jämföra med genomsnittet för Large Cap på 0,53 procent (0,57).

Kursutveckling och börsvärde

Räknat på sista betalkurs den 31 december 2023, 273,00 kronor, uppgick koncernens börsvärde till 59 198 Mkr (61 995). Aktiekursutvecklingen var -4,5 procent under året, samtidigt som utvecklingen för totalindexet OMXSPI var +15,5 procent. Totalavkastningen för Axfoodaktien, inklusive återinvesterade utdelningar, var -1,4 procent. Den högsta slutkursen under året, 293,70 kronor, noterades den 10 januari. Den lägsta slutkursen var 223,60 kronor och noterades den 26 juni.

Ägarstruktur

Antalet aktieägare ökade under 2023 och uppgick vid årets slut till 124 252 (117 685). Huvudägare är Axel Johnson-gruppen med ett innehav om 50,1 procent av aktierna (röster och kapital). Ingen annan aktieägare innehar, direkt eller indirekt, mer än 10 procent av aktierna (röster och kapital). Axel Johnsons ägarandel var oförändrad under 2023. Det utländska ägandet motsvarade vid årets slut 14,2 procent av aktiekapitalet, en minskning med -5,4 procentenheter jämfört med föregående år. Det svenska ägandet, 85,8 procent av aktiekapitalet, fördelades mellan Axel Johnson, institutionella ägare med 18,0 procent, privatpersoner med 14,5 procent och övriga svenska ägare med 3,2 procent. Det största utlandsägandet återfinns i USA, Norge, Frankrike, Finland och Storbritannien.

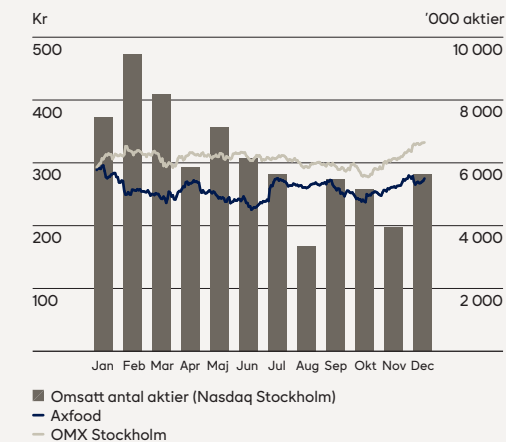
Utdelning

Styrelsen föreslår att årsstämman beslutar om en ökad utdelning för räkenskapsåret 2023 om 8,50 kronor per aktie (8,15), motsvarande 78 procent av årets resultat. Under de senaste fem åren har den ordinarie utdelningen i genomsnitt uppgått till 80 procent av resultatet efter skatt.

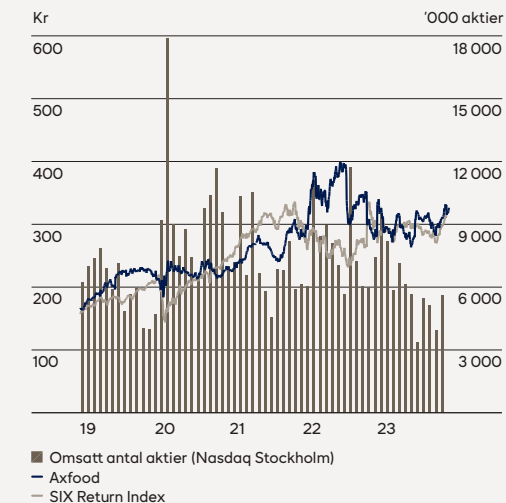
Återköp av egna aktier

För att säkra leveransen av aktier kopplade till Axfoods långsiktiga aktiebaserade incitamentsprogram återköper Axfood egna aktier. Vid årets utgång uppgick Axfoods innehav av egna aktier till 1 065 652, vilket motsvarar 0,5 procent av det totala antalet aktier. Mer information om Axfoods aktieåterköpsprogram finns i not 6.

Aktiens kurs- och omsättningsutveckling 2023

Aktiens totalavkastning, index

AKTIEN OCH ÄGARSTRUKTUREN

Ägarstorleksfördelning per 31 december 2023

Storleksklasser	Ägare, antal	Ägare, %	Antal aktier	Andel av röster och kapital, %
1 – 500	112 262	90,4	7 896 904	3,6
501 – 1 000	5 788	4,7	4 248 951	2,0
1 001 – 5 000	5 167	4,2	10 260 186	4,7
5 001 – 10 000	529	0,4	3 690 103	1,7
10 001 – 20 000	222	0,2	3 114 101	1,4
20 001 –	284	0,2	184 350 111	85,0
Okänd fördelning	–	–	3 282 884	1,5
Totalt	124 252	100,0	216 843 240	100,0

Källa: Monitor by Modular Finance AB, enligt uppgifter från olika källor inklusive Euroclear Sweden AB och Morningstar per den 31 december 2023. På grund av avrundning av decimaler kan totalsummor avvika.

De tio största ägarna per 31 december 2023

Namn	Antal aktier	Kapital och röster, %
Ax:son Johnson familj o bolag	108 541 606	50,1
Swedbank Robur Fonder	9 034 998	4,2
Handelsbanken Fonder	6 882 779	3,2
Vanguard	3 990 099	1,8
Lannebo Fonder	3 103 401	1,4
Odin Fonder	2 880 602	1,3
Spiltan Fonder	2 665 369	1,2
Norges Bank	2 456 012	1,1
Göran Sax	1 904 034	0,9
BlackRock	1 888 125	0,9
Summa	143 347 025	66,1
Övriga	73 496 215	33,9
Totalt	216 843 240	100,0

Källa: Monitor by Modular Finance AB, enligt uppgifter från olika källor inklusive Euroclear Sweden AB och Morningstar per den 31 december 2023. På grund av avrundning av decimaler kan totalsummor avvika.

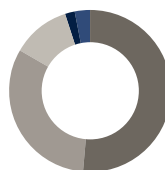
Data per aktie

Belopp i kronor	2023	2022	2021	2020	2019
Ordinarie utdelning	8,50 ¹⁾	8,15	7,75	7,50	7,25
Utdelningsprocent, %	77,8 ¹⁾	73,8	76,0 ²⁾	82,2	92,1
Antal utestående aktier	215 777 588	215 805 384	209 104 732	209 198 604	209 298 712
Aktiekurs vid årets slut	273,00	285,90	260,40	191,80	208,40
Börsvärde vid årets slut, Mkr	59 198	61 995	54 650	40 253	43 737
Högsta/lägsta aktiekurs vid stängning	293,70/ 223,60	333,60/ 233,20	260,40/ 192,70	217,60/ 168,40	212,50/ 151,90
Direktavkastning, %	3,1 ¹⁾	2,9	3,0	3,9	3,5
Resultat per aktie före utspädning	10,92	11,04	10,20 ²⁾	9,12	7,87
Eget kapital per aktie	31,87	30,62	23,68	20,70	19,21
P/E tal	25,0	25,9	25,5 ²⁾	21,0	26,5
Daglig omsättning relativt börsvärde samtliga marknadsplatser, %	0,41	0,51	0,44	0,51	–
Volatilitet, % standardavvikelse	22,7	28,6	14,7	27,6	19,1
Beta	0,15	0,30	0,27	0,23	0,39
Antal aktieägare	124 252	117 685	97 249	80 342	61 592

1) Styrelsens förslag.

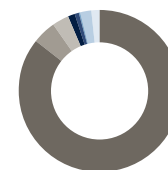
2) Jämförelsetalen för 2021 har omräknats för fondemissionselementet i företrädesemissionen som genomfördes under 2022. Övriga år har inte omräknats.

Aktiens omsättning på olika handelsplatser

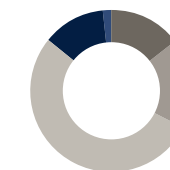
■ CBOE Global Markets, 51,4%
■ Nasdaq Stockholm, 32,2%
■ London Stock Exchange, 11,5%
■ Acquis Stock Exchange, 2,0%
■ Övriga, 2,9%

Geografisk aktieägarfördelning

■ Sverige, 85,8%
■ USA, 4,7%
■ Norge, 3,2%
■ Frankrike, 1,5%
■ Finland, 0,6%
■ Danmark, 0,4%
■ Övriga, 2,4%
■ Anonymt ägande, 1,4%

Fördelning av ägande

■ Svenska privatpersoner, 14,5%
■ Svenska institutionella ägare, 18,0%
■ Svenska övriga ägare, 53,6%
■ Utländska institutionella ägare, 12,5%
■ Övrigt och anonymt ägande, 1,4%

Källa: Monitor by Modular Finance AB, enligt uppgifter från olika källor inklusive Euroclear Sweden AB och Morningstar per den 31 december 2023. På grund av avrundning av decimaler kan totalsummor avvika.

Aktieägarinformation

Axfood informerar kontinuerligt kapitalmarknaden om bolagets verksamhet och utveckling. Genom regelbundna möten med svenska och internationella institutionella investerare samt analytiker upprätthålls en dialog och tillhandahålls löpande information. Presentationer hålls under konferenser och möten, och alltid i samband med publicering av delårsrapporter och bokslutskommuniké. Under 2023 hölls en kapitalmarknadsdag på koncernens nya högautomatiserade logistikcenter i Bålsta utanför Stockholm.

Några av de ämnen av särskilt intresse för investerare och analytiker under 2023 var hur koncernens olika verksamheter utvecklats och hanterat den förändrade marknadsdynamiken i samband med den höga inflationen. Därtill låg fokus på Axfoods utveckling av en ny logistikplattform och upprampningen av det nya logistikcentret i Bålsta, digital utveckling samt koncernens hållbarhetsarbete.

Axfood har även en kontinuerlig dialog med icke-institutionella aktieägare. Presentationer hålls exempelvis under evenemang som anordnas av Sveriges Aktiesparares Riksförbund (Aktiespararna), en oberoende organisation för privatpersoner som investerar i aktierelaterade värdepapper. Under året medverkade Axfood vid sammankomster i exempelvis Göteborg, Landskrona och Södertälje.

» Läs mer om Investor Relations på Axfood

Axfoods webbplats

Axfoods webbplats axfood.se innehåller information för kapitalmarknaden och bolagets övriga intressenter. På webbplatsen finns såväl aktuell som historisk information om exempelvis koncernens verksamhet, vision, syfte, affärsidé och strategi, bolagsstyrning samt hållbarhetsarbete. På webbplatsen finns även information om utvecklingen över tid för Axfoodaktien. Där publiceras pressmeddelanden, presentationer, finansiella rapporter samt information om årsstämman. En tjänst tillhandahålls som möjliggör att via e-post prenumerera på pressmeddelanden och finansiella rapporter.

Finansiella rapporter

Axfoods finansiella rapporter sedan år 2000 då Axfood bildades finns tillgängliga på bolagets webbplats. De finansiella rapporterna distribueras enbart i digital form via webbplatsen. Telefonkonferenser på engelska hålls i samband med Axfoods delårsrapporter och bokslutskommuniké.

Analytiker som bevakar Axfood

ABG Sundal Collier	Fredrik Ivarsson
Bloomberg Intelligence	Ignacio Canals Polo
BNP Paribas Exane	Anna Schumacher
Carnegie Investment Bank	Niklas Ekman
Danske Bank	Daniel Schmidt
DNB	Simen Aas
Handelsbanken	Nicklas Skogman
Kepler Chevreux	Magnus Råman
Nordea	Daniel Ovin
SEB	Gustav Hagéus

Kontakt

Head of Investor Relations
Alexander Bergendorf
Tel: +46 73 049 18 44
alexander.bergendorf@axfood.se

Finansiell kalender 2024

12 mars Avstämningsdag för årsstämma	27 mars Föreslagen dag för utbetalning av utdelning	20 september Föreslagen avstämningsdag för utdelning
20 mars Årsstämma	25 april Delårsrapport januari–mars	25 september Föreslagen dag för utbetalning av utdelning
21 mars Aktien handlas exklusiv utdelning	12 juli Delårsrapport januari–juni	24 oktober Delårsrapport januari–september
22 mars Föreslagen avstämningsdag för utdelning	19 september Aktien handlas exklusiv utdelning	

Axfoods webbplats bäst på IR-kommunikation

Under 2023 fick Axfoods webbplats högst poäng inom kategorin investerarkommunikation i kommunikationsbyrån Comprends undersökning av de 125 största börsnoterade svenska bolagens webbplatser. Undersökningen är den största av sitt slag i Europa och mäter hur väl bolags webbplatser möter krav från olika intressenter, däribland kapitalmarknaden. I motiveringen lyfte Comprend särskilt fram hur Axfood på ett tydligt sätt presenterar sitt investment case med länkar till relevant information.

Årsstämma 2024

Årsstämma i Axfood AB (publ) äger rum onsdagen den 20 mars 2024 klockan 17.00 på Münchenbryggeriet (Torkel Knutssonsgatan 2) i Stockholm. Registrering börjar klockan 16.00. Styrelsen har beslutat att aktieägare ska kunna utöva sin rösträtt även genom poströstning.

Registrering och anmälan

Rätt att delta i stämman har aktieägare som är registrerad i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast tisdagen den 12 mars 2024 och anmäler sin avsikt att delta i stämman senast torsdagen den 14 mars 2024. Aktieägare som vill delta i stämmolokalen ska senast den 14 mars 2024 ha anmält sig till bolaget. Anmälan kan göras till adress Computershare AB, "Årsstämma Axfood", Box 5267, 102 46 Stockholm, via telefon till 0771- 24 60 00, eller på Computershares webbplats som kan nås via länk från Axfoods webbplats. Vid anmälan ska namn, person- eller organisationsnummer, adress, telefonnummer samt antal biträden (högst två) anges. Aktieägare som önskar delta i årsstämman genom poströstning ska avge sin poströst så att poströsten är Computershare tillhanda senast den 14 mars 2024. Poströstningsformulär och ytterligare information finns tillgängligt på Axfoods webbplats. Sker deltagandet med stöd av fullmakt ska fullmakten, tillsammans med eventuella behörighetshandlingar såsom registreringsbevis, skickas till Axfood i god tid före årsstämman.

Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade måste, utöver anmälan om deltagande i stämman, tillfälligt registrera aktierna i eget namn i aktieboken (s.k. rösträttsregistrering) för att få delta i stämman, så att aktieägaren blir upptagen i framställningen av bolagsstämmoaktieboken per avstämningsdagen den 12 mars 2024.

Utdelning

Styrelsen föreslår att årsstämman beslutar om en utdelning för räkenskapsåret 2023 om 8,50 kronor per aktie (8,15). Utdelningen fördelas på två utbetalningar, 4,25 kronor per aktie i mars 2024 och 4,25 kronor per aktie i september 2024. Som avstämningsdag för rätt att erhålla utdelning föreslås 22 mars respektive 20 september. Om årsstämman beslutar i enlighet med förslaget beräknas utbetalning ske 27 mars respektive 25 september.

Kallelse till årsstämman

Kallelse till årsstämman har skett via annons i Post- och Inrikes Tidningar och Svenska Dagbladet samt genom att kallelsen hålls tillgänglig på bolagets webbplats. Handlingar som ska läggas fram på årsstämman hålls tillgängliga på bolagets webbplats. De skickas även till aktieägare som begär det och uppger sin postadress.

Axfood AB

113 65 Stockholm
Besöksadress: Solnavägen 4
Tel: 08-553 990 00
info@axfood.se, axfood.se
Linkedin.com/company/axfood
Instagram: @axfoodkoncernen
facebook.com/axfoodkoncernen
Org. nr: 556542-0824

Willys AB

412 86 Göteborg
Besöksadress: Falkenbergsgatan 3
Tel: 031-733 31 00
info@willys.se
www.willys.se
Org. nr: 556163-2232

Hemköpskedjan AB

113 65 Stockholm
Besöksadress: Solnavägen 4
Tel: 08-553 990 00
info@hemkop.se
www.hemkop.se
Org. nr: 556113-8826

Axfood Snabbgross AB

113 65 Stockholm
Besöksadress: Solnavägen 4
Tel: 08-553 990 00
www.snabbgross.se
Org. nr: 556000-3575

Dagab Inköp & Logistik AB

113 65 Stockholm
Besöksadress: Solnavägen 4
Tel: 08-553 990 00
www.dagab.se
Org. nr: 556004-7903

Axfood AB

Shared Service Center
551 93 Jönköping
Besöksadress: Bataljonsgatan 10
Tel: 036-36 41 00

www.solberg.se

Foto: Johan Alp, Elin Andersson, Alexander Arnholm, AXL Media AB, Christian Björnerhag/DDB Stockholm, Per Björklund, Jimmy Eriksson, Jean Carlo Emer/unsplash.com, Fond&Fond, Emma Franzén, Hirurg/unsplash.com, Christopher Hunt, Peter Jönsson, Kaneos Media, Pina Messina/unsplash.com, Stefan Nilsson, Fredrik Ottosson, Pekic/iStockphoto.com, pixprovider.com, Emma Shevtzoff och Johan Strindberg.

Axfood